

127.

σ-21

Ժամագիրք

ՀՐԱԿԱՐՈՒՄՆ

152

153

Հրաճարիմք ի սատանայի
 և յանեմայն իսարէ ու թէնէ
 նորա. ի պատրանաց նորա. ի
 խորհրդոց նորա. ի գնացից
 նորա. ի շար կամաց նորա. ի
 շար էրեւտակաց նորա. ի
 շար պաշտօնէից նորա. ի

Հար կամարարաց նորա.
և յառե նայն շար զօրու թե-
նէ նորա: Հրամարելով Հրա-
բիմք:

Զայս երիցս կրկնէ երես ի յարեմո-
ւոսս և ձեռս ի կոր ունելով, և ա-
պա դ առ նայ յարեելա, և սկսանի
զգաւանու թիւն ողբաբառ Հաւատաց
բացատրուիս և ձեռնամած կերպիս
և ասէ:

Խոստովանիմք և Հաւատամք ա-
ռե նախատար սրտիս զՀայրն
Աստուած՝ անեղ, անճիւն, և
անսկիզբն, այլ և ճնող Որդւոյ
և բղխող Հոգւոյն սրբոյ:

Հաւ առաւելք դր սման անկ զ ճընեալ
սկսել 'ի հօրե կախ ցան զ յաւ շտեմունս
իջ յեայլ և իջ կրտսեր . այլ ոչ զի հայրն
հայր՝ ընդ անկու և որդեան որդե :

Հաւ առաւելք զիք հոգին անկ զ անժա
վանակ . իջ ճընեալ . այլ բողբեալ 'ի
հօրե . կակից հօր և սխալակից որդե յիջ

Հաւ առաւելք զի բոլորի զ թիկն մբ . մե
բնութիւն մի անմթե . իջ երեք անգ
այլ մի ան . մի կանք մի թիւ բութե մի
իջխարու թի . սրտիչ եղևեղեաց և ան
եղևութից :

Հաւ առաւելք յիկեղիցի մբ զթողութի
մեղաց հոգորդութե յիջ :

Հաւ առաւելք զի սման յեղից անձանց
դրանն ան ճոտիլ 'ի հօրե կախ թեզ յա
վանեան 'ի ժամանակի եղևալ յանձնե
կոյն մալիան , ան էպ յարեալ եօրա ,
միաւորեաց ընդ ի բուն անու թե՛ս
իմանսեայ ճաւհալեայ յարգա՞ղի ն
անբառ կուսն . և եղև անն կառայեալ

87897

ճարդ կատարեալ : հոգւոյ և ճոռոց և մար-
մնով : մի անձն մի դէմ և միաւորեալ մի
բնութի :

Ամս ճարդացեալ առանց փոփոխման
և առանց ալիքութեան . անսերմն յղու-
թիւն և անապահան ծնունդ . որպէս իջե-
ակ՝ զբն անութիւն . և իջ վախճան մարդ-
կութեան նորա . զի Յս Բս է բէկ և
այսօր՝ նոյն և յաւիտեան :

Հաւատասկք զարն մեր Յս Բս չք
չեալ ՚ի վերայ երկրի . յեա երեսուն ա-
մաց եկեալ ՚ի մկրտութի . հայր ՚ի վե-
րաւոր վկայեալ դանկ որդի նմ սերելի .
և հոգին աւրբ աղաւանակերայ իջեալ ՚ի
վերայ նորա :

Փորձել ՚ի օտտանայե և յաղթել նմա
Քարոզեալ ճարդկան զփրկութի . աշ-
խատեալ մարմնով . վաստակեալ բողոքել
և ծարաւեալ :

Յետոյ եկեալ կամաւ ՚ի շարշարանա .
խաչեալ և մեռեալ մարմնով և կենդանի :

Տաղեալ անու թիւն :

Մարմինն եդեալ 'ի դերեզմանն միա-
ւորեալ անու թիւն և հոգւոյնն իջեալ 'ի
դժոխս՝ անբաժանելի անու թեամբն :
բարեզեալ հոգւոյն , աւելեալ զդը-
ժիսս , և ազատեալ զհոգիան :

Յետ երկց անու ըջ յարուցլ 'ի մեռե-
լոց և երևեալ աշակերտացն :

Հաւատամբ զտիւն մեր Յիսուսն անպի-
մալ ինչն համբար ձեալ յերկինս և նըս-
տեալ լէ աջմէ հօր :

Այլե գալոյ է նոյլին մարմնովն և փա-
ռօք հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմե-
ռեալս , որև յարութիւն անմարդկան :

Հաւատամբ և զհատուցու մն զբոլոյ՝
արդարոցն կեանք յաւիտենական , և մե-
ղաւորացն տանջանք յաւիտենական :

Զգրուած

Մեղայ անենասբ Երրորդունն հօր
և որդւոյ և հոգւոյնն սբբ :

Մեզ ուղեաւ իմ նոյ փորձութեան
ան աղի նոյ . և սրբուհոյ Ենծածնեան . և ա
ն աղի բոյ հայր Եւ զմի մեղադոս Գործ
եալ եմ : քանզի մեղայ խորհրդով բանեի
և գործով . կամայ և անամայ . զխոռ թ
և անգիտութեամբ մեղայ նոյ :

Մեղայ հոգւովս և զորութեամբ սորա
ճորս և շարժմամբ սորա Եւ իմ ճորս և
զգայութեամբ սորա :

Մեղայ զորութեամբ հոգւոյս . խորս
մանկութեամբ . անգիտութեամբ . յանգրգանս
թե և երկնաբանութեամբ . շարժութեամբ և իմ
անութեամբ . զեղխութեամբ և անկրտսութեամբ .
շարժմամբ անութեամբ յուսահատութեամբ . և
թեղանութեամբ . Եղա :

Մեղայ շարժութեամբ հոգւոյս . մտայն . ներս
նութեամբ . անութեամբ . ինքնեան . մտայն
յաշտանութեամբ . ինքնութեամբ . արձանեա
կան խորհրդով . արձանեան իրանեան .
անարձանեան . արձանեան . արձանեան
կան . 'ի գիշերեալ . 'ի ամէն շէնն :

Երազան գիտուք . և անբզական գարշ
աղտեղուք մեղայ ան: Մեղայ ցանկութ
մարմնոցս . Լեշտուք պղերկուք . յօրա
նզմամբ քնոյ . շարժուք մարմնոցս . Եղպ
րագործուք իսկէս պէս տխառս . Լեշտա
լուք լեղէնացս . արատուք աղացս ցան
կուք սրտիս . իսկուք սնցացս . պատշտու
ք ենք բերանոցս . անձուկուք . շատայտուք
և արքեղուք . մեղայ ան: Մեղայ շարժուք
լեզուիս . ստախոսուք . սուտ երգմբ եր
գմաղանցուք . Լեղառկուք . վնջնուք .
բնարկուք . շոգճոցուք . քսու . դատարկ
բանուք . և ճաղու . զրիստուք . Լեղճախո
սուք . և անհճարանուք . արանզելուք . Եղ
գուկելով . բանբանելով . և Լայլուկելով .
Մեղայ գողուք ձեռացս . ագտելով զպ
կելով . Լարկանելով . սպաննելով . և ընդ
գարլս ածելով մեղայ ան: Մեղայ ան
յօրուածովք ինուածոցս . և անձանդ
մբ մարմնոցս . Լեղեկ զգայրանարան
վեցեկի շարճմամբս . վերամբարձ տանու
Լարուք . և վարարար ձեղկուք . յազևյե
Եակ խոտորելով . զուղնոցն մեղնլեղով
և վերզնոցն շար նշանակ գուով . մեղ
Սալև մեղայ Եօթնիցս յանցնոց . մեղ

ցու. Անգոք. Լայարում ք' և մասամբ նո
րին. նախանձ ու և մասմբ նորին. բարկո
թեւմբ' և մասմբ նորին. Տու լոմբ' և մա
սմբբ նորին. ապու, ու ք' և մասմբբ. նո
րին. որկրամոյոմ ք' և մասմբբ նորին.
Բղզախոտ. ու ք' և մասմբբ նորին. Անդ
այ: Այլ և մեղայ անպատու իրա
նայն այ. յանձն առելե ապն և Լրա
ձարելե ապն. զի ոչ զ յանձն առ ախաճ
սըն կատարել զի. և ոչ ի Լրա ձարել
ե ապն Լեռ աղայ. Չորեն առի և յար
նայն Լեղացոյ. իկրոս քրիստոսն ի ու
Լրա իրեցոյն գործովս անորմն պատայ.
Քրտելով զչարն կանե կորուցոյ. և ի բարեց
գործոյ ես ինձն Լեռ աղայ. վայ ինձ.
Վ: ինձ. վ: ինձ: Չորն ասեմ. կմ զորն
խոտազնիմ. զի ինձի են ինչոնք իմ. ան
ասելե են անպէն ախք իմ. աննեքելե են
պուք իմ. և անբէլելե են վերք իմ. մեղոյ.
Հարսք զբեզունիմ միզնրդ. Լրա մե
բելխոս առ միջին որդին այ. զի իրա
նու քո ոք ասելե բեզ. արձակեացեա
զիս իկայից մեղոյ իմոյ. աղղեմ զբեզ
Պորմեացի քեզ մարդ ասէրն ան

Եւ թողութի շնորհեցեցէ մեզ յանցանաց քոյ . խոստովանեցե լոյսդ և մաքանցե լոյսդ : Եւ ես կարգուս քահանայական իշխանուի և հրամանաւ մեզ արցին թէ՛ (զոր արձակեցէ ք յերկրի , եղիցի արձակեալ յերկինս) : Եւ արցին բանիւն արձակեմ զքեզ յամականակցուի մեզաց քոյ . Ի խորհրդոցոց քոց ի բանեց և ի գործոց . յանուն չոր և Արդարոց և Հոգւոյն Արքայ : Եւ դարձեալ ասալ զքեզ ի խորհրդոցս մե եկեղեցւոց . զի զոր ինչ բարիս գործեցեալ եղիցի քեզ ի բարեգործութի և ի վատս հանդերձեցեանացն , Ի մէն :

Խրատք ժամատեղեաց իմա արեւելեան աշխուհայն սկանանոց և աստիճանեց այլնեց : Չոր ինչքեաց սբ վարդապետն Եւակոբ զԲնիցի ի վննե բարունոյն Գրեգորե իւրապեցւոյն : Եւ կատարեաց այսպես :

Տ'ը դասի որ աճըս մայն ինի այս ես .
ՏՔ Եթե զըթումանն : Օքեն գ

Հանաւքն: Օրհնեալ տր մեր և փրկիչ
յս քսն: Սանտեազլուին: Սանտի ա
ղօթքն: Ղկնի աղէլուխայից և թաղա
լորայ: Սաղմուխք և օրհնութքն,
և այլն որ լինի: Սեծայաւոցէի ա
ղօթքն: այլև ողորմի փառքն: Սք
անձի տղն: Սքաւման տղն: Թե պից
և թե սաեաց: Սքաղալի սք ես
տրն, և սքաւմանն: Տաշու առաջ
նորդեայն: Տայր գթութեցն: Սն
կեալն: Տաշու սկտեւածքն: Սոր
ձայնիցն: Տանքարժին: Յոյս կենացն:
Սաղաղականին Ե նորհաաւ բորեցն
Իսկ կողման գաաւն՝ սկտեւածքն
օրհնութե և հարցին և իւր տղիցն:
Տր յերկնիցն և իւր փառացն: Սք
ես տր զկնի մանկանցն: Սքաղալի
տղն: Օտաւն օտաւ տղո: Տաշու
խաղաղութ: Փարաաեա Վա որդի
այ: Սքանտուաւ: Ե լիան՝ ձայնին է:

Կիւրակեից ճաշու. եսային և
աւտարանն ճայնին է: Առաջ
եայն կողմանն է: Իսկ լուր ա-
ւուր գիրք կողմանն է, աւտ-
արանն ճայնին է:

Երեկոյի խոնարհեցոն ճայնին
է: Ապրեցոն. Հայր գթածն.

ՏԵ Բարերարն. Վս որդին կող-
մանն է: Հայր մերն ճայնին է:

Հաւատով խոստովանիմ աղօ-
թքն իդ տունն է. ըստ իդ ճա-
մուցն: Իսկ Տերն մեր և փրկիչ
Տեր ան մերն իկարգէ դարս
է. Ժամարարին է և Հարկատր
հիւրին: Այս է արեւելեան տուն
աւհմանն Ժամակարգաբէն
ի փառս ան: Զարեամ թաւա

Կանն Ըայոց կոծատ լինի. բուն
ճայնքն ան. քն. քն. քն. քն.
Չակողման դասուն լինին. որ
սուրբ առաջանն է. և յոր
ժամ դար լինի ճախոյն լի
նին:

106878

Die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy Waid by Zuzurpudhoy
Waidhoy Ditzelgoy. Die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy
die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy.

Die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy Waid by Zuzurpudhoy
Waidhoy Ditzelgoy. Die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy
die Hauptstadt der Stadt Zuzurpudhoy.

գեացէ զօրհուսիս քո :

Տ եթէ զչրթուես իմ բանաս, բե
րան իմ երգեացէ զօրհուսիս քո :

Օրհսեալ համագոյ և Միասնական
Լ'նբաժանելի ՄԲ Լըրորդուին
հայր և Արդի և հոգի սբ. Լ'ստմ
և միշտ և յաւի՛ :

S

էր զի բազում եղեն նեղէջ
իմ և բազումք յարեան ի
վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանճշէ
իմմէ թէ չիք փրկուի սր առ ան իւր :

Լ'Ղ դու սր օգնական իմ ես փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնի՞ իմով իմով ես առ սրկիրոցի
և լուաւ ինչ իլեռնէ պէյ իւրմէ :

Լ'ու ննջի և իբրուն եղէ. զարթեաց
Լ'

և

Եւ ան ընդ ունեղ իմ է :

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրանոր զօրաց
ոյ . ոյ . ք շուրջանակի պատեալ պա
շարեալ պահէին զիս :

Լ'բի' տէր Եփրեմ զիս ան իմ . զի
դու հարեր զամսն ոյ . ք էին ընդ իս
Թշնամութի 'ի տարապարտուց . Ե զա
տամուսն մեզանորաց փշրեցես :

Տեամնդ է փրկուի 'ի վ'ր ժողովոր
դեան քոյ օրնուի քո :

Տէր ան փրկուե իմոյ 'ի տունէ կար
դացի Ե դիչերի առաջի քո :

Մոցեն աղօթք իմ առաջի քո սր խո
նարհեցի ունին քո 'ի իննգրէ ուծս իմ :

Օ ի լցան չարչարանօք անձն իմ
Ե կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան
Ե համարեցայ ես ընդ այնուսիկ որք
եռնեալանեն 'ի դուք :

Եղէ ես ոյ մարդ առանց օգնակա
նի . Ե 'ի մեռեալս ազատ :

Այ զիրն որս որք սոչ օս բնորդաւոր:
Օրս դու ոչ յիշեցեր . նորս 'ի
ձեռանէ քամակէ մերժեցան:
Երին զիս 'ի դբի ներքնու մն . 'ի խա
ւարի և 'ի սասուերս մահա:
Յիմ հաստատեցաւ սրտմտուի քո .
չմտ զբօսանս քո աներ 'ի վր իմ:
Նեռի առարեր յինէն զձանօթս իմ
և եդին զիս նշուակ իւրեանց:
Սպանեցայ և ոչ էլանէի . աչք իմ
ակարացան յաղբատուէ:
Ըզուզակեցի առ օր զօր հանապազ
և համբարծի առ քեզ զձեռս իմ:
Մի թէ մեռեաց առնիցես զսքանջի
իս քո . կամ բժիշկ ք յարուցես
ի սասուլան առնիցեն առ քեզ:
Մի թէ պատմեցցէ որ երբէք 'ի
դերեզմանի զուղարմութիս քո . կամ
զձմարտուիս քո 'ի կորսանեան:
Մի թէ շանայցիցին 'ի խաւ աղի սրս

Ի ք քո. կամ արդարուի քո յեր-
կիր մտացեալ :

Եւ առ քեզ մը ազդի կեցի. առնառ
ազգթ քիմ ժամանեցեան առ քեզ :

Եւ երբ որ մերթեւ զանձն իմ. կամ
արձուցանեա զերեսս քո յինէն :

Տեսնել և վատահաւ որ եմ ես ի
հասկութի իմմէ. ի բարձրուէ՛ խո-

նարհեցայ և ամբշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութի քո. ար-
հաւ երբ քո խառնեցուցին զիս :

Եւ զեցան զինն ուր Լաւր՝ զոր մտ
պաշարեցին զիս ի մասին :

Եւ արարեր յինէն զբարեկամս իմ.
Եւ անոթս իմ վս թշուտ առուե իմայ

Օր մեա անձն իմ զմը. և մտ ու-
կերբ իմ զանուշ սք նք :

Օր մե անձն իմ զմը. և մի մտա-
նար զմտ տուրս նորս :

Որ աւէ զմեզս քո. բժշկէ զմտ

Handwritten notes in the bottom left corner, including the word "գրված" (written) and other illegible text.

Տիւանդուծիս Էս

Ո՛վ փրկէ յապականութիւն իմ
պատկէ զքեզ ողորմաբար

Ո՛ր լուսնի բարութիւն զցանկաբար
բողոքոցն ուր արծաւոյ խաւով Էս

Քանի ողորմաբար արծաւոյ
ամենայն զօր Էս

Երոյց ար զճանապարհս իմ
և որդւոցն ինչ զկամս Էս

Գթամ ողորմամ է ար իմ
Տիւ և բազում պարս

Ո՛չ իտպառ բարկանայ Էս
Եւ յաճեալս ար Էս

Ո՛չ իմ մեղաց մերոց ար
Էս անօրէնութիւն մերում Էս

Ո՛ր ուր բարձր են երկինս
այնպէս պորացոյց ար զողորմութիւնս

Իւր ի վր երկին զամայ իմ
Ո՛ր չափ Տեոի են արեւ Էս

այնպէս չափ Տեոի արեւ Էս

զանօրէնս թիւնս մեր :

Այ գթոյ հայր ի վր որդւոց իւրոց
այնպէս գթացի իր յերկիւզածս իւր

Օ ինն գիտաց զամ զճճածս մեր
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոց ուր խտոյ կեն աւուրք իւր
ուր ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղիկ :

Է նչէ իննս հողմ . և ոչէ . և ոչ
ևս երևի տեղի նորա :

Իսոյց սղորմութի ան մտոյ յաւիտեն
յաւիտենից ի վր երկիւզածաց

իւրոց . և արդարութի նր յորդւոց
մինչև յորդիս :

Այք պահեն զուխառ նր . յիշեն
զպատուիրանս նր և առնեն զնա :

Տր յերկինս պատրաստեց զաթոս
իւր . արքայութի նր անցան տիրէ :

Օրհնեցէք զնր ամ հրէշտակք նր
չօրք զօրութ . ոյք առնէք զբան նր

ի լսել ձայնի պատգամաց նր :

Օրհնեցէք զաբամ զօրութիւնքնր. պաշտօնեայք և արարողք կամացնր:

Օրհնեցէք զաբամ գործքնր. ընդամ տեղիս է տէրութիւն նորա:

օրհնեաւ անձն իմ զաբ:

ՏԲ

Լուր աղօթից. իմոց ուղիներ խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լուր ինձ արդարութիւնքով. և մի մտաներ ՚ի գիտտան ը ծնի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանիս: Հալածեաց թշնամին զանձն իմ:

Խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս ՚ի խաւարի ույ մեռեալ յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հողի իմ. և սիրտ իմ խառնեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար

ձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ի նձն իմ ույ երկիր ծարաւի է առ
քեզ վաղվաղակի լուր ինձ ար . զի
նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Սի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յի
նէն նմանիցիմ այնոցիկ ոյք իջանեն
ի դուք :

Ի սեղի՛ արա ինձ աւել օտու զողորմու
թիս քո . զի ես ՚ի քեզ ար յուսացայ .
Յոյց ինձ ճանաւորհ յոր և գնացից
զի առ քեզ ար հասբարձի զանձն իմ .
Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնաճեաց խնոց ար .
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Աւսո՛ ինձ առնել զկամօ քո . զի
դու ես ար իմ :

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեցէ
ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ :

Ի ասն անուան քո ար կեցուցես
զիս . արդարաւթ քով հանցես
ի նեղութի՛ զանձն իմ :

Աղոթման քով սատակեալ մտ զի շնա
միս խն. և կորս զամ ներդիչս անձին
իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ.

Փանօք հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. Եւ յիմ և միշտ և յաւի
տեա նքս յաւիտենից. Ամեն.

Երգ մը Ներսեսի Հայոց կամ ծառայիս
Յեւ Երեմիայի Պատման զիշեցոյ :

Ի շէտցո՛ւք ի գիշէրի զա՛
նսւն քո տէր :

Երբ լսեցե՛ն սիրտք մեր
զբան բարի. և լեզո՛ւք մեր պատմեա
ցե՛ն զգործս երկնաւոր թագ՛ւ Նիդ
իմէջ զիշէրի յարնչեալ խոստո՛
վա՛ն նե՛սցո՛ւք ըզճե՛զ տէր :

Օ սնդե՛ծս մեր տացո՛ւք քեզ տէր
իգաւե՛թ ըս քո՛ իմէջ նոր երօ՛ւ
սանդե՛մի :

Գիշերն համբարձցուք ըզմեռն
մեր սրբոցն առքեզ տէր
Իձայն գոյն լծեալն ամենայն
հոգիք օրհնեցէք զտէր:

Չարթիք փառք իմ զարթիք. և
ես շարթեացյ առաւօտաց.
ալէ լուսայ:

Օ արթիք բնդ զըւարթն շնոման
կուրք վերի նըն սիօնի. ալէ:

Օ արթիք սրտիք լուսոյ ի յօրհ
ն լծի հօրըն լուսոյ. ալէ:

Օ արթիք վերկեալք արեամբ. և
տուրք ըզխառն վերկողի. ալէ:

Օ արթիք նոր ժողովուրդք. նոր
երգս առեալ նորոգողի. ալէ:

Օ արթիք հարսուկք հոգւով ապա
սեալք գաղտն տուրք փեսային. ալէ:

Օ արթիք վառեալք լուսով ըստ
իմաստուն տուրք կուսանացն. ալէ:

Օ արթիք. պատրաստեցէք իւր

Հայտերաց զԶերմ արասանու՝ ա՛ն :

Օ արթիք և մի՛ նը՛ն ջէք նը՛ն ա՛ն յի՛
մար կուսից նիբհէք . ալէ՛ :

Օ արթիք երկիրպայտցուք և արասան
էօք զայս ասանցուք . ալէ՛ :

Չ արթիք ը՛նդէր նը՛ն ջէն . տէր մի՛
մերժէր ըզ մեզ իսպառ :

Ղ ըի տէր ոգնեմ մեզ . տայցուք ա՛ն ն
էանըգ քու՛մ ըզ փառս :

Ղ յժմ և յաւէ՛տ հօր և որդւոյ
և սուրբ հոգւոյն ամէ՛ն :

Չ արթուցեալքս ի զբաղմանէ՛ .
գիշերայի՛ն հանգրուանէ՛ն :

Շ նորհէսցէ՛ մեզ մարդասէր տէր .
մտիթարուծիւն եւ ի տխրիա՛նս
եկեղեցւոյ՛ :

Ղ հիւ և դողուծեամբ կայցուք
ի յաղօթս .

Ն կեալ իսաստիա՛նեացուք ըզ
յա՛ն նյա՛նս :

Ս՛ Է զը տցու բ ի բրի ստոսէ զբանու
Թի՛ Է ըզ մեծ զո զարմու է:

Ա՛ նբատանե լի՛ Է ը՛ ճամագոյ էր
բո ըդ ու լ թե դ հանա՛ ճայնե ալ ընդ
ը զօրս է ըկը՛ նից փանս մանուցալ

Պա՛նը՛ ք քե՛զ: Ա՛ր յանարու է ստ
յաթո՛ւն բարձրացեալ հա՛ն յգ չիս:
Ս՛ ք աքճ՛ հը զս՛ ք Է օքնե լազոքճ:

Պա՛նը՛ ք քե՛զ: Ա՛ր յանեկից գոյա
ցուցե՛ր զա՛մ արարա՛ծս: սո՛ւ էրբ
աքճ՛ ա՛ն ճա՛ն հօր ա՛նեղ որդի՛:

Պա՛նը՛ ք քե՛զ: Ա՛ր տե՛ սչուք խնա
մես զա՛մ արարա՛ծս: սո՛ւ էրբ ա՛ք ճ
բը զխո՛ւ Է ին անըսպա՛ս ա՛ զգեր:

Տէ՛ր, Դո՛ զով ըրդ ասի ետք եկեղեց
ւոյ՛ ի քեն հայցե՛ն ա՛նե լով. հո՛ վի՛
բարի՛ ողո՛ ըր մեա՛. բանսա՛ն որ հօտի՛:

Վ՛ մեն. ալէ՛ լո՛ւ իայ. ալէ՛ լո՛ւ իայ. ա՛
Վ՛ մեն. ալէ՛ լո՛ւ իայ. ալէ՛ լո՛ւ իայ. ա՛

Պատմութիւն

արթուցեալքս անքն ի
հանգստենէ քնոյ. զոր
չնորհեաց մեզ մարդ ա-
նէրն ան ՚ի միսիժարուի

և ՚ի սիսիանս տկարութե մերում
Եւ եկէ լքս միաբան չողևոր երգով
՚ի փառաբանութի և ՚ի պատիւ ամենաբ
անունն ան մերոյ և փրկչին յի քի
՚ի հիւն և դողութի կացցութի յաղօթու
առաջի նր. և դոհացարութի զնմանէ
՚ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վս իրա
ւանց և արգարութի նր. Ար ընտրեաց
զմեզ ողորմութի իւրով. և շնորհեց
մեզ բերել զնմանութի երկնային
հրէշտակացն ՚ի փառաբանիչս անայ
անցուն և մեզ լինիլ: Եւ մեր այսուհե
տե սրբելով զանձինս մեր ՚ի իղձէ և
՚ի չար գործոց: Համբարձցութի զձեռս
մեր ՚ի սրբութի առանց բարկութի և

երևոտե : շնատով խնդրեցուք
իննանէ զքանի և զԹողութ յան
գանաց մերոց : Խառնա՛ն լինելով ըզ
գաղտնես սրահց մերոց ծածկաշխտին
այ : իսկ զի ընդունելով զայլանս մեր
աղօթիւք և բարեխօսութ իմ արց :

Ընթերցեցէ՛ մեզ մարդասէրն իմ
կեալ առաքինութ և անարատ վա
րութ ըստ կայմացնր յայսմ թիս :
Ի՛նչ արժանաւոր լինելով յաւիտե
նական և երկնային խորանայն :

Օ որ խոստացու սիրելեաց իւրոց
ճշմարիտն իմ յս քս իմր մեր կեցո՛
ւ ողորմեա՛ : Ե՛սմ Տէր՛ :

Ընթացու՛ն զիշերնս խաղաղութ
անցուցանել՛ հա՛նատով իտեաանէ
խնդրե՛ցուք : Ըն՛ոտե՛մ Տէր՛ :

Օ հրեշտակ խաղաղութ պահապան
անձանց մերոց ի մնէ՛ խնդ՛ :
անի և զԹողութ յանցանաց

մերոց 'ի անկ խնդ' :

Օ սբյ խաչին մեծ և կարող զգրան
յօղնու ի անձանց մերոց 'ի անկ
Լ՛՛ և Լ՛՛ սխարան լն ճշմարիտ և Լ՛՛
Տ աւատոյս մերոյ զն քաղաքն սոս :

ՅԵ՛՛ ողբմա :

Օ անձինս մեր և զմիսեանս ան սոս
ամենակալին յանձն արատոյս ք :

Ք՛՛ քանտար յանձն եղևոս ք :

Ազրսմեաց մեզ ար ան մեր՛ բոս մե
ծի ողորմութե բուս . ստատոյս ք
անքն սխարանութեանք :

ՅԵ՛՛ ողբմա . ար ողորմա . ար ողորմա :

Լ՛՛ ասի ար ողորմեա բոս պատշամ
աւարն : Ի կերակն ոջ և 'ի տանս ար
բուսականս՝ երեք ար ող մեա .
Իսկ 'ի ներ տանից սոց՝ ճ ար ողորմե
Լ՛՛ յաւարս պհց . ճ . ար ողորմեա

ախտիւ լցեալ . Ժահահատ եղէ
 Ժամանակս բազումս . Ինք ողոր
 Իբաց մեկնեցայ . Ինք խորհրդոց
 Ի բարեաց գործոց : Լուսն վարկա
 անձն իմ . լուսոյն հեռանայ լինել
 ընդ խաւար . Ինք ողոր :
 Խորհուրդք չարին . խաբեն զՆո
 գիս . խորատոյղ առնեն . Երածկեն
 անդրնոք . ծիծարիս գլորմամբս .
 ծանակ զիս առնեն . Ինք ող :
 Կամաւ կորացայ . կարկամեալս ան
 ձամբ . կանգնել ոչ կարեմ : Կար
 մեղաց կեղոզ . հրդեհեաց որ յիս .
 հոգևոր բարիս . Ինք ողոր :
 Զաղկեցայ մեղոք . ճաղէցին տե
 սողքն . ճանճրացաւ հոգիս : Կեղև
 դառնուցէ . զօղեալ ի սիրա իմ .
 զամպար իմ շիջաւ . Ինք ող :
 Դաշակիմամբ մեղաց . ճաշեցի զմահ
 ձոխս աղքատացայ : Սեռեալ եմ
 Ի

Հողք ուխ. մարտի և մարտի միայն կ'ընկ
մտաւ. սիր ողորմեա: Յորոգ այլ մա
հաւ. յորստղին անկայ. յաղմեցայ յիզ
կից: Նեախից թշնամեցին. նշաւակ է
դէ. նոր միշտ խոցոտիմ. սիր ողորմեա
Շուրջ պատել զինն. շուրջ բազմա
էղեն. շաղախին արեամբս. Որս էղէ
չարին. ուսկանաւ մեղաց. որսացաւ
զանձն իմ. սիր ողորմ: Չարաչար իւր
տոբ. շարչարի անձն իմ. շուսիմ զա
դարուն մ: Պարտապան գատայ. պար
տուց յանցանայ. պատրեալս ի
մեղաց. սէր ողորմեա սիր ողորմ
Պանամ զըզանալ. զէ ունիմ զգ
ձեալ. զէ ունու մ' էրով մեղաց
Ռաբբի կոչեցայ. ուսկայ ան
ու անիմ. ու ամիական զապա
Քրս սէր ողորմեա:
Սիրով զանկու է. սաստիկ բազ
կա թեան. սիրտ իմ խոցեալ է

Վերջոյ յանգամաց. վշտանաց և ո
գիս. վարանեալ շրջիմ. տիրողոր:
Տիրեցին ինչ շար. տարապիր և
նին. տիրական գրկացն: Բարու
նւոյն բարւոյ. բախտական ձայ
նին. բոսինս ոչ լուայ. տիրողոր:
Յանկու թիւն շարեաց. ցանկա
լի գիւնք. ցաւ է ցոյց զարս իմ:
Իւրաքանչիւրոց. շիւտեամբ
խոսն տեսուից. շիւտեալ է և ո
գիս. տէր ողորմեա:

Փութացիր անձն իմ. փախչի
ի շարեաց. փափագի շարեաց:
Քնեզ միշտ մերձ ճանիր. քուն
ճաւու եկեալ. քննող քառա
ւոր տիրողորմեա:

Մէտնին բարեխոսու թեամբ
յիշեա տէր ողորմեա:

Երկուսն զիստեանս զիստեանս
այն ան զիստեանս. Հայրս. Գրեմու. զիստե
այն ան զիստեանս սր. Երրորդու. Երեւան.

Եւսն իւրացանցիւ յոյ զիստե Երրորդու. Երեւան
աւանն՝ անկիւ

Աւանտ լուսոյ. արեգակն
արդար. առիւ լոյս ծագեալ:
Երկուսն ՚ի հօրէ. բրդակեալ ՚ի հող
ւոյս. բանքեղ ՚ի համոյս. Գանձոգ
ողորմաւէ. դանձիգ ծածկելոյ. զը
տող զիս արա: Գաւան ողորմաւէ.
դաւանողիս բաց. դասեցս վերնոյ:
Երբեակ միւսի: Եղելոյ խնամող
Եւ ինձ ողորմեալ: Օտրեմիւր տր յօդ
նեւ. զարթօ ըզթըմբեալս. զսէւտթ
նոյ նրմանիլ: Եւ յտ հայր անըսից
բուն. Էակից Արդի. Է միշտ սր հո
ի: Եւկալ զիս գրթամ. ընկալ ողոր
մամ. ընկալ մարդասկիւր. Եւ մարգա
նի որ փառաց. Թողուեց տրւող. Թող
ինձ ըզ յանցանա. Ժողովող բարեց.
Ժողովեալ Ե զիս. Ժողովս անդրան

կաց : * Ի քէն ար հայցեմ . Ի մար-
դ ափրեդ . Ինձ բրժ լուծի . Կե
կեանք մեռելոյս : Լոյս խաւարելոյս .
լուծանող ցաւոյս : * Ի սրհրդոց
գիտող . խաւարի շնորհեա . խոր
հարգ լուսաւոր : Երկունդ հօր
ծոցոյ . ծածկելոյս ստուերաւ . ծա
գեաւ զլոյս փառաց : * Անարար փոր
կիչ . կեցո՛ ըզմեռեալս . կանդնեա
զդրորեալս : Հաստեաւ հաւատով .
հաստատեա յուսով . հիմեցո՛ սիրով :
* Զայնիւս աղաչեմ . ձեռօքս պա
ղատիմ . ձիբ բարեաց շնորհեա :
Պապարտաւ լուսոյ . ղեկավար ճար
տար . զօղեալս ամրացո՛ : * Ղառա
գայթ փոց . ճանապարհ ինձ ցոյց .
ձեպել Ի յերկինս . Միամ ինչդ հօր
մոյճ զիս յառազատ . մարուք հար
սանեացդ . * Զորժամ գաս փառօք .
յահագին աւուրն . յիշեա՛ զիս քն :

կաց : * Ի քէն ար հայցեմ . Ի մար-
դ ափրեդ . Ինձ բրժ լիւ թի . Կե
կեանք մեռելոյս . լոյս խաւ արելոյս .
լուծանող ցաւոյս : * Ի սրհրդոց
գիտող . խաւ արի շնորհեա . խոր
հուրդ լուսաւոր : Երկունդ հօր
ծոցոյ . ծածկելոյս ստուերաւ . ծա
գեաւ զլոյս փառաց : * Անարար փոր
կիչ . կեցոյ ըզմեռելոյս . կանդնեա
զդրորեալս : Հաստեաւ հաւատով .
հաստատեա յուսով . հիմեցոյ սիրով :
* Զայնիւս աղաչեմ . ձեռօքս պա
ղատիմ . ձիւ բարեաց շնորհեա :
* Ապարարսբ լուսոյ . ղեկավար ճար
տար . զօղեալս ամրացոյ : * Դառա
գայթ փոց . ճանապարհ ինձ ցոյց .
ձեպել Ի յերկինս . Միամ ինչդ հօր
մոյճ զիս յառազատ . մարուր հար
սանեացդ . * Զորժամ գաս փառօք .
յահագին աւուրն . յիշեալ զիս քն :

Նորոգող հաւեց . նորոգեալ և զիս-
նորոգ զարդարեալ : Յ՛ նորհատու-
բարեաց . շնորհեալ զքաւուք . շնոր-
հեալ զթողուի : Աւրախացո՛ւ ար . ող-
ւոյս փրկուաքն . ոյր վ՛ս եւմ՛ի օտագ :
Չար մըշակողին . չար սեքմանց
նորին . չորացո՛ւ զպրատուզ : Պարզեւիչ
բարեաց . պարզ եւեալ իմոց . պար-
տեացս թողուի : Չար շնորհեալ
աչացս . ջերմ հեղուլ արտաար . ջըն
ջել ըզյանցանս : Աւտինող քաշ-
ցու . ռամ հողւոյս արբո՛ւ . ռահ
ցոյց ինձ լուսոյ : Սէբ անուն յս . սի-
րով քո՛՛ ճըմեալ . սիրտ իմ քարեղէն :
Ս՛ս գրթաւթե՛ . վ՛ս ողորմուե՛ . վե-
րբափն կեցո՛ւ : Տե՛նչալոյդ տեւա-
լեամբ . տո՛ւր ինձ յագե՛նալ : Տ՛ր Վ՛ս
Ի՛նձ : Բարունդ երկնաւոր . բուտեալ
զաշակերտս . բամից երկնայնոց :
Յօղ արեան քո ար . ցօղեալ ՛ի հո-

դիս . ցրնժ ապցե անձն իմ :

Ի հեճեալըս մեղօք . շիւճեալ աղա
ջեմ . շիւսեւ ինձ բարիս :

Փրակիչ բոլորից . փութաւ զիս փր
կել . փորձութեց մեղաց : Բաւիչ
յանցանայ . քաւեաւ զօրհնաբանս .
քեզ երգել ըզ փառս :

Բճաճնին բարեխօսութեն՝ յիշեաւ
տէր և ողորմեաւ :

Իսկ ոմա՞ք ՚ի ասի . Աճաճնին զայս ասեն .
բայց մէք զսոսանօս լուսոյ :

Ծաճին մայր քի . իմ յոյ
սըն դու յաւուր մեծի :

Բարեխօս ընդունելի .
քս քեւ մեզ ողորմես
ցի . տէր ողորմեաւ տէր ողորմեաւ .
անձանին բարեխօսեաւ :

Գայ քս սիրն ամենի . մեղաւ որիս դա
տօղ լինի : Գու ՚ի յյնմ աւուր մեծի .
բարեխօսեաւ քոյդ միաճնի . սիր՝ :

Եւ յայնմ անուր մեծի զքեզ ազա
 չեմ սբ տիրուհի : Օ ի դու մայր ես
 բի . և նա լըսէ իւր ծընողի . ար' :
 Ի չրնի Թէ՞ այդ ինձ լինի մեղաւորիս
 արնողորմիս Եւսիմ գործոյս գորգոր
 ծեցի . չեմ այլ մընոր Թէ՞ այդ ինձ լինի
 Թողուէ չեմ արժանի . որդի եղէ ես
 գեհենի . Եւսմ հասեալ ինձ վախճա
 նի . կամ և մընամ գարբիւշի . ար' :
 Ի յաւուրն աներեկի . լինիմ ես անդ
 ողորմելի : Եւսն ետու զխաւ ալն ա
 ռի . յաւիտենից կենայն ելի . ար'
 Իսաւարն և մութն ինձ հանգիայի
 խառնիմ ՚ի դաս ճախահողմի : Եւր
 բիմ ՚ի մէջ մեղաց տղղմի . յիշեմ
 ըզգործս իմ զազրայի . ար ո' :
 Կարգ ետուն ինձ հրեշտակի . զայն կո
 բուսի ես յԹի : Հուր գեհենոյն ինձ
 վառեցի . կամ և այրիմ անշիջելի . ար'
 Զայնիւ ըզարն աղաջեցի . մթէ լըսէ

իւր ծառային: Պօղէցի և անցուցի .
զայս անցաւ որ կեանքս էի . ար :
Ճըմէցաւ արն ի խաչին . վսիմ եւրբ
զգառն և լեղի: Մայր եղէ ամէն ջա
րի . և չիշեցի զօր վախճանի . ար ո' :
Յանկարծակի մահ հնդիպի . մեղայ
չասի ան առաջի: Նրմանեցայ ես հը
րէի . և անօրէն աշակերտի . ար' :
Շ առաւիղ սբյ խաչին . յրեւելից փայ
լեալ ծագի: Աւր ամ բանք ըսպառին .
և գործք մարդկին յայտնի լինին . ար' :
Ղեմ արժանի ես հաղորդի . ոչ բհն
պատարագի: Պարգս զոր մատուցի .
կրկին ըզարն ի խաչ հանի . ար' :
Զանք գրոի ամէն ջարի . և չիշեցի
զօր վախճանի: Ռասա բաշխէ արն ա
մենի . զողորմութի իւր ծառայի . ար' :
Սրբութիւն ես ատեցի . զազտեղութիւն
սիրեցի: Այն աւուրն իմ ծրնընդեն .
մայրբս ծրնաւ մեղաց որդի . ար ո' :

Տրն քաղցր է և բարի. շառնէ որդի
 զիս գեհենի. Տարունւոյն փառք և
 պատիւ. յիւր ծնէս անլըուելի. ամ'
 Յրնձ ացայ և զուարճացայ. յաւիտե
 ից սւրախացայ: Վիւնդ էի և ողջա
 ցայ. զտրն յիշեցի ասի մեղայ. ամ'
 Փառլս տամ ես քսի. երկրպագեմ
 սբյ խաչին: Վոյ արեանդ ես գին
 էի. և քս ծընունդ աւագանի. ամ'
 Վճածնին բարեխօսութիւնս
 և ողորմեա:

Եւ զնի ասի աղօթու
 քէ՛ն գոհանամք տր ամ
 մեր. որ շնորհեցեր մեզ
 հանգիստ քնոյ խաղաղու
 թք: Եւ զարթուցեալ
 խամանեցուցեր զմեզ կանխել յիւր
 կըրպագութի ահաւոր և փառաւոր
 րեալ անուանդ քում սրբոյ:
 Տուր մեզ տր աղաչեմք զքեզ ըզն
 նաց

նացուն՝ ած գիշերիս խաղաղութ ան
ցուցանել: Ան զամ Ժամանակս կե-
նաց պանդխտու Ե մերոյ՝ երկիւղիւ գ
քով ամբացո՛ւ և պահեա՛ւ: Այ զե
զգուշութ և անարատ վարութ կրօ-
նա՛ւ որեալք յայտմ աշխարհիս՝ Ժա-
մանեցուք յանքոյթ և ՚ի խաղաղ
նա՛ւ ահանգիստ յա՛ւ խոնկան ՚ի
կեանսդ: Ե նորհօք և մարդ ասիրու
թք մն մերոյ և փրկչին յնի քնի:
Մնդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սբյ
վայելէ փառք՝ իշխանութ և պա՛ւ:

- ⊗ Խաղաղութիւն Աննեցուն:
- ⊗ Առաւծոյ երկերայագեցուք:

Նայեաց մոր բարեբար ողորմութք
քով յերկրպագու և ՚ի փառաբա-
նիչս անուանդ քում սւշ: Տք զօրու
թեց՝ խաղաղացո՛ւ զանձինս մեր յամ
սատանայական խառվութեց և յաշ-
խարհական դբօսանայ:

Օ հրեշտակ խողազուէ քո առաքեալ
 առ մեզ . որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
 անխառովս 'ի տունէ և 'ի դիշերի . յարժ
 նութէ և 'ի հանգստեան մերում :
 Սպ զի բարեպաշտութեամբ և արժանա
 չորայէս քեզ մեզ ծառայելով 'ի
 կեանս յայտոսիկ՝ ժամանեցուք յա
 չիտեանական երկնից արքայաւէ քո .
 զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ Յի
 սոսբ քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանալով
 փառաւորեցուք զհայր և զԱրդի
 և զսբ հոգիդ . այժմ և միշտ և յա՛ :

Օրհնեալ Տր մեր Յս Բս Ի մէն :

✠ Աստ ասի Սաղմոս ըստ ձայնին . և զկնի տաղմո
 սին՝ տսի ըստ ձայնին կամանագլուխս :
 Ե կամանագլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնիցն :

Ի լէլուիայ Ի լէլուիայ :
 անտեւիտր զս'նոսիկ յայ
 դատե'ն զէս . ալէ'ն լու
 իսոյ :

իայ : մարտիր ընդ այնոսիկ՝ ոյք
մարտնչի՛ն ընդ իս . ալէ՛ լու՛հայ :

Լ՛ա զգէն և զապար քո՝ և արի յօգ
նել ինձ . հան զուր քո ընդդէմ
հալած չայ իմոց . արգել զնա և ասա
դու ցանձն իմ թէ փրկուի քո ես եմ .

Լ՛մաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք ինդ
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և
ամաչեացեն ոյք խորհէին ինձ չար :

Եղիցին նոքա սոյ փոշի առ ջի հողմոյ .
և հրեշտակ ան նեղեացէ զնա :

Եղիցին ճանապարհք նոյ ՚ի խաւար
և ՚ի գայթակղութի . և հրեշտակ սոյ
հալածեացէ զնոսա :

Ինանիր թագուցին ինձ որոգայթ
յապականութի իւրեանց . և ՚ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ :

ՏԻ յերկինս է ողորմութի քո .
ճշմարտութի քո մինչև յամպա :

ալէ՛ լու՛հայ ^{ՏԻ} Ե ալէ՛ լու՛հայ :

Ի յդարուիք քո ույ լերինք անձ . երա
նունք քո ույ խորք բլուսմք . զմրդիկ
և զանատուն կեցուցանեսս դու ար :
Այ զի բազում արարեր զողորմուի
քո անձ . այլ որդիք մարդկան 'ի հո
վանի Թեոց քոց յուսասցին :
Ի բբեսցին նորա 'ի պարարտուի տան
քո . և զուղիս փափկուի քո տա
ցեսս ըմպել նոցա :

Ի քէն է ար աղբււր կենաց . և լու
սով երեսաց քոց տեսանե՞ք զլոյս
Մադեա՞ զողորմուիս քո՞ ոյք ճա
նացեն զքեզ . զարդարուիս քո՞ ոյք
ուղիղ են որտիւք :

Մի եկեսցեն 'ի վր մեր ոտք ամ
բարտաւանից . և ձեռք մեղաւորաց
մի դողացուցեն զմեզ .

Ի նդ անկցին ամենեքեան ոյք գող
ծեն զանօրէնութի . մերժեսցին՝ և
այլ մի կարացեն հաստատիլ :

Փանք հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն սրբ
Ըստ և միշտ և յւանս յաւիտե
անլըճեա՞ն՝ յանլըճեա՞ն:

Ասանց անըզգամն 'ի սրբոսի
իւրում թէ ոչ գոյ ասոր
ճամ: անլըճեա՞ն. ապականեցան
և պղծեցան յանօրէնութիւն
և ոչ որ է որ առնէ զքաղցրութի.
անլըճեա՞ն:

Ըստ յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան. տեսանել թէ իցէ որ
իմս տուն որ խնդրիցէ զամ:

Ընկնեքեան խոտորեցան իմասին
և անպիտանացան:

Ընոր է որ առնէ զբարի: և չէ որ
մինչև 'ի մի:

Ըն ոչ ծանկոյեն ամքն ոյք գործեն
զանօրէնութիւն:

Ընք առաջին զժողովուրդ խմ սոյ կե

Կուր հայի. և առ անձ ոչ կորդային:

Ձե՛ր ո՛չ գոյր նց փոխանակ, և ոչ
երկեանն յստանձնոյ. անձէ՛ր լուսնայ:

Իսայ անձէ՛ր լուսնայ:

Չգեաց զձեռն իւր ՚ի հասուցանել
նց. և նոքա պղծեցին զօրէնս նր:

Բաժանեցան ՚ի սրտմտուէ երեսաց
նր. և էհառ ՚ի սիրտս նց:

Ասկուղ էին բանք նց քան զձէ՛ր.
և ինքեանք ոսկ սրլաք:

Ինկեա՛ ՚ի տր զհոգս քո՛ և նա՛ կե
րակրէ զքեզ. և ոչ տայ յա՛նկեան
սասանուի արդարոյ:

Գու անձ իջուցես զնս ՚ի գուր ապա
կանուե. արք արիւնահեղք և նեն
գաւ ողք՝ մի հասարկեացեն զաւուրս
իւրենց. այլ ես ՚ի քեզ տր յուսացայ:

Փանք հօր և Արդւոյ և հոգւոյն սր՛:

անձէ՛ր լուսնայ անձէ՛ր լուսնայ:

Ի քեզ օր յուսացայ՝ մի ամա
 ճեցից յաւիտեան. անէ՛
 լուիայ: յարգարուէ քում
 փրկեալ և ապրեցո՛ զիս. անէ՛
 լուիայ: Խոնարհեցո՛ առիս զունկըն
 քո՛ և
 կեցո՛ զիս:

| Էր իմ ամ ապրէն՝ և տեղի ամուր
 կեցուցանել զիս. զի հաստատութի
 իմ և ապաւնէն իմ դու ես:

| Ի իմ փրկեալ զիս՝ ի ձեռաց մեղաւոր
 րի. ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

| Դու ես համբերութի իմ օր. օր
 յոյս իմ՝ ի մանկուէ իմմէ:

| Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգան
 դէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես
 ապաւնէն իմ. և առ ի քեն է օգնու
 թի իմ յամ ժամ:

Ե՛րկի՛ր պագցեն նրմա ամ Թ՛գ՛ւորք
 երկրի. և ամ ազգք ծառայեոցեն

Գ

նրմա՛ . ալէ՛ ի լուխայ ալէ՛ :

Օ . ի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի . զաղքատն և զանանկն՝ որոյ
օչէ իւր օգնական :

Ընկալէ ալէ՛ նա յաղքատն և 'ի տը
նանկն . և զանձինս տընանկոց կէ
ցուացէ . 'ի վաշխից չարաց փրկեացէ՛
զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նր՛ տաաջի
նց . կեցցէ՛ և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց :

Զարօթս կայցեն առնա յամ՛ Ժամ .
և զօրհանապաղ օրհնեցեն զնա :

Լիզիցի հաստատուի ընդ՛ ամ երկիր .
և 'ի վերայ գլխոց լերանց :

Ի տրճրասցի քան զլիբանան պառուզ
նր՛ . և ծաղկեցի 'ի քաղաքի ան ույ
խոտ երկրի .

Լիզիցի անուն ան օրհնեալ յաւ՛ իստն
զի յառաջ քան զարև է անուն նր՛ .

նա օրհնեցին ամ ազգք երկրի .
և ամ ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ ար ամ խնէի որ առնէ
սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
նք փառայնք յաւիտեան . լցցի փա
ռօք նք ամ երկիր՝ եղիցի եղիցի :
Փառք հօր և՛ : անէ՛ լուիայ՝ ան՛՛
է՛ լո՛ւիայ :

Ողորմութիւնքս քո ար յա
ւիտեան օրհնեցինց . անէ՛
լո՛ւիայ . յազգէ յազգ պատմե
ցից զճշմարտաւիս քո՛ բերանով և
մով . անէ՛ լո՛ւիայ :

Մասցեր թէ աս ողորմութիւնեցի .
յերկինս պարսա եղիցի ճշմարտի քո :
Եղի ուխտ ընարեւոյ խնոց . երդ
ւայ դաւթի ծառայի խնոյ :

Յաւիտեն հաստատեցից զգաւն քո .

և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո
խոսաովան եղիցին երկինք որսնչե
լեաց քոց ար. և ճշմարտութի քո
յեկեղեցես սրբոց :

Այլ է յամսս որ հաւասարեսցի քեզ
կամ ո՛վ նմանիցի ան յորդես ան :

Դարձուցեր զօգնութի ՚ի սրոյ նր, և
ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի :

Այլ է լճիայ այլ է լճիայ լուխայ :

Դարդեցեր զորբութի նր. և զաթոռ
նր յերկիր կործանեցեր :

Կուղարարեր զաւուրս ժամակաց
նր. և հեղեր զնովաւ զաթո՛ծ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս
քո իսպառ. բորբոքեսցի ուն հուր
բարկութի քո :

Իսկ արդ՝ յիշես և անես թէ ո՛վ է
իմ հանգիստ. մի թէ ՚ի զաւր ինչ
ստեղծեր զամ որդիս մարդկան :

Այլ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
զմահ :

զմահ . կամ փրկեացէ զանձն իւր 'ի
ձեռաց դժոխաց :

Աւր են ողորմութիք քո տէր առա
ջինք . զոր երգու՛ար դաւթի ճշմար
տութեամբ քով :

Յիշեալ զնխատինս ծառայի քո՝ զոր
ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օր նախատեցին թշնամիք քո ար
նախատեցին փոխանակ օժէլոյ քո :

Օրհնեալ ար ան յաւիտեանս յա
ւիտենից՝ եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և" : ալէ՛ լուխայ՝ ա՛լէ" :

Ի ոստովան եղերուք ա՛ն զե
քաղցրէ . ալէ՛ լուխայ՝ զե յա
ւիտենէ ողորմութի նր : ալէ՛ լուխայ :

Ախօտեացի զզօրութիս ան . լսելի
արացէ զանձ օրհնութիս նր :

Երանի՛ ոյք պահեն զերաւունս . և
առնեն զարդարութի յանձամ :

Ի շէն Գառնի քաղաքս քան զքաղաքս
 Վրդեան քո. և այց արա մեզ ի փրկ
 կուէ քում: Տեսցնւք մեք զքաղցրու
 թի ընտելոց քոց. ուրախ եղիցուք
 մեք յուրախուի ազգի քո. և դովի
 ցուք մեք ի ժառանգուէ քում:

Ահաք մեք ընդ հարսն մեր. անօ
 բնեցաք և յանցեաք:

Մատնեց զնս ի ձեռս հեթանոսաց
 տիրեցին նց ատելէք իւրեանց. և
 թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնս. և
 խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց նց
 անէլուխս և անէլ:

Բազում անգամ փրկեց զնս. և նորա
 դատնացուցին զնա ի խորհուրդս իւ
 րենց. և կտրացան յանօրէնուէ իւրնց
 հայեցաւ տր ի նեղութիւնս նոցա.
 ի լսել ձայնի աղօթից նց:

Ի շէնց զուխտ իւր և զղջացաւ ըստ
 քաղում ողորմուէ իւրում. և ետ զնս

ի գթութիւն առաջի մամ գերջաց նց :
Փրկեալ զմեզ ար մծ մեր . և ժողո
վեալ զմեզ ՚ի հեթանոսաց :
Խոստովան եղիցուք անուան քում
արջ . և պարծեցուք յօրհնութիւն քո :
Օրհնեալ ար մծ ինչի յաւիտեանս
յաւիտեանից : Եւ ասացէ մամ ժո
ղովուրդն՝ եղիցի եղիցի :
Փառք հօր և՛ : ալէլուիա՛յ . ա՛ :

Ս՛րարի՛ իրւնունս և արդարնու
թի . ալէլուիայ : միմտաներ
զիս ՚ի ձեռս նեղաց իմոց . ալէլուիայ
Ինչալ զճառայս քո իբարի . զի մի
ամբարտաւանք զգո՛ւեցեն զիս :
Պպասեցին աչք իմ փրկուե քում
ար . և բանից արդարութե քո :
Ի՛րաւ լք ծնչի քում ար լք ողորմուե
քում . զարդարութիւն քո ուսո՛ ինձ :
Դառայ քո եմ ես իմաստուն արա

զիս՝ և ծանեայց զվկայութիս քո :
Եւ ամէ պաշտել զտր . խափանեցին
զօրէնս քո :

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի
քո տր . ըստ բանի քում իմանառ՝ և ն
արս՝ զիս . աղէ լուսնայ ալէ :

Մոցեն աղօթք իմ առաջի քո տր .
և բանիւ քով վերկեսի զիս :

Նղխեսցեն շրթունք իմ զօրհուսութիս
քո . յորժամ ուսուցես ինձ զար
դարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զլ ամ
պատուիրանք քո արդարութեն :

Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս .
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ վրկութե քում տր . և
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Վեցցէ՛ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես ուն զոչխար կորու
սեալ .

սեալ . Խնդրեալ զճառայս քո՝ զի
զպատուհրանս քո ես ոչ մտացայ :
Փառք հօր և՛ : անէլուհայ անէլ :

Oրհնեալ անձն իմ ըզոր . որհ
նեցից ըզոր 'ի կեանս իմ .
անէլուհայ : սաղմոս ասացից ան
իմոյ միջև եմ ես . անէլուհայ :
|| 'ի յուսայք յիշխանս յորդիս մերդ
կան՝ զի ոչ գոյ փրկութի 'ի նս :
|| շքէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն 'ի հող . և յոյնմ աւուր կորի
ցեն ամ խորհուրդք նց :

|| քրանի ազգի՝ որոյ սիր ամ յակորայ
օգնակնէ նմա . և յոյս նր 'ի տր ամ է :

|| արար զերկինս և զերկիր . զճով
և զամենայն որ է 'ի նս :

|| պահէ զճշմարտութի յաւիտեան .
և առնէ իրաւունս զրկելոյ :

U

ի բեցից ընդ քեզ արդ՛րուն թի

իմ. անէ ընդ ^մ ^մ ^մ ճեհար ար հաս

տասից իմ ապաւենիս և փշկէ իմ

անէ ընդ ^մ ^մ ^մ ճեհայ:

Ի՞՞ջ օգնական իմ և ես յուսամ ՚ի

նա. ապաւենիս և զջիւր փրկուե

իմոյ ընդունող իմ է:

Օրհնելով կարդացից առ ար. և ՚ի

Թշնամեաց իմոյ ապրեցայց:

Ը ուրջ եղեն զինև երկունք մահու.

և ուխք անօրէնուե խոռվեցուցին զիս

Ս իշտք դժոխոց պաշարեցին զիս.

և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու.

Ինեղուե իմում ես առ ար կարդա

ցի. և առ ամ իմ աղաղակեցի:

Զ գեցուցեր ինձ զօրուի ՚ի պատե

րազմի. զյարուցեալսն ՚ի վերայ

իմ ներքոյ իմ արարե՞ր. անէ ընդ ^մ ^մ ^մ ճեհայ

անէ ընդ ^մ ^մ ^մ ճեհայ:

Օ Թշնամիսն իմ հալածուկանս արա
րեք . և զատելիսն իմ սատակեցեր :

Լ՛զաղակեցին՝ և ոչ ոք էր որ փրկէր
զնս . կորդայինս առ ար՝ և ոչ լու՛սն Եց

Սանրեցից զնս ույ՛ փոշի առաջի հող
մոյ . և ույ՛ կա՛ն գռեհաց կոխեցից զնս

Փրկեցէ՛ զիս ար՛ ՚ի հահառակուէ
ժողովոգոց . և կացուցէ զիս գլուխ

հեթանոսաց :

Ետողովուրդ զոր ոչ գիտէի՛ ծառայեց
ինձ . և ՚ի լուր ականջաց լու՛սն ինձ :

Արդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան և կաղացան ՚ի

շա՛նղաց իւրեանց :

Սենդանի է ար և օրհնէալ է անձ .
և բարձր եզիցի անձ փրկուէ իմոյ :

Լ՛ծ է որ ինդրէ զլու՛սն իմ . և հնա
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև :

Փրկիչ իմ՛ ՚ի Թշնամեաց իմոց բարկա
ցողաց . յայնցանէ՛ որք յարուցէլ

Են 'ի վր իմ' բարձր արարեր զիս .
 և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :
 Ս'յի խաւովն եղէց քեզ 'ի հեթնոսս
 և անուան քում սաղմոս սասցից :
 Ս'եճ արարեր զփրկուի Թագաւորի
 նր . առնել ողորմութի ընդ օճեւոյ
 նորա դաւթի . և ընդ զաւակի նր
 յազգէ մինչև յազգ :
 Փառք հօր և' : ալէ լուսայ ալէ' :

Կանոնադուի Բուճ Բարեկեանքանն և' Սոր
 Կերակէին :

սաղ
Օրհնեալ անձն իմ զա՛ր . օրհնե
 ցից զա՛ր 'ի կեանս իմ . սաղ
 մոս սասցից ս'յ իմոյ մինչև եմ ե'ս :
 Ս'ի յուսայք յիշխանս յորդ իս մրդ
 կան՝ զի ոչ գոյ փրկուութի 'ի նս .
 Լիցէ հօգի 'ի նոցանէ՛ և դարձցին
 անգրէն 'ի հող . և յայնմ աւուր կո
 բիցեն ամենայն խորհուրդք նց :
 Երանի ազգի՛ որոյ ա՛ր ա՛ծ յակորայ

օգնակն է նմա. և յոյս նր' ի տր' անժ է:

Ս' արար զերկինս և զերկիր. զծով
և զամենայն սր է ի նս:

Ս' պահէ զճշմարտութի յաւիտեան.
և առնէ իրաւունս զբիւլոց:

Տայ հայ քաղցելոց' և տրձակէ
զկապեալս տէր:

Տէր բանայ զաչս կուբաց' և կանգ
նէ զգլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս. տր' պահէ ըզ
պանդուխտս. զորքս և զայրիս ըն
դունի տէր. և զճանապարհս ամ
քարշտաց կորուսանէ:

Թագաւորեացէ տր' յաւիտեան. ան
քո սիօն յաղգէ մինչև յազգ:

Օրհնեցի' ց ըզ քեզ գոհո՛ւթք' ի
կեանս ի մ. սաղմոս ասացից քեզ:
Վ. բիստո՛ս Թագաւոր յաղթանկան
նոր երգո՛ւ զօրհնութեանք:

Օրհնեցէք զտր' զի բարի է սաղմոս.

Handwritten mark or symbol in the right margin.

Small handwritten mark or symbol in the right margin.

Handwritten mark or symbol in the right margin.

օգնակն է նմա. և յոյս ըբ' ինք ա՛ծ է.

Արար զերկինս և զերկեր. զճու՛ղ
և զամենայն որ է ինս'.

Այսչէ զճնարարութ' յա՛նիտեան
և առնէ իրա՛ւումս զրկելոյ.

Տոյ հայ քաղցելոյ' և արձակէ
զկապեալս տէր.

Տէր բանայ զաչս կուրաց' և կանգ
նէ զգլորեալս տէր.

Տէր սիրէ զարդարս. տը պահէ ըզ
պանդուխտս. զորքս և զայրիս ըն
դունի տէր. և զճանապարհս ամ
քարշտայ կորուսանէ.

Թագա՛ւորեացէ տը յա՛նիտեան. ամ
քո սիօն յաղգէ մինչև յաղգ.

Օրհնեցի՞ց ըզ քեզ դահ՛ւթք' ի
կեանս ի՛մ. սաղմոս ասացից քե՛զ.

Վրկա՛տո՛ս Թագա՛ւոր յաղթանկան
նո՛ր Երգո՛ւմ օրհնութեանք.

Օրհնեցէք ըմբ զի բարե է սաղմոս. սաղ

Եւ ինչ որ զստեղծութիւնսն զարդարեալսն
 ինչ որ զհոգի տէր. և զգրուեալսն
 Խորայե լի ժողովէ :
 Ի ժշկէ զբեկեալ սիրտս . և պատէ
 զամ վրս նոցա :
 Եւ թուէ զբաղմուի ատեղաց . և
 զամսն զնս յանուանէ կոչէ :
 Եւ եւ ի ար մեր . և մեծ է զօրութի
 նր . ինաստուի նր ոչ գոյ բաւ :
 Ի նդուսի զհեղս ար . և խոնրհ առնէ
 զամբարաւանս մինչև յերկիր :
 Օրնեցէք զամ խոստովանութի .
 սաղմոս ասացէք նմա օրնութի :
 Եւ զգեցոյց զերկինս ամպովք . և պատ
 րաստ արար զանձրև իւր յերկիր :
 Ի ուսոյց զխոտ ի լերինս . զգալարի
 ի ծառայութի մարդկան :
 Եւ ասոյ անասնոց կերակուր . ձագուց
 ազոսանուց ոյք կարգան առնա :
 Եւ թէ ընդ զօրութիս ձիոյ կամեցաւ

Կար. և ոչ ընդ իրանս ասն հսկայի
համեցաւ :

1. և համեցաւ ար ընդ երկիւղածս
իւր . և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան
յողորմութի նորա :

Բանդորանսի ն բե՛ղ քո գոհն՝ իք
երկիւղած այցանուն քո . զոր յու
սացաւ ցե՛ր ողորմութի քո՛վ ի խորհար
դըս կենսաբեր գայտեանդ քո :

Գո՛վեա երուսաղէմ ը՛ղ Տէր :
Ի՛նչ օրհնեա զմծ քո սիօն :

Օ ի զորացոյց զնիգս դրանց քոյ .
և օրհնեաց զորդիս քո ի գեղ :

Ո՛ր եդ զասհմանս քո ի խաղաղութի
պարարաութի ցորենոյ լոյց ըքեզ :

Լ՛աաքէ դբան իւր յերկիր վաղձազ
ընթանան պատգամք նր :

Դ՛նէ զձիւն ույ զասր . և զմէդ ույ
փոշի ցանեաց :

Լ՛րկանէ զսառն ույ պատասաւս . առա

Ըն զբարոյ նր՝ ո՛ր կարէ կեալ :

Ու աքէ զբան իւր և հալէ զնս .

Զնըեացեն հողմք և գնացեն Զուրբ

Պատմէ զբան իւր յսկօբայ . զար-

դարուի և զիրաւուենս ինչի :

Ու չայտէս արար նմ ազգաց տր . և

զդատստանա իւր ոչ յայտնեց նց :

Զքէ՛ զք՛ս գո՛վէ՛ եկեղեցի վը՛ր-

կե՛լ քո՛ սբ . ցը՛ նծալո՛վ տեսանէ՛ ը՛զ

քէ՛ զը՛զ վրկ՛ զդ ե՛կեալ հայրական

իշխանուք ի պրսակե՛լ ը՛զ սբս քո՛ :

Յկանոնագլուխ Մեծի Ուրբան :

Զիտանք հալածեցին զիս ի նա

նիր . ալէ Բլո՛ւ լիայ : և ի բա

նեց քոց երկեալ սիրտ իմ . ալէ Բ

լո՛ւ լիայ :

Յնծացայ ևս ի բանս քո՛ ում այն

որ գտանէ աւար բազում :

Գ .

64

Օմեղս

Օ մեղս առեցի և անարդեցի . և զօրէնս քո սիրեցի :

Եթէ անդամ յաւուր օրհնեցից ըզքեզ՝ վս իրաւանց և արդարուե քո :

Խաղաղութի բազում է այնոցիկ ոյք սիրեն զօրէնս քո . և ոչ գոյ ՚ի նս գայթակղութիւն :

Սպասեցի վրկութե քում ար . և զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիս քո և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիս քո . զի սմ ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո ար . ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո աէր . և բանիւ քով վրկեա զիս :

Նշեցեցեն շրթաւնք իմ զօրհնութիս

բո. յորժամ ուսուցես ինձ զարդա
բութիւնս քո :

Խօսեացի լեզու իմ զբնս քո. զի նմ
պատուիրանք քո արդարութ են :

Լ, զիցի՛ ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութիւն քում տէր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Վեցցէ՛ անձն իմ օրհնեացէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեացեն ինձ :

Մոլորեցայ ես ոմ զընթաց կորու
նեալ. ինզրեալ զծառայս քո՝ զի
զպատուիրանս քո ես ոչ ճօճայցայ :

Եկանանագլուխ մասն ձեռի Ետրանուն :

Ղանեմ ար զայ՝ : Տէս իթիւն 43 :

Եւ զնեն զգրակայն. և զքաւեւտա
բանն իմ ք և զուղճոտարանն. և ասեն
երկու քննչք զսաղմունք ք ք փոխ :

Բնդէր խառնեցան չէ՛. Տք զի բա
զում եղ՛. Ի կարգալ իմում լու՛ :

Եւ այլքն եղանակեն ձայնիւ կցորդ
Ի շխանք ժողովե' : Երիցս անգամ
ասա . զյեւեհնն բարձր :

Բայց թէ Սանոնազլուին չսաղմ
սին ասի յեւեհն գաբղայն որ է այլոց
մրգբէից և ս ասի : Իսկ եթէ ոչ ասի չ
սաղմոսին ուղ է սովորութի ոմանց
զկնի կանոնազլտոյն ասի, Եւ և ս խա
ղաղէ : Օրհնութի և վառք : Եւ ասպա
պաշտօն առնի ըստ ձայնին . և զկնի
հանգ ստեան աւ արն ընթերցել լինի
Իսկ եթէ հանգիսի օր լինի , կամ
Առաջի տօն լինի՝ Այսօր անձուտ ասի
և խաչելու է աւ ետարան ընթերցել
լինի : Զկնի աւ արանին՝ Արողօղ
տիեղերայ . ասպա հողւոց հանգու' :
Իսկ տմանք ընդ օրհնութեն կցորդեն
ղպաշտօնն . և զկնի օրհնութեն աւ արն
ընթեանուն . և զկնի՝ հողոց հան' :
Վա որդի այ անսխա' :

ՅԵՐՏ ԾՆՆ ԿԵՐԵԿԵՒԻ. ԱՐԱՅԻԿԵՆ ԳՆՆ ԱՆԿԱՐԱ
ՆԱՅՆ ԱՆՈՒՐ ԱԵՒԻ ԽԵՐԱԹԱՆ:

Ի՛ շԽԱՆՔ Ժ՛ՆՆ ԳՈՎԵԿՅԱՆ Ի՛ ՏԻՊԱՆԻՆ. Գ՛Ո՝
ՄԻՆ Լ Գ՛ԱՍՆ ՕԺԵԼՈՅ ԵՐ՛:

ՄՈՐ ԱՆՃԱՌ ԼՈՒՍՅՆ ԾԱ
ԳՈՒՄ Ի՛ ՓՐՐԿՈՒՆ ԱԼԵՐ
ԿԱՍԱՐԱԼԻՆ ԽՈՆԱՐՏԻ
Ի՛ ՎԵՐՆԱՍՏՈՒՆՆ՝ Ի՛ ԱՍՈՒՆԵ

ՐԱԿԱՆ ԱՕՆԻԿ Ը՛ՐՈՒՄ. ՆԱԿ ՔԻՆ ՂՐՆԹ
ՐԻՍՐՆ ԽՈՐՀՐՐՈՅ՝ ԱՓԱԾԱՆՆ ԳԵՆՉԱԿ
ԱՐԿՈՂՆ ԼՈՒՍՅ՝ Լ ԶԱՐ ԱՌԵԼ Ծ՛ՆՅԱ
ՐԱՐ՝ ՂՈՍՐՍ ԼՈ՛ ԱՆՍՅՐ ՂԱՉԱԿԵՐՈՒՄԻՆ:
ՏՆԱՆԻՆ ՀՕՐ ՓԱՌԱԿ ԼՈՒՍՅ՝ ՈՒԵՍՐՈՍ
ԱՆՐՃԻԼ յՈՒՍ Ո՛ՆՆԵՐԷՐ՝. ԱՅՆՐԱՄ ՃԵՌՈՅ
ՈՐՈՅ ԵՆ ԳՈՐԾՔ՝ ԵՐԼՆԻԿ ԵՐԿԻՆՔ Լ ԵՐԿ
ՐԱՆՈՐՔ՝. ՊՐՈՎ ԿՈՒՐԱՅ՝ ԱՋՐՔ ՔԱԿՅԱՆ՝
ԽՈՒԼՔ Լ ՀԱՄԵՐՔ ԱՐՃԱԿԵԿԱՆ՝. ՈՐ
ՎԵՐԱԾԵԱԿ ԳԻՆՔՆ Ի՛ ԾՈՎԷՆ՝ ՍԱՍ
ԱԵԱԿ ԱՂԵԱԿՆ Լ ԼՐԱԵԿԻ՛Ն:

Գ՛ՐԻՓՈՅՆ ԸՆԱՐԿԱՂ ՀՕՒՄԻՆ ՓՈՐՈՒ՝ ՍԱՍ
ԱԿՐ

ատէր զխորհուրդն ո՛չ գիտելոյ՝ որով
 գառնայր և հնազանդիւր, զօտս և ըզ
 գլուխս մաքրել մազթէր՝ գըլխոյս ա
 տէ՛ չէ ինչ պիտոյ՝ լու՛ացումքն ըսոյ զի
 լու՛ացեալ է՝ ուսկըդ պէտք էն մաք
 րութե՛ն՝ յօդիլ ՚ի գլուխս սրբութիւն
 ՚ի անուցիւրսն աշակերտաց՝ զոր նիս
 բանիւ՛ վարդապետեաց՝ այսօր գոր
 ծով ըզձայրագոյն՝ եցոյց յինքեան
 զխոնարհութի՛ն՝ սպասանորեալ հողե
 զինաց՝ այն որ անտեսն է հրեզի
 նայ՝ տարեալ պաշտօնիւր ճշիւն
 այն որ պաշտին ՚ի սրբէից։
 Եւ՝ թէ տէ՛րս ասէ էից՝ և վարդապե
 տրս բոլորից՝ զաշակերտացդ և զճա
 աայից՝ զուրս լու՛ացի ՚ի հնոյ աղտից՝
 միմեանց և զո՛ւք համարեալք՝ ցու
 ցէ՛ք ըզնոյն խոնարհութի՛ն՝ բարձրա
 ցելոյն ՚ի կործանումն՝ և անկելոյ
 բնութեանդ կանգնու՛մք։

Օ՞ր մաքրեցե՛ր յաւազանին՝ մա-
 բար ձեռօք զոտարս նոցին՝. և ուսու-
 ցեր խոնարհութի յաղթօղ լինիլ չար
 հրապարտին՝. և զիմ լը՛ւն՝ զտիզմըն
 մեղաց՝ աղաչանօք սէյ գընդին՝. և
 ըզդընացս ուղղեա՛ զոտին՝ խոնար-
 հութի՛ք էլիւք յերկի՛նս :

ԹԻՒՆ : Ա՛նտարան Գոհան ԿժԸ : 16 . 20 .
 Անն սանն : Վերջ : և տշահերտցն իւր :
 Երկրորդ սաղմոս 40 : Կրանի որ խոր
 հի : Այ՛ փափագի : Դաւտ արա :
 Իանն անօրէնուէ եդին ՚ի վէ՛րայ իմ .
 աէ՛ր աէ՛ր մի՛ Թո՛ղու՛ր զիս :

Ի յից զօրէ՛ նսըն մովսէսի՛ զոր
 խօսեցաւն՝ ՚ի սինայի . եկեր
 ըզգառն օրինակին՝ և զբաղարջն ի
 եզեդին . ըզհինն ՚ի նորրս փոխելով՝
 զըստուէերն ՚ի լոյս ճըմարտելով . փո-
 խան գառին ինքըն գոլով գառն

այ նրե՛իրելով :

Նոք բազարի ն հայ անխրմոր՝ ետ
ըզմարմին իւր զերկնաւոր՝ ըզկուսա
ծինն անտերմնաւոր՝ զանասպական
և զհոգևոր՝ ընդ ոչխարին արեան
ուխտին՝ ետ մեզ զարիւն իւր ուխտ
կըրկին. և եղեգան դառնագունին՝
փոխան ըզվարս անայի ն :

Թաւգաւորն արարածոյ՝ զհայցն
կենաց ետ քաղցելոյ՝ և զբաժանին
ուրախարար՝ որք յադամայ տըրտմ
ցելոյ՝ այս նոր ուխտ է՝ իմոյ արեւն
փոխան նոյ ուխտին արեանց՝ զոր
յիշատակ իմ առնիցէք՝ մինչև եկից
ես միւսանգամ :

Իսո՞ղովելքս իքէն հայցեմք՝ ի ժո
ղովել մետասանին՝ որ զկենարարըգ
քո մորմին՝ բաշխեալ ետուր ի բաժա
կին. շնորհեա՛ և մեզ տը ընդ նոսին՝
հազորդ լինիլ քում սեղանին՝ կե

նայ հայեդ յոր փափագիմք և ըմ
պեււոյդ ում ծարաւիմք :

Ի՞ յընտրելոց աշակերտաց՝ յուգաս
մեկնել իմք գառանց՝ զբարձօղ մե
ղաց գառն այ մատնէր իմահ ը ար
ծաթոյ՝ ի յընթրիսըն հոգևոր՝ մեր
ձե ժրպիրն և նենգւոր՝ ուտելով ը
վարդապետըն՝ յաճախէ զխաբէութի՝

Ի՞ յորն խօսէր աղերսալի խաւա
րելոյն վս դարձի՝ մի ոմն ի ձէնջ ա
սէ եղբարք՝ զիս մատնելոց է առ ի
մահ՝ պետրոս լըւեալ զայն զարհու
րէր՝ և ահն արկէր առ յօհաննէս՝
հարցանել թէ ո՞վ իցէ՝ դաւաճա

նօղ վարդապետի՞ն :

Ձ Որթիւ : Ա՛ւետարան Ղուկասու Ժ Կ 1 22. 1.
Մերձեցում տան բաղ՝ վերջ, հայհոյութիւն
Երրորդ սաղմոս 58: Փրկեալ զիս ի
Ի՞ մերժեցեր : Ի՞ ուր անտղօ՞ :
Փրկեալ զիս ի թշնամեաց իմոց ան

տըւած . և ՚ի հալած չաց իմոց ապ
րեցո՛ղ զի՛ն :

Նամուլ սիրոյն յիւր սիրելեաց
ըզ տրտմուիլն փարատեց .

Թացեալ պատառ տայ յուդայի՝
նըշանակեալ զգողըն մատնիջ . զոր
առեալ և մերկացաւ՝ յաճային հոգ
ւոյն շնորհաց . մատնեցաւ նախաջա
րին՝ ընդ մատնուէ վարդապետի՛ն .
Երաջրագոյն լուսոյն զըրկեալ՝ խա
ւարասէրն արտաքս ելեալ . տէրըն
յայտնէր լոյս եղէլոցն՝ ըզ դայթակ
ղին ՚ի գիշերի՛ . պետրոս խօսէր խը
րախուսելի՛ և կըշտամբիւր հաւատօ
սի՛ . զիւրն յԹէ զփոխիլն ասէր՝ և
ըզ գալուստ հոգւոյն պատմէր .
Սե՛դրոնեա՛ն յանկոյս ձորոյ՝ ՚ի վեր
նատունն ել խորհրդոյ՝ . էմուտ պր
տէզ չ պարտիղի՛ էմոյծ զադամ յա
դին

դին գրախառն՝ մուծցես և զմեզ ար
ընդ նրմին՝ ուստի հաներ նախ զառա
ջին՝ զի ժառանգել ըզհայրենին՝
արժանասցուք մեք վերբուսի՝ն :

Չ՞գայր ըզկրեմ ցըն տրտմաբար՝
երիւքն եղէլ առանձնաբար՝ փրկել
զսս հոգիս յօժար՝ բայց է բնուի
մարմնոյս արկար՝ ոչ ոմն ուժեղ և
զօրաւոր՝ և ոմն անզօր վըտանգաւոր՝
այլ մի և նոյն գու միաւոր՝ կրէիք
ըզկիրորն կամաւոր :

Չայնիւ մաղթէ՛ր աղօթական՝ վս
իմ առ հայր իւր էական՝ ծուներ
դնէր խոնարհական՝ սրում կրկնի
ծուներ ամ՝ եթէ փրկի՛լ մարդկան
հնար է՝ առանց մահու իմ որ գրէլ
է՝ բաժակ մահուս յինէն անցցէ՝
ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ ետցէ՝ :

Պ՞զեալ յերկի՛ւղ քրտանց հոսման՝
ուրոճաճե կայլակ վեժման՝ ՚ի զօ

բանալ հրեշտակ մերձեալ՝ զօրինա-
կան գիրըն լըջեալ։ զի կատարեալ
է առ զքնուի՝ ա՛ծ ըն բան ըղմարդկու-
թե՛։ պարտէ զերկիւզ և զտրտմուի՛
յիւրումն կրել անօրէնուի՛։

Յ Որթիւ։ ա՛նկատարան Մարկոս ԻԿԷ. 14. 27.
Եւ՛ առ յոսա յԷ։ վերջ, և սկսաւ լալ։

Զորդ սաղմոս 78. 1՛Ժ մտին հե՛.
Ար հոլու՛եադ։ Զնձացէք առ ա՛ծ.
Նորա՛ ի՛ ձե՛ աւնէ քումմէ մերժեցա՛ն
մե՛ք ժողո՛վուրդք և խա՛շն արօտի՛ քօ՛։

առ ադ ա՛յթ փառաց էին՝ որ ը
բնուե՛րս մորդկային՝. տադնա
պեցար ՚ի գիշերին՝ աղօթեցեր առ
հայր յերկինս՝. ծագեա՛ ի՛ մե՛զ զլոյսդ
երկնային՝ և փարատեա՛ս զերկիւզ ջա-
րին՝. մասունք հոգւոց մեր և մարմին՝
յերկիւզ քո սօք բեւեռացի՛ն։

Մե՛րձեալ յաւդա՛ս որ մտանելոց՝
հան

Հանդերձ դասուն փարիսեցւոց՝ ան
 կան նման ստորանկելոցն՝ որք յա՛հի
 տեան շէն կանգնելոց՝ յուգաս նեն
 գաւ համբուրելով՝ առիթ մահու նը
 շան ասլով՝ փոխան սիրոյ զնա մտա
 նելով չար ընդ բարւոյ վըճարելով,
 Հայնժամ առ գա՛ւթ սիրոյն պետ
 ղոս՝ ըզճառային անուն մաղթո՛ս,
 էհաա սուսերբ զականջն աջոյ՝ որ
 ո՛չ լը՛ւա՛ն տն իւրոյ՝ իսկ տրն մեր
 արագասպէս՝ յունկրն մերձել բժրշ
 կասպէս՝ առողջացոյց անճասպէս՝ զոր
 ո՛չ անսին կուրացն հանդէս :

Եւ՛ր հօտի՛ն փոքու ջրբու՛եայ՝ քան
 զէ զհովիւ՛ն քաջ հարեայ՝ պետրոս
 միայն ըղ հեա երթեայ՝ ի յաղջկանե
 վկմին շարժեայ՝ նըշանկեայ հա՛ւըն
 խօսէր՝ առ ի պետրոս տրն աղնարկէր՝
 զբանըն յիշէր դասն արտասու՛էր՝
 ի գլորմանէն դարձեայ կանգնիւր :

Ընօրհեալ վիճին եկեղեցւոյ՝ զոր
 պահեցեր ՚ի հոսելոյ՝ և կանգնեցեր
 ՚ի գլորելոյ՝ զի սարտիւնն արտասուե
 լոյ՝ կանգնեալ և զի՛ն ար ընդ նրմին՝
 ՚ի գլորմանէ սայթազողին՝ տալով
 աչացո յորդ արտասուս՝ և ջուր նը
 ման ծովու գրչխոյս :

(1° Վ կամաւ զանկապելին՝ կապել ըզ
 ձեռնն արձակողին՝ ՚ի յապարանսն
 ամանէին՝ կայիափայ և աննային՝ ծա
 ուայն զերեւնն այն սպտակէր՝ յորմ
 սրբէն թւարքողէր՝ թուք արձա
 կեալ պիղծ բերանով՝ յայն որ կու
 ըին լոյս ծաղեաց թքո՛վն :

Յիշխման Արարան Մատթեոս, Կէ, 26. 21,
 Յայնժամ ասէ յոսաս, վերջ, և փախեան :

Զինգերդ սաղ՝ 108 : ՂԺ օրհնուե :
 Լ՛սաց ար ցար իմ : Խոստովան եզ՝
 Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւ
 իճրաւ . և բանիւ ասելու թեա՛ն
 զիս պաշարեցին :

Չ ա՛ր կապանաց մարդկան լու
ծի՛ք՝ որ կապեցոր չ կապելոյն՝

զի՛ս արձակեա՛ յինքնակապէս՝ մեղաց
կապից դժոխսայնոյն՝ որ ընդ մեղո՛ք
պարտաւ՛ որին՝ կացեր անմեղդ. 'ի յա
տենին՝. յորժամ փառօք գաս հայրե
նին՝ մի գատեացես զիս ընդ նոսի՛ն :
Պատկառանօք հինն արամայ՝ որ ճա
ղեցար վս՛նր. Լը՛նքեա զամօթ մե
ղաց լըրբին՝ որով զերեսս իմ ծածկե
ցին՝. որ ներեցեր չար ծառային՝ ա
ծեալ ձեռօք քեզ ապտակին՝. հար
ուժգնակի զգեմքս չարին՝ ույ և
զիմս է հար ուժգի՛ն :

Թա՛հրն լուսոյ առաւօտուն՝ 'ի յուր
բաթու հրնոյ զատկին՝. կայր առաջի
գաւրին՝ ծա՛յն նրատէր 'ի յատենին՝. 'ի
հարցանել պիղատոսի՛ արն ոչ առնէր
զպատասխանի՛. զի կանխատաց գիրըն

լըցցի՛ եղէ՛ ես մարդ որ ո՛չ խօսի՛ ։
Սրա՛ միակա՛ն ն դասք զինու՛ռ որայն՛ ար
կին զհանդերձ նախատանայ՛ ։ այնմ
որոյ ըզգեան է լոյս փն՛ց՛ Իբրև զ
Թոյ զինքեամբ արկած՛ ։ Ի ծու՛նը
իջէ՛ Լիատակէին՛ զգլուխն եղեգամբ
հարկանէին՛ ։ պրսակ՛ Ի փշոց բոլորէ
ին՛ ըզփուշ մեղացքն բարձողն՛ ։
Սո՛սկալին՛ սերօքէից՛ բառնայք ին
քեամբ ըզփայտ խաչին՛ ։ մինչ՛ Ի աեղի
գողգոթային՛ յորում եղել մարդն
առաջին՛ ։ ետուն ըմպել զգինի զմրո
սեալ՛ և զկերակուր լեղեալ՛ խառ
նեալ՛ ։ որով զպրտոյն դառն ճշակ
փոխեաց մեզ քաղցր և ախորժակ՛ ։
Սէրնակա՛ն Կբըն զարհուրեալք՛ տե
ոին ըզտորն մերկացել՛ ։ և ըզհանդերձ
որն բաժանեալ՛ պատմու՛ ճանին՛ վ
ճակ արկեալ՛ ։ ըզձեռան և զմտարն
ճակեցին՛ ըստ յայտնայս դաւ՛թեն

ձայնին՝ Է փայտ խաչին թւեռեցին՝
զմատուանն որ գրեց 'ի տախտակի'ն:

Ձ Բրեւիւ: Ա՛նտարան Մատ՝, յ՛ւ: 26. 57:

Ի սկ նոցա կաշեալ: Վերջ, ելաց զտաճապէս:

Ս Եցե՛րդ սաղ 117: Խոստովան եղե-
րուք թն. մինչև ցայն տունն որ ասէ
Խացէ՛ք ինձ, կցորդ:

S

արածեալ ձեռք Է ձե՛սց՝ ոտք
Է ոտից ընթանալէց՝. փայտ Է
փայտի դառն պտղոյ՝ կեանք ընդ մա-
հու փոխարկելոյ՝. 'ի մէջ երկո՛ւց անօ-
րինաց՝ կայր մերկացեալ տո՛ւօղն օրի-
նաց՝. զոր ո՛չ տեսին ազգքըն կուրաց՝
բաց 'ի միոյն ա՛ւազակաց:

Բ՝ պէի՛ց արեգականն՝ ըզտի՛նն արար
գիշերանման՝. զատո՛ւերըն քօղարկ
մերկուե՛ն՝ զի մի տեսցէ ակն անար-
ժան՝. 'ի միջօրեայն նրսեմացա՛ւ՝ յոր
ժամ ադամ մեղօք մեռա՛ւ՝. 'ի յիննե

Ներորդն 'ի լոյս դարձաւ՝ յորժամ
մահո՛ւանք մահըն լուծաւ :

3° զէր արտօսոր ցա՛ւագին՝ մայր ան
որ կայր մերձ առ խաչին՝ յորժամ
լըսէր ըզճարա՛ւին՝ Բարբառելոյ իւր
՛իւսճնին՝ ետուն քացախ խառնեալ
լէ զի՛ այնմ որ բըղխեաց զգեա յա
դէնի՛. և՛ ի վիճին զվըտակ բարի՛ ար
բոյց տոհմն դառնացողի՛ :

Վի՛ւծեալ յերրորդ ժամու օձին՝
զմիտս նախնւոյ մօրն և այլին՝. ի վեցն
անկեալ մարդն առաջին՝ հա՛ւանա
կան բանի՛ւ նօրին՝. ի սոյն ժամու
տօրն ի խաչին՝ զի քա՛նեացէ զմեղքս
նոցին՝. և յորժամ ել ադամըն հին՝
եդ զա՛ւագալին՝ ի մէջ դրախտի՛ն :
Փա՛րելի՛ Բարբառ ընդ իմ՝ էլի էլի
առ հայր դռէր՝ զհոգին կամա՛ւ
հօր ա՛ւանդէր՝ զհոգիս մարդկան
նոյն ընճայէր՝ երկիր հիմամբք սա

Օ

սա

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including a large number '3' and other illegible characters.

3

Handwritten scribbles or initials at the bottom of the page.

անեցան՝ և վարագ սյրն ընդ մէջ հեր
 ձան՝. վէճք ՚ի յինքեանց պատանե
 ցան՝ և գերեզմանք մահու բացան :
 Բարոզի ՚ի սքանչելեց՝ ան մարմնով
 լն իմ խաչեալ՝. մերով բնութքս
 մեռանի՝ ան անմահ խոստովանի՝
 կրկնալը՝ անկ կողին աղբերքք՝ եկե
 ղեցի իւր հաստատի՝. ջրովն մայրի
 զարիւնն ըմպէ՝ զորդի ընդ հօր վա
 ռանորէ՝ :

Յիսուս : Արարան Յօսան՝ ՔԵԷ, 18. 2 :
 Իհակեք և յուղա՝, վերջ, հաւ խօսեցուն :

Կրկն երգ մեծի Արարան
 ցերեկին :

մրոզն զ արեգեբաց՝ որ
 զգեցուցեր մեզ զլոյս վա
 ռայ՝. արկար ըզքև ՚ի

զինունորաց՝ զբղամիդ կարմեր նախա
 տանայ՝. մերկեալ յինէն ըզքուրձ
 մեղաց՝ ըզարքումագինն արեամբ ներ

կամ՝ և ըզգեցո՛ զուրախալին՝ ըզ
պատմութեանն իմ զառաջինն :
Ե՛րկնաւ՝ ո՛ր Թագաւ՝ օրիդ՝ ի ծուծը
իջեալ խաղ առնէին՝ ծածկեալ
ըզզլուխըդ կրօնէին՝ և եղէգամբ
հարկանէին . և զիմ անկեալ մինչ՝ ի
գետին՝ ի հնազանդիլ կամաց չարին՝
մի Թողացուս խաղալ սովին՝ այլ
կանգնեցցես զիս վերտօնին :
Տա՛մեալ բոլորդ քո մարմին՝ յեա վը
հրօռյ դաւ՝ օրին՝ սաստիկ էառ զհար
ւամձ գանին՝ վո՛ր գանից նախատուեղ
ծին՝ զիս որ յոտից մինչև ջրզլուխ՝
ցաւ՝ օր նեղիմ անհրնարին՝ առողջացո
ղբձլ կրկին՝ սո՛յ շնորհօք աւ՝ ազանի՛ծ :
Ո՛ր բարեմայլ պճ՝ նեալ զարգուն՝ զոր
զգեցուցեր ահարօնին՝ փոխանս պը
սակ ի փշոց եդին՝ մըշակ ք այգւոյն
խորայելին՝ ըզփուշ մեղաց հանցես
մնէն՝ զոր յիս է հար իմ Թըշնամին՝

և ողջացի զխայթուած վիթին՝ զի
սպիք մեղացքն ջնջեսցի՛ն :

Յնթիւն : Աճեապան Մատթեոս յբք 27. 4 :
Իբրև սպ. եղև : վերջ. որդւոցն զեբեթեայ :

տունն ընպէ՛ւ քեզ ըզլէ՛ղին՝
և զքայտինն՝ ՚ի ծարաւինն՝ .

արբեր կամաւ զի քաղցրացին՝ ճա
շակք պրտոյոյ դաւնադունինն՝ . ըզ
դաւնուի՛ թունաւորինն՝ զոր ՚ի մա
սունս հոգւոյս արկինն . հերքեա՛ ի
բաց հանգերձ սովինն՝ և քաղցրաս
ցի սէր քո ՚ի սմի՛ն :

Ստեղծել ծառայ մահաբերին՝ այն որ
բուսաւ ՚ի մէջ դրախտինն . փոխան բոր
ձեր ըզփայտ խաչինն՝ ՚ի գողգոթայ հա
ներ տեղինն՝ . զիմ առ ՚ի մեղս անկել
զոգի՛ և ծանրաւոյն բարձօղ բեռինն՝ .
բարձ ՚ի յուսոյդ ըստ ոչխարինն՝ հան
՚ի յերկինս յուխտեալ աւեղի՛ն :

1° յուրբաթնէ ժամ երրորդին՝ բևե
 աեցր ար՝ իխաչին՝ լուծեր զկապանս
 նխաստեղծին՝ և կապեցեր ըզթշնա
 մին՝ զիս ամբացո՛ ը հովանեաւ՝ կեն
 դանարար քո նըշանին՝ և իծ ադելն
 յրևելից՝ լուսաւորեալ լուսով նորին
 և՛ ընեալ աւագակին՝ բացեր զգուան
 ադին դրախտին՝ ը հաւատայ սրբաթ
 նորին՝ կատարեցեր ըղխընդրելին՝
 տուք և ինձ ար ը նըմին՝ լուսել զնոյն
 պատասխանին՝ այսօր ընդիս կցես
 յադին՝ ի հայրենիս քո առաջի՛ն

Յորթիւն: Աճետարան Մարկոս՝ ՃԼ: 15. 2.
 Ե՛ւ զաշխարակի: Վերջ. եկեալ էին յեկա:

արբառելով զէլիէլն՝ հի
 մուծք երկրի տատանէին. և
 վարդոյք հին օրինին՝ վերաւտտ Նովայր
 պատառէին. արդ ընդ վիմանցն ողբ
 շարժէին՝ շարժեալ զանշարժ սիրտս

ի բարին՝ ընդ պատանի վարդուրին՝
զիմ պատուեսա ըզգից պարախն :
1° ըեզակաւ ն լոյս քող արկեալ խա
ւարմայր միջորէին՝ և գերեզմանը ք
բանային՝ մարմինք սբյ՛ըն յառնէին՝
ընդ խաւարիլ լուսաւորացն՝ մաք
րեալ յինէն զգործ խաւարին՝ ընդ
մեռելոցն որք յառնէին՝ կանգնեալ
զմեղօք մեռեալ հողին :

1° ը սիրոյ պատուիրանին՝ գործով
լըցօղ եղեր բանին՝ աղօթելով առ
հայր յերկինս՝ Թողուլ ըզմեղս որ
ի խաչին՝ Ինձ որ հագւո՛վս հաւատա
ցեալ՝ երկրորդադեմ քեզ միածին՝
Թող ըզլուծուի՛րն հրամանին՝ մի
յիշեսցին մեղքն առաջին :

Սարսեցին սանդարամեաք՝ ի յաւն
գեըն առ հայր զհողիգ՝ որ ի գժոխս
իջեր ներքին՝ ի բանա մահու և խա
ւարին՝ կապեալ զիշխանըն մահա

Տին՝ հաներ զհողիսն որք ՚ի բան
տին՝. և զիս հանցես ար ընդ նոսին՝
բանտէ մեղաց աղջամբղջին՝ :

Որվծիւն : Աճեապարտն Ղաւկաս մկր : 22. 66.
Եւ երբե այգ եղև : վերջ : անասնեին զայն :

Աղբերացն անապական՝ որ
յետ մահուն անմահարո՛ւ.
բրդխեալ ՚ի քէն վրտակ կրբկին՝ ՚ի նո
րոգումնն կողածնին՝. բաց ըղբերան
իմ յարբուցումնն քո արեան կենա
րարին՝. լըւա դարձեալ յաւաղանին՝
Թէ ոչ շնորհօք այլ արտասու՛օք :
Յանմահի դ մեռանելոյ՝ զմեռեալ
հողիս կենդանացո՛ւ. Թաղմամբ ՚ի նոր
գերեզմանի՝ զԹաղեալս ՚ի մեղրս
վերածեա՛ւ. ՚ի գբի ներքնա՛ւսն իջա
նելով՝ ՚ի գբոյ մեղաց վերաբերեալ.
՚ի ստու՛ներ մահու քո բնակելով՝ լու
սաւ՛որեալ և զիս հողւո՛վ :

11 ի բա իմ առ քե՛զ աղաղակե՛ բանդ
 որ ընդ հօր խկրղբանէ՛. որ կամա
 շոր վ՛ն մարդկան՝ կրեցեր մարմնու
 զայս մտ. ինձ լուե լի՛ արա ըզձայն
 յարքայութե ըդ քոյ կոչման. ընդ
 ժողովոց անդ անդրանկացն՝ օրհնել
 ըզքեզ միշտ յաւիտեան :

Յ Որթիւ : Աճեաարան յօհան, ճղէ : 19. 17 :
 Եւ նորա առեալ ասնէ ին : վերջ, յօր խոցեցին :

Զ կնի ՚, յօր անճառին ասի սաղմա
 կցորդ, 'կչանեցաւ առ' : փոխ՝
 'ի կարդալ իմաւ լուար' :
 Եւ ասոյա ընթերցել լինի աւետարն
 խաչելու է ըստ ձայնին . և զկնի ասի
 շրկան նորոգօղ : Իսկ ոմանք զաւե
 տարնի շրկանն միայն ատեն, և ոմանք
 զնորոգօղն հասայն ատեն, կամք քո է :
 Իայց յորժամ զպաշտաման շրկանն
 հանդատեան ատես՝ զկնի շրկանացն

ասի սաղմոս ը ձայնին, և ընթերցել
ինի աւետարան ըստ ձայնին. և զկնի
աւտօրնին ասի յանձանեղէն փոխ մի:
զկնի անձանեղին՝ Հողւոց հան':
Եւ ոմանք ընդ անձանեղին երբեմն
երբեմն կ'ցորդեն Լ'ժարիչ և մարդասի
րի զմի տունն. և կ'ամ Լ'ս սասցիէն մի
տուն: կ'ամք քոէ: և ապա Հողւոց
հան': Ին սր': և Հայր մեր որ յեր':

Սաղմոսք ըստ ձայնիցն նախ ըստ զանարանն:

S

եր մի սրամտուք քով յանդի
մաներ զիս. և մի բարկուծք

քով խրատեր զիս: Աղորմեալինձ ար
զի հիւանդ եմ ես. բժշկեալ զանձն
իմ զի խառվեցան ոտկերք իմ:

Ինձն իմ յոյժ խառվեցաւ. և դու
ար մինչև յերբ:

Դարձ ար և փրկեալ զանձն իմ. կեցո՛
զիս

զիս տր ըստ սղորմութե քում :
Օ ի ոչ որ է որ ի մահու յիշէ ըզ
քեզ . կամ ի դժոխս խոստովան
առնիցէ առ քեզ :

Ս աստակեցայ ես ի հեծուե իմում .
լուացի զամ դիշեր զմահիմս իմ . և ար
տասն օր իմովք զանկողինս իմ թացի :
Խռովեցաւ ի սրամտութե ակն իմ . և
մաշեցայ ես իսլք տմ թշամեաց իմոց
՛իբաց կացէք յինէն ամենեքեան
ոյք գործէք զանօրէնութի :

Ղ ուաւ տր ձայնի լալոյ իմոց . լուաւ
տր աղօթից իմոց . և տր զխրնդր
ուաճս իմ ընկալաւ :

Ղ մաշեցեն և խռովեցին յոյժ տմ
թշամիք իմ . դրձցին յետս և ամեցեն
ցեն յոյժ վաղլաղակի և խռովեցին

Բ արձր առնեմ զքեզ տր զի ըն
կալար զիս . և ոչ ուրախ արա
բեր զթշամիսն իմ յիս :

սկ
||

Տը ան իմ կարգացի առ քեզ և բը
ժըշկեցեր զիս . ան հաներ 'ի դժո
խոց զանձն իմ . փոկեցեր զիս յայն
ցանկ ոյք իջանեն 'ի գուբ :

Սաղմոս առացէք ան օրք նր . խոստո
վան եղերուք յիշատակի սրբուէ նր :
Սրտմատութի է 'ի բարկութե նր . և
կեանք են 'ի կամաց նր :

Տնդ երեկոյս հանդիցեն լալիք . ա
ռաւօտու եղիցի ուրախութի :

Ես առացի 'ի բորեկենդանուէ իմում
Թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տը 'ի կամս քո ետուր զեզոյ իմոյ
զօրութի . դարձուցեր զերեսս քո յի
նէն և ես եղէ խառվեալ :

Ըռ քեզ ան կարգացի և առ անդ իմ
աղակեցի . զի նչ օգուտ է քեզ յրե
նէ իմմէ Թէ իջանեմ ես յապկանութի

Սի Թէ հոգ խստովն առնիցի առ քեզ
կամ պատմեցէ՞ զճշմարտութիս քո :

1 ռւաւ ինձ ար և ողորմեցաւ . և
տէր եղև ինձ օգնական :

Գարձոյց զուգ իմ յուրախութի .
էզերծ յինէն զքուրձ . և ինձ զգե
ցոյց զուրախութիւն :

Այ սաղմոս ասանցէն քեզ փառք իմ .
և այլ մի և ս զզջացայց ար ամ իմ .
յաւ իտեան խոստովան եղէց քեզ :

12 յանունան քում կեցո՞ զիս . և ի
զօրութ քում իրաւ արա ինձ :

13 Ընդ արօթից իմոց . ունկնգիր
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան իմ իմ . և հզօրք
ինդրեցին զանձն իմ . և ոչ համարե
ցան զքեզ ամ առաջի իւրեանց :

14 Կա՞ ամ օգնական իմ . և ար ընդու
նօղ հոգւոյ իմոյ :

Ի գարձուցանել զչարն ի թշնամիան
իմ , ճշմարտութ քով սատակեալ զնս :

15 Կամօք իմոյք պատարագս մա

տուցից քեզ . և խոստովան եղէց
անուան քում ամբ զի բարի է :
Ամբ նեղուհ իմմե վրկեցեր զիս .
և ՚ի թշնամիսն իմ ետեսս ակն իմ :

Ի ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ .
երևեցա՛ զերեսս քո ՚ի մեզ և
ողորմեա՛ մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո .
յազինս ամ զիրկութիս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո
վուրդք ամ . խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ամենայն :

Սերիս եղիցին և ցնծասցեն ազինք . զի
դու դատես զժողովուրդս յուղղուհ
և ազգաց երկրի դու առաջնորդես .

Խոսմն եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
ամ . գոհացին զքէն ժողովուրդք ամ :

Երկիր ետ զպտուղ իւր . և օրհնեաց
զմեզ ամ ամ մեր :

Ըմեր օրհնեացէ զմեզ . և ՚ի նմանէ
երկիցեն ամ ճագք երկրի :

Զամեցար տէր ընդ երկիր քո . և
 դարձուցեր զգերուի յակորայ :
 Թողեր զանիրաւուի ժողովրդեան
 քո . և ծածկեցեր զամ մեզս նց :

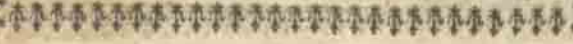
Ի սեցուցեր զամ սրամատիս քո . և
 դարձար 'ի բարկուի սրամատուի քո :
 Ղարձ առ մեզ ամ փրկիչ մեր . և
 դարձո՛ զսրամատիս քո 'ի մէնջ :

Ի 'ի յաւիտեան բարկանար մեզ տր .
 և մի ձգեր զբարկուի քո յազգէ միս
 չև յազգ :

Ի 'ի դու դարձեալ կեցուցես զմեզ
 և ժողովուրդ քո ուրիւ եղեցի 'ի քեզ
 Զնոյց մեզ տր զողորմութիս քո . և
 զփրկութիս քո տուր մեզ :

Ի ուրաք զինչ խօսի տր ամ մեր . խօ
 սեայի զխաղաղուի ժողովրդեան իւ
 րոյ . առ սբս իւր և առ այնոսիկ՝ ոյք
 դարձեալ են տունս սրաիւք :

Ի ահայն մերձ է տա երկիւղածս իւր
 վրբ

իրկութի նր. բնակիլ փառաց նորա
յերկրի մերում:

Ողորմութի և ճշմարտութի պատահես
ցին. արդարութի և խաղաղութի
համբուրեցին:

Ճշմարտութի յերկրէ բուսաւ. ար
դարութի յերկնից երևեցաւ:

Տր տացէ զբաղցրութի. և երկիր
մեր տացէ զպառուղիւր. արդարու
թի առաջի նր գնացէ. դիցէ ՚ի
ճանապարհի զգնացս իւր:

Տր լուր աղօթից իմոց. ազաղակ
իմ առքեղեկեացէ. և մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Յաւուր նեղութի իմոց խոնարհեցո՛ւ ա
ռիս զունկն քո. յորում աւուր կար
գամ առքեղ՝ վաղվաղակի լուր ինձ
Սպառեցան ուն ծուխ աւուրք իմ.

և սսկերք իմ ուն խոխի չորացան:
Հարայ ուն խոտ՝ և ցամաքեցաւ սիրտ

—
74
—

իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայ
նէ հեծութեան իմոյ :

Այցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմա
նեցայ ես հաւալտան անապատի :

Եւ զէ ես ոպ բու յաւերակի. տքնեցայ
և եղէ ես ոպ ճնճղուի միոյն ի տանիս :

Ստատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա
նապազ. և գովէք իմ ինև երդնուին :

Օ մոխր ոպ զհաց կերի. և զլմպե
լին իմ արատսու՞օք խառնեցի :

Յերեսայ բարկութե սրամտութե
քոյ. զի դու բարձրացուցեր և խո
նարհեցուցեր զիս :

Ընթաք իմ ոպ հովանի անձին. և
եւ ոպ խոտ ցամաքեցայ :

Դու տը յաւիտեան կաս. և յիշա
տակ քո յազգէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ գթացիս ի վերայ
սիօնի. ժամանակ գթալոյ նը հա
սեալ է ժամ :

Սերձեցին խնդրուածք իմ
առաջի քո տր. ըստ բանի
քում իմաստունն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տր.
և բանիւ քով փրկեա զիս :

Եղևեցեն շրթունք իմ զօրհուսիս
քո . յորժամ ուսուցես ինձ զար
դարութիւնս քո :

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամ
պատուիրանք քո արդարութ են :

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութե քում տր. և
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցի անձն իմ . օրհնեսցի զքեզ
և իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես ուն զոչխար կորուսել
խնդրեա զծառայս քո՝ զի ըզպատ
ուիրանս քո ես սչմոռացայ :

ՏՐ լուր աղօթից իմոց . սուկնդ իր
կըն

խնդրու՛ած այ խնոց ճշմարտութիւնքով:
| ուր ինձ արդարութիւնքով. և մի մտա
նէր՝ ի դժուարաց լուծառայի բու՛մ. զի
ոչ արդարանայ առ ջի բո մտ կենդանի:
Հայած եւ այ թշնամի՛ն զանձն իմ. խո
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
և նստոյց զիս ի խաւարի ուն մե
ռեալ յաւիտենից:

Չանճրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խառնեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
հեցայ յամ գործս բո. յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ. և համբար
ձի առ քեզ զձեռս իմ:

Ինձն իմ ուն երկիր ծարաւի է առ
քեզ. վաղձաղակի լուր ինձ ար՝ զի
նու՛աղեցաւ յինէն հոգի իմ:

Ի՛ն դարձուցանէր զերեսս բո յի
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ ոյք ի Չանն
ի դուք:

Ի սելի արա ինձ ան՛ւօտու զոզորմու
Թիս քո. զի ես 'ի քեզ օր յուսացայ :
Յոյց ինձ ճանօրհ' յոր գնացից. զի
առ. քեզ օր համբարձի զանձն իմ :
Փրկեա՛ զիս 'ի Թշնամեաց իմոց օր .
զի զքեզ ապա՛ւեն ինձ արարի :
Աւա՛ ինձ առնել զկամս քո . զի գու
ես անձ իմ :

Հողի քո բարի առաջնորդեցէ ինձ
'ի յերկիր ուզիղ :

Ասան անու՛ան քո օր կեցուցես
զիս . արդարա՛բ քով հանցես 'ի նե
ղութենէ զանձն իմ :

Աղորմա՛բ քով սառակեցես զԹշնա
միս իմ . և կորուսց՛ս զամ՛ նեղիչս
անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ :

Զհի՛ս Առաջնացս՝ Ընթերցեալ լինի Ա՛տիան
Լուսնայինն :

—
ԲԿ
—
ԳԿ
—

Վե՛տարան ըստ Մատթեոսի :

13 . 36 :

այնժամ թողեալ յի զժո
ղովուրդսն՝ եկն 'ի տուն :
Մատեան առնա աշա
կերարքն նր և ասեն . մեկ

նեւ : մեզ զառակ որոմանցն աղարա
կի : Նա պատասխանի ետ և ասէ
ցնս . Սր սերմանէ զսերմն բարի՝ է
որդի մարդոյ : Եւ ագարակն Տս է .
Սերմն բարի՝ նորա են որք որդիք
արքայուէ են . իսկ որոմն՝ որդիք չա
րին են : Եւ թշնամին որ վարեաց
զայն՝ սանց է : և հունձն՝ կատարած
օիս է : և հնձողքն՝ հրեշտակք են :
Սպ ժողովի որոմն և 'ի հուր այրի ,
այնպէս եղիցի 'ի կատարածի օիս :
Մաքեացէ որդի մարդոյ զհրեշտակս
իւր՝ և ժողովեացեն յարքայուէ նր
զամ գայթակղութիս . և զայնոսիկ

որք գործեան զանօրէնութի : Եւ արի
 ցեան զնա՛ ՚ի հսոց հրոյ . անդ եղիցի
 լալ և կրճել սասանաց : Յայնժամ
 արդարքն ծագեացին իբրև զարե
 դակն յարքայութի երկնից : Ար ունի
 ցի ոսկանջս լսելոյ՝ լու՛իցէ : Գարձել
 նման է արքայութի երկնից զանձի
 ծածկելոյ յագարակի : Զոր գտել
 մարդոյ՝ թաքոյց . և՛ ի խնդուէ անտի
 երթեալ վաճառէ զնա՛ ինչ զոր ունի
 և գնէ զագարակն զայն : Գարձել
 նման է արքայութի երկնից ասն վա
 ճառականի որ խնդրիցէ մարդարիտս
 գեղեցիկս : Եւ գտեալ մի պատուա
 կան մարդարիտ՝ երթեալ վաճառէց
 զնա՛ զոր ինչ ունէր և գնեաց զայն
 մարդարիտ : Գարձեալ՝ նման է ար
 քայութի երկնից ուսկանի արկելոյ
 ՚ի ծով, և յնա՛ աղդաց ժողովելոյ :
 Ար երև լցա՛, հանեալ ՚ի ցամաք և

նա տեսալ ժողովեցին զբարի բարին յա
 մանս . և զխոտանն 'ի բայ ընկեցին .
 1. յնայէս եղիցի 'ի կատարածի Յիս
 և յցին հրեշտակք և մեկնեացեն ըզ
 չարս 'ի միջոյ արգարոց : Եւ արկ
 ցեն զնս 'ի հնոց հրոյ . անդ եղիցի
 լալ և կրճելատամանց : Եւսէ ցնս
 յա' խնայայք զայս ամ . Եւսեն ցնս
 այս' ար' : Եւ նա ասէ ցնս' վս այստ
 ըիկ ամ գողերաշակերտել արքայուե
 երկնից' նման է առն ասնուտեառն
 որ հնէ 'ի գնձէ իւրմէ զնոր և զհին'

Անթան աստ Մարկոսի : 4 . 26 :

ԲԸ
 7Ը

Ը ասէր' այսպէս է ար
 քայուին ոց : Այ զի այր
 մի արկանիցէ զսերմանի
 յերկիր . և ննջիցէ և յառնիցէ զցայր
 և զցերեկ . և սերմանիքն բուսանի
 ցին

ցին և ամիցին: Եւ նա ոչ դիտէ թէ
կերպիքն ինքնին բերէ զպտուղն. նախ
զխօան՝ և ապա զհասկն՝ ապա զցո-
րեան առոք ՚ի հասկին: Եւ յորժամ
տայցէ զպտուղն, վաղվազակի ա-
ռաքի մանգաղ զի հասկէ են հունձք
Եւ ասէր՝ ում նմանեցուցուք զար-
քայութիւն ան. կամ որ մի առակաւ
առակեցուք զնա: Այ հառն մա-
ննկոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկ-
րի, փոքրագոյն է քան զամ սերմա-
նիս որք են յերկրի: Եւ յորժամ
սերմանիցի, բաւանի և լինի մեծ
քան զամ բանջար. և արձակէ ոսոս
մեծամեծս՝ մինչև բաւական լի՛նի
քնդ հովանեաւ նր թռչնոց երկնից
բնակիլ: Եւ այսպիսի առակօք խօ-
սէր ընն զբանն՝ ոյ կարող լինէին
յսել: Եւ առանց առակի ոչ ինչ
խօսէր քնդ նս: Բայց առանձինն՝
աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամ

ի երկնցիւր հօտ փոքրիկ .

զի հաճեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութի :

Սաճառեցէք զինչս ձեր

և տուք զողորմութի . և արարէք ձեզ

բասկ առանց հնանալոյ՝ դանձ ան

պակաս յերկինս . ուր ոչ գող մերձե

նայ և ոչ ցեց ապականէ . Օ ի ուր

դանձն ձերէ , անգ և տիրաք ձեր եղի

ցին : Եղիցին դօտիք ձեր պրնտեալ

ընդ մէջս և ճրագունք լուցեալք :

Եւ դուք նմանօղք մարդկան . ողք

ակն ունիցին ան իւրեանց թէ երբ

դառնայցէ ՚ի հարսանեաց . զի յոր

Ժամ գայցէ և բախիցէ , վաղվաղա

կի բանայցեն նմա . Երանի իցէ ծա

ռայիցն այնոցիկ զորս եկեալ տէրն

գացէ արթունս . Եմեն ասեմ ձեզ .

զի դօտի ընդ մէջս անցէ և բաղմե

ցուացէ զնա և անցեալ պաշտեացէ
զնա: Եւ եթէ յերկրորդ կամ յեր
րորդ պահու եկեացէ և գացէ այն
պէս՝ երանելիք են ծառայքն այնո
քիկ: Եւ այց զայն գիտամք՝ եթէ
գիտէր տանուտէրն յորում ժամու
գող գայ, հսկէր՝ և չտայր թոյլա
կան հատանել ի տան իւրում: Եւ
գուք եղերուք պատրաստք. զի յո
րում ժամու ոչ կարծեցէք՝ գայ որդի
մարդոյ: Եւս պետրոս՝ Տէր առ մեզ
ասացեր զառակդ զայդ թէ առ
ամսն: Եւ ասէ ինք. ոչ եցէ հաւա
տարիմ արնտես և իմաստուն զոր
կացոյց ինք իւր ի լճ գերդատանի
իւրոյ տալ ի ժամու զկերակուրս:
Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր
կեալ ինք իւր գտանիցէ արարեալ
այնպէս: Երգարեւ ասեմ ձեզ՝ զի ի
լճ ամ ընչից իւրոց կացուացէ զնա:

Լ'պա թէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սըր
 ախի իւրում, յամէ ւոր իմ 'ի դալ .
 և սկսանիցի հարկանել զծառայս և
 զաղախնայս . ուտել և ըմպել և ար-
 բենայ : Եկեացէ ւոր ծառայինն այնո
 րիկ յաւուր յորում ակնն ոչ ունիցի
 և 'ի ժամու յորում ոչ զխոսիցէ . ընդ
 մէջ կըտրեացէ զնա . և զմասն նր լը
 անհաւատս դիցէ : Եւ ծառայ որ
 գիտիցէ զկամս ան իւրոյ և ոչ պատ-
 րաստեացէ ըստ կամաց նր՝ արբցէ
 գան բազում : Եւ որ ոչ զխոսիցէ և
 արժանի գանն ինչ գործիցէ՝ արբցէ
 գան սակաւ : Եւ մենայնի որում շատ
 տուաւ՝ շատ խնդրեացի 'ի նմանէ .
 և որում բազում աւանդեցաւ՝ առա-
 շել և ս պահանջեցեն 'ի նմանէ :

ատարիւանի եւս Յմ և ատ
 ջնս : Ամէն ամէն ատեմ
 ձեզ . ոչ կարէ որդի մարդոյ
 առնել յանձնէ և ոչ ինչ . եթէ ոչ
 տեսանիցէ զհայրն զի առնէ : Օհ
 զոր նայն առնէ , զնոյն և որդին
 նմին նման գործ է : Օհ հայր սիրտ
 զորդի . և զամ ինչ ցուցանէ նմա զոր
 ինքն առնէ . և մեծամեծս և ս քան
 զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս , ընդ
 որս դուքդ զարմանայք : Օհ ոյ
 հայր յարուցանէ զմեռեալս և կեն
 դանի առնէ , նոյնպէս և որդի զորս
 կամի կենդանի առնէ : Եւ ոչ եթէ
 հայր դատէ զոք . այլ զամ դատաս
 տան՝ եւ որդւոյ իւրոյ : զի ամքն
 պատուեացեն զորդին՝ ոյ պատուեն
 զհայրն : Ար ոչ պատուէ զորդին՝

նչ պատուէ զհայր զառարիչն նր .
Եւ մէն ամէն ատեմ ձեզ . զի որ զբանն
իմ լուէ , և հաւատայ այնմ որ առա-
քեացն զիս ընդ ունի զկեանս յաւի-
տենականս . և ի դատաստանն ոչ մտա-
նէ . այլ՝ փոխեցաւ ՚ի մահուանէ ՚ի
կեանս : Եւ մէն ամէն ատեմ ձեզ . զի
զայ ժամանակ և արդէն իսկ է՝ յոր
ժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի որդ-
ւոյն սյ . և որք լուիցենն՝ կեցցեն :
Օ ի ոսկ հայր ունի զկեանս յանձին
իւրում , նոյնպէս և որդւոյ ունիլ
կեանս յանձին իւրում : Եւ ի իշխա-
նութի ետ նմա դատաստան ատենլ .
Եւ զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի
զարմանայք : Օ ի եկեացէ ժամա-
նակ յորում ամբին որք ՚ի դերեզ
մանս կայցեն՝ լուիցեն ձայնի նր և
եկեցցեն արտաքս : Արոց բարիս դ որ
ծեալ իցէ՝ ՚ի յարութի կենաց . և որոց

զչար արարեալ՝ ի յարուխ դատաս,
 տանայ : Ա՛ջ կարեմ ես առնել յանձ
 նէ և ո՛չ ինչ . այլ ու՛յ լեմ, դատեմ .
 և դատաստանն իմ արդար է : Օ, ի
 ո՛չ խնդրեմ զկամս իմ . այլ զկամս
 այնորիկ որ առաքեացն զե՛ս :

* Նորին երգ Տ՛ն՝ Ներսիսի . Արայեալ զԵ առ ՚ի
 Գր Ննչեցեաց .

Լ՛ անեղ անժամանակ՝
 Հայր անըսկիզբն և ան
 քանակ՝ . Արդւոյ պատ

ճառ . Տներնդ եամբ անճառ՝ Հոգւոյն
 բրդիամամբ անբրննաբար՝ . ազաչեմբ
 որդեզ գրթած՝ երկայնամիա և ողոր
 մած՝ . ողորմեա՛ քո ստեղծ ու՛ածոյս՝
 յուսով ՚ի քեզ ննջեցեւոյս :

Ի՛նչ որ ՚ի Տ՛ոյ հօր միածին՝ և կեր
 պարան սկրզանաառապին՝ . որով երկե

Երբ գոյացան՝ աշխարհ լըբի՛ն հաստա
 աեցաւ՝. հայցեմք՝ Ի.բէ՛ն ար և վեր
 կիջ՝ ամէնողորմ և կեցուցիջ՝. ող՛:
 Գե՛րագո՛յն շնորհաց բաշխող՝ երկնա
 ճորաց և երկրայնոց՝. կեամք և կենաց
 արճող հոգի՛ հօր և որդւոյ արարչա
 կից՝. Խընդրեմք՝ Ի.բէ՛ն աղբււր բարձր
 արբուցանողըդ ծարաւեաց՝. ող՛:
 Դա՛ւանի՛ մք ընդ սրբէից՝ զկենդա
 նարարող համայնից՝. երէք սրբեան
 մի արուի՛ հայր և որդի և սբ հոգի՛.
 յոր հանգուցեալս մրկրբաեալ և
 հաւատով խոստովանեալ՝. ող՛:
 Ե՛րբակի՛ Թի՛ն կատարեալ յերես
 անձինրս բաժանեալ՝. ամուք միաւ՛ ո
 բեալ՝ միով բնու՛. հաւասարեալ՝.
 յորմէ կապեալք՝. և արձակիմք՝ և
 վերբառին անլոյծ կապիմք՝. ող՛:
 Օ՛հ ալիցրդ հօր զորդի՛ փառաւն
 բեմք անլուելի՛. որ իջեր յարդանդ

Կուսին՝ զադամային առեր զմար
 մին. աղաչանօք ամձածնին՝ անապա
 կան քոյ ծընողին՝ ող՛:
 1. Ըրեւեցար մարտնուլ յերկրի՝ որ ՚ի
 հօրէ անմեկնեւի. ընդ հողեղէնըս
 բնակեցար՝ ՚ի հրեղինաց երկրոյա
 գեալդ՝. պաղատանօք երկնաւորաց
 փառաբա՛նչաց քոյ հրեշտակաց՝. ս՛:
 Բ՛ստ օրինացըն մովսէսի՝ ընծայեցար
 ՚ի տամարին՝. զի ըզբնուիրս մարդկայ
 ին՝ ընծայեցես հօր ՚ի յերկինս.
 Խընդըրու՛ածովք սբ ծերունւոյն՝
 քե՛ ՚ի կապից արձակելոյն՝. ող՛:
 Թա՛գաւորրդ հրեղինաց՝ որ ընդ
 մարդկան հողեղինաց՝ շըրջեցար
 անօրինաբար՝. կրեցեր ըզկիրըս մարդ
 կաբար՝. որ վաորն մար զայս ամ՛
 ՚ի յանձն առեր խոնարհութեամբ՝.
 ողորմես քո սակղծաւ՛ածոյս՝ յու
 սով՛ ՚ի քեզ ննջեցելոյս:

—
ԲՏ
—
ԳՏ
—
Մարկ

ժողովեալքս ՚ի հրատարուսն
ճառայի քոյ յԵկ'. հայցեմք
՚ի քէն արտասուելով՝ և պաղատիմք
զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ
եկից՝ հանդուցելոյս լեր ուղեկից.
՚ի յօթևանս հօր քոյ լուսոյ՝ ըզնն-
լեցեալքս մեր հանդո՛ւ:

Ի՛ փրկուեմ մերոյ սկզբան՝ մրկր
տեցար ՚ի յորդանան՝. զոր շնորհեցեր
նոր աւազան՝ ՚ի մարբուի մեղաց մտդ
կան՝. հայցմամբ կրկին կրապետին՝
մեծին ՚ի ճնունդոս մրկրառչին՝. ՚ի՛:
| Դ՛ւսաւո՛ր ճայնիւ՛ յերկնից՝ զքեզ
դաւանեաց հայր եակից՝. ազաւնա
կերոյ հոգին իջեալ առ համադոյդ
իւր հանդուցեալ՝. ըզմրկրտեանս
նովին հոգւով՝ յորդեգրութի հօր
հաւատով՝. ՚ի յօթե՛:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ՝ լոյս գի
լ.

տուէ քե ծաղեցաւ՝ խայթ ու՛ ած
 օծին բրժըչկեցաւ՝ հիւանդութի մեր
 որջուցաւ՝ կենդանարանըդ մեռելոց՝
 և լուսատու խաւարելոց՝ 'ի յս' :
 Դամգուսնս անունն առ 'ի հօրէ' որ
 ընտրեցեր 'ի յաշխարհէ' . լուսաւորիչ
 ակեղերաց՝ ըզգասա ընտրեալ աշա
 կերաացն՝ աղաչանօք առաքելոցն՝
 փող յարուէ մեր եղելոցն՝ 'ի յօ' :
 Կեանք 'ի կենաց լոյս 'ի լուսոյ՝ որ
 ըստեղծեր զմեզ 'ի հողոյ՝ . նորագե
 ցեր դարձեալ կրկին՝ ծննդեամբ
 սրբոյ աւագանին՝ զորս կեցուցեր
 շնորհիւ քոյին՝ 'ի մահուանէ այն
 առաջին՝ 'ի յօթե' :

Զօգւով լըցե՛ր զմարդն առաջին՝
 զոր կորուսեալ խաբստաբ չարին՝ .
 զնոյն հոգի բանիւ քոյին՝ հեղեր
 յոգիս մեր վերըստին՝ . նովին հոգ
 ւովօք և բարի՝ առաջնորդեալ հոգ

և ոյ սորին. 'ի յօթե':

Չայնեցեք առ զվարսս՝ որով ետար
մեռելոց զլոյս. կենդանուք չորեքօ
րեայն՝ կենդանացան որք յադամայ՝
կենաց ձայնի՛ւ վերջին փողոյ՝ կոչեա
լ զսա՛ յայսրմ հողոյ. 'ի յօ':

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու՝ 'ի
կենարար ձայնիդ լըրոյ. արագապէս
զոյք է բանին՝ ետ ըզմեռեալն ը հրա
մանին՝. իշխանք օդոյս այս սարսեա
ցին՝ զհոշե սորա մի արգէլցեն. 'ի':

—
սկ
—
գկ
—
գ. 4

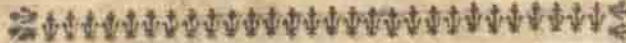
ա՛նապարհ մոլորելոց՝ և ճա
ռադայթ խա՛ւարելոց. հրա
ւ՛րեցեք զորդիս լուսոյ՝ 'ի յերկնային
հարսանիս քո՛. է զո՛ւարձալի՛ց անդ
ժողովոց՝ արժանացո՛ ըզսա՛ դատույ՝.
Ը՛ լապտերոք մոյժ յառադասա՛ ը
իմաստուն օք կուսանայն:

Խե՛րով բնուք՝ զոր ըզգեցր՝ իփայտ
խա՛չ

Խաչին բեւեռեցր՝ լուծմելով զմեզ
 'ի մեզաց' 'ի նախահորն կապանաց'։
 Ըյ՛ծ և ըզ սա 'ի յանցանաց' վառն քո
 սբ ջարջարանաց' լի'։
 Եւ Կամաւոր մահու Խաչի եղար
 'ի նոր գերեզմանի' երեքօրն թաղ
 մամբ յերկրի' նոր ըսան զձեր զմեզ
 կենդանի' զիջեալս թ քեզ 'ի հող մա
 հու' վերահոջեաւ ձայնիւ փողոյ լի'։
 'Կըստեալ կանա նցն իւղարե ըից' և
 ողբոյն արտասուեալից' իբր զմեռել
 անյուսալից' ըզկենդանիդ յաւիտե
 նից' վաստն նոյնն սբ արտասուեաց'
 մաքրեաւ ըզ սա 'ի յանցանաց' լի'։
 Ը արժեալ հիմա նցն գժոխոց' 'ի
 տեսանելն ըզքեզ ներքնոց' հաներ
 զհոգիսն որք 'ի բանախն' կապել զիշ
 կանն մահի՛ն' թ հնգույն լ հոգիս
 սբց' հանգո' զհոգիս նմջեցելոց' լի'։
 Եւ բախուք զօրք երկնայինք' յերկ
 նից

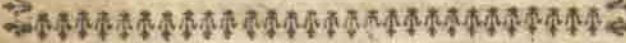
նից յերկիր ի շանէին՝ յորժամ յա
 րեար ՚ի մեռելոց՝ լոյս ծագեցր արա
 րածոց՝ սբ յարուբ՝ քո կենարար՝
 յարո՛ ըզսա ՚ի կեանս անմահ՝ լի՛ :
 Ըր՝ հանդուրժեալ պահապանացն՝ ՚ի
 յերկիւզէ երկնաւորացն՝ որք զա
 ճետիս տային կանանց՝ թէ մահ լու
 ծաւ մահանացուաց՝ սա որ մահո՛ւ
 քոյ տընկակից՝ լիցի կենաց հաղոր
 դակից՝ լի՛ լապտե՛ :
 Պարակցեալք անարմենկնքն՝ առ կեն
 սատու սբ գերեզմանն՝ տանա՛ւ ետիս
 աղգի մարդկան՝ վս կենացն յա՛ւ
 ժական՝ դատաւորեալ պարուցնոցին՝
 ըզննջեցեալս յորըն վերջին՝ լի՛ :
 Դա՛ հաւորեալ նրշան խաչին՝ յարեւ
 լից փայլէ լծագի՛ հաւատացելքն ՚ի
 քեզ քերկրին՝ և ուրացողքն կոծեո
 ցին՝ զերկրպտո՛ւն սբ խաչին՝ պայ
 ծառացո՛ լուսով նորին՝ լի՛ :

Թոյ երկրորդադիս՝ արդարութի զաշ
 Խարհ դատես՝ վարձս ը գործոց հա
 տուցանես՝ յայնժամ շնորհեմ ողոր
 մութ՝ նընջեցելոյս մեր զթողութի. դ՛:
 Բամնալ մարդկն՝ ազգ ժողովին՝ որք
 յադամայ ճընելք լինին՝ և հրեղինաց
 դարք երկնային՝ համանդամայն վայրա
 բերին՝ ի յայնմ ահեղ հրոպարակին՝
 յիշեալ բզաս յօրն ահագին՝ դա՛:
 Զո՛ւղանին՝ գաղանիք մարդկան՝ իւ
 բարանչիւք որք գործեցան՝ բա
 բեայ գործօղբն պրտակին՝ չարեցն՝
 ի հաւրն անշէջ մտանին՝ յայնժամ
 յիշեալ զսորա բարին՝ գործըք մե
 ղաւըն ջընջեցին՝ դա՛:

Ի՛նչսին պրտա կք զանազանեալք՝
 և պատմու ճանք լուսաբայլեալք՝ սբ
 վկայիցն ի գլուխ եղեալ՝ և արդա
 բոցն զարդարեալ՝ հաղորդս արա՛
 հայցմամբ նոցին՝ բզաս լուսոյ փա

մեղանց լինի. ո՞ղ:

Մօտէ՛ս աստու՛ածախօ՛ւք և՛ ահա

բօ՛ն ըղէ՛ք և տային. մարդարէ՛ք ի

խորա՛յն լինէ՛ք և քահանայք հի՛ն օ՛ր

բնին. յառաջագո՛յն մեզ ծա՛նու

ց՛անք և ըզդալուսս սք՛ մի՛ ածնին.

կեփրբկու թի՛ք մեզ յա՛յանեցի՛ք և

յանապատի՛ն կե՛րան՛ կրէին. ո՞ղ:

Տըրամահաղո՛ւք չարքա՛ր ըսնօ՛ւք

ի յանձն առե՛ք ըզմա՛հ կաջին.

և՛ իայտի՛ն բարձո՛ղ եղէ՛ք ըս

ադամայ նախա՛ն ստեղծին. ո՞ղ:

Օտրհուրեցա՛ն զօրք ե՛րկնայի՛ք

իք յորժամ տեսի՛ն զս՛րդ կե՛տ

ջին. արեգակա՛ն լոյս քօ՛ղ արկէ՛ք

և՛ լոյս լուսնի՛ն նը՛ւն՛ զեցա՛ն յա՛

Հեղ փառան՝ ց ան՝ ճ որդու՝ յն Խան
Նար Եղև ընդ ան՝ զԵրս . ո՞ղ՝
ՍԷրախապան՝ ն ազգ ըջ մարդկա՝ ըն
յո՛րժամ լընան՝ ն զքո՛ յան՝ բուԹիդ
նո՞րափետո՛ւ Էր զարդան՝ ըեցան՝ ըն
Ե՛յարուէ՛ս՝ Բ միան՝ ճնիդ՝ . ո՞ղ՝
Ս՝ զաչանո՛ ը՛ք սրբո՛յ Սաղի՛ ըն Ե՛
անբարդա՛ն բարե՛ խօսին՝ . Ե՛ Սրբ
բո՛յ Ս՝ ստուճան՝ ճաճնի՛ ըն . Ե՛ Յուլ
հաննո՛ւ Կարան՝ պէտին՝ . Ե սրբո՛ յն
Ստեփան՝ ննոսի՛ ըն Ե առաջի՛ ն մար
տի՛ դոսին . Ե՛ սրբո՛յ Ս զուան՝ Էոր
չի՛ ըն Հայաստանեայց Հայրապե
տին՝ . Ե սրբո՛ յ Ս. ան՝ քե լո՛ ըն .
Ե համօրէ՛ ն Սանթի՛րոսայ .

ն՞ զորման՝ ճն՝
123

Ե՛ս

10
11

'ս անայի՛ և՛ ի՛նքանա՛ւ լի

նէն ա՛ւճա՛րց ի՛մոյ. յո՛ւ և՛ լ

երթայցեմէ՛ս այսօր. յա՛ռաջին՝ յօ

թեանի՛ն զոր ո՛չ գիտէ՛ի. օգնեա՛ւ

և՛ ինձ՝ Վա՛ այսօր. յա՛ռաջին՝

ճանապարհին և՛ ի՛ միւսանդ ա՛մ գալըս

տեա՛նըդ. քո օգնեա՛ւ մ՛ ի՛նձ:

Ե՛կն է՛հա՛ մ՛ս յօր զախճանի՛ ի՛մոյ.

լալ՛ մ՛ւսն ողբ՛ւսն և աշխարհուսն.

սի՛ մ՛ւս իմ իստի՛նքս ա՛ւ յիս և ոս

կե՛րք իմ ցամաքե՛ցան՝. օգ՛:

Ի՛մա՛հի մ՛ւս իմ զարթո՛ւցին զիս

պահանջօ՛ւ մ՛ւս զք հողւո՛յ ի՛մոյ. արա

նէի՛ ՚ն զիս ՚ի ճանապարհ հեա՛ւ

գոյն զոր ո՛չ գիտէ՛ի. օգ՛:

Նայե՛ցա՛ւ մ՛ւս և ո՛չ որ էր որ օգնէր

ինձ . ապաւինեցա՛մ ի՛նչ յամ փրկու-

թե՛ ի՛մոյ . ցրնծասցէ՛ ի՛մ հոգի իմ
յարբայո՛ւ թեան քում . օգ՛ :

Գլորեցա՛մ ի՛նչ ես ի՛գիբ կենդանուե՛ .

և մեկնեցա՛մ ի՛նչ երթալ առ արարի՛չն
երկնի և երկրի . օգ՛ :

Յանըստուե՛ք ի՛ր և յանե՛ղ լո՛ւսոյն

հեռացա՛մ ի՛նչ . խա՛րամսբ խա՛ւարային

ճաշակեցի՛ ի՛մ ըզմահառիթ պը՛տու

ղըն . հողանա՛մ ի՛նչ պատկեր բա՛րե

բար ստե՛ղծողիդ . օգ՛ :

Յանջատմա՛մ ի՛նչ հոգւոյս ի՛մ արմոյս .

ի՛քակտի՛ ի՛նչ Լդեղեցիկ շի՛նու՛ածոյս .

զա՛րհուրի՛ ի՛մ իսողա՛նն ալեաց թագա

ւորին . Թե՛ պահանջէ՛ ի՛մ յինէն

զտաղանդ պատու՛ իրանին . օգ՛ :

Ա՛լւսամծի՛ ի՛նչ մարդանցեալ ամ իմ

35. յայնմ անձն իմ էր ասհեղ ատենին
զգինս արեալ իմն քո մի դատանայս
տեր՝ օգ' :

Որովհալ ի իմ է օր վախճանին . և աս
հե իմ շ է օր քո դատանատանին .

յայնմ անձն իմ էր ասհեղ ատենին ըզ
զինս արեալ իմն քոյ մի անտես ան
ներ՝ զի պատկե իմ ք եմք բարերար
ատեղ ճոզիդ՝ օգ' :

Օ անհաւան իմ ք դատանոտան դանաւն
բիզ անսի և զարհաբեցաւ իմ . զինս
պատրանատեգիւ զիս ի հոճանալ իմ
քոյ թագաւն որ յաւիտենից՝ օգ' :

Ի՞ճ՞ ամի իմն անտրատ՝ մայր ան և
լինյա սք . բարեխօսեալ իմ առ որդիդ
քո միանձինն . զի փրճիկեցէ իմ ըզ

մեզ խոյանալեաց գեհե՛նոյն՝ և
պարզ և ետցէ՛ իմ՝ մեզ զերկե՛նից ար-
քյա՛ւին՝ և հանգուցէ՛ իմ՝ զհոգիս
մեր նընձե՛ցելոյն՝ օգ՛ ։

Յարթանք ։

Հողւոյն հանգուցելոյ Վ. Ծ Լ. Ծ.
արա՛ զհանգիստ և զողորմու՛ի .
և մեզ մեղա՛ւորացս՝ շնորհեա՛ն զԹո-
ղութի՛ յանցանայ ։

Եւ ևս խաղաղութե՛ն զտէր պապ ։

Լ. Ծ հանգուցեալ հոգւոյ՛ն աղաջեա
ցուք զերկե՛նն մեր Վ. Ծ զե զն
ընդ արգարսն գասեացէ . և զմեզ կե-
ցուցէ շնորհի՛ւ ողորմու՛ի իւրոյ ։
Վ. Ծ նախալ տր ամ մեր կեցո՛ւ և ող՛ ։

Յեր ողորմեա՛ կեցի

Ք. Ծ Որդի Լ. Ծ անտխակալ և բարե-
դու՛թ՝ գեթա քո արբշակն սիրով
ի հոգիս հանգուցեալ ծառայիցքոյ

Յիշեալ յաւուր մեծի գալստեան
արքայութեան քոյ :

Միշտ արժանի ողորմութե քաւուե,
և թողութե մեղաց :

Դատաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սբս
քո յաջակողման դատուն :

Օհի գաւ ես տր և արարիչ մանցան .
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց .
Եւ քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութի
և պատիւ . այժմ՝ և՛ :

Եւ այդա ստի օգնութի ըստ պատշաճի ու
նուրն կամ՝ ի մայրենի : Եւ զկնի մտղթանցն և
քարոզն և աղւթքն :

Պատգամք Տերունական Տօնից Է

Փառք հրաշափառ ճննդեան քո
տր . զօրհնեալ և զփառաւորեալ
զհրաշալի և զյազթօղ Նոնունդ քո
սբ օրհնեմք և փառաւորեմք : Մար
դասէր տէր՝ վս սրբուհոյ անարատի
Սօր քո և կուսի . և վս Սաջի քո
Ը

պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր
և կեցո՛ւ զմեզ :

Սոյնպէս ասաւ և ամենեկց տօնից տե-
րունակաց ըստ պատշաճի աւուրն .
Թէ յայտնուէ, Թէ գալստեան, Թէ
պայծառակերպուէ, Թէ տնօրէնուէ,
Թէ մատնուէ, Թէ խաչելուէ, Թէ
Թաղման, Թէ յարուէ, Թէ համ-
բարձման, Թէ գալըստեան հոգւոյն
սբյ . և Թէ ՚ի տօնս սբյ խաչին և
եկեղեցւոյ : Իայց ՚ի գալըստեան
հոգւոյն սբյ՝ զմարգասէր տրն այս-
պէս ասաւ : Մարգասէր տր՝ վս սըր-
բուհւոյ անարատի մօրն և կուսի .
և վս խաչին պատուականի՝ ընկալ
զաղա՛ : Օ ՚ի սխալին որք ասեն առ
հոգին սբ . Թէ մօր քոյ կամ խաչի
քոյ . և ՚ի տօնս եկեղեցոյ ասա՛ Փառք
տէրութեան քո տէր : և այլն ուր
՚ի վերոյ :

✠ Մաղթանք Ներածելոց Արքայ :

Բարեխօսուք սրբուհւոյ Մաճնին
և Յուհաննու մկրտչին . սրբոյն
Ստեփաննոսի նախալկային . և սրբն
Կրիզորի մերոյ Սուսանորչին :
Յիշտկա՛ւ և աղօթիւք սրբոց այս անու
որոց այսօր է յիշատակ : Կ՛ւ վան
խաչի քոյ պատուականի՝ տր ընկալ
զաղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ :

✠ Մաղթանք Պատհոց :

Քսէ իմ անձ և փառաւոր առնեմ
զսու . անձ հօր իմոյ՝ և բարձր ա
բարից զսու : Մարդասէր տր՛ :

Տուք փառս անձ . տուք զօրհնութի
մարդասիրին՝ Թադաւորին յաւի
տենից . որ փրկէ զճառայս իւր և
կեցուցանէ : մարդա՛ :

Ինչ ես տր մեր . դնչ ես քս իր
կից մեր . զքեզ օրհնեն անձիւք մեր .
մարդասէր տէր՛ :

Բարձրացն էղծւեր իմ յսճ փրկեց
իմ. հաստատեցան սիրտ իմ ՚ի տիր.
տէրամբ և հանատով. մար'':

Սաղաղաւեց տո՛ւօղ Վս. զխաղա
ղութի և զողորմութի քո պարզ և եր
մեզ: մարդ.ա'':

Յոյս կենդանութե՛ն յոյս և սպանէն
փրկութե՛ն տիր յս. փրկեա՛ն և փարա
տեցո՛ւ զցանս անձին խնոյ: մար'':

Եկեացեն աղօթք մեր ՚ի ասմար տր
քո. խոնարհեացի ունկն քո ՚ի
խնդրու՛ածս մեր: մար'':

Լուր մեզ տր՛ լուր մեզ սճ այինս
ողորմութե՛ և գթութե՛ քով խնայեա՛ն
յարարածս քո: մար'':

Քարոզ երանեալ և իրքև կանոնացն:

Լս՛ ՚ի վերուստ խաղաղութե՛ և փրկու
թեան անձանց մերոց, զտիր'':

Սո՛ լսելի լինելոյ տն նոյ ձայնի աղա
չանաց մերոց, զտիր աղա'':

11 Կ քա՛նիչ և ներօղ լինե՛լոյ այ՛ ՚ի վե
մերդայ մերոց, զտ՛ր աղա՛:

12 Կ Թողլոյ մեղ զամ՛ յանձանս մեր
զկամայ և զակամայ, զտ՛ր՛:

13 Կ զի մի ընդ խոտանս գաանիցիսք
յա՛ւ ուրն սրատատխանատու՛ ուն, զ՛:

14 Կ հոգոցն հանգուցելոց որք ճշմա
րիտ և ուղիղ հա՛ւատով՛ ՚ի քս՛ նրն ջե
ցին, զտե՛ր աղա՛:

Ե՛ւ ևս միաբան վս՛ ճշմարիտ և սր
հա՛ւատոյս մերոյ, զտ՛ր ա՛:

Օ անձինս մեր և զմիմեանս՝ տն այ
ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեղ տր ամ՛ մեր՛ ըստ մեծ ի
ողորմուէ քում. ասացուք ամբն
միաբանուք. տր ողորմեա՛ տր ողոր
մեա՛ տր ողորմեա՛:

✠ Առօթբ:

ՏԻ տունըկան և գոյացուցիչ գիշե
րոյ. որ արարեր զաի՛ ՚ի զբօ

անն բարեգործութե՛ն՝ ՚ի փրկութի
 անձանց մերոց. և զգիշեր ՚ի հան-
 գիսա քնոյ՝ տկարացեալ բնութես
 մերոյ. ՚իսկ այժմ զարթուցեալ բա-
 ցեր զբերանս մեր յօրհնաբանութի
 ահաւոր և փառաւորեալ անուանգ
 բում սբյ Նիկալ և այժմ զաղաչանս
 մեր՝ և յաջողեալ մեզ ուղիղ հաւա-
 տով և առաքինասէր վարուք ՚ի նոյն
 պաշտօն քո կանխել միշտ :

Ի՛նչ նովին կանոնի՛նս անգադար փա-
 ռաւորել զհայր և զվրդի և զսբ
 հոգիդ : Եւ այժմ և միշտ և՛ :

Օ Խաղաղութիւն Ամենեցուն :

Զքեզ որ յամի գթած և մտդասէր
 արդես՝ աղաչեմք հանապուղ զի
 զօրացուցես զմեզ օրրստօրէ կալ ՚ի
 կարգի կրօնաւորութե մերում :

Թեթեացո՛ւ ար զքաղցր լուծ քս զօր
 եդեր ՚ի վճ մեր. զի կարասցուք կալ
 ՚ի

ի պատուհանի բռն. և զհաճոյսն
առնել առաջիքս յամ ժամ ՚ի տը
նէ և ՚ի գիշերի: Զբեշտակային եր
գակցուք զքեզ օրհնել. զքեզ գո
վել. և քեզ գոհուիս և փառս մա
տուցանել ամենազօր տէրութեդ:

Վ. յժժ և միշտ և յա՛:

Սաղմոսիւք և օրհնուք և երգօք հո
գևորօք անդադար փառաւորելիք
զայք և զմրդի և զսք հոգին:

Վ. յժժ և միշտ՛:

Օրհնեալ տր մեր՛: Հայք մեր որ՛:

Քարոզ երկինք պատմեն և տեր ապաւեն
կանոնայն:

Մ ՚ի գիշերի և ՚ի տունընեան և յամ
ժամաւ խօսիլ մեզ զբան ան, զ՛:

Մ ՚ի ջանկանեւոյ մեզ ՚ի փորձութի
որում ոչ կարելիք հանդուրժել, զ՛:

Մ անբիծ և անդադարաւ կալոյ
մեզ առաջի ահեղ ատենինք քի, զ՛:

1) Եւ առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահան
 գիտան կենաց անվախճանից, զ':
 2) Եւ արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
 մանն և երկնից արքայութեն, զ'որ':
 3) Եւ հոգւոցն': Եւ ևս միաբան վա':
 4) Եւ անձինս մեր': Ողորմեաց մեզ 'որ':

ՅԼԵՐԷ:

Ի գիշերի և 'ի տունընտան և յամ
 ժամու զքեզ աղաչեմք և 'ի քեն
 խընդրեմք մարդասէր 'որ: Եւ որ
 մեզ ամ վերկիչ մեր. խոնարհեցի
 ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր. զի մի
 ունայն լիցին վաստակք ծառայից
 քոյ: Եւ համարեա զաշխատութիս
 մեր 'ի գործ արդարութ և 'ի պատու
 անձպաշտութ: Եւ նկալ 'որ զաղօթս
 և զերկրբայագութիս մեր. և հատ
 մեզ զողորմութի քո առատապէս:
 Եւ ամ կեա զմեզ ընդ հովանեաւ ա
 մենազօր աջոյ քոյ: Օ, օրացո՛ զմեզ

Մեր զօրութիւնս հոգւոյդ : Պահեա
ղեց ռոյ բիբ ահան : Եւ արա՛ առ
ձեզ նշան բարի՝ ՚ի գովեստս և ՚ի փա
ռաբանութիւնս անուանդ քունս սրբոյ :
Օ ՚ի ՚ի քո փառս կատարի մամ արա
րածոյ մշանջենա՛ւ որ փառաբանութի
՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգ
ւոյդ սբյ : այժմ և՛ :

Եւսաղազութիւն Ամենեան :

Հովիւ՛ քաջ՛ հովիւ՛ բարի և յա՛ւի
տենաական : Եւ այեայ և այց արա
բանա՛ւ որ հօտի քո զոր ժողովեցեր
առ քեզ դժուրէ՛ քով : Օ ՚ի քո անջի
կամք մը . և առ ՚ի քէն ողորմուեցդ
և դժուրեցդ ակն ունիմք : Օ ամենե
սեան օրհնեա՛ւ . զմանն իմաստնացո՛ւ .
զմանն լուսա՛ւ որեա՛ւ . և մանցն սլար
գլեա՛ւ զերկնից արքայութիդ : Ս
ղի դու ես մը կենաց և մծ ողորմու
թեանց . և քեզ վայելէ փառք՛ իշխա
նութի և պատիւ : Եւ այժմ և միշտ և՛ :

Ի գիշերի և ի տուն ջեան և յամ ժա
մու անդադար վառաւ որեմք ըզ
հայր և զլորդի և զսբ հոգին
Լ՛յժմ և՛:

Քարոզ Գնախաննիր և խոստովան կանա՛:

Լ՛ ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանա
պարհս խաղաղուէ, զտր ա՛:

Լ՛ ցրելոյ ի մէնջ զամ խորհուրդս
չարին, զտր աղաչեսցուք:

Լ՛ սրբաւելոյ մեզ առողջ խորհուր
դրս և առաքինի վարս, զտր՛:

Լ՛ պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտր՛:

Լ՛ խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զ՛:

Լ՛ հոգւոցն՛: Եւ ևս միաբան վ՛:
Օ անձինս մեր՛: Աղորմեաց մեզ տր՛:

Աւ. Բ. Գ.

Տր երկնի և երկրի. արարիչ ամ ա
րարած ոց. երևելէց և աներևուցից:

ան
գե

1. քեզ կարդամք յամ ժամ. զի ընդ
ամ տեղիս է արուի քո. և արքայու
Թիւն քո ամենեցուն տիրէ :

Ը ծորհեա՛ մեզ երկիւղիւն 'ի պաշտօն
քո կանխել հանապազ: Արեւ զքեզ
'ի բար սրտէ և 'ի բովանդակ մտաց.
և յամ զօրուէ մերմէ պահել զպատ
հիբանս քո: Համբաւնալ առ քեզ
ղձեռս մեր 'ի սրբութիւնսն քար
կուծէ և երկմտուէ. և գտանել 'ի
քէն զշնորհս և զողորմութի. և զառա
քինասէր գործոցն յաշողութի:

Այ՛ զի գու ես ար կենաց և անձ ո
ղորմուէց. և քեզ վայելէ վառք 'իշ
խանութի և պատիւ: այժմ և միշտ և՛:

Թխաղաղութիւն Ամենեցուն:

Իրում ամենազօր և յաղթող արու
Թեղ՛ կրկնի նմ ծուծը յերկրպա
գութի. և փառաւորի յամենեցունց
Թաղաւորութի քո: Նայեա՛ յերկր

պագուիս մեր և ուսն մաղ առնել
 զարդարութի ճշմարտութե: Ս ք զի
 գուեսս ան խաղաղութե. որ բարձեր
 զթշնամուի 'ի միջոյ և արարեր զխա
 ղաղութի յերկինս և յերկրի: Զեռա
 լորաց և մերձաւորայ՝ աւետարա
 նեցեր զնոր պարզ և սքոյն բարեցո:
 Սրում և զմեզ մեծի շարհացո ար
 Ժանաւորս արացես՝ դասելով ընդ
 ճշմարիտ երկրպագուս քո. ան մեր
 և տէր և փրկիչ յս քս: Սր ես օրհ
 նեալ ընդ հօր և ընդ սբյ հոգւոյն,
 այժմ և միշտ և":

Յերգս օրհնութե և 'ի ձայն սաղմո
 սաց անդադար փառաւորեմք
 զչայր և զՍրգի և զսբ հոգին:
 Այժմ և միշտ և":

Թարոզ ողբմեա և 'ի նեղութե կանոնացն:

Ս գաանելոյ մեզ զշնորհս և զողոր
 մութի 'ի բարերար տնէ մերմէ, զ":

ԲՃ
 ԳՃ
 Ի

|| Ի վերկելոյ զմեզ 'ի զըպարտութե
մարդկան և յորոգայթից սանչի, զ''

|| Ի սմ անձանց բրիստոնէից և տանց
հաւատայելոց, զտր ազա''

|| Ի որք 'ի լերինս' յայրս' և 'ի փայտրս
բնակեալ են սբ հարքն մեր, զ''

|| Ի որք սազմոսիւք և օրհնութիւնք
զամ ժամանակս կենաց իւրեանց, զ''

|| Ի հոգւոցն' : Եւ և ս միաբան վա'
Օ անձինս մեր' : Ազորմեաց մեզ տր' :

ՅԱՐԹԵ :

Գոհահամք զքէն տր սմ մեր' որ
զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ ողորմութե քո :

Օ արթն զմիտս մեր արդարութե
առքեզ տէր սմ մեր . զի տեսցեն
աչք մեր զփրկութի քո : Եկեացէ' և
բնակեսցի առ մեզ սմութի քո . և ո
ղորմութի քո հովանի և պահապան
լիցի 'ի վր պաշտօնէից քոց :

Լէ զմեզ զճառայս քո՝ արժանի՛ արա
խառնէ և ի գիշերի և յամ ժամու
միշտ խորհիլ ի սէր պատու՛ իրանաց
քոց. և զոհանալով փա՛ւն որել զհայր
և զորդի և զսբ հոգիդ : այժմ՛ և՛ :

Թարգմանութիւն Ամենեցուն :

Եւնդ անարար զօրութի և աղբիւր ան
մահու թէ դու ես քս ամ Վերկիչ
մեր : որ շնորհեցեր մեզ ՚ի մեջ գիշերի
յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ
վս իրաւանց և արգարութե քո :
Լէ այժմ՛ աղաչեմք զքեզ ար ամ մեր
արա՛ զմեզ արթունս և պատրաստս
՚ի ժամ առաւօտու ընդ սբս քո :
Լէ ընդ նոսին գոհանալով փառաւո՛ր
րել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ
սբյ : այժմ՛ և՛ :

Գոհուք և ճշմարիտ խոստովանութի
անդարար փառաւո՛ր եմք զհայր
և զլորդի և զսբ հոգին : Վ. յժմ՛ և՛ :

Եւ ազաւորք Ապաշխարու թե՛ :

ազաւոր յաւելուեալս ^{ԲԲԲԲ}

Ընդ մեզ աստուծո՛ւ ճ

փրկելիչ մեր . և կեցո՛ւ ըզմեզ ո՛ր յա

մե՛նայնի՛ կարօ՛ղդ ես :

Ընդ մեզ աս՛ճ փրկելիչ մեր . յոյս ան

ճ ազայ երկրի . և ո՛ր ի՛ ճով հե՛ռի .

Մպատրաստէ՛ ըզ լերինս զօրու թի՛

իւրով . և ըզգեցեալ է զօրո՛ւնի . և

կեցո՛ւ ըզմեզ որ յա՛նի կարօ՛ղդ ես :

Ընդ աղաչանաց մերոց տէ՛ր մար

դասէ՛ր և գըժա՛ ի՛ մեզ :

Մի՛ զի՛ս անտե՛ս աննէ՛ր . աս՛

օգնեա՛ ի՛նձ մարդա՛սէ՛ր :

Մի՛ ընկենա՛ր զիս ար յերեսաց քոց ^Ե

և զհոգի քո սբ մի հաներ յիննն:
Եւ յաւեր ինձ զյնձուծի փրկուե.
և հոգւով պետուե քո հաստատեալ
զիս: այլ օգնեալ:

Կի՛ անտես աններ զիս՝ ան քաւոր
ւա՛ծ փրկիչ իմ. այլ շնորհեալ ինձ
Թողութի՛ւն բազմադուծ մարդա
սեր և բկեցո՛ւ:

Ե՛րկինք և երկիր գո՛հանան ը՛զ
բէն սր՛. արարածք ան բէ՛զ երկիր
պագանեն՛. և հրեշտակք ի բարձունս
աղա՛ղակեն և ասեն՛. ողորմեա դու
ստեղծեր՛ մի կուրուա՛ններ:

Ե՛րկինք երկնից՝ Ըուրք որ ՚ի վերոյ
բան զերկինս՝ օրհնեցէ՛ք զանձն մն:
Օ ի նա սասց և եղեն. հրամայեաց
և հաստատեցան. և հրեշտակք ՚ի՛:

Ե՛րկինք և երկիր հանապաղ ըզբէզ
գոլեն՛. Թողա՛ւն՝ ք փառաց սերօրէք
և բէ՛րօրէ՛ք ի կոնարհ ունելով ը՛զ

դէ՛մս իւրեանց՝. և Տիսաճան թարթա՛ն
առնիւ աղաղակե՛ն և ասեւն. սո՛ւրբ
սբ. սբ՝ տե՛ր զօրո՛ւ լծեա՛ն նց:

Ե

՛րկայնամիտ ես տօր առ անուն
և գրթա՛ն տօր ՚ի վ՛ր մեր. ուն
և ըստ աղակին փրկիչ և ըկեցո՛ւ:

Ե՛րկայնամիտ բազում ողորմ և ճշմար
րիտ՝. նայե՛ց առ իս և ո՛ղորմեաց ինձ:

Տո՛ւր զօրու՛ի ծառայի քոյ՝. կեցո՛ւ
զորդ և աղակնոյ քոյ՝. և արա՛ն առ իս
նը՛շա՛ն բարո՛ւն. և գրթա՛ն տօր ՚ի վ՛ր
մեր՝. ուն և ըստ աղա՛ն:

Տո՛ր որ գրթացա՛ր յաւաղակըն խաչա
կի՛ց լինիլ քեզ. և մաքրեցեր զաղտե
զու՛ի յնցանաց նր յաղբերե՛կ կողմ
քո. գրթա՛ն և յիս ՚ի մեղաւորս որ
ծարաւ ՚ի ս եմ առ քեզ. և վախագիմ
ի գաւիթրս քո ուն ըզմի ՚ի յեղջեր
ւաց ՚ի յաղբե՛ր ըն ըստ Լու՛ւրց:

Բ

Մարտեան ընդիս Թր' շնամին. հա
նապանգ զիս կամի կորուսանել.
այլ դո՛ւ արե՛մ այց արա՛ մոլորեալ
ոչխարիս և ըկե՛ցն:

Թ

Մարտեան ընդիս Խաարապարտուց
և փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնելին
զիս. այլ է՛ս յաղօթս կայի:

այլ

Հատուցի՛ն ինձ չար փոխանակ բար
ւոյ. առելու թի փոխանակ սի՛րոյ
ի՛մոյ. այլ դո՛ւ արե՛մ այց արա՛ մո
լորեալ ոչխարիս և ըկե՛ցն:

Ո՛ր հովիւ՛դ ես հօտի՛ց բանա՛ւոր
կենդանեաց. տո՛ւր ինձ յոյս կե
նաց ապաշխարո՛ւէ. և դարձո՛ զմո
լորեալս ի՛հօտ քո քս՛ և ըկե՛ցն:

Ի

Մեզայ՛ և աղաչե՛մ ըզ քեզ. Թողու
Թի՛ւն շնորհեա՛ մեզայ՛ իմո՛ց. քս՛ ի՛ջ
իմ լե՛ր քո գրթու՛քդ. որ մայնդ
եո փրկիչ և ըկե՛ցն:

Թ

Ժ

Մե

145
Մեղայ Թր մեղայ. և զանօրէնութիւն
իմեօս ի նձնէն գիտեմ:

Ղազեմ և Խընդրեմ ի քէն Թոզ ինձ
Թոզ ինձ և մի կորուսաներ զիս
չստանօրէնութե իմոյ. քաւիչ իմ
էր քո գըթութքդ որ մի:

Մեղայ քեզ Թր. մեղայ քեզ Թր մե
ղայ. և քան զաւագ ծովու բազում
են յանցանք իմ. պատրա՛նք Տիս
Խաբեցի՛ն զիս. և եղէ՛ անպրաւոզ
ի կենաց յուսոյդ. այլ դու անտխա
կալ և անյիշատար փրկիչ խնայեա՛ ի
մեզ ուցեալ ծառայս և ընկե՛ցն:

26
Sէր իմ բազում են անօրէ
նութիւն անձին իմոյ. ոչ յի
շեցի՛մ զասե՛զ ըզդ դատաստանքս
քո. արդ անկեալ ըզք քեզ անգազեմ.
չնորհեա՛ ինձ անպաշխարութիւն

տէր և ո՛ր զո՛րմեան:

Ի՞նչ որ է նուրիք իմ բարձրացանքս
ըզ գլուխ իմ. և ուր բերան ծանր
ծանրացանքս ի վերայ իմ:

Նեխացանքս և փտեցանք վերք իմ
յերեսաց անզգամս և թեանքս ի մոյ:

Ոչ յիշեցի զահեղ ըզ գատաստա
նքս քո. արդ անկեալ ըզքեզ աշա
ղեմ շնորհեա՛ ինձ ապաշ՛:

Պաշտտանս մատուցանեմք քեզ
հայր երկնաւոր. մի անտես առներ
զաղաճանքս մեր. այլ անցո՛ղցատու
մընքս ի մէնջ. և յիշեա՛ զի պատ
կեր եմք բարեբարո՛ւթեանքս նդ:

Տէր իմ գրթո՛ւրիք քո բազում են
յոյժ. անի՛ս անա՛ զբարեբարո՛ւ
թիւնքս քո. ուր և ըմբասան
րի՛ն և ի՛նձ ո՛ղորմեա՛:

Գրթուրի՛ ըք քո բազում են ար. և

բառ իրաւանց քնց կեցն զիս :

Բազում են որ հալածեն և նեղեն զիս . ի վկայուէց քոց ես ոչ խնայեմ . առ ի՛ս արա զբարեբարութիւնս քո . ոպ և ըմբաս :

Վնտխակալ և ան յի՛ շաջար աւեր . որ գրթալով ի՛ մեղաւորս շնորհեցեբ ապաշխարութի . արգ գրթա՛ և յիս անձր ՚ի մեղո՛ւցեալ և յանօրի՛նեալ քո՛ ծանայս . և փոխարկեա՛ ըզգործօղո՛ս չարեաց ի՛ զըզն՛ւմ ապաշխարութե՛ և ըկեցո՛ :

Ի՛ տանճարի՛ քո՛ւմ որբո՛ւնէ . փառանորե՛լով ըզքե՛զ . դս՛ւ ունի՛ս ի շխա՛նս ի որո՛րմեա՛մ մե՛զ :

Վ՛ յլես ը բազում ողորմուե՛ քում մտից ՚ի տուն քո . և երկիր պագից ՚ի տանճար ո՛ք քս երկիւ՛ղիւ՛ քո : Տ՛ր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան

բում վն թշնամեաց իմոց . և ուղիղ
արա՛ առաջի իմ ըզճանապարհքս . բո-
գու ունիս իշխանութի ողոր՛ :

Ի՛ տածարի բում սրբո՛ւնէ՛ հանապազ
ը՛զքեզ զո՛վէ՛մք թագաւնո՛ր վա-
ռանց . որ ունիս իշխանութի՛ կե՛նաց
և փրկիութեա՛ն ո՛ղորմեա՛ մե՛զ :

Այանչխարո՛ւթեա՛ն արտա
տո՛ւս աւազա՛ն լինի՛ և
լը՛ւանայ ըզբազը՛ մե՛նի՛ մեղաց .
տովա՛ւ շնորհեա՛ յառաջ քան ըզ
վա՛խման ը՛զքաւնո՛ւթի՛ և ը՛զմեծ քո՛
զո՛ղորմո՛ւթիւն :

Դարաւի՛ է անձն իմ առքեզ ամ
հը՛զօր և կենդանի . երբ եկից երե-
ւեցայց երե՛սանց ա՛ստուծոյ :

Ի՛ զեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
ի՛ տուէ և՛ ի գիշերի . և այն՛ զի ա-

Ի

Ե

Ի

սէին զիս զօրհանստղազ Թէ ուր է
 անարեւմտ քո. ստլաւ շնորհեալ յա
 ռաջ քան զգլխման զգաւու".
 Յորժամ գաս փառօք հօր յահագին
 անուրն 'ի գաւտեւ զէրկիր. և գողան
 սարսափմանք երկրածի նքս ամ 'ի յա
 հէ' քսւմմէ. 'ի նքստիլ քո յանտենի'
 դատաւօր անհէղ. և յակնարկէլ քո
 յարանրածս՝ յեշեան և զիս ը' զբազ
 մամեղս. որ ընկրդմեալս եմ յանցա
 նօք բանսարկուէն խաբմամբ և հայ
 զէմ զաւանգակնն ար. և զիս յի
 շեան. որ միսնդ ե'ս փըրկիչ:
 Քիս որ 'ի նաւի՝ աշխարհի՝ անէկո
 ճեն մեղք իմ. նաւահանգի՝ ստ
 ապաշխարութե՝ շնորհեալ ինձ բա
 զումն ողորմ և ը'կէցս:
 Ահեցո՛ զիս ամ՝ զի՛ հասի՛ն ընէրք
 յանձն

յանձն իմ. ընկլայ ես 'ի խորս ան
գընգոց ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ.
նաւահանգի' սա ապախարուէ շնոր
հեա' ինձ բազում ողոր':

'Կաւապե' տ բարեգութ առ քեզ ա
պաւ'ի' նիմ. տուր ինձ ձեռն ույ եր
բեմըն պետրոսին 'ի վր' ալեայն. սր
ծրի' մս ալէկոծեալ յանցանօք մե
ղայ և ը'կեցո':

'Իս' և ես ք' ս աղբի' ւր կենաց'. բըղ
խո' և մն ողորմո' ւթեան. շնորհեա'
փրբի' չանձանց մերո'ց ը'զթողու'ի'
մեղայ մերոց:

'Ի' քե'ն է տր աղբի' ւր կենաց'. և լու
սով երեսաց քոց տե'սանէ' մք ըզլոյս,
չաղեա' զողորմու'իրս քո որք ճանա
լեն ըզ քեզ. զարդարու'իրս քո որք
ուղիղ են սրաի' ք. շնորհեա' փրբի' ե
անձանց մերոց ըզթողու':

Ար աղբիւրդ ես ծարաւեաց և հան
գիտտ աշխատելոց . ճանապարհ մո
լորելոց՝ և հովիւ հոգևոր բանա
ւոր հնտի . վափազողացս առ քեզ
քն լիւր նաւահանգիտտ . և արբո
մեզ ծարաւեացս զբաժակ քո քաղց
րութե յանըտպան սնդեկ բէգ :

Ի տաճարի սրբոլթե՞ք քուս
լուր ար ձայնի ի մում . և ա
ղաչանք իմ ժամանեցե՞ն ի յա
կանջես քո տէր :

Ընտէ ի՛նձ ՚ի տաճարէ սբյ իւրմե
ձայնի աղձեկց իմոց . և աղաղակ իմ
առաջի նք մրտցէ յականջես նք .
և աղաչանք իմ ժամա՞ն :

Ար լուսատու ես տիեզերաց քո՞ք
աստը՛ւած . լուսաւորեա՞ն զիմ ըզ
խա

խաւարայի՛ն խա՛րհա՛ւրդս և ը՛կե՛ :

Օ՛րհեա՛յ էս ար՛ և փա՛ռաւ՛ն՛րէ՛լ
է՛ք անբա՛ւ մարգա՛տիւրու՛իդ . զա
ղա՛ջանըս մե՛ր քե՛զ մատո՛ւցանե՛մք
ո՛ր Թաղաւ՛ն՛րդ ես յա՛ւիտե՛սնի՛ց .
զնր՛ն ջեցեալորն մե՛ր արժա՛նի արա
տե՛ր ընդ՛ո՛ւնիլ ի՛կեա՛նսը՛դ յա՛ւի
տե՛սնի՛ն՝ ց :

Ա՛րտասո՛ւնս ինձ շընո՛րհեա՛ն ի՛ն յա
պաշխա՛րութի՛ն ար՛ . ը՛զի լը՛ացի՛ց
ը՛զմեղս ա՛նձին իմո՛յ որպէ՛ս պո՛ռ
նիկն աղա՛ջե՛մ և ը՛կե՛ցո՛ :

Վ՛աստակեցայ ես ՚ի հե՛ծուե՛ իմում .
լը՛ացի զսո՛մ գիշե՛ր ը՛զմա՛հի՛ճս իմ .
և արտասո՛ւրք իմովք զանկողինս
ի՛մ Թա՛ցի . ը՛զի լը՛ացից ըզմե՛ն :

Ա՛ր աղբիւրդ ես ա՛ննապա՛կան քրի՛ս

ատ¹ u ասար¹ ւաճ¹. զվի¹ բաւ¹ յ
 րեալ ա՛նձն ի՛մ ի՛ մեղաց. բը՛ժը՛
 կեա՛ տէր բը՛ղխմա՛ մբ ա՛րասս
 ւաց և ը՛կեցո՛ւ:

Չ մո՛լո՛րեալ ծա՛ռայս խը՛նդը՛րեալ
 ար. և մի՛ դա՛ տապա՛րտե՛ր ըզխ ի՛ յա
 ճուրն ա՛յցելուե՛ քո մա՛րդա՛սէր.
 կեցցե՛ անձն իմ օրհնեցե՛ ը՛զ քեզ.
 և իրա՛ւունք քո օգնե՛ սցե՛ ն ինձ:
 Մոլ՛րեցայ ես ու՛յ զոջեաք կորու
 սեալ. խընդը՛րեալ զծառայս քո՛ զի ըզ
 պատու՛ իրանքս քո ես ոչ մոռացայ.
 և մի՛ դատապարտե՛ր ըզխ ՚ի յա
 ճուրն այցելութե՛ քո մարդասէր:

Մի՛ր մոլորեցայ ի՛ հօտե՛ քու մե հո՛
 վի՛ւն բարի. խը՛նդը՛րեալ զի՛ս ը՛զ
 մոլո՛րեալս. և արժանա՛ւորեալ իտառ
 նիլ ի՛ հո՛ւտ քո՛ քո՛ւ և ը՛կեցո՛ւ:

✠ Թագաւորք Մարտիրոսաց :

անգամ շահեալսն

Օգնորմութի քո

տէր անբաժնի մեզ . և բարեխոսուք

սուրբ սրբոց մարտիրոսաց՝ մի կորուսաներ

ըզ ըմեզ ն՛ջրո՛րդն ընթիսն

սուրբ անձն ընթացա՛նք մեզ :

Փրկուի՛ արդարոց՝ ի անէ է . վերահացու է նց՝

ի ժամանակս նեղուէ :

Օգնեսցէ՛ նց՝ ար և փրկեսցէ՛ զնս . ապրեցուցէ՛

ի մեղաւորաց . և կեցուցէ՛ ըզնս զի յուսացան

ի նա . և բարեխոսուք սոցա մի կորուսաներ

ըզ ըմեզ երբ :

Որք ըզտանջանս և ըզմահ վս քո

յանձն առին . և հեղին զարիւնս իւրեանց

վս անուանը՛դ քում սրբ . բարեխոսուք սոցա

անկ

—

—

108
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

108

արե՛խօ՛ւտ՛ւք՛ սը՛ւր՛ւր՛ քրո՛ց մա՛ր
տի՛րո՛ս՛ սանցն. ազա՛ն ճե՛ւտ՛ւ
՛մք ը՛ւմ՛ զքե՛զ. Թո՛ղո՛ւթի՛ւն շը
նորհեա՛ յանցա՛նս՛ ց մե՛րոց՛. բա՛
րե՛րա՛նք՛ քրի՛ստո՛ս :

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

11

Մե՛րձ է՛ ար առ այնօսիկ որք մա
շեալ են սրտիւք. և ը՛զ խոնարհըս
հոգւով կեցո՛ւցանէ՛ :

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

11

Իսաղո՛ւմ նեղութի՛ք են արդարոց
յամէ փրկէ զնս՛ ար. և պահէ զնս՛
տակերըս նց. և մի՛ ինոցանէ ո՛չ կո՛
րիցէ. Թողու՛ի շընորհեա՛ յանցա՛
նաց մերոց բա՛ :

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

11

Ո՛ր յաղթօղ զօրութե՛ք՝ ի՛ հանդէ՛ս
ճը՛զնաւո՛րա՛ կա՛ն. ա՛նս՛րա՛ն ա
պահե՛լ ճե՛ր զխոստովանօղ լը՛կայս
բո՛ւս լ՛ծ. տո՛ւք մե՛զ զօ՛ղնու

Թի՛սն և ի՛նչ զուե մերում. բա՛րե
խօսն՝ էք՝ սրբո՛ց մա՛րտիրոսա՛մ՝ և
Լ՛ի ընդ ի՛նչ ցո՛ւ:

Ի ա՛րեխօսն՝ էք՝ սրբո՛ց մա՛րտիրո՛ս
բո՛սն. և ցո՛ւ. Պա՛րգ և՛ էա՛մ յի՛մ
մե՛զ զա՛ր. առնուլ մասն և՛ բաժի՛ն
ընդ հրա՛ւի՛րեան՝ լսն ի՛կոչն՝ անձն ա՛ր
բայուԹեա՛մն երկնից.

Որքան չե՛լի է անձն ի՛ վր սրբ իւրոց
անձն իսրայիլի: Կա՛ տայէ զօրուԹի
հաստատուԹե՛ն Ժողովրդեան իւրոց
օրհնեալ է անձն. առնուլ մասն և՛:

Մա՛րտիրո՛սք ե՛րանեան լք և ժա՛նաւն
բեալք. որք բա՛ղճւմ տան ջանա՛ցըն՝
յամբերե՛ցիք. դուք ը՛զ լոյսը՛ն
կենա՛ց ըզգեցեալ ու՛միք. և առ քո՛
վասրն մեր բա՛րեխօ՛սն ցե՛ցիք:

բձ

բձ

բձ

Բու՛ էս քս՛ անդիւր կե՛նաց
բըղխո՛ւմն ո՛ղորմուէ. շնորհե
ցե՛ր սք՛ց մարտիրոսացն՛ յաղթօղ
ըն՛ահատակուի՛. հա՛լածել ըզ խա

ւարն և լո՛ւսաւ՛ որե՛լ զանձի՛ նըս՛ մեր:

Ը՛ֆ փառաւ՛ որեալ է՛ ի խորհուրդըս
սքց իւրոց. մեծ և ահաւ՛ որ ՚ի վ՛ր

այնոցիկ որք շուրջ են ըզնովաւ՛:

Տք՛ անձ զօրուէց ո՛վ նրմանի քեզ.

հըզօր ևս դու՛ ար և ծշմարտուի՛ քո

շու՛րջ է ըզ քե. շնորհեցե՛ր սրբոյն

այս անու՛ն յաղթօղ զնահատակութի

հալածել ըզ խաւ՛արն և լու՛:

Ո՛ր շնորհօք սք հոգւո՛յն յաղթեցիք

թշնամւոյն երանեա՛լ սք վըկայք քի.

վս՛ ձեր տօնողացս՛ հայցեցե՛ք յոյ

ղթօղո՛ւթի՛ն ըմն՛ զաց:

Ո՛ր պրտակդ է՛ք պրծանա՛ց ան՛ առա՛

բենեաց. նախաշաւի՛ղ և առաջնորդ
կենացըն յաւիտենեից. ովս'բ վը'
կայք'. առ պրասկի՛չն սբց և վս' մեր
բարեխօսեցէ՛ք. շնորհելով ողորմու
թի՛ յանբապառ ողբերէ՛ն կենացըն
յաւիտենեից :

Լ'ղ ճգնութի՛ն որբո՛ց մարտիրո
սացն. բարեխօս ո'ւնիմք առ
բէ՛ղ բրի՛մ' սաս. և աղաչեմք
սորձ'ք շնորհեա՛ զթողութի՛ յանցա
նաց մերոց'. և ՚ի կեանսրդ յաւիտե՛
նից նորոգեա՛ և ըկե՛մ'ցո՛ :

Ո՛յս ծագեաց արդարոց'. ուղղոց
սրտից եղև ուրախութի՛ :

Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի տր. և
խոտաւան եղերուք յիշատակի սրբ
բո՛ւթն՛ նորա : և աղաչե՛ :

Պատուակա՛ն է առաջի ան մահ
սբց իւրոց. ո'տր ես ծառայ քո
եմ.

78
74

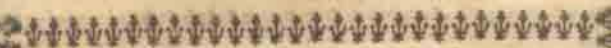
78

74

14

15

եմ. Տառայ և որդի աղանխնոյ քոյ:
 Հատե՛ր ըզկապանս իմ. զքեզ մատու
 ցից պատարագ օրհնուէ և զանուն
 անդ կարգացից: և տղաջեմըք սո
 քօք շնորհեա՛ զԹողու՛:

Հանդիսացելք իմարտրս պատե՛րագ
 մի՛ յանթօղ գրասյ. ք. ս՛բ ըվե՛
 կայ. ք. քանզի ճանապարհ հորդեցիք
 ըմն^{քք} զյերկնային քաղաքն յերու՛
 սանդէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փա՛
 աւն՛ որելու՛ ս՛բ ը՛զերրո՛րդն թին՛:

Եք ՚ի խորաննրս որբուԹեանն
 եմք Թողու՛եալ օրհնել զքեզ
 բրի՛ ստո՛ս. աղաչանօք սրբո՛ց մար
 տիրո՛սաց ըզպաղատանըս մե՛ր մի՛ ան
 տե՛ս առնե՛ր. որ միայնդ ես բանգում
 ողորմ Թաղան՛ որ փա՛սաց քո՛:

Կէրձ է ար առ ամենեւեան որք կը
դան առնաւ. առ ամենեւեան որք կը
դան առնաւ ճշմարտութիւնք :

Օ կանս երկիւղածաց իւրոց առնէ
ար. աղօթից նի լըսէ և կեցուցանէ
ընդն : աղաչանօք սրբոցն, այս անուն
և այլ սրբոց մարտիրոս :

Վաստկոց և Մարգարեկց այս է :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք որոց ոչ
լըսին ձայնք նոցա :

Ինդ սմ երկիր ել բարբառ նի. և
մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք
նոցա : աղաչանօք սրբի :

Նահատակք է՞ և վը՛յսայք Վի՛սն
տո՛ւս և ծո՛յ. ընդ հանս՛ւր տի՛եզէ՛

րա՛ց քսի՛ր զք փրկի՛ւն և արք զան
ծինքս ձե՛ր. մատուցի՛ք պատա-

րա՛ց և զէ՛նուեմ անա՛ւծոյ հօր
ի՛հտ ան՛ւն շից. Ժո՛ղով լը՛ցս ի՛կա՛

տարե՛ս Լ զ յիշատակն անու՛նն ձե՛
րոյ : բարեխոսն ցե՛ք առ ար Վ՛ս քա
ւուե՛ մե՛զանց ըմե՛րո՛ց :

74

Ե՛րեքորբեանն արու՛թի՛դ քո
միաբանն անշա՛նէ՛մք լ՛մ ար
ար՛ : անշա՛նանօք արց մանտիրոսանցն՛
խընայեանն ի՛մեզ և ը՛կե՛ցո՛ :
Սարախ լ՛ցին ամբն որք յուսացեալ
են ՚ի քեզ . յաւխտեանն ցնծացեն
և բնակեցոյիս դու ՚ի նս :

75

Պարծեացի՛ն ՚ի քեզ սիրելիք անու՛նն
քոյ . զի օր՛նն ցեա դու զարդարն
ար . ուղ զինու հաճուք քով պսա
կեցե՛ր ըզնս : աղաչա՛մ օք ս՛յն այ
անու՛նն . և այլ սքց մար՛ :

76

Տօնէ՛ պսօր ե՛կեզէցի սք զտի՛շա
տակնս ձե՛ր սք ըլ՛մ հանք .

ճո՞րք զօրուք՝ ո՞ք հոգւոյն վանեցիք
ըզյաւանէ՛րան չա՛րին՝. և ՚ի կամարըս
լուսեղէ՛նրս թաղանձո՛րեալք օրհ-
նել՝ սո՛ւրբ զի՛ բրո՛րդո՛ւն թի՛ն՝:

● Աբղյծ Ստեփաննոսի է:

Ա

յսօ՛ր գասք հրե՛շտակա՛յ
ուրա՛ն խա՛նան՝ և ը՛նդ ձը՛ գ
նուի՛ սը՛րբոյն Ստեփաննոսի՛ նախա-
վելա՛ լին. Վա՛նը՛ղի գոչե՛լ և
կէ՛ղեցի՛ քո Վգի՛ստո՛ս. ը՛զը
յա՛ զթա՛նակ մարտ հե՛ղման ա-
րեան սո՛ւրա՛ ի՛ զէ՛րայ ը՛մե՛ծի ա-
նըւանը՛ն քո՛ մայ՛ Տէր:

Բազմում համարձակուի՛ է սորա ա-
ռաջի այ՛ ՚ի ձեռն հեղման ո՞ք
արեանն ի՛ւրոյ. քանզի յօժա՛

բո՛ւք մատնեաց զանձն իւր չարա
չար և դա՛ւարն տանջանաց՝ զս մե՛ծ ի
անը՛ւս նը՛ն մն։

Բանձի արհամարհե՛լո՛ւ զանարդեց
զանցաւ՝ որ ըզկէնս Թիս և Բաբելոն՝ ց
յաւիտենակն կենանց և միշտ և հա՛
նապա՛ զ ուրախանայ ըմն ի՛ւրոյ
յանը՛ւսպա՛ յուրախո՛ւ և թի՛սն։

Բանը՛զի գո՛չէ՛ եկեղեցի՛ քո՛
Իրիստոս՝ ըզ ըյա՛ղթանակ մարտ
հե՛ղման ա՛րեա՛ն սո՛րա ի՛վթ՝ ըմն
Ծի անը՛ւսն քո՛յ տէ՛ր։

Փա՛ռք հօրն էականի՛ Արդւոյն մի
ածնի՛ և ազատիչսք հողւոյն ըզմ
ն՛յելէ։ Փա՛ռք պատիւ՛ և իշխա
նո՛ւթի՛ սյժմ և միշտ և յաւիտեա
նրս յաւիտենից ամէ՛ն։

Ի՛շ յորժամ շարժի՛ն երկինք և եր
կեր

կիր ի յահէ փառաց բանին ան
1. ստուծոյ: Յայնժամ նրառն
ցանէ ընդ աշմէ՛ իւրմէ ը՛զսիրելիս
անուան իւրոյ ՚ի լուսեղէն խորանան
զո՛ւղանո՛րե լով:

✠ Ասոր դասք հրէշտակաց ՚ի յերկինս ուրա՛:

Ա Նէլու իացք ճբագալուցի ծննդին.
լէլուխայ. ալէլուխայ. ա
լէլուխայ:

Առաքեաց զբան իւր. և բժշկեաց
զնս. և փրկեաց զնս յապականու
թէ՛ իւրեանց: Խոստովան եղիցին
ան՝ ողորմուեց նր. և սքանչելեաց
նր որդիք մարդկան:

1. լէ՛: 1. ջցէ՛ ուղ զանծրե ՚ի վր զեղ
ման. ուղ ցող զի ցողէ՛ յերկիր:

Մաղեացի՛ յաւուրս նր արդարու
թիւն. բաղում խաղաղութիւն մին
ջև կաաարեացի՛ լուսին:

փառք և՛:

✠ Ալէլուիայք Ծննդեան տն՝ մտոյ յի զի զիշ
բոյնն ժամանն :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ .
ալէլուիայ :

Տէր հովուեալ
զի զիս և ինձ
ինչն զպակասեա

ցի : ' Ի վայրե՛ն դալարւոյ ճանդ բնա
կեցոյց զիս . և առ ջուրս հանգրս
տեան սընոյց զիս :

Վէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .
Ի ջրե՛ն ույ անձրև ՚ի վրձ գեղման . ույ
ցող զի ցողե՛ն յերկիւր :

Նրազեացի յաւուրս նր արդարու
թի . բազում խաղաղութի մինչև կա
տարեացի լուսինն :

Փառք և երկրպագութի հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սբոյ: այժմ և միշտ և յա
ւիտեանքս յաւիտեանից ամէն:

Քնի նա տերունական տանի որ նմ լինի
չլացն սաս:

Ինքն հրեշտակաց օրհնեն ըզքէ զ
քս ալէլուիայ: մարգկանն ազգ
սաղմոսեն քեզ ալէլուիայ:

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
| Աւր գուտոր և տես. խոնարհեցո՛
ղունկրն քո. մոռա՛ ըզժողովուրդ
քո և ըզտուն հօր քոյ՝ զի ցանկա
ցաւ Թագաւոր զեղոյ քոյ:

Որ ի նքն է նոր քո՝ երկերպագցես
սրմա. և գուտորը ծուրայ երկեր
պագցէ սրմա. և պատարագօք զե
րեսս սորա պաշտեացեն մեծամեծք
ի ժողովրդոց:

Ալէ՛: Նա կորդասցէ առ իս՝ հայր եմ
ես գու. նմ լուծող փրկութե՛ իմոյ:

—
—
—

—
—
—

Ն՛ս անդրանիկ արարից զնա. և բարձր
քան զամ Թագաւորս երկրի :

Փանօք և եր' : այժմ և' : ալէ' երեք

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Իջցէ՛ սոյ զանձրև 'ի վր գեղման.
սոյ ցօղ զի ցօղէ՛ յերկիւր :

Ծաղեսցի յաւուրսնք արգարուի.
բազում խաղաղութի մինչև կատա
րեսցի՛ լուսին :

Լ'է' : Այցոյց ար զխրկուի իւր. ա
ռաջի ազգաց յայտնեաց զարգարո՛ւի
իւր. Յիշեաց՛ սղորմութի իւրով զյա
կօք. ճշմարտութի իւրով զտունն
իէլի. և տեսին ամ ծագք երկրի
զխրկուի աստուծոյ մերոյ :

Փանօք և եր' : այժմ և միշտ' : ալէ' :

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Նա՛ կարգացցէ առիս՝ հայր իմ
ես դու. ամ ընդունող փրկուե՛ իմոյ :

Ն՛ս անդրանիկ արարից զնա. և բարձր
քան

քան զամ Թագաւորս երկրի :

Վ. Լէ' : Բարբեղ է ըսկիզան աւուրն
զօրութե . 'ի վայելչութի սբց քոյ
յարգանդէ յառաջ քան զարուեսկի
ճնայ ըզքեզ :

Երդո՛ւաւ տր դաւ Թի' և ոչ ևս զըզ
լատցի . Թէ դու ես քահանայ յաւի
տեան ըստ կարգին մեղքիսեդեկի .
և տր ընդաջմէ քումմէ :

Փառք և եր' : այժմ և միշտ' : ալէ' :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Երոյց տր զվրկուի իւր . առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարո՛ւի իւր :

Յիշեաց ողորմութի իւրով զյակօք
ճշմարտութի իւրով զտունն իէլի . և
տեսին ամ ծագք երկրի զվրկութի
աստուծոյ մերոյ :

Վ. Լէ' : Յիշեա՛ տր զդաւ Թի' և զամ
հիզութի' նր . Ոպ' երդո՛ւաւ տն
և ուխտս եդ տյ յակօքայ :

—
Փ

—
ԳՃ

—
Փ

Փանօք և եր': այժմ և միշտ': ալէ':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Ի. լէ': Ընդ քեզ է ըսկիզբն աւուրն

զօրութե. 'ի վայելչութի սրց քոց

յարգանդէ յառաջ քան զարուսեկ

ծնայ զգլխէզ:

Իրդ ունաւ արդաւթի' և ոչ ևս զըզ

ջասցի. Թէ դու ես քահանայ յաւի

տեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի.

և ար ընդաջմէ քումմէ:

Ի. լէ': Տէր ասաց զիս որդի իմ ես

դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ինդրեա' յինէն և տայ քեզ զհե

թանոսս 'ի ժառանգութի. և յիշխա

նութի քեզ ընդ ամ ծագս երկրի:

Փանօք և եր': այժմ և միշտ': ա':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Ի. լէ': Ինչեա' ար զդաւթի' և զամ

հեզութի' նր. Այ' երդ ունաւ ար

և ախառս եդ այ յահօբայ:

1. ԼԷ՛: Տէր հովու՛ն եսցէ զիս . և ինձ
ինչ ո՛չ պակհանս եսցի :

ԻԳ

Ի վայրի՛ դալարւոյ անդ բնակեցոյց
զիս . առ Զուրբս հանդատեան սընոյց
զիս :

Փանօք և եր՛: այժմ և միշտ՛: ալէ՛:

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու .
և ես այսօր ծնայ զքեզ :

ԴԿ

Խնդրեա՛ յինէն և տաց քեզ զհեթա
նոսս ՚ի ժառանգութի . և յիշխանութի
քեզ ընդ ամ ծագս երկրի :

1. ԼԷ՛: Ի դէր դուստր և տես . խոնար
հեցո՛ զունկն քո . մոռա՛ զժողովուրդ
քո և ըզտուն հօր քոյ զի ցանկա
ցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ :

ԵԶ

Սա ի՛նքն է ար քո՝ երկիր պագցես
սրմա . և դուստր ծուրայ երկիր
պագցէ սրմա . և պատարագօք զե
րեսրս սորա պաշտեացեն մեծամեծք

ի ժողովարդոց :

Փանք և եր' : այժմ և' : այլ' երեք :

Այլուխայք Յարութեն Կնի .
Լէլուխայ . այլէլուխայ . ա
լէլուխայ :

Ողորմութիւնն լի' եղև երկիր . և
բանիւնն ան երկինք հաստատեցան :

Եւ հոգւով բերանոյ նր ամենայն
ղորութիւնք նոցա :

Իլէ' : Յարեալն ան և ցրուեցան
անթշնամիք նր : Փախեալն և ատե
լէք նր յեր' սոց նր :

Փանք և եր' : այժմ և միշտ' : այլ' :

Ալէլուխայ . այլէլուխայ . այլէլուխայ .
Սափա հարէք ան չեթանոսք .
աղաղակեցէք առ ան ի ճայն ջրն
ծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու . թագա
ւոր մեծ ի վր ամենայն երկրի :

Լ. Է. Զաճեցա՛ր ար քեզիկի քո .
և դարձուցեր զգերուի յահորայ :
Թողե՛ր զանկրա՛ւուի ժողովրդեան
քո . և ծածկեցեր զամ մեղը՛ն նց :
փառք և՛ :

Ա լէլուհայ . ալէլուհայ . ալէլուհայ
Յարեա՛ւ ամ և ցրու՛եցան ամ
Թընամիք նր . Փա՛սեան ստեղիք
նորա յերեսայ նորա :

Լ. Է. Տէ՛ր Թագա՛ւորեաց զլայել
չուի՛ զգեցա՛ւ . զգեցա՛ւ ար զօրուի
ընդ մէջ ի՛ւր էամ : փառք և՛ :

Ա լէլուհայ . ալէլուհայ . ալէլուհայ
Նաճեցա՛ր ար ընդ երկիր քո . և
դարձուցեր զգերուի յահորայ :
Թողե՛ր զանկրա՛ւուի ժողովրդեան
քո . և ծածկեցեր զամ մեղը՛ն նց :

Լ. Է. Օրհնեցէ՛ք մանկուհիք զար և
օրհնեցէ՛ք զանու՛նըն ան :

Եղիցի՛ անան ան օրհնեալ յայտ՛հե

73

տէ մինչև յաւիտեան : փառք է :

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ :

Տէր Թագաւորեաց զվայել չափ
Ըզգեցաւ . զգեցաւ տր զօրութիւն
ընդ մեզ եւր էամ :

Փ

Մ. լէ" : Գողթաւ եհմ զտր . և օրհնեալ
զամ քո՝ սոսն . Օրացոյց ըզնիդ
դրանց քոց . և օրհնեաց զօրդիս քո՝
ի քեզ : փառք է :

74

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ :

Օրհնեցէք մանկունք զտր և օրհնե-
ցէք զանունընտեան :

Եղիցի անուն տն օրհնեալ յայսմ հե-
տէ մինչև յաւիտեան :

Փ

Մ. լէ" Կենդանի է տր և օրհնեալ է
ամ . և բարձր է զեցի ամ փրկուե-
լիս . Մ. Ֆ է որ խնդրէ զ՛քե + իմ .
և հնազանդ աանէ զ՛ողովարդս
ընդ ինե : փառք է :

75

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ :

Գ. ուրեմ եհմ զտր . և օրհնեսւ զամ
բն սիծն : Օ օրացոյց զնիգս զբանց
բոց . և օրհնեսաց զորդիս բո՛ ի բեզ :
| Լ Է : Աղօրսուծք մն լի եղև եր
կիր . և բանիւ մն երկինք հաստաւ
անցան : Եւ հողւով բերանոյ նր
ամ զօրուիք նց , փառք և :

Ա լէլուխայ . ալէլուխայ . ալէլուխայ :
Անդունի է տր և օրհնեսու է մն
և բարձր եղիցի մն փրկուի ինոյ :
| Ը Է : Որ խնդրէ զլրէ Ժ իմ . և հստ
զանդ . առնէ զժողովուրդս լի ինև :

| Լ Է : Նրախս հարէք մն յեթանոսք
աղաղակեցէք առ մն ի ճայն ցրն
ծուէ : Տէր բարձրեսալ և ահարկու
թագաւոր մեծ ի վր մեծայն երկ
րի . փառք և :

Վ լէլուխայ Համբարձման Քի,
լէլուխայ . ալէլուխայ . ա
լէլուխայ :

Համբարձէ՛ք իշխանք զգրուես ձեր
'ի վեր . համբարձցին գրուեք յաւի
տենից և մտցէ թագաւոր փառաց .
Այլ է սա թագաւոր փառաց . տէր
հզօր զօրութիւնով . տէր կարօղ 'ի
պատերազմի :

Փ

Վ. Լէ" : Ասաք մայր բերապատիկք . հա
զարք ուղղիչք . և մոր 'ի նա 'ի սինէ
սրբութիւնք իւրմէ : Այլ 'ի բարձունս
և գերեաց զգերութի . էաւ աւար
բաշխեաց պարզես և ետ որդւոց
մարդկան : փառք և" :

Ա

Այլ լուհայ . այլ լուհայ . այլ լուհայ .
Համբարձաւ մեծ օրհնութիւն և մոր
մեր ձայնիւ փողոյ : Ասղմոս սասցէք
մայ մերոյ . սաղմոս սասցէք թագա
ւորին մերում . սաղմոս սասցէք :

Փ

Վ. Լէ" : Ար հովուէ՛սդ ինչի նայեաց
որ առաջնորդես ոյ խաշին յովու
փա : Ար նստի՛սդ 'ի բրօքէս՝ յայտ
ժ. Լ . 176 . նեաց

նեաց առաջի եփրեմի բենիամինի և
մանասէի: փառք և':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Սառք սյբիւրապատիկք. հազարք
ուղղիչք. և սր 'ի նս 'ի սինէ սրբու
թէ' իւրմէ: Աշխի բարձունս և գե
րեաց զգերուի. է առ աւար բաշխեց
պարգևս և ետ որդւոց մարդկան:
Ալէ': Ա' գնէ յամսս զգնացս իւր.
և շրջի նա 'ի վր թեոց հողմոց:
Խոստովանութի և զմեծ վայելու
թի զգեցար. արկեալ ըզլոյս ու
զօթոց. ձգեցեր զերկինս ու խորան.
և արկեր 'ի վր ջուրց զվերնայարկս
նր: փառք և':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Ար հովուէ' սգ խրաչիլի նայեաց որ
առաջնորդես ու խաչին յովսեփու:
Ար նատի' սգ 'ի բրօբէս' յայտնեաց ա
ռաջի եփրեմի բենիամինի և մանասէի

բձ

ի

բկ

ՍՏ

Ալէ

4

7

4

4

Լէ՛: Սէ՛ ճ եղև մինչև յերկինս
 ողորմութի՛ քո. և մինչև յամպրս
 ճշմարտութի՛ քո: Բարձրեալ էս
 դու յերկինս ն՛ս. և յամ երկրի ե՛ն
 փառք քո: փառք և՛:

Լէլուհայ. ալէլուհայ. ալէլուհայ
 Սէ՛ ճ յամպս զգնացս իւր. և շք
 ջի նա՛ ՚ի վ՛ թեւոց հողմոց:

Խառովանութի՛ և զմե՛ զայեւջութի
 զգեցար. արկեալ զդոյս ույ՛ զօթոց,
 ձգեցեր զերկինս ույ՛ խորան. և արկեր
 ՚ի վ՛ ջուրոց զվերնայարկս ն՛:

Լէ՛: Տէ՛ր խոնարհեցո՛ զերկինս և
 ել. մերձեաց ՚իլերինս և ծըխեացին
 փայլեա՛ զփայլատակունս քո և ի բ
 առկեալ զն՛. առարկեալ զնետս քո
 և զրուեալ ը՛ զն՛: փառք և՛:

Լէլուհայ. ալէլուհայ. ալէլուհայ.
 Սէ՛ ճ եղև մինչև յերկինս ողորմութի՛
 քո. և մինչև յամպրս ճշմարտութի՛ քո

Եւ արձրեալ ես դու յերկինս անձ .

և յամ երկրի են փառք քո :

Մէջ : Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ .

և մէջ 'ի ներքոյ ստից նր :

Եւ 'ի քրօքէս և թրուեալ . սլացալ

նա 'ի թեւըն հողմոց : փառք և :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Յերեասց նր ելցեն հարուածք .

և ըզհետ շաւղաց նորա երթիցեն

մեծամեծք 'ի թրոջնոց :

Ի երի նք հալեսցին և անտառք վառ

նեսցին . ճանապարհք սրք խկրղբա

նէն էին կուրացին . և 'ի նմանէ դո

ղացի ամենայն երկիր :

Մէջ : Համբարձէք իշխանք զգրուես

ձեր 'ի վեր . համբարձցին գրուեք յա

լիտենից և մայէ թաղաւոր փնց .

Ով է սա թաղաւոր փառաց . տէր

զորուէց . սա ինքն է : Թաղաւոր փա

ռաց : փառք և եր :

74

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
 Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ. և մեզ
 'ի ներքոյ ստից նր. Եւ 'ի բրորէս և
 Թրաքէ. սլացաւ նա 'ի Թեքնոս հողմոց
 Եւ 'ի 'է'. Համբարձաւ սնծ օրնուք.
 և տր մեր ձայնիւ փողոյ.
 Եւ աղմոս սասցէք տյ մերում. սաղմոս
 սասցէք Թագաւորին մերում. սաղ
 մոս սասցէք: փառք և':

Փ

* * * * *
 * Ալէլուիայք Հոգւոյն Երչգալանն

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ա
 Ալէլուիայ:

Ս

Զանկալի է նա քան զոսկի և քան
 զահանս պատուականս բազումս.
 քաղցր է նա քան ըղմեղուն խորիստ
 Ի Կանգի ծաշ քո պահեցցէ զայս 'ի
 պահելն նմա հատուցունս բազում:
 Եւ 'ի 'է'. Ինչ քաղաւնոյ արծաթ սոլատ.
 և թիկնամկջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ:
 Ի գումարել երկնաւորին ըզթագա

Փ

Հորս 'ի վր նորա ձիւնասցին 'ի սաղ
մօն , փառք և :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .
Ահրա սբ հաստատեալ յիս ան . և հո
գի ուղիղ նորոգեալ 'ի սիրի 'ի մօւմ :

Ա'ի ընկենաւր զիս ար յերեսաց քոյ
և զհոգի քո սբ մի հաներ յինէն .

Ալէ : Գրտի զդաւեթ ծառայ իմ
և իւզով սրբով իմով օծի ըզնա :

Չե՛նն իմ ընկալցի զնա . և բազուկ
իմ զօրացուցէ ըզնա : փառք և :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .
Թեք ազաւնոյ արծաթապատ .

և Թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ :
'ի գումարէլ երկնաւորին ըզթագա

ւորս 'ի վր նր' ձիւնասցին 'ի սաղմօն .
Ալէ : Առաքէս զոգի քո և ըստանաս

զնս . և նորոգես զերեսս երկրի :
Եզիցի՛ն փառք ան յաւիտեան . և

տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր .
փառք և :

4

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Կրտսի՛ ըզգաւ՛ իմ ծառայ իմ. և
իւզով սրբով խնով օծի՛ ըզնա :

Ձեռն իմ ընկալցի զնա . և բազուկ
իմ զօրոյորուցէ՛ ըզնա :

1. Ը՛: Յայանուի՛ բանից քոց լուսա
ւոր է . և իմաստաւն առնէ զզաղարս

Օքերա՛ն իմ բացի և առի զհոգի .
ի պատու՛ իրանքս քո փափազեաց

անձն իմ . փառք և՛ :

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

Ըռաքե՛ս զոգի քո և ըստանաս ըզ
նա . և նորոգես զերեւոյն երկրի :

1. զիցի՛ն փառք տն յաւիտեան . և
տր ուրախ եղիցի յարանրածս իւր :

1. Ը՛: Հոգի՛ քո սբ և բարի՛ առաջ
նորոգեցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ :

11 Ի՛ անուա՛ն քո տր կեցուցես զիս
արդարութ քով հանցես ՚ի նեղութ

զանձն իմ : փառք և՛ :

Մէջիւս. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

—
—
—

Օքերան իմ բացի և առի զհողի. 'ի
պատուէրնս քո փոխագէ. 'ց անձն իմ
'այեանց առիս և ողորմե՛ս ինձ ըստ
իրանունս սիրողաց անուն քոյ:

—
—
—

Մէջ: 'Իսաստէ՛ քու մէջ ար և 'ի շըն
էլ հոգւոյ բարկունէ՛ քո: 'Իսարբ. այց
'բարձանց և ընկալա՛ւ զի. ընկալա՛ւ
զիս 'ի Հո՛ւրց բազմաց: փառք և':

—
—
—

Մէջիւս. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Ոպ՛ իւր զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մօ
րունս ահարօնի. և 'ի մօրունացն իջա
նէ 'ի գրաւորանս զգետանու նօրս:

—
—
—

Ոպ՛ ց՛ղ զի ցօղի 'ի հերմօնէ՛ 'ի վեր
լելին սի՛մի:

Մէջ: 'Ի վայրի գալարւոջ անդ ընա
կեցոյց զիս. և առ լուրջս հանգրս
տեանս ար՛նոյց զիս:

'Իսարձայց իմանձն իմ առիս. և առաջ
նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդա
րունէ վն անունն իւրոյ: փառք և':

4

1

2

3

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
 'Ի սաստէ՛ քուճմէ՛ տր և՛ ի շքն
 ջել հոգւոյ բարկո՛ւթն քոյ:

Բարքեանց՝ ի բարձանց և ընկալա՛ւ
 զիս ընկալա՛ւ զիս՝ ի ջո՛ւրց բազմաց:
 Լէ՛ւ: Ը զսի՛րտ սբ հաստատեա՛ն յիս
 տճ. և զհոգի ու զլիզ նորոգեա՛ն ի փո
 րի՛ իմում: Մ ի՛ ընկենու՛ր զիս տր
 յերեւաց քոյ. և զհոգի քո՛ սբ մի
 հանե՛ր յինէն: փառք և՛:

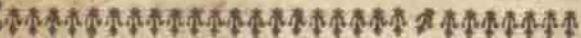
● Ալէլուիայք ԽՉԻ:

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ա
 լուիայ:

Յո՛ւպ քո և գա՛ւազան՝ նորբա մի
 Թարե՛սցեն զիս: Պատրա՛նստ արա
 բեր առաջի իմ՝ ըզսեղան. ահն յան
 դիման նեղչա՛ց իմոց:

Լէ՛ւ: Ը տո՛ւր երկիւզածաց քոյ նը
 շան. զի ապրեսցին յերեւաց աղէզին:

Ո՞ր փրկեցան սիրելիք քո. կեցնի աշուղ քով և լուր մեզ: փառք և':

Ալեյուհայ. ալեյուհայ. ալեյուհայ. և Ժողո

վորդք 'ի ներքոյ քոյ անկչին 'ի սիրտս Թշնամեաց Թագաւորի:

Թո՞ւ քո ամ յաւիտեանս յաւիտեանից, գաւազան ուղղուէ՞ գաւազան արքայո՞ւթեան քո:

Բէ՞: Տո՞ւր զօրուի ծառայի քոյ. կեցնի զորդի աղախնոյ քոյ. և արաւախս նըշան բարութե:

Տեսցէ՞ն ատելիք իմ և ամաչեցեն զի դու արօգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս: փառք և':

Ալեյուհայ. ալեյուհայ. ալեյուհայ. Ետո՞ւր երկիւզածաց քոց նըշան զի ապրեսցին յերեսաց անդեղան:

Ո՞ր փրկեցան սիրելիք քո. կեցնի աշուղ քով և լուր մեզ.

14

15

16

17

Եւ զի Կաթողիկոսացի զուգ
 զուգի և զիբաւնուս . և զարդարուի
 յսկոբայ դու անարեր :
 Եւ արձր արարէք զար ԿՅ մ. բ. էր
 կերպագէք պատուանդանի ոտից
 Եր զի ար է փառք և էր :
 Ալ էլուիայ . ալ էլուիայ . ալ էլուիայ
 Տուր զօրութի ծառայի քո . կեցո
 զորդի ազատնոյ քոյ . և արա առիս
 նշան բարութի : Տեսցէն ատելիք
 իմ և ամաշեցցեն . զի դու ար օգնե
 ցեր ինձ և մխթարեցի ք զիս :
 Եւ զի : Եւ ար ար ցար իմ նկատ ընդ
 ալմէ իմմէ . մի՞ չէ եդից զթշնամիս
 քո պատուանդան ոտից քոց :
 Կաւազան զօրութե առաքեցցէ քեզ
 ար ի սիօնէ . և տիրեցցես դու ի մէջ
 թշնամեաց քոց : փառք և :
 Ալ էլուիայ . ալ էլուիայ . ալ էլուիայ :
 Կաթողիկոսացի զուգզուգի
 և

և զիրաւունս . և զարգարուի յակոբայ
գուանրարեր : Բարձր արարէք
զոր տնձ մեր երկիր պագէք պատ
Նանգանի ոտից նր զի սբ է :

—
Թ

ԲՆԷ : Գայանե սցե ն երկինք զլայել
չութի փառաց նր . և օրհնուք նորա
լըցան տիեզերք :

Ճառագայթք ույ ՚ի լուսոյ հատան
ի նմանէ . և եղջիւրք ՚ի ձեռին նր
գրտան . և անդ հաստատեցան զօ
րուի փառաց նր : փառք և :

—
ԳԷ

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .
Ըսաց սբ ցտեր իմ նիստ ընդ
ալմէ իմմէ . մինչ՛ւ եգից զԹշնամիս
քո պատուանգանն ոտից քոց :

Կուակա՛ն զօրուէ առաքեացէ քեզ
տէր ՚ի սիօնէ . և տէրեացես գու ՚ի
մէջ Թշնամեաց քոց :

ԲՆԷ : Կրչանեցան առ մեզ լոյս ե
րեսաց քոց . և ետուր ուրախութի

—
Թ

սրտից մերոց : 'ի պտղոյ՝ ցորենոյ գի
նւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ըզ
նոսա : փառք և :

122
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ :
Յայտնեցե՛ն երկինք զլայելու
թի փառաց նր. և օրհնուք նր լցան
տիեզերք : Ճառագայթք ուղ 'ի լու
սոյ հառան 'ի նմանէ . և եղջիւրք 'ի
ձեռին նր գլտան . և անդ հաստա
տեցաւ զօրութի փառաց նորա :

123
123 : Յո՛ւրբ և գաւազան՝ նոքա
մխիթարեցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզ
սեղան . ակն յանդիման նեղւաց ի
մոց : փառք և եր :

124
Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ :
'Իրջնեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց,
և ետուր ուրախութի սրտից մերոց :
'Ի պտղոյ՝ ցորենոյ գինոյ ձիթոյ իւ
րեանց լցուցեր ըզնոսա :

14

1. 15: '16' տք քո սրեալ են հզօր .

և խոզովուրդք 'ինեզքոյ քո անկցին

'ի սիրտս Թշնամեաց Թագաւորի :

17 Թո՛ւ քո ամ յաւիտեանս յաւի

տենից . գաւազան ուզղուէ՛ գաւա

զան արքայուէ՛ քո : փառք և՛ :

Աւելուիայք Եկեղեցւոյ :

Էլուիայ . ալէլուիայ . ա

լէլուիայ :

1 սե՛ւ ինձ զձայն օրհնութե՛ք քո . և

պատմել զամ սքանչելիս քո :

Տէ՛ր սիրեցի զվայելութի տան քո .

և զտեղի յարկի փառաց քոց :

1. 15: Լորանի՛ զոր բնորեցեր և բնկա

լար . և բնակեացին 'ի գաւիթը՛ս քո :

1 ըցցուք մեք 'ի բարուէ՛ տան քոյ .

սքէ տաճար քո ըրքանչելի արդա՛

րութեամբ փառք և՛ :

1 Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .

15

Վ

Բ

Վ

Եւ ծ է ար և օրհնեալ է յոյժ . 'ի
 քաղաք ար մերոյ 'ի լեառնն ս'բնր .
 Հաստարման ցնծուք ցնծացէ ամ
 երկիր . լեռնք սիօնի կողմանք հի
 սիսոյ 'ի քաղաք Թագաւորի մեծի .
 Լ' լէ' : Հիմունք նր 'ի լեառն ս'բնր .
 սիրէ ար զգրունս սիօնի առաւել
 քան զամ յարկառն յակորայ :
 Փառաւորեանն խօսեցաւ վն քո .
 ահաւագիկ քաղսրդ ար : Վառք և' :
 Լ լէ լուհայ . ալէ լուհայ . ալէ լուհայ :
 Լըրանի գոր ընտրեցէք և ընկալար .
 և բնակեալին 'ի գաւիթքս քո :
 Լ ըցյունք մեք 'ի բարուէ տան քոյ . ս'բ
 է տաճար քո որանչէ լի արդարութ' :
 Լ' լէ' : Դուն ար յաւիտեան կաս . և
 իշատակ քո յազգէ մինչև յազգ .
 Դուն յարուցեալ գթացիս 'ի վր
 սիօնի . ժամանակ գթալոյ նր հա
 սեալ է ժամ : Վառք և' :

ԲԷ

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Հիմունք նր' ի լեռան սբ նր. սիրէ
մը ըզգրուան սիծնի առ. աւել քան
զամ յարկարն յակ աշայ:

Փառ. աւորեալն խօսեցաւ իւր քո.
ահաւաղիկ քաղաքդ մայ:

Լ. Լէ': Լ. յսոր է զոր արար մը. եկայք
ցնծացուք և ուրախացուք ի սման
մենէ եղև այս. և է օքանչելի ա
ռ. աջի սչայ մերոց: փառք և':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Ղ. ու մը յաւիտեան կաս. և յիշա
ասկ քո յազգէ մինչև յազգ:

Ղ. ու յարուցեալ գրթացիս ի իւր
սիծնի. ժամանակ գրթալոյ նորա
հասեալ է ժամ:

Լ. Լէ': Խոստովան եղէց քեզ աէր
բոլորով սրտիւ իմալ. առաջի հրեշ
տակաց սաղմաս արայից քեզ:

Օ. ի լուսն զգամս բերանոյ իմոյ. եր

ԲԸ

ԲԹ

ԲԿ

ԲԼ

կիրպապից 'ի տաճարս քու և խամբն
եղէց անուանք բուն մի ողորմութե
և ճշմարտութե քում: փառք և':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Ըստ զոր քոր արար ար. եկայք ցըն
ճասցուք և ուրախ եղէցուք 'ի սմա.
'ի սմնէ' եղէ արս. և է սքանչելի
առասջի աջաց մերոց:

Ը. Ը': Տէր ոմ կայցէ 'ի խորան,
քում. կամ ոմ բնակեացի 'ի լեառըն
սուրբ քո:

Ար դընսյ անբիծ. գործէ զարդա
բուի. և խօսի զճշմարտութի 'ի սրտի'
իւրում: փառք և':

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Աւրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս 'ի
տունն մն երթիցուք մեք. Հասեալ
կային ոտք մեր առ դրունս քո եհմ.

Ը. Ը': Ասէլ ինձ զճայն օրհնութե քո.
և պատմել զմմ ըսքանչելիս քո:

Տէր սերեցի զվայելուի տան քո. և
 զտեղի յարկի փնռաց քոց: փառք:
 Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ:
 Տէր ուկացցէ 'ի խորանի քում. կամ
 ուկ բնակեացի 'ի լեառնն սբ քո:
 Ար գընայ անբիծ. գործ է զարդարուի
 և խօսի զճշմարտուի 'ի սրտի իւրում
 'ի լէ': Մեծ է տր և օրհնել է յոյժ
 'ի բազաք այ մերոյ 'ի լեառնն սբ նր
 հաստարմատ ցնծուք ցնծացէ ամ
 երկիր. լէ ընքսիօնի կողմնք հիւսիսոյ
 և բազաք Թագաւորի մեծի: փառք:

—
դկ

—
փ

† Ալէլուիայք զարարու յարու թնն
 լէլուիայ. ալէլուիայ. ա
 լէլուիայ:

—
մծ

Իարծր առնեմ զքեզ տր զի բնկալար
 զիս. և ոչ ուրախ արարեր զճշմամին
 իմ յիս: Տէր ամ իմ կարգացի առ
 քեզ և բժշկեցեր զիս. տր հաներ
 'ի գժոխոց զանձն իմ. և փրկեցեր զիս
 յայնցանէ՛ ոյք ի ջանեն 'ի գութ:

—
չար

—
Վ

Վ. Լէ՛: Լ, հա՛ն ը զիս ՚ի դբոյ տառա-
պանաց. ՚ի կա՛նոյ և ՚ի տըղ՛նոյ:
Հաստատեա՛ց ՚ի վ՛ր վիմի զուտ իմ. և
ուղղեաց զգը՛նացս իմ: փառք և՛:

Վէլուխայք ծաղեղոյին ողորմեան

Վէլուխայ, ալէլուխայ, ա-
լէլուխայ:

Տէ՛ր մօ՛ մեր երևեցա՛ն մեզ, արա-
րէք տօնս ուրախութե կանխա՛ն մինչ-
քէ յանկիւնքս սեղանոյ:

Վ. Բ՛ իմ ես դու ՚խամօյն եղեց քեզ. մօ՛
իմ ես դու և բարձր արարկց ըզքեզ:

—
Վ

Վ. Լէ՛: Լ էրի՛նք ցնծ ասցեն ասալի
մն՛ զի գայ, և գայ նա ՚ի դատել
զերկիր:

Ղատե՛ զճս արդարութ, և զժողո-
վուրդս իւր ո՛ւղղութ: փառք և՛:

Վէլուխայք ա՛նուրս ա՛նագ շքե՛ն

Վէլուխայ, ալէլուխայ, ա-
լուխայ:

—
ԲԶԻ

Օ, ի նա՛ ասաց և եղեն. հրամայեց
և հաստատեցան: Աարդեաց գիւ յա
ւրեւեան. սահման եղ որ ոչ անցնեն:

1. 15: Իսկ զբանէ՛ տէր ըզհիմունս
երկրի հաստատեցեր. և գործք ձե
ռաց քոց երկինք են.

Կորսի կորրնչին. և դու կաս և մասս
յաւրեւեան: փառք և՛:

2. 15: Աացցէ՛ գշտոյ ընդաջմէ
քումմէ. ՚ի հանդերձս օսկեհուսս
զարդարեալ և պանծուծեալ: Լ՛ճ՛ր
դուստր և տես խոնարհեցո՛ զունկն
քո. մոռաս ըզժողովուրդ քո և ըզ
տուն հօր քո. զի ջանկացա՛ւ թա
գաւոր գեղոյ քո:

3. 15: Տարցի՛ ն թագաւորի կու
սանք զհետ նր. և զընկերս նորս
տարցեն նմա:

Լ՛ճ՛ցին՛ ցնծուք և ուրխուք. և տար
ցին ՚ի տաճար թագ՛ւորի. և փոխանակ

15

15

15

726

Իսրայելացիք և զհեղին սրգիք քո: փառք և՛:

Ա՛լէ՛: Արուսե՛ր ըզհաց իմ, յա
ճախեաց առնել ինձ զխաբէ՛ութի:

1. յգո՛ւ ար ողորմեա՛ի ինձ և կանգ
նեա՛ զես և ես հատուցի՛ց նց:

15

1. լէ՛: Խորհեցա՛ն և խօսեցան ըզ
չարութի. և զայտրատութի՛ ի բարձունս
խորհեցան: Եդին՛ յերկինս զբե
րանս իւրեանց. և զլէզուս իւրեանց
ածէին զերկրա՛ւ: փառք և՛:

226

Ա՛լէ՛: Ի ո՛ւսցի՛ց սրբութի զձեռս իմ.
և շուրջ եղէց զտեղանով քով ար:
Տէր սիրեցե զլայելութի տան քո.
և զտեղե յարկի փառաց քոց:

4

1. լէ՛: Պատրաստ արարեր առաջի
իմ ըզտեղան. ահն յանդիման նեզ
չաց իմոց:

Օճեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որպէս անապակ արբեցոյց զխ:
փառք և՛:

Ալէ՛: Օ, արթեա՛ւ աղեղն քո՛ ըզ
նեաւս կապարճից քոց արբեցու
ցեր . ըզգեաւս ջրուեցեր . զերկեր
դողացուցեր ՚ի սաստկուե՛հ անձրևի ի
որք անցանկէն ընդ սա՛: Ենդ՝ անդք
աղաղակեցին մեծապէս . լոյս փայլ
ման արեգականն արգելա՛ւ . և ծա
ղումն լուսնին դադարեցա՛ւ :

—
ուր

Ալէ՛: Սատնեցայ և ոչ ելանէի .
աչք իմ ակարացան յաղքատուե՛հ .
Սղաղակեցի՛ առ Խոր զօրհանապաղ .
և համբարձի առ քեզ ըզձեռս իմ .
փառք և՛ :

—
փ

Ալէ՛: Եղի՛ն զիս ՚ի դբիներքնու
մըն . ի խու՛արի և ՚ի ստու՛երըն մահու
նի՛ս հաստատեցա՛ւ սրտմտուի քո .
զամ գբօսանս քո ամեր ի՛ վժիմ :

—
շաք

Ալէ՛: Եղէ՛ ես ոչ մարդ առանց
օգնակամի . և ՚ի մեռեալս ազատ :
Արպէ՛ս վիրա՛ւ սրս որք ննջէն ՚ի գե

—
փ

րէզմանի : փառք և :

4 Յայլօրնակէ ե այս :

14

Նքն 'ի գերեզմանի գնաց և 'ի տապանի տըքնեցաւ : Քաղցրացան ներմա խիճք հեղեղատի . և զհետ նրմամ մարդ գընացէ : փառք և :

4 Յէլուկայք Պայծառակերպու թեանն քնի . որ ասի վարդաւա :

կեր

էլուկայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Քն են երկիրք և քոէ երկիր . զլիւի իւրով գու հաստանակցեր : Օհիւսիս և զհարաւ գու արարեր . թարօր և հերմօն յանուն քոցընծացեն :

14

Քն . Քարծրուիք լերանց նր են . նրէ ծով և նա արար զնա . և զցամաք ձեռք նր ըստեղծին :

Քայք երկիրպագուք նմա . անկուք և լացուք առաջի ան արարչին մերոյ : փառք և եր :

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.

172

Բարձրութիք լերանց նոր են. նր է
ճով և նա արար զնա. և զցամաք
ձեռք նր ըստեղծին. Մովսէս և
ահարոն երիցունք նր. սամուէլ թ
այնուսիկ որք կարդան զանուն նր.
| 17 | | Երի նք ցնծասցեն առաջի
մն՝ զի գայ. և հասեալ է ար ՚ի գա
տեւ զերկեր. Ղատէ՛ զաշխարհս
արգարութի. և զժողովուրդս իւր
ուղղութի. փառք և՛:

173

Ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ.
Ի՛ ձեռս նր են ամ տիեզերք երկրի
և բարձրութիք լերանց նորա են
Նորա՛ է ճով և նա արար զնա. և
զցամաք ձեռք նր ըստեղծին.

174

| 17 | | Երի նք ուր մում հաղեացին յե
րեսաց ամ. յերեսաց ամ ամ երկեր.
Ղատմեացե՛ն երկինք զարդարութի
նր. և տեսցեն ամ ժողովուրդք ըզ
փառքս նր. փառք և՛:

175

Երբ ք մանկուհին Դ բող հոտ ցին .
 Եւ հրեշտակ ան Դ մէջն ցին :

Արարգանդու ի Հասարակաց Աշտեից Առանձ
 ան ժամանակ Արկատարի ՚ի գեմս Արբուշի մյ :
 Աք երևեցաւ իւղաբերիցն :

Յ Ա Ք Ա Ռ Ա

Հօտու ողորմութի քով ցըն
 ծայաք և սրտիս և
 շաք զամ աւուրս կե
 նաց մերոց :

Աւրտի եղաք փոխանակի աւուրցն՝
 յորս խոնարհ արարեր զձզ և ա
 մայն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :
 Հայեա տր ՚ի ծառայս քո՝ և ՚ի դործս
 ձեռոց քոց և առաջնորդեաւ որդւոց
 ՚նջ և զիցի լոյս ան մյ ՚ի վճ մեր :

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
 'ի մեզ օր . և զգործս ձեռաց մերոց
 յաջողեալ մեզ : փառք հօր և որդ'
 և ի սաղապալս զօր աղաչեացուք
 ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեալ :

Օրհնութի՛ն և փառք հօր և Որդւոյ
 և Հոգւոյն սրբոյ . այժմ՛ և միշտ՛ :

† Օրհնութիւն Երեւ Մանկանց
 Դանիէլի :

Բնեալ ես օր ամ հարցն
 մերոց . օրհնեալ փառաւն
 թեալ անուն քո յա՛խտն :

Իրաւունս անցուցեր զայս ամ ընդ
 մեզ . արդար ես դու աէր՛ և ամ
 գործք քո Էջմարիտ են :

Դանապարհք քո ուղիղ են , և ամ
 դատատանք՛ քո արդար են :

Դատատան արդարութե՛ւ արձեր
 'ի վ՛ճ մեր ըստ ամի . և զոր ինչ ամեր

ի վր մեր՝ և քաղաքի սբոյ հարցն
մերոց երուսաղէմի :

Ի՞րդ արուի՞ք և յիրաւի անձեր զայս
ամ ի վր մեր վր մեզաց մերոց :

Ի՞նօրինեցաք և յանցեաք աստատաբ
լինիլ ՚ի քէն . մեզաք յամի՞ և պատ
հիրանայ քոց մեք ոչ անասցաք :

Ո՞չ պահեցաք և ոչ արարաք՝ ուն պատ
ուհրեցեր դու մեզ . զի զբարիս զբար
ցուք մեք ՚ի քէն :

Ի՞րդ՝ զամ զոր արարեր և զոր ինչ
անձեր ի վերայ մեր , արդար գա
տաստանաւ արարեր :

Ի՞նչ անեցեր զմեզ ՚ի ձեռս Թշնամեաց
մերոց . անօրինաց՝ խստաց՝ և ապր
տանքոցաց :

Ի՞նչ ան Թագաւորի անօրինի և շարի
քան զամ երկիր մատնեցեր զմեզ :

Ի՞նչ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբե
րանս մեր . զի յամի՞ և նախապիշք

Եղաք ծառայից քոց և պաշտօնեից:
Լ՛ս մի մատներ զմեզ իսպառ վ՛ս
անու՛ան քոյ. մի ջրեր զուխոս քո
և մի ՚ի բացեայ առներ զողորմութիւ
քո ՚ի մէնջ:

Մ արբահամու սիրելւոյ քո. իսս
հակայ ծառայի քո. և ինչիսբլ քո
խոստացար նց և ասացեր՝ բաղմա
ցուցից զզա՛ւակ ձեր ուր զաստեղս
երկնից բազմութբ. և ուր զա՛ւազ
առեզր ծովա:

Ե՛ւ արդ ար՛ նուաղեցար մեք քան
զ՛ամ ազդս. և եմք տառապելբ յամ
երկիս այսօր վ՛ս մեղաց մերոց:

Ո՛չ գոյ ՚ի Բամանակի յայսմիկ իշխան
մարդարէ և առաջնորդ. իջողա
կէզք պատարագաց. և իջ խունկբ
օրինաց. և իջ տեղի պատարագս մա
տուցանելոյ առաջի քո և զողորմու
թիւն գտանել ՚ի բէն:

Լ՝ Եւ անձամբք խոնարհեալք և հոգ
ւովք տառապանաց՝ ընդունելի լի
ցուք մեք ուղ զողջակէզս խոյոց և
զո՛ւարակաց . և ուղ բիւրանորս գա
ռանց պարարտաց :

Լ՝ Եւ նոյն ընդունելի լիցին պատարագք
մեր այսօր առաջի քո . զի կատարել
գացուք զկնի քո . և չիք յամօթ
յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ՛ արգ՝ գամք զհետ քո մամար
տիւք մերովք . երկնչիմք 'ի քէն և
խրնդրեմք զերեսս քո մը մի յա
մօթ առներ զմեզ :

Լ՝ Եւ արա առ մեզ ըստ հեզուքն
քում . և ըստ բազում ողորմութն
քում . փրկեա զմեզ վն սքանչելեց
քոց տէր . և փառանորեացի անուն
քո յա՛նխտեան :

Յամօթ լիցին մեքն որք չարչարեն
զճառացս քո . ամաչեցեալ լիցին

բաժնութիւնսն . և ամ զօրութիւնսն
խորտակեացին :

Եւ ճանկցեն զի դու ես տէր ան-
միայն՝ որ փառաւորեալդ ես 'ի վր-
ամ տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու ան ան ճարգն
մերոց գովեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սբ փառաց
քոց . գովեալ և :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբ-
բութեան քո . գո :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութե քո . գո :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրորէս՝ և
հայիս յանդուհոս . գո :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատուե-
լերկնից . գովեալ և :

Օրհնեցէք ամ զորձք ան զտէր .
օրհնեցէք և բարձր արարէք զ՝ա-
յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զանէր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք հրեշտակ .ք ան՝ և շուրբ
որ 'ի վերայ երկնից զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք զօրուիք ան՝ արեգակն
և լուսին զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձ
րև .ք և ցօղք զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք անհոյսք՝ յուր և ջեր զ՛ :

Օրհնեցէք ցարտ և տօթ՝ ցօղ և
ծիւնաբեր զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք սառն և պարզ եղեամբ
և ծիւն զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք՝ լոյս և
խաւար զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք ամպք և փայլաստակուցք
և երկեր զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք լեւնք բլուրք՝ և ան
բոյք երկրի զոր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք աղբերք՝ ծովք և գետք
զանէր . օրհնէ՛ :

Օրհնեցէք կէտք և ամ կյտառք որք
'ի ջուրս և թռչունք երկնից զւր . օ :

Օրհնեցէք գազանք և անասունք
և որդիք մարդկան զւր . օրհն :

Օրհնեցէ ինչ զւր՝ օրհնեցէ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան .

Օրհնեցէք քահանայք զւր . օրհն :

Օրհնեցէք ծառայք տն զւր . օրհն :

Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդա-
րոց զւր . օրհն :

Օրհնեցէք սբք և խոնարհք սրբ-
տիւք զւր . օրհն :

Օրհնեցէք անանիա՝ ազարիա՝ և մի-
սայէլ զւր . օրհն :

Փառք հօր և որդւոց և հոգւոյն սբյ .

Վ՛րժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տեանից . Ամէն .

Վ՛ր ալթանք :

Օրհնեցէք ամ արարածք զ՛ր արիւն
արարածոց . զՏէրն տրանց . զԹա

Գաւորն Թագաւորաց. զԻ՞ն առ
 անձոց: Օրհնեցէք գովեցէք բարե-
 բանեցէք. զի քաղցր է. զի յաւի-
 տեան է ողորմութի նր:

Գաւորն սրբոց Եւրոթեանն Կրի:

Ի եկեր ՚ի փրկուի տիեզե-
 ղաց Թագաւոր յաւիտե-
 նից քրիստոս. զգեզ փա-
 աւորեմք արձ հարցրն

մերոց: Զանձն առեր ըզ շարժարա-
 նրս կամաւորապէս՝ և ըզ փահ ճա-
 շակեցէր վարն մեր. զգեզ փառա:
 Արնքեցար վիմով ՚ի գերեզմանի. և
 լուծեք ըզինիք մահու յանցանաց.
 զգեզ: Ըզ ար օրհնեցէք բարձր ա-
 րարէք ըզնա յաւիտեանն: Օ յարու-
 ցեալն ՚ի մռտելոց քս՝ արձ. որ
 ըզմահ խախա՞նեաց յարու քն իւ-

Ժ. Դ.

1
 2
 3

4

no^o Վ. բարձր Օ ըսքանչեւ յարուիրն
բսի՛ Եյ. ամենայն ժո՛ղո՞վուրդք
բարեբանե՛լո՞վ. բարձր արա՛:

74
5

Ահանձն Սրբոց Հրեշտակապետաց:

Սրակի՛ զբն հա՛ր. ա՛ռա
Քին լոյս անձառեւի. որ ՚ի
լուսոյ լոյս նե՛րգործեալ զհմանա
լեաց գոյական՛. Ը՛ղբե՛ղ Թր՛նե՛ Ի՛ք
ա՛ր՞ճ հարցըն մերո՞ց:

1. Ե՛տե՛ր ցրդ հօր. ՚ի լուսոյ լոյս ծա
գունն որդի. որ արարե՛ր ՚ի պաշտօն
փառաց քոց զհրեղենացըն զօրս՛.
Ը՛ղբե՛ղ: Ի՛ հօրե՛ քը՛ղխումն փա
ռակից որդւոյ հոգիդ անեղ՛, որ
լուսեղծե՛ր ՚ի յոգիս կա՛ռարեալ
զհոգեղինացըն դարս՛. Ը՛ղբե՛ղ:

7

Ի՛շտը՛ օր՛նեցե՛ք բարձր արարե՛
Ի՛ք զ՛ն յա՛նխեա՛ն նո՛ւ Ե՛րկնայե՛ն

Մատենադարանի հրատարակած է

զըւարթուենք. հրեշտակք և հրեշ
 տակապետք. վերին պետութիւնք
 բարձր արարէ՞մք ըզհայրն երկնա
 շնոր: Եւնարմանց բազմութիւնք. իշխա
 նութիւնք զօրութիւնք. անմահ տիրու
 թիւնք բարձր արարէ՞մք զբերստոս
 թաշաւնորն: Անցեալն անբո
 բէք. բառակերպեանք քերօռէք.
 աթոռք անեղին բարձր արարէ՞մ
 ք զհոգին ճշմարիտ:

Յայտնեալ Սրբոց Մարգարեան:

Ո՛ր ընդ հողեղէն բնաւ մե
 թոյնս սանեցեր ըզբանանկան
 հոգին. սենիւ զօրութիւն ընդսենե
 լոյ զաստուածային և զհոգեւոր
 ըզնորհս իջեալ ի վերստ. օրհ
 նեալ մ'ը նրճ հաւրցրն ըմբոյց:

Ա՛ր շնորհեցեր մա՛քուր հոգւոց ի՛նչ
 բայելի զհոգի մա՛րգարէ՛ս Ռթեան .
 որո՛վ ծա՛ննուցէ՛ր յառաջնագոյն բազ
 մապատիկ օրինակօք զանձառելի՛
 խո՛րհուրդ քո մարդեղունեդ՝ օրհն :
 Ա՛ր զանեղ գոյիդ լինելու թի՛ եբբև
 զեղեալ աե՛սանէ՛ին . յառաջնոր
 դակա՛ն միտը՛ս նոցա տրպաւնորել
 հոգիդ ը՛զկերպարան երին գերա
 գոյն հրբայելէք ի՛վեր քա՛ն ը՛զ
 բան . օրհն : Բ՛զ ար օրհնեցէք բարձր
 արարէ՛ք ը՛զնա՛ յաւիտեան : Բ՛նդ
 աւեւաւն որսն յառաջագոյն փրկու
 թե մերոյ՝ ծափս հարէ՛ք եկեղեցի՛ք
 հեթանոսաց աղաղակելով . ըզար
 Բ՛նդ աե՛սանողաց մա՛րգարէ՛ից հինն
 ի՛նչպայելի՛ քահանայ՛ք նորոյ ուխ
 տիս ըստասանորք՝ ը՛զտէր :

ազգի մարդկան՝. անձ հարցըն մերոց:
 Ըր պահեցէ՛ր յաղթօղ ըզ նգնուի
 սբց առաքե՛լոցն՝. այսօր և մեք ընո
 սի՛ն ցնծաւք՛ օրհնեմք ը՛զ քե՛զ անձ
 Ըր առաւե՛լ բարձրացեալդ ևս յա
 ճիտենից՛. այսօր ընդ դ անս վը՛կայից
 քոց բարեբանեմք ը՛զ քե՛զ. անձ
 հարցըն : Ը՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բաւ՛րձր
 արարէ՛ք ըզնա՛ յաճիտեան՛ն : Ըր
 ընարեաց զերանելի՛ առաքեալսն և
 նորօք ս՛րսաց ՚ի՛ հաւատս ըզտեզե
 ըրս քրի՛ստոս՛. բաւ՛ : Ըրք ը՛զխաւար
 կանայաշտուեցըն վանեցի՛ն. և ը՛զ
 լոյս գիտուե՛ ընդ հանուր յերկիր.
 Ծաւալէ՛ցին՝. ընդ նոսի՛ն բաւ՛ :

Ի կանոն համարեն ննջեցեաց ՚ի Կ. Վ.
Oրհնեալ էս գու քս՛. որ յա
 րեարդ ՚ի՛ մեռելոց ողորմած

և կոխեցեր ը՛զմահ. տէ՛ր ա՛ստը
է՛ս ճ հա՛րցրն մերո՛ց: Ա՛ր մահկա
նայցու՛նցս կեանքդ է՛ս. զհա՛ղիս
ննջեցե՛լոց մեր ընկա՛լ. տէ՛ր: Օ՛րս
կոխեցեր յա՛շխարհըն կե՛նդանեանց.
հանգրստեան արժա՛նան՝ որե՛ս. տէ՛ր
՛զտը օ՛րհնե՛ցէ՛ք. և բա՛րձր արա՛րէ՛ք
զնա յա՛ւիտեան: Ե՛րցէ՛ք Ա՛ր գա
լոցն է՛ զօրո՛ւք բա՛զմա՛ւ. ազգ՛մամբ
ձայնի՛ կենադո՛րձէ՛ զնրն ջեցեալն.
զտը օրհ. Ե՛րցէ՛ք ՛ղա՛ւեմբ ըզէ՛ւբա
րե՛րար. հանգո՛ զհոդիս ճա՛յից քոց
ընդ սքս քո՛. օ՛րհնե՛ցո՛ւք և բա՛րձր
արա՛սցո՛ւք զանուն քո յա՛ւիտեան:

● Կանոն համարէն Մարտիրոսաց:

Լ՛զքեզ արդար և ուղի՛ղ դա
տա՛ւոր ի՛մեջ սրբո՛ց քո՛ց բա՛
րե՛

—
7
—

—
աձ
—
5
—

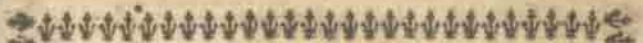
րեբանիս. հարցրն մերոց ասոր՝ Լաճ
օրհնեալ՝ ես յաճիտեանն: Բ՛զ քեզ
նոր ՚ի հնոցն իջէր ապանէ՛ն. խոնար
հեալ իգունդրս մարտիրոսաց գո՛
լիս. հարցրն: Բ՛զ քեզ որ ահա՛նոր
Թագա՛նոր յաճիտենից՝ այսօր ընդ
դասս լըկայից քոց բարեբանեմք.

7

հարցրն մե: Բ՛զ ար օրհնեցէ՛ք բարձր
արարէ՛ք զնա յաճիտեանն: Ընբանե
լին երկնից և հրեղինաց ՚ի հողեղինաց
հաճեցա՛ն ընտրել իւր զինանորս. բ:
Ընտրի և մեք հաճատացեա՛նք ըս
քի՛ աստու՛ծոյ. ը՛նդ նոսին խնդրե
լով զԹո՛ղուի մեղաց մերոց՝ բարձր
արարէ՛ք զնա յաճիտեանն:

Յ՛ Բարոզ զննե Հարցին :

Եկեալքս ամենեքեան ՚ի սբ կաթու
ղիկէ և առաքելական եկեղեցի
աղաչեցուք զմիաճին որդին այ ըլ

տէրն մեր և զփրկիչն յս քս : Ար էլ
 փառօք հօր 'ի մէջ հնոցին , և փրկեց
 զերիս մանկունան 'ի քաղաքացւոց
 անտի : | ուսաւ որ և սբ պահեցէ
 զկիսս մեր , զի մի երբէք խարհցուք
 մեք 'ի մեղաց և 'ի ցանկուէ աշխար
 հի : | Արժանի եղիցուք պահել
 զպատուիրանս նր . առնուլ զպսակն
 լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր :
 Օ որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
 ճշմարիտն ան յս քս տէր մեր :

Կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

● Տէր ողորմեա՛ նր ողորմեա նր ողորմեա :

● Կեւրակեց և պլոց Տէրունական Տօնից :

Չ, զոր յաղթօղ սքանչելապործ սբ
 մեծի յարունն քի նոյ մերոյ վայե
 լէ փառք՝ ի շխանութիւն և պա՛ :

● Մաղթանք Մարտիրոսաց :

Յօղեա՛ նր զցօղ բարեբար ողոր
 մու .

մութ քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր .
 շիջո՞ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց .
 և փրկեա՛ս զմեզ 'ի յա՛խտենկն հրոյն .
 Լ՛րա՛ս արժանի ընդ երիս սբ մանկուն
 սրն՝ և լք երանելի սբ վկայսն՝ օրհնել
 ըզ քեզ և գովել . և քեզ գոհուծի
 և փառս մատուցանել շօր և Սրգւոյ
 և շողւոյդ սբլ . այժմ և միշտ և՛ :

Մատթանք Պահոց :

Յողեա՛ս տր զցօղ բարերոր ողորմուե
 քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր . շիջո՞
 զբոց հնոցի յանցանաց մերոց . և
 փրկեա՛ս զմեզ 'ի յա՛խտենակն հրոյն .
 Լ՛րա՛ս արժանի ընդ երիս սբ մանկուն
 սրն՝ և լք երանելի սբ վկայսն՝ օրհնել
 զքեզ՝ գովել և ասել .

- 1. Գ քաւեա՛ս զիս զմեղաւորս .
- 1. Զ քաւեա՛ս զիս զմեղաւորս .
- 1. Դ քաւեա՛ս զիս զմեղաւորս . 'ի մե
 ղաց և կեցո՞ :

† Երբ Մարտինու Անձնին :

Եծադուացէ անձն իմ
զմոր . և ցնծացէ հոգի իմ
աստուծով փրկչաւ իմով :

1. Երբ արար ՚ի վերայ խոնարհութե
ազախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երանի
ցեն ինձ ամ տղաք :

1. Երբ ընդիս մեծամեծս հզօրն . և
սբէ անուան նորա :

Ողորմութիւն արար յաղգաց յաղ
գըս երկիւղածաց իւրոյ . և արար
զօրութի բաղկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մաաց
արտից . և քիկեաց զհզօրս յթողոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս
էլից բարութբ՝ և զմեծատունս ար
ձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց խորայէլի ծառայի իւ
րոյ՝ յիշելով զողորմութի իւր

Ոյխօտեցաւ առ հարսն մեր Քարբ
բահամու և զաւակի նոր յաւիտեան :

Օրհնեալ Իր ան ի սրայէլի որ յայց
էլ, և արար փրկութիւն ժողովը
դեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան
ի տանէ դաւթի ծուայի իւրոյ . ույ
խօսեցաւ բերանօք սրբոյն՝ որ ք յա
նիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութի ՚ի Թշնամեաց մերոյ . և ՚ի
ձեռաց ամ ատելեաց մերոյ :

Բռնել ողորմութի առ հարսն մեր . և
յիշել զկտակարանս սրբուք իւրոյ :

Երգումս զոր երգումաւ աբրահամու
հօր մերոյ՝ ապ մեզ առանց երկիւղի
զփրկութիւն ՚ի Թշնամեաց մերոյ :

Պաշտել զնա սրբուք և արգարուք
առաջինք զամ անուցս կենաց մերոյ :

Իւր գու մանուկ՝ մարգարէ բարձրե
լոյն կոչես ջիր . գնասցես առաջի ան

պատրաստել զճանապարհս նր՝

Տալ զԿիտուի փրկուե ժողովրդեան
իւրոյ 'ի Թողուի ամ մեզայ մերոյ :

Ս Թ զԹ ոյ աղորմուե ան նոյ մերոյ ո
րով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բար

ճանց լուսաւոր առնել զխաւար մեր
Նազել զլոյս 'ի վ Թ այսոցիկ' ոյք

նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուներս
մահու . ուղղել զուս մեր 'ի ճանա

պարհս խաղաղութեան :

● Աւսթք Սեւեանի Ծերունոցն :

Ա՛րդ՝ արձակեա զճառայս քո ար՝
լսա բանի քում 'ի խաղաղութի . զի

տեսին աչք իմ զփրկուի քո զոր պատ
րաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց :

Ս յս յայանեցար հեթանոսաց . և
փառք ժողովրդեան քում

խորայելի :

արքունի՛ և մայր քնի՛. յարգանքի
 աարաք զանտանե լին յամենեցունց՛.
 օրն ուր ը՛զ քեզ ամա՛ ճի՞ն մե՛
 ծացո՛ւցանե՛մք: Ե՛զ քեզ երկնայի՛ն
 դուռն զոր ետեան եզեկի՛ն: Ե՛տ
 րրն զոր ծանեան՝ գեղե՞օն: սերօքի՛
 հողե՛ղէն մե՛ յագոյն քերթե՛կց՛. օրհ՛.
 Ա՛րեստո՛ր հաւորոս սոսկայի՛ն քե՛զ
 աեսանի ամա՛ ճի՞ն. յը՛ղութի
 անտե՛րմնական. ճնո՛ւնդ անարան՛.
 կուտուի՛ յետ ճը՞նդեան մը՞նա,
 լով անսպական՛. օրհ՛:

Ը՛զ քեզ ե՛րեւալ զո՛ւն առ եզե
 կի՛ն լի՛ ը՛մարգ արե՛իւ. ընդ որ ոչ որ
 անց՛ եթէ ոչ ամ՛ ճ մի՞ծայն՛. ամա՛
 ճի՛ն կոյս օրն ուր՛ մե՛ ծացոս ցանե՛մք
 Ը՛զ քեզ ո՛ր ի՛ մորեւո՛ղն առ մովսի
 սի՛ ը՛մարգ արե՛իւ. ըզնո՛ր խորհուրդ
 կուտուի՛ յոյանե՛ցեր սարգկա՛ն սիզ
 զի՛.

ամ
 51

զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնելո
 ես ի կանայս: Ա՛րարողին երկնի՛ և
 երկրի ե՛ղեր տաճար և անաղանա
 որ ըզննջեցեալսն մե՛ք հրե՛ղէն
 նորոգէ՛, զքեզ մեծա՛: Ա՛րարող
 ղին տիեզերաց արբուցե՛ր զքո՛ սբ
 ըղկաթն որ ըզննջեցեալսն մե՛ք
 վերասին՛ն նորոգէ՛ զ՛:

Ո՛ր զաւեօիս հողւոյն ի հրեղէ՛ն
 ի հրեշտակէն ընկալար. ուրա՛խ լեր
 բե՛րկրեալդ ար ընդ քե՛զ մարիամ
 անհարսնացեալ: Ա՛նբսկի՛ զբն բանքն
 հաճեցաւ աանուլ մարդեղուքն ըս
 կի՛զքն ի կուսէգ՛. ք՛ո ասորէւմ
 թագաւորն յաւիտենից: Ա՛րարեմք
 ը՛զքեզ սբ անաճին՛ ան քս՛ բարե
 խօսեա՛ փր՛րկել զժո՛ղովորդս իւր
 զո՛ր գընեաց արեամբն իւրո՛վ:
 ժԻԵ 225 ԹԲԸ

ամ
 5
 —

● Բարոզ զննի Մեծացու սցեկն :

Աբ զամ ամինն և զամ սբս բարե
խոս արասցաւ քառ հայր ի յերկինս
զի կամեցեալ ողորմեայի և գթացել
կեցուցէ զօրարածս իւր . ամենա :

● Առեմք Մարտիրոսաց և Պահայ :

Ընկալ ար զաղ սջանս մեր բարեխոսու
թք սբ ամ ամնին անարատ ծրո
ղի միածնի որդւոյ քո . և աղաջանօք
ամ սբց քոյ . և որոց այսօր է յիշա
տակ : Ի յւր մեզ ար և ողորմեա .
ներեալ քա՛նեալ և թող զմեզս մեր :
Ի յո՛ւմնա : որեալ գոհուք միտաւնո
րել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ : Ի յո՛ւմ և միշտ և' :

● Բարոզ զննի Մեծացու սցեկն

կխ բակեից ան-լոս

Աս սբ տեղւոյս շինութե և բարե
կարգութ զար աղաջեացու ք :

Աս ժողովրդեանս ոչք մտաննն ընդ

գրուես սբյ եկեղեցւոյ՝ զտր ա՛ :

|| Եւ ընդունելոյ զսր զանոանս սոցա ը
մեծի ողորմութի իւրում՝ զտր ա՛ :

|| Եւ հոգ՛ : Եւ Լա՛ : Օ, անձի՛ : Ողոր՛ :

● Մարգարեաց :

Դու ես թագր յի՛ խոննա յա՛ խառնից
Ի՛ն Ի՛ն մեր : Եւ քեզ ընդ հօր և
հոգւոյդ սբյ վայելէ փառք՝ իշխաւ՛ :

✦ Երգ Իւրաբերից Ա՛նտարանին :

Ե՛ զիցի՛ ան՛ նո՛ւնքն Տեա՛ Ի՛ն ան

Օ՛րհնեալ ե՛ յայտըմ հե՛տե՛

Ի՛ն Ի՛ն մի՛ նշլէ՛ ե՛ յա՛ Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն

տեա՛ Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն

Օ՛րհնեցե՛ք մանկունք ըզատե՛ր և

օրհնեցե՛ք զանս Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն անտեա՛ ան :

Ե՛ զիցի՛ ան՛ նո՛ւն ան՛ օրհնեալ յայտըմ

հե՛տե՛ մի՛ նշլէ՛ ե՛ յա՛ Ի՛ն Ի՛ն Ի՛ն անտեա՛ ան :

յարևելից մինչ իմուտն արևու
օրհետա՝ չէ՞ անո՞ւն տեսնուի
յայտըմհե՛տէ՛ : Ժ՛ Խ՛ :

Փանօք և՞ երկրորդագո՞ւթի՛նն հօր՛
և՞ Յ՛ Ո՛րդւոյ՛ և՞ սրբո՞ւմի՛նն հո՞ւգ-
ւո՞յն : Եւ՛ այժմ և միշտ և յա՛նի-
տեսնըս յա՛նիտեհի՛նն և՞ ան՞ մի՛նն :
Ի՛յայտըմհե՛տէ՛ մի՛նչ և ի՛յա՛ն
էիտեսա՞ն :

Եւ՛ ի՛նքն անօգնեա՞ն մե՛նք և՞ ի՛նքն
ի՛նքն զմե՛նք մի՛նչ և՞ մի՛նչ և՞ զան
անո՞ւն մի՛նչ և՞ քո՞նք մի՛նչ :

Եւ՛ ի՛նքն և՞ մի՛նք մերժե՞նք ըզմե՛նք
ի՛նքն սպա՞նք մի՛նչ և՞ զան անո՞ւն
քո՞նք մի՛նչ :

Թա՛ղաւնօրե՛սցէ՛ Տե՛ր յա՛նիտեսա

Է յերեկոյի շաբաթուն
յորում լուսանայր միա
շաբաթին, եկն մարիամ

մաղ զաղենացի՝ և միւս մարիամն տե
տանել զգերեզմանն: Եւ ահա շաբ
թուն մեծ եղև: զի հրեշտակ ան
իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ ՚ի բաց
թաւալեցոյց զվէմն ՚ի գրանց անաթ
և նստէր ՚ի վերն: Եւ էր տեսիլ
նր իբրև զփայլակն. և հանդերձ նր
սպիտակ իբրև զծիւն: Եւ յահե
անաթ նր խառվեցան պահապանքն
և եղեն իբրև զմեռեալս: Պատաս
խանի ե ո հրեշտակն և ասէ զկա
նայսն՝ մի երկնցիք դուք. զիտեմ զի
զի՞ն զխաչելե ան խնդրէք. չէ՛ աստ.
քանզի յաբեստն ուր ասացն: Եկայք
և տեսէք զտեղին ուր կայր: Եւ
վաղվաղակի երթայք ասացէք աշա

կերտացն նր թէ յարեալ : Եւ ա
հա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի գալի
լեայ . անդ տեսանիցէք զնա՝ ահա
ասացի ձեզ : Եւ ելեալ վաղվաղա
կի ՚ի գերեզմանէ անտի ահիւ և խըն
դուք բազմաւ՝ ընթանային պատմել
աշակերտացն : Եւ ահա պատահե
ցաւ նց յս և ասէ՝ ողջ էք : Եւ ՚ի
մատուցեալ կալան զօրս նր՝ և եր
կիրպագին նմա : Յօյնժամ ասէ ցնս
յս . մի երկն չիք՝ երթայք ասացէք
եղբարցն իմոց զի երթիցեն ՚ի գալի
լեայ և անդ տեսցեն զնա : Իբրև
նորա գնացին , ահա ոմանք ՚ի զօրա
կանացն եկին ՚ի քաղաքն և պատմե
ցին քահանայապետիցն զամ որ ինչ
վեղձն : Եւ նորա ժողովեալ հան
դերձ ծերօքն խորհուրդ առեալ ար
ծաթ յոյժ ետուն զօրականացն :
Եւ ասէն՝ աստալիք ելե՛ք աշակերտ
քրն նր եկեալ գիշերի գողացան զնա

մինչ մեք 'ի բուն հար: Եւ եթէ լուր
 լիցի այդ առ դատունորն, մեք հա-
 ճեացուք զնա: և զձեզ անհոգս ա-
 րասցուք: Եւ նոյն առեալ զարծաթն
 արարին ույ ուսանն: Եւ ել համ-
 բանս այս 'ի հրէից մինչև ցայսօր:
Իսկ' մետասան աշակերտքն զնային
 'ի գալիլեայ 'ի լեան ուր ժամա-
 դեր եղև նոյն յս: Իբրև տեսին զնա,
 երկիրոյագին նմա: և տմանք երկու՛ ա-
 ցան: Եւ մատուցեալ յս խօսեցաւ
 ընդ նս և ասէ. տու՛աւ ինձ ամ իշխա-
 նութի յերկինս և յերկրի: Այ տա-
 քեաց զիս հայր և ես առաքեմ ըզ-
 ձեզ: Ինայցէք այսուհետև աշա-
 կերտեցէք զամ հեթանոսս. մկրտե-
 ցէք զնս յանուն շօր և Արդւոյ և
 Նորդոյն սբյ: Աւսուցէք նոյն պահել
 զամ զոր ինչ դատունիբեցի ձեզ. և
 ասելուսիկ ես ը ձեզ եմ զամ աւուրս
 մինչև 'ի կատարած աշխարհի:

✠ Աբրայ Աճեալանիս ըստ
Մարտի :

Ճիբբև երեկոյ եղև՝ քան
զի ուրբաթ էր որ 'ի շա-
բաթն մտանէր . եկեալ

յովսէփ որ յարխաթեայն էր այր
պարկէշանսխարար . որ և ինքն իսկ
ակն ունէր արքայութեն նոյ : Համար
ձակեցաւ՝ եմուտ առ պիզատոս և
խընդրեաց զմարմինն յսի : Եւ պի-
զատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ
մեռաւ . և կոչեալ առ ինքն զհարիւ-
րապետն՝ էհարց զնա և ասէ՝ թէ
արդարև այնչափ վաղ մեռաւ : Եւ
իբբև ըստուգեաց 'ի հարիւրապետ-
անտի , շնորհեաց զմարմինն յովսէ-
փայ : Եւ յովսէփ գնեաց կտաւ՝
և իջուցեալ զնա սրտեաց կտաւ ունի
և եգ 'ի գերեզմանի որ էր փորեալ
'ի վիմէ . և թաւալեցոյց վէմ մի 'ի

դուռն գերեզմանին : Իսկ մարիամ
մազդազունացի և մարիամ յակոբայ
և յովսեայ՝ տեսին զանեղին ուր ե-
ղաւ : Եւ իբրև էանց շարածն ,
մարիամ մազդազունացի և մարիամ
յակոբայ և սողմէ՝ չոգան պատրաս-
տեցին խունկս զի եկեացեն և օծցեն
զնա : Եւ ընդ առաւօտս միաշարա-
թում՝ գան ՚ի գերեզմանն ընդ արե-
ւադարն : Եւ ասեն ցմիմեանս՝ ո՛վ
Թաւալեցուցէ մեզ զվէմն ՚ի դրանց
գերեզմանին : Եւ հայեցեալ տեսին
զի Թաւալեցուցեալ էր վէմն ՚ի գե-
րեզմանէն : քանզի էր մեծ յոյժ :
Եւ մտեալ ՚իներքս ՚ի գերեզմանն՝
տեսին երևաասարգ մի զի նստէր ի
աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմու-
նան սպիտակ և զարհուրեցան : Եւ
նա ասէ ցոս . մի երկնցիք՝ զսոխոնդ
բէք զազօրեցի զխաջէլեալն՝ յա-
րեաւ .

բեաւ. չէ՛ աստ՝ ահաւ ազիկ աւեղին
 ուր եղին զնա: Եւ երթայք ասա
 ցէք ցաշակերտսն նր՝ և ցպեարոս՝
 Թէ ահա յառաջ ազոյն երթայք քան
 զձեզ ՚ի գալիլէոյ՝ անդ տեսանիցէք
 զնա ուր ասացն՝ ձեզ: Եւ իբրև լը
 չան՝ ելին և փոխեան ՚ի գերեզմա
 նէն. քանդի զահի հարեալ էին և ոչ
 ումեք ինչ ասացին զի երկնչէին՝:

✦ Իբրոյ Ա՛ւետարանիս ըստ
 Ղուկասու:

Է ահա այր մի անուն յալ
 սէփ՝ որ էր նախարար՝
 այր բարեգ որժ և արդար:

Ո՛ր չէր միաբանեալ ը խորհուրդս
 և ընդ գործս նց՝ յարեմաթեոյ քա
 զաքէ հրէից. որ և ինքն իսկ ակն
 ունէր արքայուէն տյ: Ո՛ր մատու
 ցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց զմար

Մինն յսի : Եւ ի ջուցեալ զնա՝ պա-
տեաց պատառակալաւ և եդ ի կը-
ռածոյ գերեզմանին՝ ուր չէր բնաւ
զոք եգեալ : Եւ օրն էր ուրբաթ՝ և
շաբաթ լուսանայր : Եւ երթային
զհետ նր հանայք՝ որք եկեալ էին
ընդ նմա՝ ի գալիչէ է . տեսին զգե-
րեզմանն՝ և ոպ եգաւ մարմինն նր .
Դարձան՝ և պատրաստեցին խունկս
և իւղս . և ի շաբաթուն հանդարտե-
ցին վո պատուիրանին . Բայց ի միա-
շաբաթուն վաղ քաջ քառաւօտն՝
եկին ի գերեզմանն . բերին զխունկսն
զոր պատրաստեցին . և տլ հանայք
ընդ նս : Եւ գտին զվէմն Թաւալե-
ցուցեալ ի գերեզմանէ անտի : Եւ
մտեալ ի ներքս ոչ գտին զմարմինն
յսի : Եւ եղև ընդ հիանալն նց վո
այնորիկ , և ահա որք երկու հասին
առ նս՝ ի հանդերձս լուսաւորս : Եւ

իբրև զահի հարան՝ և խոնարհեցու
ցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն
ցնս՝ զի՛ խնդրէք զկենդանին ընդ
մեռեալս: Ահ՛ ասա՛ այլ յարեալ.
Ի՛նչեցէք ուր խօսեցաւ ընդ ձեզ
մինչ էրն՝ ի գալիլեայ: Եւ ասէր թէ
պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնիլ ի
ձեռս մարդոց մեղաւորաց և ի խաչ
ելանել և յերրորդ աւուր յաւնել:
Եւ յիշեցին դքանսն նր: Եւ դար
ձան պատմեցին զայս ամ՝ մետասս
նեցն՝ և այլոցն անցն: Եւ էին մա
րիամ մագդաղ՝ նաղի և յօհաննա և
մարիամ յակորայ և այլք ընդ նս որք
պատմեցին զայս առաքելոցն: Եւ
երկեցան առաջի նց շաղիաղփութիք
բանք նց՝ և ճաւատային նց: Բայց
պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի
գերեզմանն. և հայեցեալ տեսանէ
զկտաւանն լոկ զի կային: և գնաց ի
մի տս զարմացեալ թէ զի՛նչեղև:

Յ

է ա այսորիկ՝ աղաչեաց
զպիղատոս յովսէփ որ
յարիմաթեայ էր աշա-
կերս յի՛ ՚ի ծածուկ վս

ահին հրէից զի բարձցէ զճարմինն

յի՛ : Ա՛լ հրամայեաց պիղատոս՝

եկն և եբարձ զնա : Ահն և նիկողի

մոս՝ որ և կեալն էր առ յս՝ ՚ի գիշե

քի զառաջինն . և եբեր զըմուռս

իսառն ընդ հալուէս իբրև լտերս հա

րիւր : Առին զճարմինն յի՛ և պա

տեցին կտաւօք և խնկօք հանդերձ

ոյօք որէն էր հրէից պատել : Ա՛լ էր

՚ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պար

տէզ . և ՚ի պարտիզի անդ՝ գերեզման

նոր . յորում ոչ ոք երբէք էր եղել :

Ա՛յդ վս ուրաթուն հրէից՝ զի մօտ

էր գերեզմանն՝ եղին զյս : Ա՛լ ՚ի

միաշաբաթօջն մարիամ մազդաղէ

Գայիս՝ գոյ առաւօտուն ընդ արշա-
լոյսն՝ ի գերեզման անգր. և տեսա-
նէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզ-
մանին: Եւ գոյ առ ընթանայ և գոյ առ
սիմոն տէտրոս՝ և առ միւս աշակեր-
տըն զոր սիրէրն յս: Եւ ասէ ցնն
բարձին զտրն ի գերեզմանէ անտի
և ոչ գիտեմ ուր է դին ցնա: Եւ պե-
տրոս և միւս աշակերտն՝ և գային ի
գերեզմանն: Եւ Թանային երկոքէն
ի միասն: Եւ միւս աշակերտն՝ յա-
ռաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան
զպետրոս և եկն նախ ի գերեզմանն:
Եւ խոնարհեալ տեսանէ զի կային
անդ կտաւքն՝ բայց ի ներքս ոչ ե-
մուտ: Եկն և սիմոն տէտրոս որ
գայրն զինի նք, և եմուտ ի գերեզ-
մանն և տեսանէ զկտաւուն զի կային
անդ: Եւ վարչամակն որ էր ի գը-
լուխ նք՝ ոչ ընդայլ կտաւուն կայր.

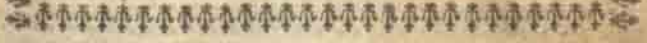
այլ ուրոյն ճայեալ 'ի մի կողմն: Այն
ժամ եմուտ և միւս աշակերտն որ
եկեալն էր յառաջագոյն 'ի գերեզ
մանն՝ ետես և հաւատաց: Օ, 'ի ճե
ւս գիտէին զգիրս Թէ պարտէ նմա
'ի մեռելոց յառնել: Աորան դար
ձեալ առ միմեանս աշակերտքն:
Սոյց մարիամ կայր արտաքոյ գե
րեզմանին և լայր . և մինչդեռ լայր,
խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն . և տե
սանէ երկուս հրէշտակս սպիտակս՝
զի նստէին մի 'ի սնարից և մի յանո
սից ուր կայր մարմինն յսի: Եւ
նորա տեսն ցնա . կին դու՛ զի՛ լաս
լ'սէ ցնա՛ զի բարձին զտրն իմ 'ի գե
րեզմանէ սասի և ոչ գիտեմ ուր է
դին զնա: Օ, այս իբրև ասաց, դար
ձաւ 'ի Թիկուծս կոյս . և տեսանէ
զս՝ զի կայր և ոչ գիտէր Թէ յ
իցէ: Լ'սէ ցնա յս . կին դու՛ զի՛
մե՛

լաս՝ զո՛ խնդրես : Եւսա այսպէս թը
 շեցաւ թէ պարտիզպանն իցէ : Եւս
 ցնա՛ ար՛ եթէ դու բարձեր զնա ,
 ասա՛ ինձ ուր եդեր զնա՛ զի ես ա
 ոհց զնա : Եւսէ ցնա յո՛ մարիամ :
 Եւս նա դարձաւ և ասէ ցնա եբ
 րայեցերէն՝ բարձնի . որ թարգմա
 նի վարդապետ : Եւսէ ցնա յո . մի
 մերձե՛նար յիս՛ զի չե և սեւեալ եմ
 ես առ հայրն իմ . այլ երթ դու առ
 եղբարսն իմ և ասա ցնա . ելանեմ
 ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր ձեր
 և անն իմ՝ և անձ ձեր :

Իսոյ մարիամ մազդաղենացի և պատ
 մէ աշակերտացն եթէ ետես նա
 զոր և զայս ինչ ասաց ցնա՛ :

Երդոյն կենաց մատթէոս սին .
 այս մարկոս պատուար բեր դին ;
 Յետոյ զուկաս ըն յարու թիւն .
 Ժ.Օ. 241 հուսկ

Զուսկ յօհաննէսն Զնաղանդու թի.
 Վառակերպեան նք աթոռ ռին
 սոքա նըման ամենե շին
 Մարդ և առիւծ ցուլ և արծ շին
 Զանդիստ կամաց ան արար շին
 Մարդըն քատակ մատթէո սին
 առիւծն արի տիպ մարկո սին
 Ղղկասն Զերկող նըման ե շին
 յօհան տլացող ըստ արծը շին

Եւսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուս
 Եւսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուս

Քառք յարուե քո տր. ոչ դադարե
 ցայց Վրիտանս օրհնել ըզքեզ
 զամ աւուրս կենդանութե խնյ:

Փառք յարուե քո տր. ոչ դադարե
 ցայց Զն՝ գովել ըզքեզ զամ
 աւուրս կենդանութե խնյ:

Ի՛ն ոչ դադարեցայց փըրկի՛չ փա
 աւուրեկ ըզքեզ զամ աւուրս կեն
 դանութեան խնյ:

Եւսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուսուս

տեա^ան : Ե^վր^բ և երգէի^ն երգ
նոր^ս . օրհնեալ է^ր քո[՛] սուրբ գա^ր
լո^աստդ :

✦ Զասկի :

Լո^ւսապայծա^ա հրե^զ յասկին^ն . նրո
տելով ի[՛]կենսատո^ւ գե^րեզմա^ն ին^ն :
Ե^վր^բ և ա^նէտէր կա^ննայն^ն յարեա^ւ
ստոր^ւն[՛] ճ :

✦ Զամբարձանն Քշի :

Զամբարձե[՛] ք ի[՛] շխանք[՛] . ը[՛]զդը
րու^նըս ձեր ի[՛] վեր[՛] . Ե^վր^բ և գայ[՛] ը[՛]
տանէ[՛] փա^նօջ[՛] ի[՛] փա^նս :

✦ Զողբգայտեան .

Ի[՛] ջեալ հողի[՛] ն յա^նաքեալսն . և[՛]
հրա^նկենեաց զընտրեալսն . անկէ[՛] զ[՛] ի[՛]
սբ վերնատո^ււնն : Ե^վր^բ և հա^նգեա^ւ
նորօք յազգրս մարդկա^նն զանազան
լեզու^նաց բա[՛]ժսնմամբ :

Յընծայ թարօ՛ւր հե՛րմո՛նքն : և
առաքեալքն ի՛ հայրանիա՛ն ճայնե՛ն
Թը՛մբեա՛ր լք : Ե՛ւ կենդանեաց և
մեռելոց՝ տէր ծանուցին ը՛զ քեզ
մովսէ՛ս և՛ հեղի՛ան :

Խաչի :

Ա՛յսօր՝ ե՛կեալ կամա՛ւ տէրն ի՛
խա՛չ : և՛ տարածեաց զբազո՛ւկս
իւր ի՛նմա :

Ծննդեան :

Է՛ն յլք հողեղէնք ընդ հո՛ւլի՛սըն
քարո՛ղէին ի՛ յանբանի՛ց մըս՛ւր
զբանը՛ն բա՛զմեա՛լ : Ե՛ւ մո՛գքն
աստե՛ղբն գո՛ւշակեալ՝ մատուցը՛ն
զընծայսը՛ն խորհը՛րդոյ՛ :

Տն ընդառաջին :

Քա՛նաանօրեա՛յ տղայ՝ և՛ արն ձի
նաղիը՛ անօրինա՛բար եկն ի՛ տա՛ճարն :

Եւ զի սի՛ մեօն գր՛ գունէր գրկօքն. և յօրի՛նաց կա՛սպից՛ լուծ՛ ո՛ւնն հայցէ՛ր
ի՛ կեանս աւետարա՛ նի՛ :

● Գարօզ զնի՛ ԽԼ զարեբից Աւետարանին
և Երգացն :

Զ ու՛արձացեալ քս մեծ աւ՛ օւրախու
Թեամբ աւետեօք յարուէ ան
մերոյ և փրկչին յնի քնի : Ար եղև
պատու և անդրանիկ ան ննջեցելոց
խորտակեաց զգրունս դժոխոց . և
եւրոյժ զբոնուի մահու . և ետ յոյս
հաստատուէ վերստին նորոգման կեն
դանութե ան մարդկան : Խնդրես
յուք հւ՛ատով ՚ի փրկչէն մերմէ յնի
քնէ՛ զի զմեզ արժանի արասցէ յա
րուէ իւրոյ կերպարանակից առնել
զմարմին խոնարհուէ մերոյ ըստ նմա
նուէ մարմնոյ փսաւաց իւրոց : Ս
զի զայս խոստացաւ՛ զմեծ և զանձա

ա. էլի շնորհս պարգևել սիրելեաց
իւրոց ճշմարիտն նձ յն քն տէր
մեր. կեցն՝ և ողոր՞ :

● Մատթանք :

Ամենակեցոյց՝ ճշմարիտ՝ սբ մեծի
յարուեն քնի նյ մերոյ վայելէ
վառք՝ իշխանութիւն և պա՞ :

● Մատթանք • 50 :

ողորմեա ինձ նձ՝ լն մեծի ողոր
մութ քում. լն բազում գթութ
քում քաւեա զանօրէնութիս իմ :
Ո՞ւաւեւ լուա զիս յանօրէնութենէ
իմմէ . և իմեղաց իմոյ սբ արս զիս :
Օ՞ւանօրէնութիս իմ ես ինձէն գիտեմ .
և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :
Վեղ միայն մեղայ սբ . և զւար ա
ռաջի քո արարի :

Մայ արդար եղիցիս ի քանս քո . և
յաղթեցես ի դատելն քո :

Ղնօրէնութի յղացաւ , և ի մեղս ճը
նաւ զիս մայր իմ :

Պառ Թր զճշմարտութի սիրեցեր. զան
յայտս և զճաճկեալս իմաստութի
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշտկա՛ւ և սք եղէց .
լու՛ա և քան զձիւն սպիտակ եղէց :
Սեղի արա ինձ Թր զցնծութի և
զուրախութի . և ցնծարցեն ոսկերք
իմ տառապեալք :

Պարձո՛ զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց .
և զամ անօրէնութիս իմ քա՛ւեա՛ յինէն
Սիրա սք հաստատեա՛ յիս Թժ . և զհո
գի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փորի իմում :

Սի՛ ընկենուր զիս Թր յերեսաց քոց .
և զհոգի քո սք մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութի փրկուէ . և հոգ
ւով պետուէ քո հաստատեա՛ զիս :

Աւուցից անօրինաց զճանապարհս քո
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարենէ Թժ՝ Թժ փրկ
կութէ իմոյ . ցնծացէ լեզու իմ

յարդարութեան քուս :

Տը՛ եթէ զըթուևս իմ բօնաս, բե
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիս քո :

Թէ՛ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէսք . բայց դու ընդ ող

ջակէզս խկ ոչ համեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնորհ. զսիրտ սբ
ե զհոգի խոնորհ՝ սնծ ոչ արհամարհէ

Ինքի տրա սր կամօք քուք սիօնի .
ե շինեային պարիսպքն երուսաղէ՛մի :

Զայնժամ համեցիս ը պատարագս
արդարութե . ուխտից պատարագս

հանցեն՝ ի սեղան քո զուարակս :

անդ որ ի՛հօրէ իջեալ մարմ
նացար ի կուսէն՝ խաչեցար

կամաւ հօր վասն մեր՝ ը՛զմեղս ըս
պաներ՝ . սբ՝ սրծ՝ ո՛ղո՛րմեա՛ մեզ :

Ա՛ր յարարած ո՛ց ես անբովանդ ո՛կե
լի՛ .

ի՛ն խաչառիայտին բևեռելով ը՛ղ
մահ կոխեցեր՝ սբ՛: Ար՛ ի նախնու
մըն զանկեանն ի ծառայութի մահու
պատուական մարմնով և արեամբ ըղ
քո անգամեցեր՝ սբ՛:

Ար՛ ի հրեղէ՛ն զօրաց երկնից փառա
բանի՛ս անտը՛ւած • ո՛րով զե՛րկնայ
ին անանկական անճային ըր՛չն ո՛րհս
հէ՛ղէ՛ր յո՛րդիս անամայ • անաչա
նօք սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ անտը՛ւած
և՛ բևեղով հողեղինացս անհիւթա
կանքն ի՛ ձե՛ մարմնայ • ո՛րք և՛ ծա
նուցին մարդ արե՛կցն ըղխո՛րհուրդ
քո գալ՛ըստեանդ՝ բազմապատիկ
տե՛պեանքք օ՛րինակելով • ա՛: Ե՛ն
ճառելի՛ տնօրէնուերդ քո անէտա
բէ՛ւք անաբեցան գաբբի՛է՛լ և՛ մի՛

Բայց և անմարմնական գառնքն իւրեանց յեկեղեցի սպասաւորելով. ա՛րարաւետաւոր քում գալըստեանդ առաքելցեր յաշխարհ ըզմարդարէսն և եկեալ խոնարհուիք նոր օրինօք զԹերին լըցելը ՚ի գիրս օրէնաց և մարդարէկց. բարեխօսութիւնստո՛ւս յորմեան մեզ. Արդեղեցելը մարդարէկէք յառաջագոյն յղեթանաս քե՛զ նոր ժողովուրդ. և ըզգո՛ւտարը սի՛նի զեկեղեցի հեթանոսաց. հարսըն սի՛րելի՛ անմահ փեսային. բա՛ւ. Ար ըզփաօրս տաճարին զոր շինեցեր շինօղո եկց ի վր՛ վի՛մի. բարձրագոյն քա՛ն զառաջինն. և գերագարգ վայել լուծի՛ տեսանօղքն ծա՛նուցի՛ն ի՛մաստիւք հոգւոյն. բա՛ւ.

Բայ
 |
 |
 |

ցեալքս ընդ երկարուի գիշերիս և
 կանխեալքս ՚ի անդուջ խոստովանա
 թե : Մատուցանեմք զառաւօտու
 ազօթս մեր : Օ, քեզ տր՛ օրհնեմք և
 փաւնորեմք . և զքէն տր գահանամք .
 որ արժանի արարեր զգիշերս խաղա
 զուք անցուցնել և հասանիլ ՚ի ժամ
 առաւօտու : Ըրժանաւորեալ զմեզ տր
 անձառ խոստմանց քոց . զոր խոստա
 ցար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ . տժ
 յս քս տր մեր . կեցո՛ և ողորմեա՛ :
 Ողորմեաց մեզ տր . տժ մեր ը մեծի
 ողորմուէ քում . ասացուք ամենե
 քեան միտքանու՛ :

● Մաղթանք Յարութեան :

Ողորմած՛ դժամ՛ ճշմարիտ տր մե
 ճի յարուեն քսի այ մերոյ վայե
 լէ փառք՛ իշխանութի և պա՛ :

● Մաղթանք Պատկոյ :

Ողորմուք և գթուք քո լուր մեզ
 տր

մոր և ողորմեա . ներեալ քաւեա և
Թող զմեզս մեր : Լքժանաւորեալ գո
հուք փառաւորել զհայր և զմորդի
և զսբ հոգիդ . այժմ և միշտ և' :

Ս աղծ անք Մարտիրոսաց :

Բարեխօսուք և աղօթիւք սբց մար
տիրոսացն որոց այսօր է յիշակ և
ամ սբց քոց լուր մեզ մոր և ողորմեա .
ներեալ քաւեա և Թող զմեզս մեր :
Լքժանաւորեալ գոհուք փաւորել
զքեզ ընդ հօր և ը սբց հոգւոյդ :
Լայժմ և միշտ և' :

Աեւուխայ Աեւուխայ :

Օրհնեցէք զսբ յերկնից .
օրհնեցէք զնա ի բարձնց .
Օրհնեցէք զնա ամ հրեշ
տակ ք նր . օրհնեցէք զնա
ամ զօրութիք նր :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին .

Օրհնեցէք զնա մի աստեղք և լոյս :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և

Ըւրբ որ ՚ի վերոյ քան զերկինս օրհ
նեցէք զանուն մն :

Օ ինա ասաց և եղեն . հրամայեաց
և հաստատեցան :

Վացոյց զնա յաւիտեանս յաւիտե
նից . սահման եղ և ոչ անգանեն :

Օրհնեցէք զմեր յերկրէ վիշապք
և մի խորք :

Ըւր և կրկուս՝ ճիւն և սառն՝ հողմ
և մրրիկ՝ որք ասնէք զքան նր :

Երկնք և մի բարձունք . ծառք
պրաղաբերք և մի մայրք :

Գազանք և մի անասունք . սողունք
և մի թռչունք թեւաւորք :

Իտադաւորք երկրի և զօրք իւրեանց .

Իշխանք և մի դատաւորք երկրի :

Երեսասարգք և կուսանք՝ ծերք և
սղայք՝ օրհնեցէք զանուն մն :

ՍՕ. 256 Ռարձ

Վարձրացու անունն նր միայն . խոստո
վանուի նմա յերկինս և յերկրի .
Վարձր առնէ ար զեղջիւր ժողովը
գեան իւրոյ . օրհնուի նմա յամ օրց
նր յորդւոցն խրայիլի . ժողովոյն
որ մերձ է առ ար :

Օրհնեցէք զար յօրհնուի նոր . օրհ
նուի նմա յեկեղեցիս օրց :

Ուրախացի խրայէ և յարարէ իւր .
որդիք սիօնի ջնձացեն 'ի Թադա
ւորն իւրեանց :

Օ անունն նորին օրհնելով սաղմոսիւք
և օրհնուք , սաղմոս երգեսցեն նմա :
Հաճի ար ընդ ժողովուրդ իւր օր .
և բարձր առնէ զհեղս 'ի փրկութե :

Պարձեսցին օրքն փառօք և ջնձա
ցեն 'ի հանդիսս իւրեանց . և բարձր
արացեն զամ բերանօք իւրեանց :

Սուր երկուայրի ետ 'ի ձեռս նց' առ
նու և զհատուցումն 'ի հեթանոսաց .

ի յանդիմանութի ամ ժողովրդոց :

Ի հապել զթիւն ըսնց հապանօք . զզօ
նտլարս նց ձեռնակապօք երկթեօք :

Ընեւ նց դատաստան ըստ գրոց .
և փառք այս են ամ սբց նր :

Օրհնեցէք զամ ի սրբութե նր . օրհնե
ցէք զնա ի հաստատութե զօրութե նր :

Օրհնեցէք զնա ի զօրութե նր . օրհնե
ցէք զնա ի բազում մեծութե նր :

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութե .
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեք :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեք . գովեցէք
զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր . գո
վեցէք զնա ի բարբառ լսելիս :

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութե .
ամենայն հողիք օրհնեցէք

զտէր :

Փառք հօր և որդւոյ և՛, Լ. յԺմ
և միշտ և յաւի՛ :

Ընդ լուսանալ միաշորաթի՛ն
 կանխեցի՛ն կա՛նայքն ի՛գե
 րեզմանն. ի՛խնկէ՛լ զա՛նապա՛կան
 մարմի՛նն: Ե՛ւ դա՛նն ըզլէ՛մըն բար
 ձեալ ի՛ դրանց գերե՛զմանի՛ն. և լը
 ճեա՛լ բա՛րբառ ի՛ հրեշտակէ՛ն եթէ՛
 յարեա՛լ քրիստոս և իտի՛անեա՛ց
 ը՛զման: Ե՛ւ հանդիպեա՛լ քոյ տեր
 առա՛քելոյն և տը՛լեալ ո՛ղջոյն կե՛ն
 գանարար՛: առաքեցեր զնս՛ ի՛փր
 կութի տիեզերաց:

12
 11
 11

Ա՛նմահ արքայի՛նն ա՛նարու՛ե տա
 րթոսք՛: բա՛զմաջեա՛լ քե՛րօթէ՛ք
 սրբասաց ձայնի՛ւ սրօթէ՛ք: առաջի՛ն
 յերկի՛նն ըրո քա՛հանայապե՛տք բու
 րեխօս լե՛րու՛ք առ տէ՛ր զանն ե՛

12
 11
 11

Ըմպէ՛ք զառատարճ՝ զի վըտակ հոգ
ւոյն ՚ի՛ յաղբերացն եկի յեկեղէ՛ցիս
սրբո՛ւնց . օրհնեցէ՛ք ը՛զմ՝ ը յօրհ
նմ՛ւն ՚ի՛ նոր: Ը՛ յօր վերնն զօրացն
հաննա՛ծայնեալք . դա՛սք ն հասկետոց
և մարգարէի՛ Յց . երգէ՛ն նոյ զեր
գը՛ս հոգևո՛ւն ըս . ՚ի՛ յիշատակի նոյ
երգէ՛ մք և՛ մք ը՛զփառս ՚ի բրձն՛ւնս:

ՏՐ որ ՚ի վճ քերթէից փառաբա՛ն
նիս . քաղցրուք՛ խոնարհել ըն
կան զաղանձա՛ն ըս մեր: ՏՐ որ շնորհե
ցէր ողորմուի՛ն սղգի՛ մարգկան . քա՛ն
ՏՐ որ ուսուցէր մեզ յամ ժամ փառս
տան ան ու՛ս՛ն ը՛գ քում սբ՛յ . քաղց՛:

Ո՛րք իսկըզանէ՛ պատուեալ եղեն
՚ի սէր բոլորից հօր՛ . առաքելական
կոչմանք ը՛զտի. զերս հրաւ՛ի բեցին
յո՛ւսն Վ հասանի ճասին՛ . վարդապե
տուք՛ սոցա ամե՛ն եքեա՛ն ն օրհնէ՛ս

—
—
—
—

—
—
—
—

մանօղք զբաննն կենաց 'ի յոգիս բա
 նաւ՝ որայ . աղանչէ՛ մք ըզձեզ՝ բա՛ .
 'ի . ա՛տաւ՝ որք ա՛նչեզ տատենին՝ և՛ զա
 տապարտօղք ըզ՝ քս՛ մէ խոստովանա՛
 զաց . աղանչէ՛ մք ըզձեզ՝ բարե՛ :
 Բեզ վայելէ ամօ օրհնա՛ւի . որ յա
 րու՛թի՛ դ ես ձայնիւ յա՛ւիտենից
 ննջեցէ՛լոց . Թագաւ՛ որ և իշխա՛ն
 վեր օրհնէ՛ մք ըզ՝ քեզ : Ի՛ միւսան
 քամ գալըժօսանը՛դ քո քս՛ փառաց
 Թագաւ՛ որ . 'ի՛ ձայն փողոյ՛ նորոգին
 հոգի՛ք ննջեցէ՛լոցն . և յառձե՛ն 'ի՛
 մեռելոց անապանկան մարտն՛վ . Ա՛ս
 որոյ և՛ մեք ըզ՝ քեզ աղանչէ՛ մքք հայր
 երկնաւ՛ որ՛ . դաաւ՛ որեա՛ ըզն՛ ջե
 ցեալսն մեք՛ 'ի՛ վերի՛ նրդ քո երու
 սաղէ՛մ . 'ի՛ ժողո՛ վս անգրանկաց զը
 բելոց 'ի՛ յերկէ՛ նա .

ամ
 ամ
 ամ

նամին . և մեծարեալ Լպարծի սիօն
 Երգե լով օրհ : Դասակցելոցն ընդ
 զօրսս վերին զընթացնոցն . յիշա
 տակաւ բերկրեալ ՚ի սրբաւթ սց
 Երգե սցուք օրհ :

Աբրրոզհանդէս նահատակաւ և առ
 բը՛ռնաւ սրբոն ցուցին . և յաղթե
 ցին հաւատով երբեակ լուսոյն ե
 ղե՛ն մեզ առիթ . աշխատօք սոցա
 կե՛ց : Ըղմե՛զ : Աբբ ըխաւոր կա
 պաշտո՛ւն ցըն վանեալ հերբեցին . և
 կանգնեցին մեզ նըշան յաղթօղ
 ընդդէմ թշնամոյն . աղ : Եւ հրա
 շափառ ծգնուէ պատերազմեալք ՚ի
 յերբն վերահամբարծեալք երկնայ
 նոց դատուցն եղե՛ն երգակիցք . ա :

—
 —
 —

+ Այն տեղ երկնային սուր օրհնութիւն առաւ
Ըստ... աստուծոյ յանձարմեայն :

Այլ 'ի յաստեղծութեամբ սրբոյ
ժողովն չ'ն Հայրաստեայ :

անք 'ի բարձունս նոյ . և
յերկիր խաղաղութի 'ի մար
դկի հաճութի : Ինչ օրհնու

Թի քեզ 'ի բարձունս . օրհնեալ ես
նոր նձ մեր . օրհնեմք զքեզ և զո
վեմք զքեզ : Խոստովանիմք նոր ըզ
քեզ և երկիր պագանեմք քեզ . փա
ռաւորեմք զքեզ . զոհանամք տեր
զքէն ին մեծի փառաց քոյ : Տեր
Թագաւոր սբդ երկնային . նձ և
հայր ամենակալ : Տր և որդի հօր
միաձին յն քն և սբ որդի : Տր նձ
զառն նոյ և որդի հօր . որ առեր
զմերս 'ի կուսէն : Աղորակցար բար
ձեր զմեզս թի . և արդ ընկալ զաղա
ջանս մեր : Աթ որ նաախ ընդ աղմկ

Հօր՝ ողորմեաց մեզ . Օ՛ր զու միայն
տր՝ զու միայն բարձրեալ ես՝ զու
միայն տր մեր յն քն . Տր և հոգիդ
տր որ ՚ի փառս ան ընդ հօր . ամէն .
Եւ յամ ժամ օրհնեմք զքեզ . տր
և գովեմք զանուն տր քո՝ յաւի
տեան և յաւիտեանս յաւիտեանից .
Իրժանի արա տր զօրս զայս խաղա
ղութք . և առանց մեղաց պահեա
ղմեզ : Օրհնեալ ես տր ան հարցն
մերոց . գովեալ և փառաւորեալ է
անուն տր քո յաւիտեանս ամէն .
Օրհնեալ տր ուսն ինձ զարդարութիս
քո . երկոս կրկեա՛ : Տր ապաւին եղեր
մեր յազգէ յազգ : Ես ազալեմ
տր ողորմեա ինձ և բժշկեա զանձն
իմ . ես մեղայ քեզ : Յոյց մեզ տր
զողորմութիս քո . և զխրկութիս քո
աւեր մեզ : Տր ողորմութի քո յաւի
տեան . զգործս ձեռաց քոց մի ան

Ինքս առնեք: Տր իմ զքեզ սպասեմ
 ինձ արարի: ուսո՞ ինձ առնել զկամս
 քո՞ զի դու ես ան իմ: Ի քէն է
 տէր աղբիւր կենդանութեան. և լու
 սույ երեսաց քոց տեսանելիք զլոյս:
 Եւ ազեա զողորմութիս քո՞ որք ճա
 նաչեն զքեզ տէր:

Փառք պատիւ և երկրպագութի ՚ի
 բարձունս հօր և Արդւոյ և հոգ:

4. Աստուծաւ երգք յարութեան հորգան. զնի
 գառք ՚ի բարձունս:

Եւ ընդ զի զի ընկէն ՚ն օրհ
 նե՛սցո՞ւք: զփրկէն
 մերոյ օրհնեսցո՞ւք զյա
 րո՛ւթիւն:

Եւ արեւն անստըւան. զըրուէցան
 Թընալիք նորա:

191

Օ յարութի զփրկչին օրհնեսցուք
զփրկչին մերոյ օրհնես' :

141

Օ յարուցեալն զք'ս օրհնեսցուք. և
զյարութի նր փառաւորեսցուք :

142

Օ յարութի զփրկչին օրհնեսցուք' :

Ար Ե՛ն ի՛ բարձունս և՛ գերեաց ըզ
գերս' թի՛' . հառ աւար բաշխեաց

պարգև' ս և ե՛տ օրգւո՛'ց մարդկա՛ն

143

Օ յարութի զփրկչին օրհնեսցուք' :

Ար համբերեաց խաչի՛ և եղա՛ւ ի՛
նորա՛փոր զի մի՛' . և ա՛ծային յարու

թեամբն ըզմահացեալսն զերաբե
րեաց ի՛ կեանս :

✠ Երգ Համբարձմանն Քսի :

Համբա՛րձաւ աստո՛ւ ա՛ծ օրհնուք .
և՛ աե՛ր մե՞ր ձայնի՛ւ փողո՞ծ յ' :

Թերգ Երգ Հոգւոյն գալտեան :

Չ գալո՛ւ աստ հոգւո՛յն օրհնեսցուք
զհոգ

Ի ջա նե ն ի գո՞ւր : Ի արձր առ նեմ
ըզ քեզ ար զի ընկալար զի՞ն . և իջ
ուրախ արարեր զԹշնամին իմ յիտ :

Յերգ Եսայասարգին :

Ա՛յսօր մշտանէ՞ Թաղաւն
բն մեր քրիստոնէսն . Եւ յիտ
Նսանէ՞մ ընտր քաղաք դաւթի :
Ի նդամաւ զէլին ծերքն ոստովք
ձիթե՞նեօնք . և զմտտոււմ մ՛ծ
որդի ն փտաւ լորէ՞ի՛ն :

ԷԷ

Ի սկըզբանէ՞ տէր զերկեր հաստա
տեցե՞ր . և գործք ձեռաց քոց
երկինք ելն : Ետքա կորուցին և դու
կաս և մտա յաւիտեա՞ն :

ԷԷ

Տարցի՛ն Թաղաւն որի կուտանք ըզ
հետ նորան . և զընկերքս նր՛ տար
ցի՛ն նր՛ման : Ի՞նչցի՞ն ցընծութի
ԺԺ . և ու

Լ'ն'ըրախոսեալք. Լ'տա՛րցի'ն
'ի'տաճար Թա՛ղաճարի'ն.

Խո՛րհեցան և խօսեցան ըզարտե
Թի՛նն. և զապի՛րատուի' իբարձու
նրս խո՛րհեցալն. Ե՛զի'ն յերկնս
զբե՛րանս ի՛ւրեալնց. Լ'զլեզո՛ւս
ի՛ւրեանց անձի'ն զերկրա՛ւ.

Ո՛րսացան զանձն անբարո՛յ. և
զարի՛ւն անբի՛ծ պարտա՛ւոր անէ
ի՛նն. Ե՛զլ'տա՛ր անպա՛ւնն ի՛նն.
Անձ օղնա՛կան յա՛ւոյ ի՛նն.

Մատնեցայ և ոչե՛լանէի. աչք իմ
տկարա՛ցան յողբա՛տութե՛նն:

Ո՛ղաղակեցի անտա՛ր զճրհա՛նս պազ.
և համբարձի՛ անբեզ զճե՛ռս իմ:

Փոխանա՛ղ սիրո՛յ իմո՛յ մա՛րտնէ՛ր
Ժ՛մն

72

62

ուր

սաց

ին զի՞նչ արարեց աստուծո՞ւմ աս. այլ եւս
յա՛ն զօ՛րթս կայի՛մ:

46

Աստուծո՞ւմ արարեց իմո՞յ մի՞ն
լուսնե՛ր մի՞նչ. զի՛ բերան մեզա
նորի՛ բերան նենգաւորի բացաւ՝ ի
վերջա՛ստի մի՛մ:

✠ Զվոյն լինան սաս:

28

Ե՛րե՛ն զի՛ս ի՛գբի ներքընո՞ւմ յայ
լուսնե՛ր. ի՛խա՛նարի՛ կ՛՛նտու՛նքս
մահո՞ւմ է. Եւն հաստատեցա՛ւ սրբո
ւրտու՛թի քո՞. զամենայն զբօսանքս
քո՛ւ ճե՛ր ի՛վերջայ ի՞մ:

սաղ

Ե՛րե՛ն զիս ի՛գբի՞ն ներքե՛ր
նա՛ն արարեց. ի՛մ լուսնե՛ր. ի՛խա՛նարի՛
կ՛՛նտու՛նքս մահ՛ահո՛ւմ:

46

Տե՛ր անձ փըրկու՛թե՛ ի՛մ մոմո՞յ
ի՛տու՛նէ՛ն կարգա՛ցի կ զի՛շե՛րի ա՛

աւսման շինքն քոսման յ.

✠ Զփոխն ըստն առաւ :

Իսրայէլի սնան իմ ինչաւ նդիւսման
քոսման յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

կոնքեալ յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

Անբեկ յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

աղօթից իմն յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

զուտն իւր առիւտ. և ես յաւնուրս

իմ կարդացի յարմար առնում

✠ Զփոխն ևս ըստն առաջեա :

Տան քոսման ընկալիւս սրբութիւն.

տէր յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

եղիւսն առնուրս : Տը Թաղանէն

բեալ յարմար յարմար յարմար յարմար յարմար

մը զօրն էի ընդ մէջ իւր էսման

✠ Երկ Տարածակի :

Անբեկ մը ինչաւ նդիւսման քոսման յարմար

Լ տանալու և կտակի որոշումն քո

Յեզեա ամբ ըզգան էթի և զամեն

նայն հեղոթի են նո՞րա՛ն

Յերբ Վորդալտուի :

Քո՛ւ է ներկի՞նք և քո է՛ ե՞րկի՞նք

զաշխարհս լը՛րի՛ն իւրո՛վ դո՛ւ

հաստատե՞ցեր : Օ հիւսիս և զհարաւ

դո՛ւ անո՞րէր : Թա՛քոր և՛ հերսո՞ն

յանո՞ւն քո՛ ցը՛նծա՞նցեն :

† Երբ Ծննդեան ճրագարուի և ա՛նեանց :

Ի՞նչ կ'սրայէս զանձրէ՛ր ի՛վէ՛րայ

գե՞՞ղնա՞նք : որպէ՛ս ցո՞ղ զի՛ ցո՞

ղէ՛ յե՞րկի՛նք : Ա՛ն զի՛րա՛նձնքս քո՛

անքայնե՞ս տո՛ւնը՛ւր . և՛ զարդարու

թի՛ւնքս քո՛ որդւո՛յ Թա՛ գա՛ւսո՞րի :

Յերբ Խաչի :

Ե՛տո՛ւր էրկի՛ւղտո՛ւց քո՛ ց նը՞շան

զի ապրեսցի ն յերեսաց աղէ՞ զան,
և բազա վերկեցան ն սերեր լի՞ք քո
կեցո՞ աջով քով և լո՞ւր մե՞զ:

Եւր Զքեշ առկարեաց:

Օրհնեցէք ըզնից յե՞րկենս. օրհ
նեցէք ըզնա՞ իբա՞ր ճոււնս:

Օրհնեցէք ըզնա՞ ամենայն հրէշ
աակը ք նո՞րա. օրհնեցէք ըզնա՞ ամ
ենայն զօրս և թի՞րք նո՞րա:

Եւր Առաքեաց:

Ո՞չ են բա՞նք և ո՞չ են խօսք՝ ո՞րոյ
ո՞չ լըսի՞ն ճայնքնց՞. ի՞նչ ամ՞ էր
կի՞ր և՛ բարբառ նո՞ցա. և մինչև
ի ծագս թի՞ է՞ն խօսք նո՞ցա:

Եւր Մարգարեաց:

Յե՛կեզեցի՞՞ թ՞՞՞ս բարեբանե՛
ցէք զանարժե՛ւա թ՞՞՞՞. և ըզ
նո՞՞՞՞ր յաղակուցին ի սրայէ մի՛ լի՛նս:

Պարծեացի՛ն սուրբքը՛ն փա՞ռօք
Ե ցընծացե՛ն ի՛հանդիսաս ի՞նչ
եա՛նց : Օ՛րհնեցէ՛ք ըզաէր յՍԻՆ-
նու՛թի՛ նոր : Ե՛րհնու՛թի՛ նրմա՛ յե-
կե՛ղե՛ցին սը՛րբո՞ց :

ԱԿ

Ա՛ռաքեա՛ն յձ՛ն աէր ըղ՛լոյս քո՛
Ե զճը՛նարատի՛ ըմ՛ն քո : ցոյց մե՛զ
սի՛ր զո՛ղո՛րմուի՛ : Ե՛քո՛ ծառայի՛՛ցրս
Լէ՛ր Օ՛ղնակա՛ծմ՛ն : Բարե՛խօսու՛
Թք՛ սը՛րբո՞ց մարտի՛րո՞սացն ո՛րոց
ա՛յսօ՛րէ՛ յի՛շատամ՛ : Ըն՛մ կ :

Օ ի սորօ՛ք առաջնորդեալ ելցուք ի
եառն սբ՛ Ե ի՛յարկը՛մս քո : մտի՛ց
առաջի սեղանոյ յայ առ անձ ո՛ր ուրախ
առնէ՛ զմանկուի՛ ի՛նչ մ : ցոյց մե՛զ :

Ը Բարոյ կերակելոց և Յիսայ :

Օտոցուք ամբն միտքանու

Թք ար ողորմեա :

Ս Ի խաղաղութ ամ

աշխարհի և հաստատութե սոյ եկե

ղեցւոյ՝ զոր աղաջեոցուք :

Ս Ի ամ մք և ուղղախառ ետխսկո

տոսաց՝ զոր աղաջես :

Ս Ի հայրապետին մերոյ ամ սոս անուն

կենաց՝ և փրկուէ հողւոյ նորին՝ զ :

Ս Ի վարդապետաց՝ քահանայից՝ սար

կաւագաց՝ դպրաց՝ և ամ ուխտի

մանկանց եկեղեցւոյ, զոր աղա :

Ս Ի բարեպաշտ Թագաւորաց և

ամ անէր իշխանաց՝ զօրավարաց և

զօրաց նոցին, զոր աղա :

Ս Ի զի արն ամենակալ նազանդե

ցուսցե առաջի նց զամ պատերազ

մունս Թշնամեաց՝ զոր աղ :

Յաղագս հարց և եղբորցն մերոյ՝ որք

ի գերութեան և ՚ի շար ծնյութեան, զ՛:

Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւոր
դաց՝ խողաղութ հասանիլ ՚ի նաւա
հանդիսան բարութեան, զտր աղա՛:

Յաղագս հիւանդաց և նաւ վշտացե
լոց՝ փութապէս առողջութեան, զտր՛:

Յաղագս բարեխառնութեան օգոց՝ ան
բեկաց քաղցրութեան և պտղոց առա
տութեան, զտր աղա՛:

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբե
րեց ՚ի սբ եկեղեցի մայ, զտր՛:

Եւ յաղագս այնոցիկ որք մատ
նեալք են ՚ի ճեռս անօրինաց վատ
անաւանն քսի, զտր աղա՛:

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց
որք շշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի
քսն ննջեցին, զտր աղա՛:

Յաղագս փրկելոց զմեզ մնն մայ յե
րեկելի և յաներեւոյթ թշնամւոցն,
զտեր աղաճեացութեան:

Բարեխոս ունիւք սբ զՄարեամ
 զԻ Բաժինն զվառաւորեալ և օրհ
 նեալ միշտ սբ կոյսն . սբ զԵօհանն
 նէս միրաբէն . սբ զՄտեփաննոս նա
 խաւկայն . սուրբ զՆ սբեալան և
 զՄարգարէան . զարի և յաղթօղ
 սուրբ զՎհայսն . Եւ զմեծ խոստո
 վանօղն Քսի զհարապեան մեր զսբն
 ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ ԻՆՍՍԵՆՏԻՆՈՒՍ
 ԲԻՉՆ ԶԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ ՏԱԵՆՍԻՒՄ

Յիշխովիք և զամ սբս և զնորք,
 զտէր աղաչեցուք :

Օ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
 օրս խաղաղութն անցուցանել՝ հաւա
 տով ի անէ խնդրեցուք :

Օ հեշտակ խաղաղութն պա՛հապն ան՛

Օ բաւութի և զթողութի յնցանաց մե՛

Օ սբ խաչին մեծ և կարօղ զօրութի՛ :

Եւ ևս միաբան՛ : Օ անձինս մեր՛ :

Ողորմեաց մեզ ար ան մեր՛ :

Կարող 'ի սրբն Երեզորե Լուսանորչն աբա
ասացեալ լ' սրբոց Հովսիփոսեանց . այլև լ'ն
Ասաբեչոց և Մարգարեից :

Յ Աճ հզօր և փառաւն
բեալ . Լուսանորիչ սրբ' և
'ի սրբս հանգուցեալ .
զճգնուի սրբոց առա
բելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ .
աղաչեմք :

Լ սւր Տէր և ուղորմեա :

Ար անդադար օրնաբանիս 'ի դատուց
հոգեղինաց երկնաւոր զըւարթնոցն .
արժանաւորեալ ըզմեզ ուղիղ փա
ռատութիւնք ընդ սրբս քո' երկրբա
գեղ մեծի և ահաւոր տէրութեդ .
քո . աղաչեմք :

Օրնեմք ըզ քեզ մարան սիրով 'ի
իշատակս վկայից քոց . որք հետեօղք
եղեն լուսազարդ ճանապարհաց քոց
սր . որ վն մեր յանձն առեր զչար

Հարանս խաչի և մահու . աղաչեմք
Սասարիչք հաճոյից կամաց անու
թեղ քո . զանձինս իւրեանց սրա
տարագեցին 'ի վկայութի ճշմարիտ սի
րոյ քո . և բուրեցին զհոտ անուշից
տէրութեանդ քո :

Որբեցին զանձինս իւրեանց տաճար ան
ւանդ քում սրբ . մաքրեալք զմիտս և
զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւ ըզ
բով սրբ . և դատակիցք եղեն հոգե
ղինաց երկնաւ որ զուարթնոց . ա'
Վարեխօսութի սրբաւհայ անձամ :

† Կարող Հայրոց և Վարդապետաց
ուսմնորդք եղեն մեզ ու
ղիզ գնացիւք 'ի շաւիղս ար
քայութե երկնից մեծաարայճատ լա
հիւ հաւատով և սիրովն իւրեանց .
ճագեցին զւոյս անգիտութեան 'ի
սիրտս մեր՝ աղա' :

Վաչագանու թք բարբրդոց բանից և
գործոց մերոց . սրբութիւն փառաւոր
բեկ զամենամբ զերրորդութիւն , ըզ
նայր և զՍրգի և զսբ հոգին յաւի
տեանն ամէն՝ ազա՛ :

ՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉՉ

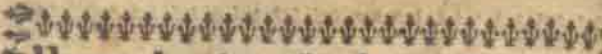
132

Ը Իարոզ Մարտիրոսաց և ճգնամորաց
զճգնութի՛ սբց մարտիրոսացն բարե
խօս ունիմք առ բարե
բար որդիդ այ . զի շնորհեսցես Յի
զանշարժ զխաղաղութի . և պահես
ցես հաստատուն սբ զեկեղեցի . հաս
տատեալ ՚ի վերայ հիման առաքելոց
և մարգարէից՝ ազաչեմք .

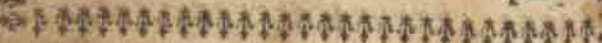
Ս ճգնութի՛ սբց մարտիրոսացն բարե
խօս ունիմք առ բարեբար որդիդ այ .
զի խաղաղասցին խառվութիք . դադա
րեոցին յարձակմանըք թշնամեաց .
արնկեսցի սէր և արդարութիւն ՚ի
յերկրի՛ ազա՛ :

Լ՝ զաջանօք սբց մկրտիրոսացն ար՝ որք
 ճգնեցան վս անուանելոյ քուս սբյ
 նայեալ յերկրորդադուի ժողովելոցս
 և շնորհեալ մեղաց թողուի . և հան
 մասն և բաժին ընդ սբս ամ, աղա՛
 Լ՝ զաջանօք սբց արեամբն հատակել
 վկայիցն ար՝ որք զանձինս իւրեանց
 տամբ մարբեցին հոգւոյդ քուս սբյ
 պարզ և եա յերկի մերուս զքաղցրա
 խառնօք . և ըզ զուարճալի ըզբոյս
 առ ՚իլլումն լինիլ ամ հակաւնոր պի
 տոյից մերոց՝ աղաջէմք :

Քարեխօսութ՝ սբուհւոյ Լ՝ Գաճնին
 և Զօհաննու կարասեալին . սրբոյն
 Ստեփաննոսի նախալկային . և սբց
 Լ՝ աքելոց Սարգարէից և Սարտի
 բոսաց . և սբյն Կրիզոստի մերոյ լու
 սաւնորէին : Քարեխօսութ և աղօթիւք
 սբցն (այս ամուս) որոց այսօր է յիշա
 տակ : Եւ ամ սրբոց քոյ տէր որք

միայնս ի սէր անութերդ քո՝ յի
 չեա զհողիս ննջեցելոց մերոց և այց
 արա՛ ի քում գալտեանդ՝ ան : Ա՛լ և
 առանել զյորդորուին սիրոյ և զգոր
 ծրս բարեց պարգևել մեզ խնդրեմք
 Օ անձինս մեր և զմի՛ : Ազորմեաց՛ :

ՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎՎ
 Բարոզ Տնդեանն քնի և Տնդառային :
 Դեկ Ա՛լ ետեաց՝ և Քոխման սբուհւոյ Ա՛նանին :

այր ո՛ր սքանչելի լու
 սոյն • որ զլ՛ծն նմ յա
 շխտնց՝ յորովայնի քում
 կրեցեր • և ց՛ծուի աշխար
 հի ճնար զբունն նր՛ծ՝ ազաչեմք .
 Ա՛զաչեա վն մեր զառ . ի քէն զմարմնա
 ցեայն անձ : Արխոնարհեցաւ՝ ի հայ
 բախան ծորոյ հառ զմարմնն ը մարդ
 կային բնուէս . առնել զ՛սողաղութ
 յերկինս և յերկրի՝ ազա՛ :

Ա՛զաչեա : Ա՛երեւ մեզ՝ անտես առնել

զյանցանս մեր. և տալ օգնականու
 ընդդիմակաց լինիլ հակառակամա
 տիցն 'ի պատերազմի՝ աղա՛:
 Ընդհանրապէս. Օ՛ի լրօնեցին պատերա
 մունք. դադարեցին յարձակմունք
 թշնամեաց. տրնկեացն սէր և արդա
 բութի՝ 'ի յերկրի՝ աղա՛:
 Ընդհանրապէս. Ընդհանրապէս յերկրի մե
 թում զքաղցր բնութիւն աղբերաց.
 զառատ պտղաբերութի բուսոց և տրն
 կոց. առ 'ի զուարճալի լինիլ ամ հար
 կանոր պիտոյից մերոց՝ աղա՛:
 Ընդհանրապէս. Օ՛ի միաբանեցէ զեկեղե
 ցի իւր սբ. շինեալ 'ի վր հիման ա
 ռաքելոյ և մարգարէից՝ պահել ա
 նարատ մինչև յիս Երկելոյ գալը
 տեան իւրոյ՝ աղաջեմք:
 Ընդհանրապէս. Ընդհանրապէս մեր սրբուհի զմիաձին
 քս զորդեն: Եւ ընդհանրապէս հան
 դուցելոյ ընդունիլ յարքայութիւն
 յիս.

երկնից. և տալ մասն և բաժին ընդ
սուրբս ամենայն՝ աղափարք:

● Յեշեա՛ Տէր և ողորմեա՛:

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ
և զգործս բարեաց պարգևել մեզ
խնդրե՛մք:

● Տո՛ւր մեզ Աստուծո՛ւ:

Օ անձինս մեր և զմիմեանս ան տոյ ա՛:

● Բե՛զ Տեա՛ածք յանձն եղիցո՛ւք:

Ողորմեաց մեզ տօր անձ մեր՝ ըստ մե՛:

● Տէր ողորմեա՛ տեր ողորմեա՛ լուր տեր
և ողորմեա՛:

● Բարոզ Պատուոյ:

անձրեացուք զամենակալն անձ
զհայր ան մերոյ յի՛ քի. գո

հանալով զնմանէ՛ որ պահեաց զմեզ
խաղաղութի՛ գիշերես յայսմիկ:

Եւ ևս ջնորդեաց մեզ ի՛խաւարէ՛ ի
լոյս. ի մաշտնանէ՛ ի կեանս. յայս

ժամ

289

կա

կանուէ յանապականուի . յանդի-
տուէ 'ի գիտուի ճշմարտուէ իւրոյ
Վ. Ղաջեացուք և խնդրեացուք 'ի նմա-
նէ , զի զերկարուի տունընջեանս' խա-
ղաղութ և ամ մտադիւր զո՛ւարթու-
թք արտացէ անցուցանել 'ի մէնջ .
և պարագիւտ պահեացէ զժողովուր-
դս իւր ամային զօրութն , որ 'ի վր-
ամի բարերարութն իւրով իշխանու-
թի ունի . ամենակալ տր' :

Չ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
օրս խաղաղութ անցուցանել' հա-
ւատով 'ի անէ խնդրեացուք :

Օ հրեշտակ խաղաղուէ պահապան ա՛

Օ քաւ ուի և զժողով 'ի յանցանաց' :

Օ սրբ խաչին մեծ և կարող զօրու' :

Եւ և ս մի' : Օ անձինս' : Աղորմեաց' :

✠ Աւրիշ շախ քան զք Անն :

ոհանամք զքէն տր ամ մեթ'
որ երևելի լուսով քով զը

Էր ճարտարացիք զամ արարածս քո .
 Իսկ իմանալի լուսով պատու իրանաց
 քոյ՝ զամենեւեանս լուսաւորեցեք
 զհաւատացեալս ՚ի քեզ : Օջրացի
 և զմեզ տէր՝ ՚ի պահպանութի պատ
 իրանաց քոյ ՚ի տունընջեանս յայտ
 միկ և յամ Ժառանակի : Այ զի լու
 սաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո
 արասցուք . և հանդերձեալ բարեցոյ
 հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո :
 Ե նորհօք և մարդասիրութիւն մե
 թոյ և փրկչին յսի քսի : Արուամ զայե
 լի փտութիւն իշխանութի և պատիւ :
 Եւ յիմ և միշտ և յաւիտ :

Յատկապէս իւր Ամենցուն :

Կատարուի մեր և կեանք՝ որ ՚ի հօրե
 առաքեցաք միածին որդի այ ար
 մեր և փրկիչ յս քս : Տուր մեզ զհո
 ղաղուի քո՝ զոր շնորհեցեր սբց քոյ
 առաքելոց փչմամբ քո ՚իս զկենդա

Եւ այսպէս Լ զամենազօր հողիդ քօ սբ:
 Եւ զի Լ մեք խաղաղացեալք յամ
 աշխարհակն սահեցնանց՝ լիցուք տա
 ւար Լ բնակարան անային շնորհացդ
 Լ զքօհանալով փաւրեցուք զքեզ
 ընդ հօր Լ սբ հողւոյդ Վ ս ան
 մեր . Լ յժժ Լ միշտ Լ :

Կ Եւ ասի սբ մծ զսա պատշաճի :

Կ Եւ ասի Արեւոկոյ՝ Եւ զեան Լ թի փատան
 ըօյս սա :

Եւ ըրբ ան սբ Լ հըզօր սբ
 Լ անմահ . որ յայտնեցար
 վս մեր ողորմեա մեզ :

Կ Եւ ասանորեայ Գալատեանն քրիստոսի
 Լ Եւ աղեազարդին :

Եւ ան . որ եկիք Լ գալոց Լ ս ողոր :

Եւ քաթու Եւ ասու թեան գիշերին :

Եւ ան . որ մատնեցար վս մեր ողոր :

● Ուրբաթու Կաշուճ՝ և յնձ աստից սրց: Խաչ
և Եկեղեցուց: Այլ յաճարս Պատոց:

||բ անձ. որ Խաչեցար վս մեր՝ ող՛:

● Ուրբաթու երեկոյն և շաբաթու գիշերն:

||բ անձ. որ Թաղեցար վս մեր՝ ող՛:

● Զասիկ և յնձ յարութեան կերակեց:

||բ անձ. որ յարեարդ ՚ի մեռելոց:

● Համբարձման Բոս:

||բ անձ. որ Համբարձար փառօր
առ Հայր՝ ողոր՛:

● Դաշտեան Հագոյն սրց:

||բ անձ. որ եկիր և հանդեար յա
աօրեալսն՝ ողոր՛:

● Վարդապետն:

||բ անձ. որ յայտնեցար ՚ի Թարօր
լերինն՝ ողոր՛:

● փոխանն էք Անուհին :

|| Բ ան . որ եկիր 'ի փոխանն ճօր
քոյ և կուտի' ողոր' :

● Թեոմայի Առաքելոյ Առաջեալ :

Փ Ի՛նչ որեալ և օրհնեալ միշտ նք կոյս
ան անին մտնամ մայր 'Վ. Դ. մատո՛

ղաղաչանս մեր որդւոյ քո և այ մերոյ

Փ Բ կել զմեզ 'ի փորձութեանէ և յամ'
վաանդից մերոց .

● Ե՛՛ն և ի սաղաղութն զտէր աղա՛ :

Մ Լ ասն լսելի լինելոյ ան այ ձայնի
աղաչանաց մերոց բարեխօսու-

թեամբ սուրբ ան անին : Ե՛՛ն ի ջա

նելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան

և գթութեան ան այ . ամենակալ

տէր ան մեր' կեցո՛ և ողորմեա :

Օրհնութիւն և փառք շօր և Որդ

ւոյ և շողւոյն սրբոյ ,

Վ. Ե. Դ. և միշտ և՛ :

✠ Խաղաղութիւն Արեւելոյն :

Եւ ասի սաղմոս մարիւն . յաւուս կիւրակէի
յառաջընթաց աւետարանին :

Եղիցի անուն ան օրհնեալ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Օրհնեցէք մանկունք զար . և օրհնե
ցէք զանուն տեառն . Տե՛ս 'ի թիւն 307

Յանուբս կիւրակէից՝ աստ ընթեռնանի Աւե
տարան բռչունն : Եւ ներածից տերունականաց
սաղմոք և գիւրք և աւետարանք ըստ Յուցակին :

● Աբբ Սէտարանիս ըստ
Մասթեոսի :

Է ելեալ անտի յնի՝ գնաց
ի կողմանս աիւրոսի և
սիդոնի : Եւ ահա կին մի

քանանացի ՚ի սահմանաց անտի նց

ելեալ աղաղակէր և ասէր : Աղոր

մեաց ինձ որդի դա՛թի դուստր իմ

չարաչոր այսահարի : Եւ նա ոչ ետ

նմա պատասխանի : Եւ մատուցեալ

աշակերտքն նր՝ աղաչէին զնա և
 ասէին . արձակեա՛ զնա՝ զի աղաղա
 կէ զհետ մեր . Նա պատասխանի
 ետ և ասէ . ոչ ուրեք առաքեցայ՝ ե
 թէ՛ ոչ առ ողխարս կորուսեալս տանն
 ինչի . Եւ նա մատուցեալ երկիրպա
 դանէր նմա և ասէր՝ տէ՛ր օգնեա՛
 ինձ : Պատասխանի ետ նմա և ա
 սէ . ոչ է բարձոք ասնուլ զհաց ման
 րկանց և արկանել շանց : Եւ նա ա
 սէ՝ այ՛ո՛ ար՛ք . քանզի և շունք կերակ
 րին ՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի սեղանոյ
 ան իւրեանց : Յայնժամ պատաս
 իանի ետ նմա յս և ասէ . ով կին
 դու՛ մեծ են հաւատք քո . եղիցի
 քեզ ույ և կամիս . և բժշկեցաւ
 դուստրն նր՝ ՚ի նմին ժամո՛ւ :

Է ելեալ միւսանգամ 'ի
սահմանացն տիւրոսի և
սիդոնի' և եկն 'ի ծովեզրն
գալիլիացւոց 'ի միջ սահմանացն 'ի
գեկապօլիս : Եւ բերին տուաջի նր
խուլ մի և համբ . և աղաչէին՝ զի
ձեռն գիցէ 'ի վերայ նորա . և ա
ռեալ մեկուսի յամբոսէ անտի՝ է
արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նր
և էթուք անդր . և կալաւ զլեզուէ
նորա : Հայեցաւ յերկինս՝ յողւոց
էհան և ասէ ցնա . երիփամբա՛ որ է
բացիր : Եւ նոյն ժամայն բացան
լսելիք նորա . և լուծան կապանք
լեզուի նորա . և խօսէր ուղիղ : Եւ
պատուիրեաց նց զի մի ումբ ասի
ցեն . և որչափ նա պատուիրէր նց,
նորա ևս ասուել բարոզէին :

ևս քան զևս զարմանային . և սակին
զմամբն բարձրոք գործեաց սա՛ զի
խլից լսել ապ' և համարց խօսիլ :

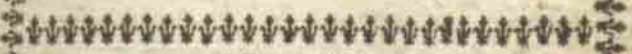
Քրիստոսի Աշխարհածիս ըստ
Հովհանու :

Է եղև 'ի վողի՛նն մինչ
իջանէին նորա 'ի լեանէ
անտի , ընդ առաջ եղև

նմա ժողովուրդ բազում : Եւ ահա
այր մի 'ի ժողովրդենէ անտի՛ ազա
ղակեաց և սակ . լարդապետ՛ ազա
չեմ զքեզ՝ հայեաց յորդի իմ զի միա
մօր է ինձ : Եւ ահա այս հարկանի
'ի նմա . և յանկարծ գոչէ և զարկու
ցանէ և Թաւալեցուցանէ զնա և
փրփրեցուցանէ . և հազիւ մեկնի
'ի նմանէ խորասակեալ զնա : Եւ
աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հան
ցեն զնա և ոչ կարացին . Պատաս

Խանի ետ չի և առէ : ուլ ազգ ան
 հաւատ և թիւք . մինչև յերբ եղէց
 ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ . մատն
 ապր զորդին քո : Եւ մինչ մատ
 չիւք , զարկոյց զնա դւն և շարժ
 լեաց : Սաստեաց յս այսոյն պղծոյ
 և բժշկեաց զմանուկն . և ետ զնա
 ցհայր իւր :

Եւ զարմանային ամենեքեան 'ի վր
 մե ծամեծացն այ՛ :

* Արցոյ Աճաարակիս ըստ
 Յօհաննու :

Կն դարձեալ 'ի կանոյ
 գալիլիացւոց՝ ուր արար
 զԸուրն գինի : Եւ անդ
 էր թագաւորազն մի որոյ որդին հի
 ճանդ կայր 'ի կափառնայում . Եւ
 իբրև լուաւ եթէ յս եկեալ է 'ի
 հրէաստանէ 'ի գալիլիա , եկն առ

Եւ զարմանային

նա և աղաչէր՝ զի իջցէ և բժշկիցէ
զորդի նր. քանզի մերձ էր ՚ի մեռա
նիլ. Լսէցնա յս. եթէ ոչ զնշանս
ինչ և զարուեստս տեսանէք, ոչ հա
ւատայք: Լսէցնա Թագաւորազն:
Տր էջ մինչք և մեռեալ իցէ մանուկն
իմ. Լսէցնա յս. եթէ որդին քո
կենդանի է. Եւ հաւատաց այրն
քանին զոր ասացցնա յս և գնաց:
Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ առաջ
եղեն նմա ծառայքն նր. աւետիս
ետուն և ասեն՝ Թէ մանուկն նորա
կենդանի է. Հարցանէրցնս լս ժա
մուն յորում աղաքինեաց. և ասեն
ցնա՝ էրէկ յեթներորդ ժամուն
եթող զնա ջերմն: Միտաց հայրն նր
եթէ յայնմ ժամու յորում ասացն
ցնա յս՝ Թէ որդին քո կենդանի է.
և հաւատաց ինքն և ամ տուն իւր:
Օ այս դարձեալ երկրորդ նշան արար
յս՝ եկեալ ՚ի հրէաստանէ՝ ՚ի դալիլիա

Երբ առաջնոյ աճուք փաշարաթին: Ան ՚ի
խորհուրդ արարչութեանն՝ և յարութեանն
զբնաստի:

Սրաստեղծեալ բանն յա
նէի՞ց՝ իսկզբանէ
զերկինս երկնից՝ և
զերկնային զօրս ան
մարմնո՞ց՝ իմանալեա

լին զընտրութիւնօց. և ըզգալի տա
րերց քառից՝ հակառակաց փարա
նից. ո՞րով յաւէ՛տ փառարանի՞,
Երրորդութիւնն անձնաւ ՚ի՛ն:

Լ՞րեքորբեանն միտրութի՛ն, միտր
 բնութն անուխի. լոյսն որ անեղ ա
 րարչականն՝ ասաց լինել լոյս եղա
 կանն. զոր և ծագեաց յօրն առա
 ջի՛ն՝ միաշարած կիւրակէինն. ո՛ր
 Տաբուկոսէն բացադրեցո՛ւք՝ զճիծ
 կեալ խորհուրդին ծանկցուք. զի՞
 լոյսն անտէս իմանալի՛ն, մաքուր
 հողւոց սեռանելի. ի՞նչն ծագեաց
 միաշարած՝ մեզ յարուե՛սք ճառա
 գայթ. Եկայք փրկեալք չ զճարթ
 նոյն՝ տուք օրհնութի յարուցելո՛ւն
 Ո՞րրդ սիրով խոնարհեցա՛ր՝ ի՛նչ
 կուի մեր մարմնացար՝ նա՛վին մարմնո՛ւ
 վրն խաչեցա՛ր՝ ի՛նչերեզման մահա
 կեդար՝ ա՛յսօր յարե՛ար անարա՛ր՝ ի՛նչ
 հրեշտակաց քարոզեցար՝ Եկայք՛
 Լ՞րեկցա՛ր խընկրեբի՛ցն՝ յողջոյն կե
 նաց ուրախալի՛ց՝ և՛ ի՛լերե՛նըն գա
 լիլեա՛յ՝ առաքելոց մեռասանից. ար

† անայն զմեզ ընդ նոսի՛ն՝ զքեզ ան-
սանել յօրրն վերջին՝. ե՛կայք՛:
|| Ի՞՞նի՛ որդիք զարե՛իք՛ հարսին լու-
սոյ տուք անետիք՛. ե՛թէ փեսայն
քո յարուցեա՛լ՝ յաղթեաց մահու
իշխանութ՛. գայ պրասկէ՛ ըզքեզ փա-
ռո՛ք՛ եւ ընդ առաջ պրճ՛նեալ զար-
թուք՛. ե՛րգեա՛ւերդ նոր յարուցե՛լո՛յն՝
ննջեցելոց կենա՛լոց ոլ՛՛ աղո՛ յն:

Թարս կիւրակեց ե Տերունական Տօնց:
Խնդրեացուք հաւատով միաբանու-
թք՛ ի՛ մենե՛ զի զողորմութե՛ զը-
նորհս իւր արասցէ՛ ի վ՛ժ մեր: Տո՛ն
ամենակալն կեցուսցէ՛ և ողորմեացի:
Աւեցո՛ տէր՛: Տէր ողոր՛:

† Աշտիք:

Բու՛մ ամենագօր և հրաշայի յարու-
թեդ քս՛ անձ մեր՛ երկիրպագա-
նեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն

Եւ նիս զանճառհուի բնակեալդ 'ի լոյս
 անճատոյց : Եւ մեր հողեղէն արա
 րածքս՝ խոնաբհեալք երկիւղիւ եր
 կիրպագանեմք . զսբ և զհրաշալի
 և զյազթօղ յարուիդ քօ օրհնեմք
 և փառաւորեմք : Եւ ընդ երկնային
 զօրսն մատուցանեմք զօրհնուի և ըզ
 փառս ի հօր և ի սբ շողւոյդ : այ՛

Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :

✠ Հար մր որ յերկնո՛ս :

✠ Կարող յարժամ 'ի թափօր ելանեն :

Եւ ևս խաղաղէր զտր աղաչե՛սցո՛ւք

Տէ՛՛մ' ք ո՛՛ զս՛րմեան՛ :

**Ս' ս 'ի վերսւտ խաղաղութ և փրք
 կութէ անճանց մերոց՝ զտր աղա՛ :**

Տէ՛՛մ' ք ո՛՛ զս՛րմեան՛ :

**Սղորմեաց մե զտր անճ մեր՝ ըստ մե
 ծի ողորմութ քում . ասասցուք ա
 մենեքեան միաբանութբ՛ :**

Տր ողորմեա՛. ար ողորմեա՛. ար՛՛ ո՛՛:

Օրհնուի՛ և փա՛ռք շօր և Որդւոյ
և շողւոյն սրբոյ: Ը. յԺԺ և
Միշտ և յա՛խտեանքս յա՛խտենից:
Ը՛ձէն:

Ը՛լէլու՛հայ ա՛լէլու՛հայ ալէ՛:
Օրհնեացի՛ և պահպանեացի և նա
խախնամեալ պահեացի արևելէն
կողմ ՝ իս . և հայրապետուի հայոց
այս նշանա՛ւ սբ Խաչի՛ւն և սբ Ը՛ե
տարանա՛ւ ս և ա՛ւարս շնորհի՛ւ . ան
ճամբ շօ՛ր և Որդւոյ և շողւոյն
սրբոյ: Ը. յԺԺ և միշտ և յա՛խտենս
յա՛խտենից ամէն:

Ե՛ւ գարնու շանեն գերեսս յարևմտս:

Ը՛ձէն Ը՛լէլու՛հայ ա՛լէ՛:

Օրհնեացի՛ և պահպանեացի և նա
խախնամեալ պահեացի արևմտէն
կողմ աշխարհիս: Ե՛ւ Թագա՛ւորուի
քրիստոնէից . այս նշանա՛ւ սբ՛:

Ի

Ե՛ւ

—
ԲՅ
—
ԳԿ
—
ԿԶ
—

Եւ զԵւրոպայի զառնան ի հարան :

Մ. Եւ ի լեւոնայ ան :

Օրհնեցի և պահպանեցի և նա
խահնամեալ պահեցի հարաւ այն
կողմ Տիւ . երկիրս անդատանս և
պաղարեբուի տարւոյս . այս նշա :

Եւ զառնան դեղ ի հիւսիս :

Մ. Եւ ի լեւոնայ ան :

Օրհնեցի և պահպանեցի և նա
խահնամեալ պահեցի հիւսիսային
կողմ աշխարհիս . վանքս անապատս
քաղաքս և գիւղս . և բնակեալ ժո
ղովուրդս ի սոսա . այս նշա : Մ. Եւ ի

Եւ զառնան ի բեմն և ստեմն դարմեալ :

Օրհնուի և փառք հօր և :

Կարող Թափօրի և խաչի :

Սուրբ Սաքիւս անդաշտսցուք զմե՛զ զի
ստլաւ փրկեցի զմեզ ի մեղաց . և
կեցուցի շնորհիւ ողորմուէ իւրոյ
Մ. Եւ նակալ տր ան մեր կէ :

✠ Ազարի :

Պահպանեալ զմեզ քս մծ ար լ հո
վանե՛ւ սբ և պատու՛ տկնն խաղի քո
ի խաղաղուէ : Փրկեալ յերեւելի և ա
նբրև ոյթ թ շնամե ոյն : Երժ մաւ՛ որեւ
գահուք փառաւ՛ որեւ զքեզ լ հօր
և ընդ սբ շողւոյդ : Եւ յԺ և :

Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :
✠ Հայր մեր որ յերկնս :

✠ Ի սկ յաշաւուքս յես սբ տծին և բարոյն
✠ Սարգս թրւ :

րհնեցէք մանկունք զտր . և
օրհնեցէք զանուն տեառն :
Երկիցի անուն մն օրհնեալ
յայտհե տէ մինչև յաւ իտեան :
Եարևելից մինչև ի մուտս արևու
օրհնեալ է անուն մն :

Եւ արձար է ի վերայ մտ աղգաց տր .
և յերկինս են փառք նորա :

Մէ է ույ տր մծ մեր ի բարձունս

բնակեալ. և զխոնարհս տեսանէ
յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ. և
բարձր առնէ զտառապելս յաղբեաց:

Եւ արուցանէ զնս իշխանս ընդ իշ-
խանս Ժողովդեան իւրոյ:

Եւ նակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրա-
խամիտ. ունի մայր որդւոլք բերկրել:

Փառք հօբ և որ: Եւ յԺմ և միշտ:

17
18
19

Յերկնաւ ուր Ե հօա ընտրեալ:

Զոր հովիւ ըն քաջ թո՛ղեալ

յերկինս և եկեալ ի խընդիւր մեզ

մո՛լորեւոցս. որո՞վ լոցեալ զթիւ հօ

րիւրո՛ցդ. արար ուրախութի՛ն ի յերկ-

նինս երկնաւ ո՛րայդդ. սիւղաբեւք ը՛զ

մե՛զ բարեխօս լերո՛ւք առ Թ՛ր զնս

բաւճեալ մեղա՛ց մե՛րո՞ց: Տե՛սա

նով զք անտեսին. խորհրդանձն էր
 խորոցն աստուծոյ. որք ելեալք ը
 միանձնին տղասաւորել տնօրէնուեն.
 Ի՛ծնը նդեանն աւետանօրք հոյ
 լացն. և կանանցն իւղաբերից կե-
 նաց քարո՛ղք ըզկենդանոյն. ան՛ղ.

Պահապանք անշարհի. բանակը բ
 յոն շուրջ զե՛րկիւղանձնօրք. բարե
 կամք ազգի՛ մարդկան՝ միջնորդք մա-
 հու և՛ յարուեն. միքայել և գարեի
 ել մե՛ծք որք կայք միշտ առաջի
 ամենասուրբ ե՛րրսրդուեն. ան՛ղ.

Ա՛ յօր ցնծոյ զուանքացեալ եկե
 ղեցի՛ հեթանոսաց. տանելով զնի
 շատակ մեծի նահապետին և հօրրն
 հաւատոյ անբահամու. օրհնեցէք
 մանկուք սիօնի՛ զհայրն լուսոյ ան-
 լը՛նեի. **Ա՛** յօր նո՛ր եկէ կոչեցեալ
 մարգարէի՛ւքն առ անձ. տօնեալ ցրն

72
 մկ

Ըստ ըզանն հսկուացն խորայիկն
առաջից. զով ելան ըզգլուխ անկեն
երկնաց որմոց յարմարուե՛լ. Լ. յսոր
իզլուխն լերանց անեն այ՛հ հաստա
տեալ. որև յնէ՛տ ուսոգիս յամպոց
հոգւոցն անբուղիս առ անասնն անձ
րևօք. բարեբանեան զայդբիւրն կե
նաց զարբուցանօզը՛ն ծա՛րաւեաց:

ամ
մի

Չառանձօտու զօրհներգն շիս մար
դասիրուք ըզ քո ընկան թագուն որ
իառաց. և զմենկունս եկեղեցւոյ քո
պահեան իխանա՛ղուե՛լ. Արտեսօղզ
ե՛ս խոնարհաց յե՛րկնից ի՛ յերկիր և
տը՛օղ ողմբմուե՛ս ա՛զգի մարդկան՛.
ըզմա՛. Տ՛նգ սերօթե՛սրն սրբանայ հա
մանձայնեան քե՛զ երգեմք երեքսրք
բեանն անբու՛ի խնայեան քաղցրուք
յարարածըս քո. և զման՛:

անկ
մի

Ա՛շակերարէք քսի և՛ առ մմ տիե՛
ղերս առաքեալք բարեխօսեցե՛ք
առ.

առ ար լան արն մեր: Աբբա եք զգա
 ու՛նք քարոզել աներկեազ ուզ բանը ն
 կենսոց յաշխարհի: բա: Աբբ արժա
 նի՛ եղէք տեսանել ճարմնով զորդին
 ան յայտնանդէս. բարե:

Ը զձգնու՛նք ծ սրբոց քոց քա մօ
 նելով այսօր ընդ զճրս անմարմ
 նոցն. քեզ երդե՛՛ք անլուսելի
 զօրն աշա՛նու թի՛: Մե՛րկացեա՛ծ Ը
 ը ի ճարդ կային տրկա՛րու ե ըզգե՛ստ.
 հաւ՛ատոյ լառեա՛լ ըզգե՛ստուք
 յո՛ղթեա՛ Ը հակառակա՛մարտիչն
 ի պատե՛րադմի: Ա՛րկրտեա՛ծ Ը
 ընդ քսի հե՛ղմամբ արեանն իմա՛հ
 մ ծու թեա՛նն զդո՛ւ ճրա՛ կերտք
 շի՛նեա՛ Ը ի վայե՛լ լու՛թի՛ սք
 արքա՛ յու թեա՛ նն:

153
 154

Թարգ զկնի մանկանցն:

Անխաղաղուէ ան աշխարհի և հաս

տատուե մբյ եկեղեցւոյ, զոր աղա
ճեսցուք: Ասացուք ամբն միաբանու
Թբ: Տթ ողորմեա. ար ողորմեա. ար:

Առեք:

Աբ ես ար ար մեր՝ հզօր և փառաւոր
բեալ. որ նատիս ի կառս քօթեալ
կանս և լոյս ծագես յարարածս քո:
| Ասաւ որեալ զմեզ ար ի ժամ ա
ռաւ օտուս. ոսյ զի ի ծագիլ լուսոյ
տը ընջեանս՝ ծագեսցի առ մեզ
դու թ մարդասիրուե քոյ. Հեռա
ցո տէր զխարէութիւն սատանայի
և զբռնութիւն նորա խորտակեալ
աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամ
որքոյ: Աբա և զերկիրս պրտղաբերս
ի սրնունդս ծառայից քոյ: Աորոց
հանապտղ փառաւորեալ գովի ամե
նասուրբ Աբորդութիւնդ.
| յժամ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն:

իրեցի՛ զի լու՛իցէ օր զձայն
աղօթից իմոց . զի խոնարհե
ցոյց զուսկն՝ իւր առիօ .

Եւ ես յաւուրս իմ կարգացի առնա .

Ք ըջեցան զինե երկունք մահա .

Ե վիշտք դժոխոց գտին զիս :

Օնեղութի՛ և զանձկութի՛ գտի , և
զանուն անդ կարգացի :

Ս օր փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմի՛ծ անձ
մեր . ողորմի և պահէ՛ զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՛ և օր կեցոյց զիս .
դարձ անձն իմ՝ ի հանգիստ քո՛ զի
տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ՛ .

զաչս իմ յարտաաւ՛աց . և զոտս իմ
ի գայթակղուէ՛ . հաճոյ եղէց առա

ջի ան յերկրին կենդանեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և ես
խոնարհ եղէ՛ յոյժ :

Եւ աւացի 'ի զարմանալ իմում Թէ
ան մարդ սուտ է :

Օ ինչ տաց տրիտուր ան ընդ անի'
զոր և եա ինձ :

Բաժակ փրկուե ընկալայց . և զա
նուն ան կարգացից :

Օ աղօթս իմ ան տաց' առաջի ան
Ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի ան մահ սրբ
իւրոց . ո՞ տր ես ծառայ քո եմ .

Ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ :

Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատու
ցից պատարագս օրհնուե . և զանուն
անդ կարգացից :

Օ աղօթս իմ ան տաց' առաջի ան
Ժողովրդեան նր . 'ի դաւ ի Թս տան

ան . և 'ի մէջ քո երուտագեմ :

Օրհնեցէք զտր ան ապինք . գովե
ցէք զնա ան Ժողովուրդք :

Օ օրացի ողորմուի նր 'ի վր մեր .

և ճշմարտութիւնն՝ մնացէ յաւիտեն :

Բ՛Տ՝ յանուան քում կեցն զիս . և ի զօրութե քում իրան արա ինձ :

Բ՛Տ՝ Լուր աղօթից իմոց . սեկնդ ի բանից բերանոյ իմոց :

Օտարք յարեան ի վր իմ . և հզօրք ինդրեցին զանձն իմ . և ոչ համարեցան զքեզ ան առաջի իւրեանց :

Բ՛Տ՝ Կա անձ օղնական իմ . և ար ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիսն իմ , ճշմարտութե քով սատակեալ զնն :

Ի սկանօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ . և խոստովանեղէց անուան քում ար՝ զի բարի է :

Բնմ նեղութի իմմէ փրկեցեր զիս . և ի թշնամիսն իմ ետեւ ակն իմ :

Տուր զօրութի ճատայի քո . կեցն զորդի աղախնոյ քոյ . և արա ապիս նշան բարութեան :

Տե սցենն ատե լիք իմ և ամաչե սցենն. զի
գու ար օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր
զիս : Փառք հօր և' : Լ. յԺ մ և' :

✠ Մարտոնք 'ի Տօնի ամ սրբոց :

Քս ամ մեր՝ լս ի աչի քոյ պատու և
կանի՝ զխաղաղութի քո տուր մեզ ար
Մ ք սրբուհւոյ Լճաճնին, և Յօհան
նու կարապետին, և սբյն Ստեփան
նոսի նախավկային՝ զխաղաղութիւն
քո տուր մեզ տէր :

Մ ք սբց քոյ Լուսաբելոց, Մարգա
րէից, Մարգարեապետաց, Մարտիրոսաց,
Հայրապետաց, Դղնաւորաց, Աուսա
նաց, Սիանձնց, և յրկնային զօրացն՝
զխաղաղութի քո տուր մեզ ար :

Մ ք սբյն Իրեգորի մերոյ Լուսաւոր
չին. և Յակոբայ արդարոյն. Յակո
բայ առաքելոյն. և Յակոբայ մրճբը
նոյ Հայրապետին. Մարուգէի ճշնա
ւորին, և Սեւիատոսի եպիսկոպոսին,

և Կէորդայ զօրավարին : Բարեխօսու
թք յիշատակաւ և աղօթիւք սբսն
(սյս անու), որոց այսօր է յիշատակ :
Օխաղաղութի և զմեծ զողորմութի
քո պարգեւ մեզ մարդասէր տր :

● Բարսղ առաքելոց և մատթոց :

Աք ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զտր
որք զչարսն պարտեցին՝ նեղուէցն
համբերեցին : Ի ուսեղէն և երկնային
անթառամ պսակացն արժանի եղեն
Ի՛ շօթիւք նց և բարեխօսութե մեզ
ողորմեցի : Ի մենակալ տր մծ մեր՝
կեցո՛ և ողորմեա՛ :

● Առօթք Ի տանի Առաքելոց և Մարգարեից .
Հայրապետաց և Կարգապետաց :

Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանելի
զվկայսն քո (սյս անու) Ի՛ն մծ
մեր . և հաղորդս արարեր զնս կամա
ւոր ջարջարանաց քոց : Ի՛ ըգ՝ բարե
խօս առ քեզ ունիմք . որք սաս և լք

ամ տիեզերս սբբ հցեն : Այ զի աղօ
 թիւքնց և բարեխօսութեն՝ խաղաղա
 ցուցես զհենցազտլարու թիս մեր .
 փրկելով յերևելի և յաներևոյթ
 թշնամւոյն : Ե նորհեա՛ մեզ արևս
 օրինակի նոցին կեալ . և զվախճանն
 մեր կնքեա՛ ուղղափառ խոստովանու
 թք՝ ի յոյս կենացն յաւիտեննց :
 Օ ի և մեք արժանի եղիցուք մտա
 նել յերկնային խորանան լուսոյ՝ և
 ժառանգել զպատրաստեալն իսկզբա
 նէ աշխարհի սբց քոց զարքայութիւն :
 Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւոր
 բեպուք զբեզ ընդ հօր և ընդ սբյ
 հոգւոյդ . Եւ յճմե՛ :

Գ Վ սարկամագ վարդապետե ասացեալ :
Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո :
 Օ ճնօղոն մեր : Օ վարդապետա :
 Օ Էղբարս : Օ ընկերս : Օ կերակ
 րիչս : Օ ուխտաւորս : Օ ճանապարհ
 318 հորդս :

Հորդա: Օ հանդուցիչս: Օ Լատուս
 կանոթս: Օ Խոստովանողս: Օ ա
 պաշխարողս: Օ գերիս: Օ հիւանդս:
 Օ նեղեալս: Օ իշխանս: Օ Զարա
 րարս: Օ բարերարս: Օ Թշուաժիս:
 Օ ասեկիս: Եւ որք պատուիրեցին
 մեզ հաւատով:

Եկեա Տէր և ողորձես:

Բարերար և բազում ողորմ յո՞՞ճ՝ քո
 աննուաց գիտուքդ և անբաւ ճի
 դասիրուքդ՝ յեկեա զմի հաւատա
 ցեալս ի բեզ և ողորմեա մանչէն:
 Օգնեա՛ և վրկեա յիւրաքանչիւր զը
 տանդ ից և ի փորձուեց: Երժանաւ ո
 րեա՛ գոհուք փառաւորել զչալք և
 զՍրդե և զսբ հոգիդ: Եւ յի՛՛մ և՛:

Առթիւ Մարտիրոսաց՝ Զգնանոցաց՝ և Կո
 ոստանաց:

Պատկիչ սբց Վա՛ որ պատկես զսբս
 քո և առնես զկամս երկիւղա

Թագ քոց. և նայիս սիրով և քաղց
 թաթի յարարածս քո: | իւր մեզ
 յերկնից ՚ի սրբուհի քուամէ, բարե
 խօսուիք սբ անձանքն և աղաչանք
 ամ սբց քոց. և որոց այսօր է յիշա
 ւակ: | իւր մեզ սր և ողորմեա.
 ներեա քանեա և թող զմեզս մեր
 ՚ի բժանաւորեա զօհուիք փառաւո
 ղել զքեզ ընդ հօր և ընդ սբ հօր
 ւորդ: ՚ի յիմ և միշտ և՛:
 Յիշեա՛ սր զպաշտօնէյս քո՛. և այլն
 ՚ի արեւար և բազում ողորմ անձ՛ քո՛
 Օրհնեալ աէր մեր յս քս. ամէն:
 • Հար մը սր յերկնս՛:

320

Ապոս

Handwritten text in the left margin:
 ...
 ...
 ...

Առնէք Մանասէի Թագաւորի
Ընթիւն :

Ի՞նչ ամենակալ անձ ար
բահամու՝ իտահակայ՝
յակոբայ՝ և զաւանկի
նց արգարոց . ամենա
կալ ար՝ Թո՛ղ զմեզս իմ :

Ար արարէր զերկինս և զերկիր՝ և
զան՝ զարգ նոցա . ամենա՛ :

Ար կապեցեր զճով բանիւն հրամա
նի քո . փակեցեր զխորս . կնքեցեր
ահաւոր և փառաւորեալ անուն ար
քով սրբով ամենա՛ :

Մեր մտինք՝ սարսի և գողայ յերե
սաց աչի գորուհ քո. ամենա՛ :

Եւսաւ է մեծ վայելչութի փառաց
արբուհ քո. և սաստիկ է բարկուի
սպառնալեաց քոց՝ ի վր մեղաւորաց
անչաի և անքնիկն են ողորմութիք
աւետեաց քոց. ամեն՛ :

Դու սր բարձրեաց՝ գթած երկայ
նամիտ բազում ողորմ. և զլջանաս
ի վր չարեաց մարդկան. ամեն՛ :

Դու մեծ՝ ոչ եղեր զապաշխարուի վր
արդարոցի արբահանու. ի սահակայ և
յակորայ՝ որք ոչ մեղան քեզ. ամեն՛ :

Եւ եղեր ապաշխարուի վր իմ մե
ղաւորիս. զի մեզայ աւելի քան զս
ւաղ ծովու. և բազմադան անօրե
նութիք իմ. ամենա՛ :

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել
զբարձրութիս երկնից ի բազում
անօրէնութե իմոց. ամեն՛ :

Աորացեալ եմ ես 'ի բաճուէ կապա
նաց երկաթից' և ոչ գոյ ինձ հան
գիտտ ամենա' :

Ի արկացուցի զսրտմառութի' և զչար
տաաջի քո արարի . կանգնեցի սրտ
կեր' և բազմացոցի զցատուսն ան
ձին իմոյ . ամենա' :

Ի՛ւր արդ ար' խոնարհեցուցանեմ
զձուներս սրտի իմոյ' և հայցեմ 'ի
քաղցրուէ քումմէ . ամենա' :

Մեղայ ար' մեղայ . և զանօրէնուիս
իմ ես ինձէն գիտեմ . ամենա' :

Ի զաչեմ և ինդրեմ 'ի քէն թող ինձ
ար' թող ինձ . և մի կորուսանեի զիս
րտտ անօրէնուէ իմոյ . ամենա' :

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ ար .
և մի յիշեր զչարիսն իմ . և մի օգար
տաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի նեւբոյ
երկրի ջարեօք . ամենա' :

Օ, ի դու անձ' անձ ապաշխարողայ

Ես և յիս ցոյց զբարեբարութիւնք քո
որ անարժան եմ. ամեն:

Ահա յուսցես զիս ըստ բազում ողոր-
մութեան քում. և ես օրհնեցից զքեզ
զամ անուրս կենաց իմոց. ամեն:

Օ, քեզ արժեք օրհնեն ամ զունարթունք
երկնից. և քո են փառք յաւիտենստ
ամեն: Փառք հօր և Արդ: Ը. յ. յ.:

Ազաջեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր՝
Թող ինձ զմեզս իմ:

Ըստ զում ողորմ տէր՝ ողորմեա ինձ:

Ըստ ուժամ՝ քանեա զիս զմեղաւորս
՚ի մեղաց և կեցո:

Ըստ քեզ յիս ՚ի մեղացեալ Տառայո.
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Ըստ մնորհնեալ սրբաւհի և մշտ կոյս
ամժամ ին մարիամ. բարեխօսեա առ
տէր վասն մեր:

Ըստ սրբայ՝ բարեխօսեցէք առ հայր
՚ի յերկնս վս մեր մեղաւորացս:

Ինչ որդի այ անարխակալ ընկալ զա
ղաչանս մեր . զի 'ի բեզ են ապաւին
նեալ անձինք մեր :

Յաղթօղ զօրութի՛ սբ և կենդանա
բար և պատուական խաչիւ քով տր'
պահպանեալ զմեզ :

Առքեալ տր զհրեշտակ խաղաղութե
քո՛ որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխը
աովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութի քով յիշեալ զմեզ
տր՛ յիշեալ զմեզ . յորժամ դասար
քայութի քով և ողորմեալ մեզ :

● Բարոզ :

Եկեալքո՛ 'ի խոտոտլանութի ապաշխա
րութե՛ հաւատով զոյս միածնի
որդւոյն այ գիցուք 'ի սիրտս մեր .
Ենդրելով 'ի նմանէ զքաւուրի և զթո
ղութի յանցանաց մերոց : Այ՛ զի նա
ինքն է նախախնամօղն ան յաւիտե
նական . որ եկն կամաւ հօր 'ի փրօ
կել

ԿԵԼ զարարածս . և ասաց՝ զինքն լի
 նիլ բաւիչ մեղաւորաց . յոյս ատաշ
 խարուղաց . շնորհելով զհանդիստ
 աշխատելոց . ընդունելով զծանրա
 բեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք
 յատաշխարուի քնուէ . Եւրդ՝ եկայք
 ամքն . խոնարհեալ անձամբք՝ բեկել
 օրաիւք՝ անկցուք և լացցուք առաջի
 ան արարչին մերոյ . զի անցուցէ ՚ի
 մէջ զցառուէն պատուհասի յնցանց
 մերոց բարերարութեն իւրով . Եւնա
 կալ ար ամ մեր՝ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

Գ. Ազօժք :

ՏԻ ամ միւրիւթէ մերոյ՝ որ ողոր
 մածդ ես և գթած . երկայնա
 միտ բազում ողորմ և զղջանաս ՚ի վր
 չարեաց մարդկան : Ար՛ ճչ կամիս
 զմահ մեղաւորին . այլ՝ զդառնալ նր
 ՚ի չար ճանապարհէն և զկեալն :
 Եւս ար՛ առատ ողորմութքով միսի

Թարեւ զճարտար քո. և տար սց
 տեղի սպաշխարան: Հաշտեալ մար
 դասիրութ քով: և արա գոտու ան
 դամս եկեղեցւոյ քում սրբ: Այդ զի
 առողջացեալք հոգւով՝ խոստովա
 նութ և սպաշխարութ մտցեն յեկե
 ղեցի քո սր: Եւ ընդ ժողովորեան
 քում, քեզ հանցեն զօրհուծի և
 զխառ հօր և որդւոյ և հոր:

Գ. Վարդ. Եւ. 5:

սնկց ինոց ունկնդիր տր.
 և խնայ առ զաղաղակ ին
 ցայեալի ձայնս զօրծնց
 ինոց՝ Թարամ: որ իմ և ամ իմ.
 Եւ զքեզ աղչեմ տր ը առն օտս լուծի
 ցես ձայնի իմում. ք առ առ օտս պատ
 րաստ եղէց յնդ իման լինել առ քեզ.
 Այ թէ գու ամ կամիս զմօրէնսի.
 ոչ բնակին առ քեզ չարք. և անօրէնք
 մի բնակեացին առ աղի աչաց քոյ:

1. Երկրի զայնուհի ոյք գործին զա
 նորէնուհի . կողուտանեա զամենեանն
 ոյք խօսին զսուտ :
 Օ այր արեւնայն : զ և զնենդաւոր
 պիղծ առնես դու տր . այլ ես ըստ
 բազում ողորմութե քամեմտից 'ի
 տուն քո . և երկիրպագից 'ի տաճար
 սք քո երկիւղիւ քո :
 Տր' առաջնորդեալին յարգարուե
 բում վանն թշնամեաց իմոց . ուղիղ
 արաւ առաջի իմ զճանապարհս քո :
 Օ ի ոչդոյ 'ի բերանս նց ճշմարտա
 թի . և սիրտք նոցա նանրեալք են
 նայ գերեզման բաց է կոկորդ նց . և
 լէզուօք իւրեանց նենդաւորք է զեն
 ՚Նաստեա զնստմ' զի անկցին 'ի կոր
 հրդոց սրտից իւրեանց . ը բազում
 ամբարշտութե նց' զ' բռեա զնս . զի
 գառնադուցին զբեգ :
 Աւրախ լիցին ամբն ոյք յուսայիւ
 328 Է՛ն

Են 'ի քեզ . յաւիտեան ցնձացեն
և բնակեցոյնս դու 'ի նս :

Պարծեցոցին 'ի քեզ սբե լիք անուան
քո . զի օրնս եսցես դու զարդարն . ար
նայ զինու հնձուք քով պսկեցեր զմեզ :

Ես քառաւուսառ ողորմութ քով .
ցնձացաք և ուրախ եղաք զամենայն
աւուրս կենաց մերոց :

Աւրախ եղաք փոխանակ աւուրցն .
յորս խոնարհ արարեր զմեզ . և ա
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :

Հայեա ար 'ի ծնյս քո և 'ի գործս ձե
ռաց քոց . և ստաջնորդեա՛ որդւոց
նց . եղիցի լոյս անայ 'ի վր մեր :

Չգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
ի մեզ ար . և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա՛ մեզ :

Ի խորոց կարդա ի սաքեզ ար ար
լուր ձայնի իմուս :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն
աղօթից իմոց :

Ի՞նչ զանօրէնութիւն իմ քննես տր տր,
իսկ ո՛ր կարէ կեալ առաջի քո զի 'ի
քէն է քաւութիւն:

Ո՞ր անուն քո համբերի տր. համ
բեր անձն իմ բանի քում. յուսա
ցաւ անձն իմ 'ի տր:

Ի պահէ անէօտու միջև յերեկոյ. 'ի
պահէ անէօտու յուսացւ իհէլ 'ի տր
'ի տեանէ է ողորմութի բաղում. և
'ի նսանէ է փրկութի. և նա փրկեաց
զիհէլ յամ նեղութեց նորա:

Ո՞ր լի՛ արա ինձ անէօտու զողորմու
թիւ քո. զի ես 'ի քեզ տր յուսացայ
Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից.
զի առ քեզ տր համբարձի զանձն իմ.
Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ո՞ր ինձ առնել զկամս քո. զի դու
ես ամ իմ. Հոգի քո բարի՛ առաջ
նորդեացէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Ո՞ր անուն քո տր կեցուցես զիս. ար

Կրուք քով հնգես ի նեղէ զնձն իմ:

Ողորմութ քով սատակեա՛ւնձ զԹշնա
միս իմ. և կորո՛ զնձ նեղիչս՛ անձին
իմոյ՛ զի ես ծառայ քո եմ:

Ը՛հ յանու՛ան քում կեցո՛ զիս. և ի
զօրութե՛ քում իրան արա ինձ:

Ը՛հ լուր աղօթից իմոց. ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վ՛ճ իմ. և հզօրք
իմդ բեցին զանձն իմ. և ոչ համարե
ցան զքեզ նձ առաջի իւրեանց:

Ը՛հ սա՛ նձ օգնական իմ. և նր ընդու
նօղ հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի Թշնամիսն
իմ, ճշմարտութ քով սատակեա՛ զնձ:

Իս կամօք իմովք պատարադս մա
տուցից քեզ. և խոտտովան եղէց
անու՛ան քում նր՛ զի բարի է:

Յնձ նեղուէ իմմէ իրկեցեր զիս.
և ՚ի Թշնամիս իմ ետես ակն իմ.

Փառք Հօր և Որդ՛:

Ողորմութիւնն լի եղև երկիր . և
բանիւ տեսան երկինք հաստա՛ :

Ողորմութիւն : 32 . 4 :

Երբ Տեառն Ներսէսի վասն Երկրորդի աւուր
Արարչու Կեանն և վասն Երկ
նայնոց Զարացն ։

Րարջակա՛ն Ե՛ բանին
հրաման՛ Ի՛ յերկրոյ

դուռն աւուր ըս
կըզբան՛ ըզջուր
սըն՛ Ի՛ ջոցն բա

ժանեաց հաստատուք պարունակեց՛

որով զ՞ն հողեղինաց՛ անջրպետեաց

Ի՛ հրեղինաց՛ ։ Է՛ նստին որդիք լուսոյ՛

տուրք օրհնութի երդեակ լուսո՛ յն ։

Խաղմաչեայ՛ հոյք քրօքեից երեք

որդեանրդ որօքեից՛ ։ աթոռք անեղ

Օրումեցեց և արուեց ի շահանուեց
 և պետուեց. և ամ անուանելոց՝ որք
 ի յերկինս պաշտատանօք. ընկալ ք
 ուրախութի զմեզ յօր մահու. և յա
 րուե. Է նոսին օրհնել հոգւով ըզ
 քեզ ընդ հօր փառաւ^ր արեւ^մ լճի:

Երբ զՍ Երրորդի մեռք Արարչուն. և զ
 Երրորդի դարուն և ի Զովհաննէս մկրտիչ

ամիսն և բանն որ Է հօր արար
 ջալից և համազօր. յերրորդ
 աւուր զԶուրարն զատոյց՝ ըզբոյս և
 զտունի ըս բղիտցոյց. իսկ ի յերրորդ
 դարուն դարձեալ՝ զԶուրցըն հեղեղ
 ցամաքեցոյց. զնոյ տասպանումն իւր
 արեցոյց՝ ըզկենդանեաց սեռս աճե
 ցոյց. տուք օրհնութի անձառ ըու
 տոյն՝ հօր և որդւոյ և ար հո^ւ գւ^ւ յն.
 Ի^օնդ ծառնց երկրի զգալեաց. արն
 կեաց և զտունկս իմանալեաց. զհե
 ղի. զմեղացըն ցածուցեալ՝ զդասս

92

արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և
մեծն 'ի ծնունդս կանանց' միջնորդ
չնորհաց և օրինաց. առբ'.

Թափառն օրին երկնից զհնունոր՝ ար
քայունն աւետար՝. խընդրեա
ղքնելելա 'ի սրտի' առ 'ի հովտէս
տրամականէ'. յուխտեալ տեղին
տէրունական 'ի խոստացեալն որդ
ւոց մարդկան'. առբ'.

Եւ առանգին՝ հօր սպասունոր՝ և
յարդանդէ երկրապագօղ. կարա
պեա և մրկորտիչ՝ այնմ որ մեղաց
մերոց քանիչ. յեր բարեխօս առ
նոյն զրթած՝ ջընջել զգիր մեր յան
ցանաց. առբ օրհնու".

Ի՞ հօրէ լոյս ծագեցար՝ մեռել բնու
թեննս կենդանարար. առաքեցէր յա
ռաջընթաց՝ սբ զյօհմնէս քարոզ կե
նաց. սորին հայցմամբն ամենակալ
զպաղատանքս մեր ընկալ. առբ'.

ՅՅՅՅՅՅՅՅ

Ի շորրորդ օր գարձեալ հրշմկն ետ
 զաւեւտիսն կուսական՝ Թէ լոյսն որ
 ոչ բովանդակի՝ Ի քէն մրմնով պարու
 նալի՝ յոր օրնեցայք ազգք երկրա
 ծինք՝ տուք օրնէի պսակն՝ կո՛ւսի՛ն
 կա՛ւսին նախնւոյ մօրն և այի՛ յորմէ
 ազանըն հին պրտի բարձն անէ ծքրն
 տրտմական քո սք ծննդեմք կոյս մա
 թիամ՝ աղաչեալ զքո միածնին՝ Թո
 զուլ զմեղս որդւոց նոցին՝ յոր՝
 հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս՝
 յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս՝
 յոր լուելոյ քո զաւեւտիս՝ խնդրեա
 լինիլ մեզ լուելիս՝ զձայն աւեւտեաց
 քո միածնին՝ եթէ եկայք օրնէլք

հօր իմ. յոր՝:

Չսոյնիւ՛ առ քեզ տր պազատիսք՝ և
 առ ջի քոյ անկանիսք՝ աղաչանօք ան
 ամնին՝ շիջո՛ Ի մէնջ ըզբոց հնային՝
 տուր արտասու՛օք ըզմեղս ջընջել՝ և
 վերբասին զմեղ նորոգել՝ յոր օրն՝

Դ ԼԻԿԱՎԼԱՐ ԸՎԱՐՄԱՐՄԱԿԵՄ՝ ԱՆԿԵՐ Ը
 ԾՈՎ ԿԵՆԿԱՂԱ ԱՆՏԵՄ՝ ՎԵՐԱԲԵՐԵՍ
 ԸՆԴ ԿԵՐՈՍԻ՝ ՂՄԵՂ Ի յԱՎԵԱՅ ՄԵՂԱՅ
 ԾՈՎԷՍ՝ ԱՐ ԻՂԱՄԱՆՕՔ ԳԵՐԱԳՈՒՆԻ՝
 ԱՆԱՊԱԿԿԱՆ ՔՐԱՄ ԾՐՆՈՂԻ՝ յՈՐ ՕՐՏ՝

ԵՐԳ ՎԱՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԳԻ ԱՆՈՒՐ ԱՐԱՂՄԵՆ
 Ե ՎԱՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԳԻ զԱՐՈՒՆ ԵՒ ՍՈՒՐՔ
 ԱՍՊԵՆԱՆ ՔՄԻՆ

ԵՆԱՊԱՅԻԹԵՍԼ ՔԱՆՆ Ի ՀՕ
 ՐԷ՝ յՈՐ ՀԻՆԴԵՐՈՐԳՐՆ ՏՐԱ
 ՄԱՅԷ՝ ՔՐՂԻՍԵԼ Ի ԸՐՈՅ ԱԵԱՍ ԿԱՅՄԱ
 ՈՍՅ՝ Ե ԹԵԱՆՈՐՍ ՕՂԱԿԱՆՈՍՅ՝ ԻՍԿ
 Ի ԳԱՐՈՒՆ ՀԻՆԴ ՄԵԿՐԵՄԻՆ՝ յԱՄԱԿՆ
 ԵՒ ԾՈՎԷ ԽՈՐԱՅԷԼՆ ՀԻՆ՝ ԽՈՍԿՈՒՔ ՀԸ
 ՐԱՂԻԿ ԿԵՐԳՈՐԾՈՂԻՆ՝ ԱՄԱՍԻՆ Ե
 ՓԱՍՍ ԱՆԵՂ ՔԱՎՆԻ՝ Կ:

Ս՝ ԱՐՐԱՅԷՍ ՕՐԻՆԱԿԻ՝ ԱՌԱՔԵԼՈՅՐՆ
 ՔՄԻ՝ ԱՐՔ Ի ԾՈՎԷՆ ԱՓԵԵՐԱԿԻՆ՝ Ի յԵՐԿ
 ՆԱՅԻՆՍՐՆ ԿՈՂԵԿԱՆ՝ ԱՆԿԻՆ Ը ԾՈՎ ՇԱ
 ԿԱՆ՝ ԵՒ ՀՈՂԻՆ ՄԵԿՐԵՄԵԿԱՆ՝ ԽԱՎ՝

Յո՛ւրախութիւնս անզրաճական՝ ի
հարսանիսն անտղական՝ զձեզ առա
քեաց հայրըն փառաց՝ հրճիրատուք
տրրումականաց՝ սբ հարսանեցն յայն
հայցեցէք՝ ընդ ձեզ լինիլ մեզ պարա
կից՝ տացուք հրաշից ներ՝ :

Նորոգողք տիեզերաց՝ ի նախահօ
րըն յանցանաց՝ նորափետուք զար
դարեցիք՝ զեկեղեցիս հեթանոսաց՝
պաղատեցէք առ նոյն դրթած՝ զմեզ
նորոգել ի հնոյ մեղաց՝ տացուք՝ :

Ը ի նօղ էի՝ ջրս համայնից՝ արբածոց
ի յանդոյից՝ նոյն շինեցեր զեկեղեցի
վէմդ ի վճ վիմին բանի՝ ընդ ե
զեալ հիմունս ի նոր սիօն՝ ըզմեզ
յօդեալ շինմամբ ի նոյն՝ :

Ո՛ւրախացա՛ւ գնացիւք գետոց՝ քա
ղաք ի քէն շինեալ յս՝ յորմէ վը
տակք շնորհաց հոսին՝ զոգիս մարդ
կան սառգանեն՝ արբո՛ւ և մեզ ի ջրոյն
կե

կենաց՝ հայցմամբ հոգւոյն մատրո-
ւանաց՝ զի բանաւոր երկիրս քո՝
պրտադարեբցի ՚ի փա՛ռ՝ ուր՛ա քո՛:

Երգ վն վեցերորդի անուր Արարչու թնն.
և վանն վեցերորդի դարուն. և ՚ի խաչելու
թիւնն ԳԾԻ:

Հանդուրժեալ բնութք բար-
ւոյն՝ ունիլ միայն զանճառ
բարին՝ այլ ստեղծեալ զմարդ յեբ-
պասակերին՝ ՚ի վեցերորդ առաւօ-
տին՝. և ՚ի յերրորդ ժամ զկողածինն՝
՚ի յօգնութի ետ հողածնին՝. զորս ՚ի
դրախտին եդ վայելել բայց ՚ի պրտ-
ոյն մահու ա՛րդե՛լ:

Պայանձեալ առ դատողին յետ յն-
ցնաց ադամըն հին՝. զկինըն պատճառ
եդեալ խաբաման՝ և կինըն զօճըն դա-
ւանճան՝. որով երկիրս այս անիծաւ՝
փուշ և տատասկ ՚ի ամա բուսաւ՝.
վրճիս մահու մարդոյն տըւաւ՝ դատ

նալ 'ի հող ուստի' ստե'ղծա'ւ :
 Զ ԸՆԶԵԼ փութայր հայրըն փառաց'
 ըզգիբ պարտեաց մեր յանցանաց' :
 որով զգեցաւ որդին գրթած' 'ի վեց
 գարուն զմերմին մեղաց' : հօր հաճութե
 'ի մահ խաչին' եկըն կամաւ 'ի յուրբա
 թին' : գառըն զենաւ 'ի հին զատկին'
 փոխան գառանցն օրինա'կի 'ն :
 Սա'հիւ լուսոյ պատուիրմին' արդա
 բուե ճանապարհին' : բարձրանալով
 քո 'ի խաչին' բարձրացուցեր զմեզ
 'ի յերկինս' : քո անպատում խոնարհու
 թքդ' և կամաւ որ խաչելութքդ' :
 հաշտեաց ընդ մեզ սր գրթութ' և
 թոզ ըզմեզս ողորմո'ւթեա'մբ :
 Սոսկալիդ սերօքեկց' և ահաւորըդ
 քրօքեկց' : խոնարհեցար 'ի չարչարնա'
 չարչարելի բնութ մարդկան' : 'ի խա
 չին զմեզս ըսպաներ' և զգատակն' : ք
 մահա լուծեր' : հաշտեաց ընդ' :

11 Է՞հազոյն բնուեց էից՝ և արդիւ ըր
 բողոքից՝ յորժամ ծագես զխաչիդ
 նշան՝ ՚ի գալըստեն քոյ միւսանդամ՝
 զերկրպագուս այժմ հաւատով լու
 սաւորեա նորին լուսով՝ զի համա
 ձայն խաչազգեսիցն՝ ըզքեզօրհ
 նեմք յաւիտեանսն ց։

Թեոք և Եւոսմենքորէի աւուր Աբարչուեն,
 և Կան Եոսմենքորէի գարուն, և ՚ի խորհուրդ
 Հանգստեանն ւյ։

1
 2

Տ է՞րն յետ ստեղծմանն ա
 բարածոյ՝ հանգեաւ յեօթ
 նօրն ՚ի գործոց՝ այն որ հանգիստ
 աչխատելոց՝ և կամքըն գործ է եզե
 լոց՝ ուստի և մեզ յոյս հաստատու
 ետ հանգըստեամբըն շաբաթուէն՝
 Թէ աստ գործել զգործս ւյ՝ անդ էն
 հանգչիլ ընդ անտո՛ււճո՛ւ։

Քա՛րուներաբ լարդապետիմք՝ յօրինա
 կէ տն խրատիմք՝ որ ՚ի յերկրոց ա
 բրարչուէն՝ յետ կատարման տնօրէնու
 345

ԹԷՆ՝ յեօթնէրորդ օր հանգրսաւն
իջեալ մարտնովն ՚ի գերեզման՝ զկա
պեալ հողիսն վերածեաց՝ զանանց
հանգիստն պատրա՛ստեալ ՚ց՝
:: 30 ՚ն որ ՚ի քոյր կողէ ցօղեալ բը
ժըջկեացէ ըզհանգուցեալսն՝ իջե
ի հող մահու նոցին՝ և բուսուցէ յօ
րըն վերջին՝ կենդանարար ձայնիւ ըզ
քո՛ կոչեալ զնա ի կեանքս քո՛ և գա
սեցո՛ ընդ արդարոցն՝ երգել քեզ
փառս ընդ զը՛ւա՛լ ըթնո՛ցն։
| ՚ի՛ւծեալ զբաւ ՚ի՛ս կենաց ունօղ՝
դարձոյց յնցանքն ՚ի մահու հող՝ լակ
անմահիդ մեռելու ՚ի՛ շէորհեաց դար
ձեալ զանմահու ՚ի՛ւ զօրս են ընդ քեզ
Թաղ՛եալ մահու՛տեք՝ յա՛ւազանին մը
կըբաու ՚ի՛ւ յարո՛ ը քեզ քոյին փառօք
արեգական նրման լո՛ււսո՛ ՚ի
փայլին արդ ա՛լ քն յարքայու ՚ի՛ւ և ճրգ
նաւ որքն ՚ի հանգրստեան՝ մարտիրոս
բըն պրսակին՝ և կու տանաց լապտե բը

վառին՝ դատեցո՛ւ Խոր ընդ նսան՝ որք
զքեզ անձ խոսատվանին՝ արդարութե
մի դատեցին՝ այլ դրժութեամբ քո
քանէ՛՛սցի՛ն ։

Ի՞ն՝ անպատճառ խոնարհութե՛ք՝ որ
Թաղեցար մեռելութե՛ք՝ և յարուցեր
յորդանոց մարդկան՝ որք հաւատով ի
քեզ անկան՝ յարո՛ւ և զմեզ արդարու
թք՝ և զնրն ջեցեալսն ողորմութե՛ք՝ զի
կենդանեացրս բերանով՝ տացին քեզ
փառք ընդ հո՛ւ՛ր հո՛ւ՛ գւո՛ւ՛լ ։

Յորժամ Երեւոյ փառք շոր ընդ
ամսոյ լուսանորս , յայնժամ մեք մի
ամաչեցուք յուսացեալքս ի քեզ .
այլ զօրութեք բով մեծաւ՝ բ՛իկրես
ցուք ընդաջմէ քուսմէ ուր զորդիս
լուսոյ և որդիս ասու՛նջեան ։

✠ Կարող :

Աղաչեացուք զամենակալն անձ՝ զի
պահպանեացէ զժողովուրդս իւր
ընդ հովանեւն սբ և պատուական խա
չիւն իւրով՝ ի խաղաղութեան : Ամենա
կալ անձ մեր՝ կեցն և ողորմեա :

ՅՄա լծանք Պահայ :

Օգնեա մեզ անձ մեր օգնեա մեզ անձ փրկ
կիչ մեր՝ վս մեծ ի փնջ անուանդ
քո : Տր՝ փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս
մեր վս անուան քո սբ : Պարսպեալ
պահեա զառ ի քեզ ապուինեալ զժո
ղովուրդս քո ընդ հովանեաւն սբ և
պատուին խաչիւդ քով ի խաղաղութեան
փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թը
նամառոյն : Արժանաւորեա զոհուիթ
փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ
սբ հոգւոյդ : այժմ և՛ :

✠ Յիշեա Տեր և ողորմեա :

Բարեբաթ և բազում ողորմ՝ Վճ՝ քո՛ :

Օրհնեալ անձ մեր յս քս . ամեն :

✠ Հայր մեր եր յերկնս :

Կարգան սրու թիւն Հասարակաց Ազօթից Արեւ
 դաշի Ժամանոց Ար Կատարի Ի դէմս Հոգւոյ
 Երջ Արեւ Իդէմս Եսրու թնն քնի և երկեսն
 աշակերտացն :

ղիցի անուն ան օրհնել
 յաւիտէն . զի յառաջ
 քան զարև և անուն նր'
 Ինս օրհնեսցին ան
 ազգք երկրի . և ան ազխք երա
 նեսցեն նմա :

Օրհնեալ ան ան խորայելի որ աննկ
 սքանչելիս միայն . և օրհնեալ և անուն

և զնորդսն . որ ծանգեաց ըզ լոյս
գիտութեանն իւրոյ 'ի մեզ :

✠ Յորդորակ :

Յարևելից յարևմտևս մանկուք
սիօնի . ճրհեցէք միշտ ա՛նդադար
ըզ ծանոցըն լուսոյ :

Եկեղեցիք անդարոց և փառաբա
նիչք . բարեբանեցէք որ եւ զիմաս
տըս լուսոյ :

✠ Բարոզ :

Յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու
րնդ ամ տեղիս քրիտանէսն ուր
և կարդան զանուն ան սրբուք , ան
աղօթիւք յի և բարեխօսուքն մեզ
սղորմեցի : Ախաիւք զան աղաչեա
ցուք . զինա փրկեացէ զմեզ 'ի մե
ղաց և 'ի ցանկուէ աշխարհի : Ընկալ
ցի զուխաս և զխրնդ բուժածս սրտից

Մերոց . և արժանի արասցէ զմեզ
հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց
ընդ ամ սբս իւր . ամեն :

Զ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
օրս խաղաղութեանց անցուցանել՝ հա
ւատով ՚ի տնէ խնդրեսցուք :

Օ հրեշտակ : Օ քաւուծի : Օ սբ
Եւ և ս միա : Օ անձինտ Աղորմեաց :

Յ Առթիւ :

Յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու
օրնեալ ես տր . վս զի թագաւոր
քաղցր ես . և անուն քո ահեղ է ը
նամ տիեզերս : Վաղցրասցին սաղ
մոս երգութիք մեր առաջի քոյ .
ելցեն իրաւունք յարդարութեան
մէ ՚ի տկարութիս մեր . և փառաւն
րեսցի ամենամբ անուն քո : Եւ մեք
արժանի եղիցուք կալ ՚ի պատուիրա
նի քում . և քեզ երգել զօրհնութի
և զփառս հօր և որդ :

Թ Լսողարու թիւն Աննեցու 2 :

Ըմշան շէնաւ որ' ամ յւիտեննին.
որ 'ի ստորին աշխարհս լոյս ծա
ղեցար' և լուսաւ որեցեր զմեզ 'ի խա
ւարային մեղաց մերոց : Ար վս մեր
'ի չափաւ որու 'ի եկիր անչափդ ամ.
և հեղեալ ծաւալեցեր զնորսս հոգ
ւոյդ 'սբյ յարարածս քո : Եւ յժմ և
յաւխտեանս ժամանակաց բարեբա
նեալ ես ամենամեծդ Լ'Տ ընդ հօր
և ամենսր հոգւոյդ : Եւ յժմ և :

Փռն Սողմաս : 99 :

զաղակեցէք առ արմեր
կիր. ծառայեցէք ան
ուրախութեամբ :

Ստեք առաջի նր ցնծութիւն ծանե
լուք զի նա է սր ամ մեր.
'իա արար զմեզ և ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նր խոստովանու
 թք. և օրհնուք ի յարկս նորա :
 Խոստովան եղերուք տեսան. և օրհ
 նեցէք զանուն նորա :
 'Բայց որ է ար' յաւիտեան է ողոր
 մութի նր. յաղգէ մինչև յաղգէ
 ճշմարտութի նորա :

Երգ.

Ա՛ղնս՛ն ար՛ւստու՛ծ ոյ և՛ ժառանգ
 դ՛րդք երկնից արքայ՛ս՛ւնն. ո՛րք
 փոխանակեալք զանցաւորս՛ առիք
 զանանցը՛ն բարո՛ւիս. բարեխօսեցէք
 առ ար՛ զս՛մանկանց ե՛կե՛ղե՛ցե՛՛յ
 զանճատա՛կք պանծալիք և՛ սիրե՛
 ցէլք ի՛ յերկնան՛՛՛սր շօրե՛ն. ո՛րք
 մըկրտեցայք ընդ Վ՛սի՛ արեամբ
 ձերո՛վ ի՛մա՛հ խաչին՛. բա՛ւ :

Մրտիրո՛սք ցանկալիք. և՛ օթեվնք
 շո՛ղոցս ճշմարտութե՛ն. ո՛րք

յազԹեցի՛ք հոգւով կարեաց և
ցանկո՛ւթեանց՝ բարե՛՛:

գովելի՛ք քանչեա՛րհի՛ և բաղձալիք
վերնոցը՛ն պե՛տաւթեց՛. ո՛րք երա
նուէ մասին հասի՛ք քան զամենայն
որդին մարդկան՝ բարե՛՛:

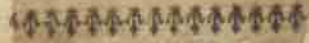
Կանաւ՛ ո՛րք պատարագք՝ մա՛նկունք
տեղք և կատարեալք ի մանտո՛ւթք.
ն՛յի՛ք քան զորդանակ կանթին արբի՛ք
զգինին զմայլեցո՛ւցիք՝ բա՛ն:

• Զորդուսի:

Ճշգնաւ՛ ո՛րք ճշմարե՛տք լե՛կայք
Վե՛ի՛. բարեխոսեցե՛ք առ Տե՛ր վո՛ր
անձա՛նց մերոց՛:

Նաւատակք և կե՛նդանիք սե՛րոզք
Քսի՛ որք շարճարեցայք մարտնով վո՛ր
անու՛ն նրն Տե՛ա՛նն:

Մարտիրոսք ցակալի՛ք մարդկան

ը՛ղձալեք՝ հայցեցէք ՚ի՛ սբ՛ շող
 ւոյն տալ մեզ ըզ բարե՛ս :

Գո՛ւնէիք վ՛երնոց դասուց՝ պար
 ծանք ա՛շխարհի՛. խը՛ նդրեցէ՛ք զխա
 զա՛ղուհ՛ տալ եկե՛ղեցւո՛յ :

Ամ՛սաւ սբ՛ սբ պատարա՛ դք՝ հանա
 կաւ մանկունք հայցեցէք ինի՛լե
 մեզ ձեզ պատկակից՛ :

ՅՄ Երեմիայ :

Աղաչեմք ողորմեաց տր բարեբար
 աղաչե՛ք ողորմեաց : Մ Ե աղօթից
 սբց Թնաւ որոյն աղաչեմք ողորմեաց

Վ Բարա :

ՄԻ՛Ն Ըզ մաւ որոջն աղաչեացուք զայ
 որք զչորսն պարտեցին. Նեղուէց
 համբերեցին | ուսեղէն և ելկնային
 անձառամ պատկացն արժանի եղէն
 աղօթիք նոց և բարեխօսուք մեզ
 զոր մեցի : Մ Տնակալ տր ամ մեր
 կեցո և ողորմեա

III. Ես ար և ի սրս հանդուցեալ .

և մեք սր վկայելքս աղաչեմք

զքեզ բարեխօսութեամբ սր, անձանքին

և աղաչանօք ամ սրց քոյ՝ մի՛ մեր

ժեր զմեզ յողորմութեամբ . այլ

կեցն զմեզ աղօթելք սոյնն . զի

բա Ես բաղում ողորմ անձ . և քեզ

վայելէ փառք՝ իշխանութի և պատիւ :

այժմ և միշտ և՛ :

✦ Յիշեա Տեր և ողորմեա

Բարերար և բաղում ողորմ անձ քո՛ :

Մատթ, 62 :

Տ ՎՃ իմ, Ես առքեզ ա

ռաւօտ անեմ . ծարուհե

ցաւ առքեզ հոգի իմ՝

քանի պատիկ ևս և մարմին իմ :

II. Երկիր անապատ և անջուր՝ ուր

ուզոյ իմաս ճանապարհ : Ընտան

Աստուծոյ Երևեցայց քեզ . տեսանել
ինձ զզորութիս քո և զփառս քո :
Այլ զի լաւ է ինձ ողորմութի քո
քան զկեանս իմ . և շրթունք իմ գո
վեացեն զքեզ : Եւ յայէս օրհնեցից
զքեզ ի կեանս իմ . և յանուն քո
համբարձից զձեռս իմ : Այլ ի ձար
պոյ պարաշտութի լցցի անձն իմ .
շրթամբք ցնձուէ օրհնեացէ զքեզ
քերանս իմ : Օ ի Թէ յիշէի զքեզ
յանկողնի իմում , ընդ առաւ օտո
կանխեալ խօսէի ընդ քեզ : Օ ի ե
զեր իմ օգնական . ի հովանի Թեւոյ
քոց զընծայայց : Եկն զկնի քոյ
անձն իմ և զիս ընկաղաւ աջ քո .
և նոքա ի նամիր խնդրեցին զանձն
իմ : Մտցեն ի ներքոյ անդնդոյ երկ
րի ճատնեացին ի ձեռս սրոյ և բա
ժինք աղուեաւոց եղիցին . Ին աղա
ւոր յաւասցաւ ի տէր . գովեացին

ամբն ոյք երդնուն նովաւ. խցցին
բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսին զանօրէ
նութի: | ուր ամ աղօթից խնոց յա
ղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թըշ
նամուսն փրօրկեա զանձն իմ: Իրաճ
կեացեա զիս ի ժողովոց չարաց. ի
սմունէ ոյք գործեն զանօրէնութի:
|| ոյք սրեցին սոյ սուսեր զէզուս ի
բեանց. շարեցին զաղեղունս իւրենց
յիսս դառնութի: Զգեւ ի գաղտնիս
այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրախք.
յանկարծակի ձգեացեն ինն և մի
երկիցեն: || ոյք զօրացուցին յանձինս
իւրեանց զքանս չարութի. խորհեցան
թաքուցանել ինձ զօրոգայթ. և ա
սացին՝ ոչ առեսանէ զայս տէր:
Վննեցին զանօրէնութի. սլատրասաւ
ցան ի քննէ զքննութի: Մաաիցէ այր
ի խորութի սրախ իւրոյ. և բարձր ե
ղիցի ամ: Անտք արղայոց եզեն
վերք

վերք նց. տկարացան 'ի նս լեզուք
 նց. և խռովեցան ամենեքեան ոյք
 հայէին ընդ նս: Կրկեաւ ամ մարդ
 'ի սրտմել զգործս նց. և զարարածս
 նք 'ի միտ առին: Աւրախ եղիցի ար
 դար 'ի տր և յուսասցի 'ի նա. նո
 վաւ գովեցին ամենեքեան ոյք ու
 զիղ են սրտիւք:

Եւր:

Լոյս արաբիչ լուսոյ առաջի 'ն լոյս
 բնակեալ 'լէ 'ի լոյս անմատոյց:
 Հայր երկնաւոր 'ի գասուց լուսե
 զինայն օրհնեալ. 'ի ծագել լուսոյ
 առաւօտուս՝ ծագեալ 'ի հոգին մեր
 զլոյս քո իմա նայի:

Լոյս ի լուսոյ՝ ծագումն արեգալի
 արդար. անձա՞ն ծրնունդ հօր
 Արդի. յառաջ քան զարե անուն քո
 գովեալ ընդ հօր. 'ի ծագել լուս:
 Լոյս ի հօրէ քո՝ զխումն անգրիւբ բա

բուհի. Հոգիդ սբ' այ'. մանկո՛ւնք
եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզ
ք՝ զբա՛րե՛բանեն'. իծա՛գել:

Սյս ե՛րբեակ և մի՛ անբաժանելի
սբ ե՛րբո՛րդուի. զքե՛զ ընդ երկ
նայնոցն երկրածինքրս միշտ փա՛ռա՛մ
Հորեմք'. իծա՛գել:

✠ Յորդորակ:

Անեղանելի՛դ Ա՛Տ Հայր ամենա
կա՛լ. ընկալ զանձանքս մեր քոց
պա՛շտօնեից: 'Ի՛ Հօրէ՛ ծաղուէ
անձա՛՛ռ. անբեգակն արդար. ծա՛
գեա՛ ի՛ յանձինս մեր ըզ լո՛յսդ ողոր
մուէ'. 'Ի՛ Հօրէ՛ ընդփետո՛ւ Հոգի՛
անղբիւր բա՛րուէ'. լու սով քով ԼԵ-

դո՛ ըզմէ՛զ յայտ առ աւօրաւս
կերե՛ք անձի՛ նք և մի բնուէի չե

մի անուի. զքեզ խոստովանիմք յա
նձա սբ երրորդն Վթի.

✠ Մարտիանք:

Լուսովք քով Վս անքն լուսանո
րեցաք. և ի սբ խաչ քո փրկիչ
հանատացեալքս ապանինեցաք:

Լիւր մեզ ան փրկիչ մեր. տուր մեզ
զխաղաղունի քո. և արաւառ մեզ զո
ղորմութի քո մարգասէր տր:

✠ Բարող:

Յե՛ւ և՛ խաղաղութե՛ն զանք աղա՛ն:

Փառանորեցուք զամենակալն ան
որ ծագեաց զոյս առանձառ
յարարածս իւր. ծագեացէ և այժմ
զառատ ողորմութի իւր ի վճ փառա
բանեաց անունն իւրոյ. Վճեակալ
տր ան մեր՝ կեցո՛ւ և ողորմեաւ:

✠ Առթիւ:

Չառանձառ աղօթս և զբանա
պարտօնս՝ ընկալ ամենակալ

ամենամեծդ անձ իբր անսողական
և յերկնային խորանսդ: Մաքեա՛
տա մեզ զարդարուե՛ և զխնամտուե՛
քո զլոյս. արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ
և որդիս տրե՛րնջեան: Այ՛ զի ՚ի գալ
աւուրս երկիւզածուք՝ վարեցուք
զկեանս մեր. և առանց գայթակ
ղութե՛ կատարեցուք. զի դու ես
ողնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայե
լէ փառք իշխանու՛:

Պատմ., 22:

Sէր հովու՛եացէ զիս. և ինձ
ինչ ոչ պակասեսցի: Ի վայրե՛
դաւարւոյ անդ բնակեցոյց
զիս. և առ ջուրս հանգրս
տեան սնոյց զիս: Գարձոյց զանձն
իմ առիս. և առաջնորդեաց ինձ ՚ի
ճանապարհս արդարուե՛ վս՝ անու՛ան
իւրոյ: Թեպէ՛տ և գնացից ես ՚ի

միջ տուն երաց մահաւ . ոչ երկեայց
 'ի չարէ . զի դու տէր ընդ իս ես :
 Ինչպէս քո և գաւազան . նորա միտ
 Թարեացեն զիս : Պատրաստ արարեր
 զառաջի իմ զսեղան . ակն յանդիման
 նեղաց իմոց : Օծեր իւղով զգլուխ
 իմ . բաժակ քո ուղ անապակ տրե
 ցոյց զիս : Աղորմութի քո ար զհե
 իմ եկեացէ զամ աւուրս կեցոց իմոց .
 բնակիլ ինձ 'ի տան ան ընդ երկայն
 աւուրս : Ինչպէս ճանապարհ յոր
 և գնացից . զի առ քեզ տէր համ
 բարձի զանձն իմ : Փրկեալ զիս 'ի
 Թշնամեաց իմոց տէր : զի զքեզ ա
 պաւէն ինձ արարի : Աւսո՛ ինձ առ
 'եւ զկամս քո՛ զի դու ես ամ իմ :
 Հողի քո բարի՛ առաջնորդեացէ
 ինձ 'ի յերկիր ուղիղ : Այ՛ն անուն
 քո ար կեցուոցես զիս . արդարութի
 քով հանցես 'ի նեղութի զանձն իմ :

Աղորմութիւնք բով սասանկեացես զթշնա
միս իմ. և կորուսցես զամ նեղիւս
սնծին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո եմ:
Բ՛՛ մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնա
կան ՚ի վ՛՛ նեղուեց որք գաին զմեզ
յայտ. Ա՛՛ այսորիկ ոչ երկիցուք մեր
ի խառվել երկրի. ՚ի փութութիւ լե
րանց ՚ի սիրտս ծովու: Գոչեցին և
խառվեցան Լուրք ն՛յ. խառվեցան լե
րիւք ՚ի զօրութիւ նորա: Գնացք գե
տոց ուրախ առնեն զբաղարն մյ.
Եւրք արար զյարկս իւր բարձրեալն:
Բ՛՛ ՚ի մէջ ն՛յ և նորա մի սասանես
ցին. օգնեացէ ն՛յ մ՛՛ ՚ի վաղորդե
նէ մինչև ՚ի վաղորդեան: Խառվե
ցան հեթանոսք և խոնարհեցան
թագաւորութիւք. եւ զճայն իւր
բարձրեալն՝ և խառվեցաւ երկիր:
Տ՛՛ զօրուեց ընդ մեզ. ընդունող է
մեր մ՛՛ յակորայ: Եկայք և տե

և էք զգործս նյ՝ որ արար զնշանս
 և զարուեստս 'ի վր երկրի: Լսար
 զպատերազմ 'ի ծագաց մինչև 'ի
 ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց,
 զղէնս խորտակեաց, և զասպարս
 այրեաց հրով: Պանխեցէք և ծանկ
 բուք՝ զի ես եմ նձ. բարձր եղէց
 'ի հեթանոսս՝ և բարձրացայց 'ի վր
 երկրի: Տր զօրուէց ընդ մեզ. ըն
 դունող է մեր նձ յակորայ: Լճ
 յօղնել ինձ նայեաց. և նր յընկե
 րել ինձ փութաւ: Լճաչեացեն և յա
 մօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ
 դարձցին յետս և ամաչեացեն ոյք
 խորհէին ինձ չար: Պարձցին առ
 ժամայն ամաչեցեալք ոյք սակին
 ինձ վաչ վաչ: Զնձասցեն և որտի
 լիցին 'ի բեզ նմքն ոյք խնդրեն ըզ
 բեզ տէր: Լճասցեն յամ ժամ,
 մեծ է նձ. ոյք սիրեն զխրկուիս քո

Եւ ազգաս եւ լինանի եմ անօգնեա
ինձ. օգնական եւ փրկիչ իմ եւ գա
ւոր իմ, մի յամենայն. Տուր զօրաւի
ճառայի քոյ. կեցն զորդի աշխնոյ
քոյ. եւ արա առիս նշան բարաւ: Տե
ցեն ասելիք իմ եւ անջեպցեն. զի գա
ւոր օգնեցեր ինձ եւ մխթարեցեր զիս:
Քիտոց հորն Աստուհոյս.

Ճանա՛մ. մի՛շտ պա՛րհ եւ ճշմա՛ր
տո՛ւմ մի՛շտ ե՛կեա՛ն. մի՛շտ Քրի՛ստո՛ս
անձն՝ շնորդեա՛ն հոգեւոց մերոց՝
յերկրե՛ ելա՛նէ՛ լ յե՛րկրե՛նս
Դե՛մ մե՛զ լո՛ւն կե՛նալ իմ ի՛մ քա՛նի
Յի՛ստո՛ս. մե՛զ յճ եւ ըզմե՛զ առ
հա՛ր քո՛ւ եւ հո՛գի. ե՛րդ ե՛լ մի՛շտ
Ը՛ղբա՛նս:

Ճանապարհ բարե՛՛ Վա՛ս եւ ճշմար
տաւ թի՛. անաշնորդ հոգեւոց մերոց
յերկրե՛ Ի յերկրե՛նս:

Դուռըն կենաց մտանց Յս. 17
ճըճմարիա. մոյճ և ըզմեղ առ Հայ
ԸՂԷ քժ. Հոգևճղ սըրբով:

✠ Մարթանք:

ՏԻ ուղղեա՛ զգնացս մեր 'ի ճանա
պարհս խաղաղուե: ՏԻ՛ ուղղեա՛ և
առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց և ամ
հա՛ւաճացելոց գնալ յորդարուե ճա
նապարհն և 'ի կեանսն յա՛ւիտենից:

Աղաքեացուք զամենակալն ամ՛ զի
յաջնողեալ ուղղեսցէ զճանա
պարհս ծառայիցիւրոց 'ի բարի և 'ի
խաղաղութի: ամենա՛:

Լաաջնորդ կենաց և պորգելիչ
խաղաղուե ք՛ ամճ մեր. առաջ
նորդեա՛ մեր զնալ 'ի ճանապարհս քո
արդարութի. և խաղաղութի ժա
մանեւ 'ի հա՛ւահանգիսան կենաց
և փրկութե՛ շնորհօք ողորմութե
քոյ: զի դու ես օգնական և փրկիչ
մեր. և քեզ լայե՛:

Արժէք պահպանեալ որ ամբողջ լինի :
 Օրհնեալ ես ար անձ փրկիչ մեր՝ որ
 յամ Ժամ ընդ մեզ ես . և ոչ եր-
 բէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայ
 նոսկի որք հաւատով և ճշմարտութե
 կարդաւ առ քեզ : Եւ զաչեմք և խնդ
 բեմք ի քէն տէր՝ ճանապարհորդա-
 կից լէր թառայից քոց քոյն վերա-
 կացուէք պահելով ի խաղաղութե .
 և առաջնորդեալ մեզ միւսանդամ
 խաղաղութե և խնդութե հասանիլ
 յերազան չիւր բնակութիս ի քս յս
 ի տէր : Արամ վայե՛ : Օրհնեալ
 տէր մեր յս քս ամէն :
 Ի Հոյս մեր ոյ յերկնս՛ :

Կարգանդուք Հասարակաց Արեւիկ Երրորդի
 Կանուճ Որ կտուայի Ի դէմս Իրան Հոգւոյս
 Երբ, Ե՛րբէմս Եսխամարն Կոչակեան Ե ազատու
 Թեանն Կ՛տիւ :

Ր Ը Ն Ե Ա Լ

Հոգիդ սբ Ի՛նչ Իմս
 շիտ : Ի՛նչն :

Գ Խաչում , 50 .

զորմեա՛ ինձ ա՛ծ՝ ըստ մեծ թ
 ողորմուէ՛ն քում. Ը բազում
 գթուէ՛ն քում քու՛եան զնօրէնուիս ինձ
 Ի՛նչաւել լու՛սն զիս յնօրէնուէ՛ խնմէ
 Ե ի մեղաց իմոց սբ աբա զիս :

Օ անօրէնութիւն իմ եւ ինձէն գիտեմ
եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ
Ինչ որ միայն մեղայ տէր . եւ զչար
առաջի քո արարի :

Սոյ արդար եղիցիս ՚ի բանս քո . եւ
յարթեացես ի դատելն քո .

Ընօրէնութիւն յղացաւ , եւ ՚ի մեղս
ճնաւ զիս մայր իմ :

Դու ար՝ զճշմարտութի սիրեցեր .
զանյայտս եւ զճանձկեալս իմաստս
Թի քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեալ յիս մշտեալս եւ սբ եղէց . լ
էա եւ քան զճիւն օղևտակ եղէց :

Սեղի արա ինձ ար զցնծութի եւ
զուրախութի . եւ ցնծացիւն ոսկերք
իմ տառապեալք :

Դարձն զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց եւ
զամ անօրէնութիւն իմ քաւես յինձն :

Սիրտ սբ հաստատեա յիս ամ . եւ զհ
գի ուղիղ նորոգեալ ՚ի սոցի իմում :

արդարու է, յորժամ ուխտից պարզ
 հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :
 Փառք հօր և որդ' :

Եւ որ էրբորի ժամու անուրն զկնի
 Աշտուային :

Օրնեմք ըզքե՛զ հայր անըս
 կեղբն՝ էից էակ 'ի յանդոյից՝
 բարձեր ձեռօք նիւթ 'ի հողոյ և ըս
 տեղձեր զմարդ 'ի պատկեր քո՝
 գլուխն ոտից խոնարհեցաւ՝ զի ըզ
 պատու՛իրան քո մոռացաւ՝ : զարձել
 ասեմք ը՛տտ անառակին՝ Թէ հայր
 մեղոյ քեզ 'ի յերկի՛նս : Ե՛րկնաւո
 րացն անքրճնեի՛ 'եղեր մարդկան՝
 տեսանեի՛ : զգեցար զպատկեր հո
 ղեղինի՛ : Պատկերըդ հօր անփոխեի՛
 էլեր յերբորդ ժամ 'ի խաչին՝ վն
 ադամայ նախաստեղծին՝ : Ը՛նդ անա
 զակի՛ քում խաչակցին՝ արժանացո՛
 ըզմեզ գրախտի՛ն :

Թ աւոր Թագաւորաց՝ առատա
 շնորհ շնորհաց՝ Ժողովուրդն
 Ի վերնատունն՝ առաքելոցն երկուս
 ասն՝ Ի հրոյ լեզուս երեւցար՝ յո
 դիս նց վերանստար՝ լուր յանուն
 քո Ժողովուրդս՝ էջ և առ մեզ յեր
 րորդ Ժամուս :

Յարգանք :

Յամ Ժամու աղաչանք իմ այս են .
 Ի մեզաց իմոց սբ արա զիս տր .
 և յտարէն պահեա զճառայս քո
 մարդասէր տէր :

Եւ ևս խաղաղութ զտր աղաչեացուք .
 ընկալ կեցո՞ և ողորմեա :

Օրհնութի և փառք հոր և Արդւոյ
 և հոգւոյն սբլ : Եւ յԺմ և միշտ և՛ :

Յարող մեծ պահոցն Ի Յովհաննու մանդա
 կունոյ ասացեալս

Մարան ամենեքեան դահացարուք
 զմարդասիրեն սյ և զխրկէն մեր

մէ յսէ քսէ . որ ազատեաց զազգս
 մարդկան ՚ի դատապարտուէ անի
 ծիցն . և եբարձ զմեզս աշխարհի ՚ի
 ժամուս յայտիկ խաչիւն իւրով .
 և շնորհեաց առատապէս զպարգևս
 շողոյն սրբ երանելի առաքելոցն .
 ինդրեցուք հաւատով զի զմեզ
 զմանն , արասցէ հազորդ մեծամե
 ծաց և մեծային բարեացն այնոցիկ .
 աղօթիւք և բարեխօսուք մեմ սրբ .
 որք աստ և ընդ մեմ տիեզերս : Այ
 զի անարատ վարուք և ճշմարիտ ա
 ռարինուք կացեալք ըստ կամաց սր
 յայտ աշխարհիս , զմանն և զվի
 ճակ ժառանգուէ ընկալցուք ընդ
 մեմ սրս սր . զբնակուի յաւիտեանս
 կան և երկնային խորանացն :
 Օ որ խոստացում սիրելեաց իւրոց
 ճշմարիտն մեծ յս քս տէր մեր .
 կեցն և ողորմեա՛ւ :

Չ Ժամս և զառաջիկայ օրս խա' :

Օ հրեշտակ : Օ քաւու' : Օ քի :

Եւ և մի : Օ անձինս : Աղօրմեաց :

Աւօժ :

Ար Ի բրօրէական և յանպատում

հանգուցեալ ես յաթոս' և այցելու

ես միշտ արարածոց քոց : Ար և Ի

Ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի

առաքեալսն զշնորհս հոգւոյդ քի :

Դու քի' յառաջիկայ Ժամուս և յա

ւէտ միջէ' Ի կենցաղոյս աւրտումս

այաւորեալ միացն զմեզ քի մի բա

րեգործուէ յորդորմունս . և խոստա

յելոց բարեցդ հաղորդս լինիլ զմեզ

արեանի արա' : Տք մեր և իրկիւն յ

քի . որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ

քի հոգւոյդ : այժմ և միշտ և' :

Իսաղաղութիւն ամենցուն :

Ար էիր յառաջ քան զյաւիտեանս

բանդ ամ . էակեց հօր' և արարչակից

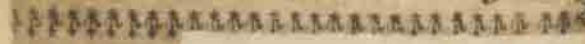
Ինք հողւոյդ: Ար և զնախաատեղ ծին
 պատու իրանազանցուի պաղոյն ճա
 շակման՝ նշանաւ ամենայաղծ խաչի
 քո՝ ի ժամուս յայտիկ երեւադրեալ
 ի կենդանուի փոխեցեր. և զանօրե
 նուիս մեր՝ ի նմա բեւեռել՝ կեանք ա
 նապակն և նորոգուին կենաց յուս
 ցելոց՝ ի բեզ խոտաացր: Արոց մամա
 շորի և զմեզ արժանի արա Ինք մեր
 յս քս. որ ես օրհնեալ ընդ հօր և՛

Ձեռնարկ:

ՏԻ Ինք օրհնեալ. օրհնեալ Ինք զօր
 հանապազ. Ա՛ճ մեր Ինք կենա
 բար և նա՛ փրկեցէ զմեզ. ՏԻ Ինք օր
 հնեալ. օրհնեալ Ինք զօր հանապազ.
 առաջնորդեցէ մեզ Ինք փրկիչ մեր:

Չ. Կարգ:

Խնդրեցաւք հաւատով ի Ինք զ՛ս
 ճանապարհորդաց՝ հարց և եզ
 բարց մերոց. որք ընդ ծով և ընդ

ցամաք գնասցեն : ուն զի առաջնոր
դեպի նոյ . խաղաղութեաց և
առեալ հասուցի յերաքան չիւր
տեղիս ար ան մեր : Այն զի նախնիք
է առաջնորդ Կենաց և յոյս փրկու
թէ . որ յաջողէ ծառայից Կրոյ
խաղաղութեաց հասանիլ 'ի նաւասան
գիտ Կենաց և փրկուէ : ամենա' :

Ձեռք :

Առաջնորդեալ մեզ ար ան մեր , և
ուսն մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո ար
դարութե . պահեա 'ի խաղաղութե ըզ
Կենաց մեր , և զգնացս 'ի հաճոյս քո .
Կամանեցն զհոգևոր և զմարմնաւոր
ընթացս ճշից քոյ անարատ ճանա
պարհաւոր յաւիտենական 'ի Կենաց :
Ընորհոք միաձեռք քոյ ' ան մերոյ և
փրկչիս յի քոի . որ եղև մեզ ա
ռաջնորդ Կենաց և յոյս փրկուէ :
Մեզ որում օրհնեալ ես հայր ամենա

Կալ՝ հանդերձ կենդանարար և ազա
տիչնք հողւակղ : Լ՛յժմե՛ :
Յեչեա Տեր և ողորմեա

Բարերար և բազում ողորմ տնճ քո՛ :

Սաղմս , 22 :

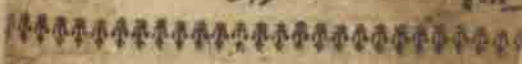
Տ

եր հովու՛եացէ զիս . և ինձ
ինչ ոչ պակասեացի : Ի վայրի
գալարւոյ անդ բնակեցոյց
զիս . և առ Ղուրս հանդրս
տեան սնոյց զիս : Դարձոյց զանձն
իմ առ իս . և առաջնորդեաց ինձ ի
ձանապարհս արդարուէ վն անու՛ան
իւրոյ : Ինչպէտ և զնացից ես ի
ձջ տո՛ւերաց ծահու , ոչ երկեացց
իչարէ . զի գու տէր ընդ իս ես :
Յուպ քո և գաւազան , նորա մխ
թարեացի՛ն զիս : Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զսեղան . ակն յանդիման
նկ զաց իմոց : Օճեր իւզով զգլուի
իմ .

Յիմ. բաժակ քո ուն անապակ տրբե
 ցոյց զիս: Ազորմուի քո ար զհեա
 իմ եկեցիք զամ աւուրս կենց իմոց.
 Բնակիչ ինձ 'ի տան ան ընդ երկայն
 աւուրս: Եոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր
 և գնացից. զի առ քեզ տէր համ.
 բարձի զանձն իմ, փրկեալ զիս 'ի
 թշնամեաց իմոյ տէր. զի զքեզ ա
 րարաւէն ինձ արարի: Աւս ինձ առ
 նեղ զկամս քո՝ զի գու ես ան իս
 ռոգի քո բարի՝ առաջնորդեցիք
 ինձ 'ի յերկեր ուղիղ: Այն անուա
 րս ար կեցուցես զիս. արդարու
 քով հանցես 'ի նեղուէ զանձն իմ
 Ազորմուի քով սատակեցես զթշն
 միս իմ. և կորուցես զամ նեղիցս
 անձին իմոյ՝ զի ես ծառայ քո ես
 փառք հօր և որդի:

✦ Բարդ

Լէ և սխաղաղուէ զար ազա

Կոհարանելով աղաչեցուք զբարեբար հոգին ամ, և խնդրեացուք զողորմութի 'ի նմանէ. զի անցուցէ 'ի մէնջ զցասուան պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութեանքն իւրով. ամենա' :

✠ Առեմք :

Խաղաղութք քով հոգիդ սբ ամ ճշմարիտ' որ 'ի վերէ քան զամբիտս և զխորհուրդս, մտիթարեալ զանճինս ծառայից քոյ՝ ընդունելով զաղաչանս մեր: Ենցո' 'ի մէնջ զցասուան պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութք քով: Երբեալ և լուր մեզ. քա՛նեա և թող զմեզս մեր. արժանա՛ւորեա՛ց որչա՛ք փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ որդւոյն միածնի այժմ և միշտ': Օրհնեալ տէր մեր յս քս: ամեն:

✠ Հար մեր որ յերկնս' :

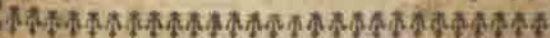
Երկրորդ գլխի վերջին Հասարակաց Աղտերից Վեժ
 Երբդևի Ժամուհի Որ կատարի Դեղեմս Հոյ ան
 Այն Դեղեմս Զորջարանաց և խաչելու Թեան
 Որդուդս այս

Ր Է Ն Ե Ա Լ
 Հայր սբ ԼՃ Ջնարիտ
 ԼՄՆ :

Ուաշնու , 50 :

Ա զորմեան ինձ անձ ը մեճ ի ողո
 մաւ քում ը բազում դժո
 թե քում քաւեան զանօրէնու իս իմ

Կ'ապրեցան լոյսն արևուն՝
 'ի վեցերորդ ժամ ուրբա-
 Թուն։ Տանոյց Թէ լոյսն արարչա-
 կան՝ նրսեմացոյց զլոյսն եղական՝
 կախեալ ըզքեզ մերկ 'ի խաչին՝ քո-
 զով տու՛ երաննն ծածկէին՝։ Տեր-
 քեա՛ 'ի մէնջ ըզճանրու՛ի՝ շըրջող դի-
 ճին միջօրէի՛։ Չանճրուե մարտ այ-
 տոյն չարի՛ որ յայսմ ժամուն պատե-
 րազմի - զօղեալ յողւոյ մեր Տեր-
 քեցի՛ քոյ նրանսա՛ն սբյ խաչին՝։
 Ճրմարտուե քոյ ճառագայթ՝ զառ-
 'ի յերկնից անկեալ փայլակն՝։ մեր-
 ժեալ 'ի մէնջ հալածեացէ՛ և զմեզ
 լուսով քով վառեացէ՛։ Յայս միջօ-
 րեայ տու՛րնջեան ժամուն՝ վայելչա-
 կան աչաց մարմնոյս՝։ նետիւք գաղա-
 նեաց մի խոցիցուք՝ 'ի խա՛նարէն որ
 'ի ծածուկ՝։ շուրջանակի բանակեա-

ցին՝ ըզմեօք բանակիք հրեշտակաց՝
որք պարակից մեզ լինելով՝ ըզքեզ
ընդ հօր փառամարեւով:

✠ Մարտիրոս:

Յամ ժամու. աղաչանքիս այս են՝ ի՛նչ
և սխաղաղուե՛ն զոր աղաչեցուք
Օրհնուի՛ր և փառք հօր և որդւոյ և՛:

✠ Գարգ մեծ Պահպան:

Արեւուն մտօք և անդբօս խորհրդ
դով՝ կացցուք միաբան յաղօթու
տաւնի տն մերոյ և փրկչին յսի քսի
հաւատով խնդրեցուք ի նմանէ
զհրեշտակ խաղաղուե՛ պահպան
անձանց մերոց. որ եկել բանակեացէ
չարք զմեօք. և աներկիւղ պահեացէ
զմեզ յամ հրեղէն նեախց ստ՛յի որ
թռչի ի տունէ. յերաց խաւարային
զնայից՝ ի դայթակղուե՛ դիւին ի
համարակ աւուր: Զորմէ զգուշուի
պահելով աղօթիւք և բարեխօսուիք

ամ արց' շնորհեացէ մեզ մարդասէր
 ամ կեալ առաքինութի'ն Ի փրկութի ան
 ճանց մերոց. Ի պատիւ և Ի փառս
 կենդանացուցիչ անուան իւրոյ :
 Եղիս հաղորդութե ընկալցուք Ի յայտ
 նուէ միածնի որդւոյն անց. կերպար
 բանակից առնել զմարմին խոնարհութե
 մերոյ՝ ըստ նմանութե մարմնոյ փառաց
 իւրոց: Այ զի զայս խոստացաւ փ
 րելէաց իւրոց ճշմարեան ամ յս քս
 ար մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Չ Ժամս և զառաջիկայ օրս խա՛ւ:
 Օ հրեշտակ: Օ քա՛ւութի: Օ արց'
 Ի՛ն ևս միա՛ւ: Օ անձինս: Ողոր՛:

Եւոթբ:

Չ զեցո՛ մեզ ար ամ մեր զէն ար
 դարութե. զօրան որ և յաղթօղ լինի
 ընդդէմ սանյական պատերազմաց.
 և զամ հրեղէն նեւս նր շիջուցանե
 լով անկասկած լիցուք յերաց խա

Լարային գնացից 'ի գայթակղութե
դիւն 'ի հասարակ աւուր: Եւ ըզ
բաստացեալք վայելչական տունն
Զեամբս՝ առաքինութի կացցուք 'ի
փրկութի անձանց մերոց: 'ի պատիւ և 'ի
խառսսբյ Երրորդութի: այժմ և՛:

✠ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Երկնաւոր խաղաղութի քով պարրու
պեալ պահեա զանձինս մեր սիր զօ
րաւոց: Եւ զի դու ես ան խաղա
ղութի և բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գի
տեմք և զանուն քո ամենազօր կար
գամք յօգնականութի անձանց մերոց
կայեաց յերկրպագութիս մեր և իւսո
մեզ առնել զարդարութի ճշմարտութե
իւ գոհութի փառաւորեացուք զհայր
և զորդի և զսբ հոգին: այժմ և՛:

✠ Սաղմս:

ՏԻ մի յիշեր զմեզս մեր զանձինս
վաղվաղեացէ առ մեզ ողորմութի քո
Ին

զի աղքատացաք յոյժ: Օգնեալ մեզ
անձ փրկիչ մեր՝ լս ինչ անուն քոյ
Տը՝ փրկեալ զմեզ և քա՛նեալ զմեզս
մեր լս անուն քոյ:

✠ Գորզ:

Լս հիւանդաց և ան լշտացելոյ՝
աղաչեսցաք զփրկիչն մեր քս զի
ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութե իւ
րում. և բժշկեսցէ զախտս և զհի
ւանդութիս հոգւոց և մարմնոց ծա
ռայից իւրոց. և կատարեալ առող
ջութիս հասուցէ զամենեւեան ՚ի
մշտնջենամուր և յանախտ կեանս:
Ար առաքեցաւ ՚ի հորէ ՚ի բժշկութի
ազգի մարդկան՝ միածին որդին այ:
Տը՝ մեր և փրկիչ յս քս: կեցո՛ և ո՛:

✠ Առեմբ:

Փարատեալ զցաւս և բժշկեալ զհի
ւանդութիս ՚ի ժողովրդենէ քումմէ
անձ մեր. և շնորհեալ անցւն զկա

Թարեալ առողջութի նշանաւ ամենա
 յաղթ խաչի քո . որով բարձեր զար
 կարութի ազգի մարդկան , և դատա
 պարտեցեր զԹշնամին կենաց և փրկ
 կուէ մերոյ : Պառ ես կենանք մեր
 և փրկուի՛ բերբար և բազում ողորմ
 անձ . որ միայն կարող ես թողուլ ըզ
 մեզո , և մերժել զախտս և զհիւան
 դութս ՚ի մէնջ . որում յյտնի են պէտք
 կարեաց մերոյ : Պարզ և իջդ բարեց
 պարգեւի զառատ ողորմութի քո ՚ի վե
 արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր
 պիտոյից . յորոց հանապաղ փութաւ օ
 բեալ գովի ամենամբ Երրորդութիդ :

Մ. յԺմ և միշտ և յա՛ :

Յեղեա Տեբ և ողորմեա :

Թարեբար և բազում ողորմ անձ քո՛ :

բանի որ խորհի զաղքա
տըն և զանանկն: յաւուր
չարի փրկէ զնա տէր:

Տը փրկէ զնա և կեցուցանէ. երանե
ի առնէ զնա 'ի վր երկրի. և ոչ մատ
նէ զնա 'ի ձեռս Թշնամեաց իւրոց:

Տը օգնական է նմա 'ի մահիմս ցա
ւոց իւրոց. զամ անկողինս նր դար
ձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նր:

Եւ ասացի ար ողորմեաի ինձ. բժշ
կեաի զանձն իմ, եւ մեղայ քեզ:

Ար բնակեալն է յօդնուի բարձրելոյն:

Է հովանեաւ ոյ յերկինս հանդիցէ:

Ասացէ ամ ընդ ունոյ իմ եւ դու ա
պաւէն իմ ամ և եւ յաւսամ 'ի նա:

Սփրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո
ղին. և 'ի բանիցն 'ի խառվութէ:

Ի Թիկնամ. Եւ իւր ընկալցե զքեզ:

Եւ 'ի հովանի Թեոց նր յաւասայես:

|| Կ զգէն շուրջ եղիցի զքե ճշմար
տու թիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի .
և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի ամէն :
'Ներէ որ շըլի 'ի խաւարի . 'ի գայթակ
ղութէ գիւն 'ի հասարակ անուր :
'Նկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք
և բիւրք ընդամէ քումմէ . և առ
քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Ի այց միայն աչօք քովք հայեցիս
դու . և զհասուցումն մեղաւորաց
տեսցես . զի դու ար յոյս իմես :

Օքարձրէն արարեր քեզ սպանէն .
ոչ հասցեն առ քեզ չարք . և տանջիք
մի մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
լն քո . 'ի պահել զքեզ յամենայն
ճանապարհս քո :

Ի բաղուկս իւրենց ընկալցին զքեզ
զի մի երբէք հարցես զքրի զուն քո :

ի վժի Իժից և քարբից զնասցես
դու. և առ սոնն կոխես սցես զառիւծն
և զլիշատն :

Վանգի յիս յուսացաւ և փրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի ծա-
նեաւ զանուն իմ :

Կարդատցէ առիս և ես լուսայց նմա
և առ նմա եղէց ՚ի նեղութե :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա.
Երկայն աւուրբբ լցուցից և ցուցից
նմա զփրկութիւն իմ :

Փառք հօր և որդի՝ Վ. յԺմ և՛ :

✠ Կարգ :

✠ Եւ խաղաղութե զանր աղա՞ :

Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի հօրէ վժ
քաւուր մեղաց և թողուր յանցա-
նաց. փրկելոյ զմեզ ՚ի վշտաց և ՚ի նե-
ղութեց. ի ջանելոյ ՚ի վժ մեր ողորմու-
թե և գթութե ան սյ ամենակալին.
Կեցո՛ւ և ողորմեա՛ :

✠ Առօրե .

Հայր գթութեց և յՅ ամ մխիթա
րութեց . որ մխիթարես զմեզ յամ
նեղութ մերում . լուր և այժմ ձայ
նի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ըն
դունելով զարդաչանս մեր .

Ընցո՛ ի մէնջ զցասունն պատուհասի
յանցանաց մերոց բարերարութ քով .
Ներեա՛ն և լուր մեզ . քա՛նեա՛ն և թող
զմեղս մեր . արժանա՛ւորեա՛ն գոհութ
իստա՛ւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ը
նքջ հոգւոյդ . այժմ և միշտ՝ :

Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն .

✠ Հայր մեր որ յերկնա՛ն .

Կարգաւորութի Հասարակաց Աղօթից իննե
 բորդի Ժամուն: Որ կատարի Իգեմա Որդւոյն
 այ: Այլ ճահճանե երանական հոգւոյն ա
 ճանդմանն:

Ր Է Ն Ե Ա Լ
 որդիդ սբ ԻՅ Ծջմարիա.
 ԱՄԷ:

Սաղմոս , 50 :

զորմեա ինձ անձ ը մեծի ողոր
 մութ քում. ը բազում գթու
 թե քում քանեա՛ զանօրէնութիս իմ:

անբարակ ցեալ քեզ տիւ լուսոյ՝
 ելիւք ժամուք խաւաքելոյ՝
 պայծառացեալ յիններորդին՝
 ի տիպ լրման մահու ստուերին՝ :
 Զահրդ լուսոյ մեծապայծառ՝ աւան
 դեցեր զհոգիդ առ հայր՝ : աահիւ
 կրցորդ քեզ ՚ի յերկինս՝ ըզմեզ ուղ
 դեա հողւով քոյին :

Սանդարամե տըք ստրտեցն՝ կապել
 հոգիքն տրձակեցան՝ : Վէմք ՚ի վիմէդ
 պատառեցան՝ ՚ի տապանաց մեռեալք
 յարեան՝ : տարերք երկրի տատանէ
 ին՝ և աշխարհի սիւնք դողային՝ : Բա
 մեալքս առ քեզ պաղատեցուք՝ զի
 ընդ արդարսս դամցո՛ւք :

Ծօւցեր յայնժամ ըսքանչելիս՝ և այ
 ժլմ մեղ ողորմեցիս՝ : Էիւծեալ բք
 նութիս ք՛ւ ողջացաւ՝ շնորհեա և
 մեզ լինիլ անցաւ՝ : Բոխանս մահու քո

Կենարար՝ կեցս՝ ըզմեզ ԹՐ Բարերար՝
քեզ պաղատիմք ըստ աւագակին՝
յիշեալ ըզմեզ յօրն ահագի՛ն :

✠ Մարգարե :

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են՝ ի՛նչ
և սխաղաղուն զԹՐ աղաչեցուք
Օրհնուի և փառք հօր և որդւոյ և՛ :

✠ Բարեզ մեծ Պահպան :

ՄՐ՝ սրտի՛ն և հաստատուն հաւատով
կացցուք միաբան յաղօթու
առաջի ան մերոյ և փրկչին
յսի քսի : Յիշելով զմեծամեծս նր՝
զանչաւ շնորհս, զհամբերուի կեն
սասառ խաչին . և զհեղուին աղա
տեցուցիչ արեան նր . և զսոցին նր
մանս՝ որ յայսմ ժամու վս մեր մե
զաւորացս կրեաց նա : Եւ մեք զայս
նամ զմտաւ ածելով՝ սրբեցուք ի՛նչ
մեղաց զխորհուրդս զբանս և ըզ
զործս մեր . կատարեցուք զսրբու

Թի անձանց մերոց ահիւն այ: Մի
 յաղաղիցուք խոստովան լինել նմ
 զմեզս մեր և խնդրել զթողութի մե
 ղաց մերոց: զի մի կորեցիմք անապաշ
 խար՝ զյաւիտեանս կորուսան:
 Եւ մինչդեռ ժամանակս ՚ի ձեռս է,
 գործեսցուք զբարիս ՚ի կեանս յայ
 սոսիկ. օրինակ վարուց մերոց ունե
 լով զամ արս և զյաւթօղ նահատակ
 օրն. որք միանգամ ՚ի սկզբնէ հաճոյ
 եղեն ան և միշտ զին բոլորեցունց:
 Որոց աղօթիւք և բարեխօսուքն՝ շնոր
 հեսցէ մեզ մարդասէրն անձ զհիւնսն
 իւր և զօգուան մեր խորհիլ միշտ և
 առնել. և անպատում արդև այն հա
 զորդս գամանիլ: Օ, որ խոստացու
 սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն անձ յս
 բն ան մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:
 Չժամս և զառաջիկայ օրս իսա՛:
 Օ հրեշտակ: Օ քանութի: Օ արջ,
 կէ՛ւ և ս միա՛, Օ անձինս. Ողոր՛:

ՏԻ զօրուեց՝ որ կանաւոր մահ-
 էանք քով ի ժամուս յայսմիկ
 կենդանացուցեր զմեզ ՚ի մեռելութե-
 մեղաց մերոյ . և բևեռեցեր զկնիք
 դատապարտուէ մերոյ ՚ի խաչին . և
 շնորհեցեր ազատուի ազգի մարդ-
 կան ՚ի ծառայուէ ապականուէ յա-
 զատուի փառաց՝ հեղմամբ արեան
 քոյ սբյ : Մնկալ և այժմ զաղաչանս
 մեր . և յաջողեա՛ մեզ՝ ուրիշ հաւա-
 տով և առաքինասէր վարուք կեալ
 յայսմ աշխարհիս . և արժանաւոր
 լինիլ յաւիտենական և երկնային ու-
 րախութեցն ընդ ամ սուրբս քո :
 Եւ՛ գոհանալով փնւորել զքեզ ընդ
 հօր և սբյ հօգւոյդ . այժմ և միշտ և՛

✠ Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Բազում ողորմ անձ և հաստիչ խա-
 զաղուէ . հաստատեա՛ զանձինս

մեր քոյով խաղաղութիւն . որով ուսրո
 յիւրաքանչիւր կարգի զամ արա
 բաժս քո . ուղից հրամանաւ . գ մատա
 կարարելով : Այն զի այդ խակ է կամք
 քո՝ խաղաղական և հոգևոր սիրով
 կալ մեզ առ միմեանս . և սպասել ար
 թուն մտօք յայտնուէ միաճնիդ այ
 և փրկչիդ մերոյ յի քի : Որում
 արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ
 ամպովք ընդ առաջ ան յողս . գու՛րթ
 երես կացցուք . յաջևէ քումմէ ընդ
 սրս և ընդ սիրելիս անուանդ քո սբյ
 և ժառանգեցուք զպատրաստելն
 խկղբանէ Տի սբց քոց զարքայութիդ
 իւ՛ր ընդ նոսին գոհանալով փառաւ :
 րեցուք զքեզ ընդ հօր և ամենա
 սբյ հոգւոյդ . Ա՛յժմ և միշտ և՛ :

Ձեռնարկ :

ՏԻ՛ մի՛ մատներ զմեզ իտպառ վ
 անուանդ քում սբյ . մի՛ ցրե

զուխաս քո. և մի իբացեայ առներ
զողորմութիւն քո 'ի մէնջ.

Այս արբահանու սերեւոյ քո. խա
հակայ ճառայի քո' և ինչի սբյ քո.

Տր մի' մառնէր զմեզ խաղառ վս ան
ոճան քո սբյ. մի' ցրեր զուխաս քո.

և մի' իբացեայ առնէր զողորմութիւն
քո 'ի մէնջ.

Եւր Տեառն 'Ներսէս:

Սահապեալն արբհան 'հոյց
մամբ ընկալ ինր զաղաջանս.

Եւ ճառային քում սահակայ խըն
դըրսւած ուլքն 'ի մեզ դըրժան:

Տենատեսն խորայիլի:

Սերով սրբոյն 'ի մեզ խնայեալ:

Նրեքսրբեան երիւք սոցին:

Սըրբեա' զհոգի զմիտս և զմարմն

Թ Գ արու:

Աղաջեցոյւք զկենսատու փրկիչն

մեր քո որ կաման որ խաչելուքն իւրով զարուրածս փրկեաց' և հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զթողուի շնորհեց յուսացելոց իւրոց. ամենահալ տրամ' :

✠ Առեւտք :

Անկեալ առաջի քո բարերար և բարում ողորմամ' աղաչեմք ամորտիւք մերովք և խնդրեմք զգթուի իքէն. ուր խոստացար ծառայեց բոց և ասացեր՝ զամ զոր ինչ խնդրեցէք հաւատով յանուն Որդւոյ ի շորէ, տացի ձեզ : Ե շնորհեաւ և այժմ հաւատացելոցս իքեզ' և կատարեաւ ի բարի զխնդրուածս մեր. զի իքեզ եմք աղաւ ինեալ : Այլ քո առատ ողորմութիւն մարթարեաւ զմեզ ի կեանս այստօիկ. և առաջնորդել հաս՝ յանձառ երկնից արքայութիւն. ի փառաբանութիւն և ի պատիւ ամենապր Նորորդութիւն : այժմ և միշտ :

Բարերար և բազում ողորմ անձ քո՛

Սաղմոս 114 :

Իրեցի՛ : Հիցէ՛ ար զձայն
 աղօթից խոց . զի խոնարհե
 ցոյց զունկն իւր առեա . և ես
 յնւրս իմ կիրդայի առնա

Ը ըջեցան զինև երկունք մահու
 և վիշաք դժսխոց դաին զիս :

Օնեղութի և զանձկութի դաի . և
 զանուն ան կարդացի :

Ո՛ ար փրկեա զանձն իմ . ողորմած
 անձ մեր՛ ողորմի և պահէ զտղայս ար :
 Ես խոնարհ եղէ՛ և ար կեցոյց զիս
 դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո՛ զի
 ար օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահունե :
 Ղաչս իմ յարտասունաց . և զոտս իմ
 ՚ի գայթակղութի . հաճոյ եղէց առա
 ըն ան յերկրին կենդանեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և Էս
խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես առայի 'ի զարմանալ խնամ, Թէ
միմ մարդ սուտ է :

Օ Ի՛նչ տայ տրիա-ք մին ընդ մեզ
զոր և եւ ինձ :

Իաժակ փրկուէ ընկալայց . և զա
նուն մն կարգացից :

Օ աղօթս իմ մն տայ՝ առաջի միմ
ժողովրդեան նորս :

Պատուական է առաջի մն մահ քբց
իւրոց . ո՛ր տր ես ծառայ քո եմ .

Տէյ և որդի աղօթնոյ քո :

Հասեր զկատանս իմ՝ քեզ մտաու
ղից պատարագս օրհնուէ . և զանուն
մնդ կարգացից .

Օ աղօթս իմ մն տայ՝ առաջի միմ
ժողովրդեան նր . 'ի գաւթս ման
մն , և 'ի մէջ քո երուսաղէմ .

Օրհնեցէք զտր միմ աղինք . գովե
ի՛՞՞

ցէք զնա ամ ժողովուրդք :

Օտրացի ողորմաւի նք ի վր մեր . և
ճշմարտութի ան մնացէ յաւիտեան .
Գառք հօր և որդի :

Օ Հարսեան Տերունեաց և
Մարտիրոսաց :

Քստեղծմամբ ըստ պատ
կերի քո անք պատուէ եցէր
ըզմեզ . ընկալ և այժմ ըզ
նընթեցեալսն ի բեզ մեղի զ հաւա
տով . ըստ մեծի՛ քում մղորմաւե՛ :

Աբ շնորհօք սբ հոգւոյդ լաւամե
րեցեր . յիշատակի՛ իւրեանց զհոգիս
նց ընկալ մարդատէր . ըս՛ : Աբք հա
ղորդեցան մարմնայ և արեան քո՛ ար
հանգո՛ զհոգիս նց ի սբ ըս քո քո՛
անձ . քամզի դի՛ նք սբ արեան քո է՛ն .
Միայն օրհնել ի կանաչս . միջ և մի շա
կոյս և ի սամալի՛ լոյս . ծնօղ արարչին
մեղոյ անդ անդ ար ըարե՛ բա՛ նե սցո՛ւք :

Արարիչն արժ. և բոսեղծիչն զգի
 մարդկանն. մի անտես առնեք
 ըզննջեցեալսն մեր. այլ հանդո
 զհոգիս նոցա ընդ առ շրջս քո
 Արդե՞ր միածին յարուի տե՛ղերա՞
 յ. մի անտես առն. հոգե՞ր ճշմա
 թիս՝ մըխիթարիչ սը՛գաւորա՞յ. մի
 հոգւոյն ըզգե հովանացեալ միայն
 սը՛րբուհի. ծընար ըզբանն արժ
 զանձանեւոյ հօր ծընունդ. և յայտ
 նեցաւ միուի ե՛րբս քոմեմ:

Արկոչեցեր առ քեզ ար ըզտեղերս
 ան. ընկալ ըզմեր ըզննջեցեալն ի
 դո՛գ նահապետին արբահանու. ո՛րոր
 մա՛ծ տէր փը՛րկիչ և բարեբար:
 Ար թողուեցես տը՛ւօղ արժ. Թո՛ղ
 ըզմե՛ղըս մերննջեցեալոյն կարօղ յամի
 և հը՛ղօր. ողոր՞. Ար լուսառու ես
 տիե՛ղերաց քս արժ. լուսա՛ւորեա
 և ըզմեր ըզննջեցեալն լուսա՛յ երա

նաւէն զըւարթնոցն. ո՛ղ:
 Եւ յս մեր և ապաւնէ՛ն մայր տ՛ն և
 կոյս սբ. որ հո՛ւր անձուէն ո՛չ բոցակի
 զեւնց զքո սբ՛ զորովայն. բարեխօսեա՛
 առ տր՛ վասը՛ն մերոյ փրկուե՛ն:
Մեր որդիդ ես և բանդ տր՛ծ. հա
 շատարակից ընդ հո՛ւր յե՛սեթե.
 առ քե՛զ կարդատք մարդատէր. հան
 գո՛ զհո՛գի՛ս նր՛ն ջեցեւոց մեր ընդ
 սրբս քո. **Ս**բեջեր յերկննց վասը՛ն մեր
 զառաջինն՛ առեր զյանցանան ադու
 մայ՛. մերո՛վ բնո՛ւք բարձե՛ր ՚ի վր
 խաչին անարատ ձեռօք. հանգո՛:
Սբ յուծեր զիշխանութի՛ մահո՛ւ կա
 մաւորական մահո՛ւ անք քո քո՛.
 բանաւորաց զաղաչանս առաջի՛ քո
 հեղեակ մահթեմք. հանգո՛: **Տ**երո՛ւ
 հի անարատ մայր տ՛ն և կոյս մա
 թիամ. քրօքեական անձո՛ւ ըզքե՛զ
 անտար՛ ՚ի յե՛րկրի՛. բարեխօսեա՛ առ
 տր՛ վասը՛ն մերոյ փրկուե՛ն:
 404

ԲԷ

Եւ այլ բարեգուծ որ գրեցար ի
 յազգս որդւոց մարդկան. առա
 բեցե՛ր ըզմիածինդ ի՛ վերուի. յի
 յեա՛ զհոգիս նրն շեցելոց մերոյ.
 Ե հանգ՛ս ընդ սբբս քո: Արդի՛ք միա
 ծի՛ն՝ որ յարեարդ ի մեռելոց ի
 միւսանդամ գալըստեանքն քո՛ յա
 բուի մեզ խոստացար. յիշ՛: Զո՛գիդ
 ճշմարիտ մրիսխարիչ սրգաւէորաց.
 անաչանօք սբ նժամնին և անննայն
 քոց սբբ. յիշ՛: Ի բարեխօսուի
 փութացիր մեզ սբ նժամնին. առ
 ի փրկել ըզժողովուրդս ի՛ մեղայ
 և յապականութենէ՛:

Յանբուկղբնականն ծոցոյ հօր խոնար
 հեա՛լ բանրդ մարմնացար ի՛ կու
 սէ՛ն վանորն փրկո՛ւն մերոյ. անա
 չեմք ըզքեզ զնն շեցեալսն մեր ի՛
 բեղուղի՛դ հաւատով յիշեա՛ն աե՛լ
 ր յորժամ դա՛ս Թագաւորս՛ ըբբ

քա՛: Անխակալ քաղցրութ՛ որդի՛
 այ՛ հաճեցար բաճնալ ըզմեղս ճի՛
 քո խաճելութ՛ն . աղ՛: Սամա՛ որա
 կանն մահո՛ւամբ քո լու՛ծեր զեր
 կո՛ւնքս մահա՛: և արժանի արարեր
 Խո՛ղուն յանցանայ քա՛նիչ քո ա
 ղերեամբ . աղ: Ար՛ փոխանակ մեղա՛ն
 րաց ըզմե՛ռանի՛լ յանձն առե՛ր . Իջա
 նելով ՚ի՛ գլխոխորս փրկեցեր ՚ի մեղ
 աստե՛ր բանտէն ըզգերեալսն . աղ:
 Սարե՛բանեմբ զանչա՛փ քո զմարդա՛ն
 սերսիգ . որ ե՛րեքօրեայ յարուցե՛լ
 զկենդանու՛ի պարգև եցե՛ր աշխար
 հի՛: աղ՛: Սարուր և անբի՛ծ կոյս
 յե՛տ ծընընդեան՛ . ո՛ր մարտիմլ ծը
 նար զարձակօ՛ղն ՚ի կայսից մահալ .
 բարեխօս լեր վս՛ անձանց մերոց փրկ
 կել իսպա՛ռնալեանց գեհե՛նսն:

Երժամ հարկանի փո՛ղ գայլ՛ս
 տեան քո՛ տր . յայ՛ ըժամ զար

101

հուրեանդ դո զան արաբանք և յասե
 բնամե . անաշե մք զքեզ վերկից .
 հանգո՛ւ և ըզմեր զննլե՛ցեալսն ընդ
 սուրբքս քո՝ ո՛ր միայնդ ես բազում
 մղորո՛ւ : Յա՛հաբեկ լուսոյ ծագման
 քո՛ ար . ցը՛նծան և դասք առաջի՛
 նեացն ՚ի վե՛րայ լուսեղէ՛ն անսոյ յի
 աղա՛ջ : Ա՛նոխակսդ բազմա՛ստն և թ
 ո՛ղորմա՛ծ ար . մի՛ ա՛նտես առներ
 ըզմեղուցեայքը՛ս յա՛հաբե՛ն անու
 թըն . ո՛ր մի : Ա՛բ ելե՛ր ՚ի յե՛րկնեց
 և մարմնացար ՚ի սբ կուսե՛ն . անձա՛
 սե՛լի քոյին ճնրնդ և անբդ . և զի՛ս
 մի անտես առնե՛ր ող սրահեա՛յ սաս
 լակա՛ն և սբ խա՛ջիւ քո՛ :

Ո՛ր Թագաւո՛սդ ես յա՛խտենեց
 քո՛ ար՛ժ ընկալ ը՛զմ առայս քո՛
 ՚ի բարի . ե՛՛ւ շնորհեա՛ ՚ի յա՛ջակող
 ման

74

Ուրեք:

Բն որդի այ անտեսակալ և բարե
 դուժ գթա՛ քո արարչական սի
 րովդ ՚ի հողես հանգուցեալ ծնից
 քոց: Անշեա՛ յաճուր մեծի դալաս
 տեան արքայուէ քո: Երաւարժանի
 ողորմութե՛ քաճութե՛ և թողութե՛
 մեղաց: Դասաճորեալ պայծառացո՛
 ընդ սբս քո յաշակողման դասուն:
 Օ՛ի դու ես տր և արարիչ ճմցեն
 դատաճոր կենդանեաց և մեռելոց
 ե՛ն քեզ վայելէ փառք եշխանութի
 և պատիւ: Ե՛ յժմ և միշտ՛:

Օրհնեալ տր մեր՛: Հայր մեր որ՛:

Չասղմոս երգութիս և զաղաչանս՝
 ընկալցի մարգասերն տժ ՚ի հա
 ճոյս բարեբար կամաց իւրոց՝ մեր
 մեղաց և յանցանացն թողութիւն
 շնորհեացէ. ՚ի չարեաց փրկեացէ.

101

ի մեղաց պահեստէ . և նմա փառք
յաւ իտեանս ամէն :

Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր և
Որդւոյ և Հօգւոյն սբյ . այժմ :

Թամամուք ըստ կարգի աւուրց պահաց . և
Տանց Տերմնականաց . և ամ Սրբոց :

Որ Հօրէ առաքեցար փոքր
կէչ և մարմնացար ՚ի սբ կու
սէն . Որ վս մեր ՚ի յերկնից
իջեր և լուսաւորեցեր զտեղերս :

Օխաղաղութի քո տուր մեզ ար
որ խաղաղութեց ես թագաւոր .
զխաղաղութի և զողորմութի որ յամի
ես դու կարող մարդասէր տր :

Որ ըստ անի զմիտս անցանկս՝ զխա
ղաղութի քո ան տուր մեզ հանա
պատճ զքեզ աղաչեմք :

Եւ ատմարի սբց և յիշատակի սբց
մարտիրոսայն՝ զձեռս համբատնս

լու աղաչեմք. բարեխօսուք սպասե
աղօթիւք՝ զկենդանութիս մեր խաղա
ղացս անձ ուն մարդասէր:

Ճ զնաւորք՝ Վսի՛ որք ասնջանայ
անօրինացն համբերեցիք. և զմ
լուի կռոցն խտրանեցիք: Ղասաւն
բեալք ընդ հրէշտակս 'ի յերկինս.
որք ունիք զհամարձակութի 'ի բո՛ւե.
բարեխօսեցիք կեցուցանել զանձինս
մեր՝ զձեզ աղաչեմք:

Միաճին Արգի և Քանդ Վ՛Ֆ և ան
մահ էութի. որ յանձն առեր մարմ
նանալ 'ի սրբուհւոյ անձանէն և 'ի
միշտ կուսէն. Վնփաթոթելիդ մարդ
եղեալ խաչեցար Վս Վ՛Ֆ. մահ
ւանք զմահ կոխեցեր. մինդ 'ի սբյ
կրթորդութեւէն՝ փառանորակից ը
հօր և սբյ հոգւոյն՝ կեցն զմեզ:

Յձաւ այսօր՝ ցնձաւ և զուարճացիր
Ասթուղիկէ սբ. յիշատակու սբյն

Ստեփաննոսի՝ Առաքելային՝ Վասի
 վկայեցելոյ Հօր: Ար աղօթիւք բա
 նայր զԵրկինս՝ զոր փակեաց ադամ.
 և հրեշտակակերպ անսլեամբ՝ անաս
 նէր զկերպարանն Հօր՝ Ի կերպի ա
 դամայ նստեալ յաթուռ փառաց:
 Ար զբազմութի քարանցն ուր զճարկիս
 հաւաքելով՝ բոլորէր պատկս փոխա
 նակ փշոցն և եղէդանն. Եւ զճար
 փրոսական արեւնն՝ խառնէր ընդ
 փրկական արեւնն՝ Վասի հասեցելոյն
 Ի կողէն: Այս որոյ գերազանցեալ
 Ի փառս առաւել քան զամ սրս.
 հայցեա՛ և մեզ՝ Ի վերնատունդէն
 զպարզ ևս կենաց անվախճանից և
 զմեծ զոգորմութիւն:

Յորովայնէ ընտրեալ սբ Ստեփան
 նոս. յորովայնէ ընտրեալ սբ Ստե
 փաննոս. վկայ ճշմարիտ առաքելա
 կան քարոզուեցն: Ար Ի վր անօրէն

բարաձգողացն աղօթէիր առ քսն ամ
մի համարիր սց զայս մեղս ատելով:
Իձեռն քոյոյ բարեխօսունն՝ շնոր
հեցէ՛ մեզ մարդասէր տէրն զմեծ
ղողորմութիւն:

Ըածին անհարսնացեալ, զբանն
անսկիզբն յղացր, և զամեն ան
իմանալի ծնար, զանպարագրելին՝ ի
գերկս քո բարձեր, նմա անդադար
բարեխօսեալ վս անձանց մերոց:

Ըածին զբեղ խոտովմել՝ երկր
արգէ եկեղեցի ուղղախառաց:
Ի՛անդի՛ ուր քերօբէքն բաղմաջէյք
և ամթոք հրանիւթք և վեցթեւեան
սերօբէքն նայիլ ոչ իշխեին, կրեցեր
անսերմնացէս զանապահանուան ի
յարգանդի քում ուն աղակին զսր
և ծնար ուն զմարդ զամեն բողոքից
զմարմնացեալն առ ի քէն զանձառ
զբանն՝ ի փրկութիւն աշխարհի և
կեանք անձանց մերոց:

—
—
—

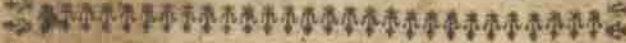
—
—
—

214

մե
լն

մե
լն

Եւ զաչեմք զքեզ սբ կոյս մարիամ
 ամամծին . բարձրելոյն զօրութեն
 հովանաւ որեւալ և սուրբ հոգւոյն .
 եկեաւ որութեամբն լուսաւ որեւալ .
 Ար զամենայն գոյութեց ստեղծիչն
 յղացեալ ծնար անձառայէս .
 Սարմնացելոյն առ 'ի քեն' բարեխօ
 սեա կեցուցանել զանձինս մեր .
 Երբունին այսօր սիմէօն' հոգւովն
 դայր 'ի տաճարն' երկելով քերօքէիչն
 վեհագոյն . որոց թեօքն սաւառնել
 ոչ իշխէին հայել 'ի նա' 'ի յահեղ փա
 առցն : Սա 'ի գիրկս իւր բարձեալ'
 համբուրէր համարձակապէս և գրգ
 էէր ոյ զմանուկ . և աղերսելով
 հայցէր արձակիլ 'ի խաղաղութի :
 Սակզքնական բանդ ամ . 'ի վերջն'
 աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ
 'ի կուսէն . և արարիչը յաւիտեն
 փակեցար ընդ ժամանակաւ . սբ տր

արբուծոց և անկարօտ մարբուեց :
 Եկիբ 'ի տաճարն քառասնօրեայ՝ զօ
 լիսայն Կատարեչով զարդարուծի .
 զոր բարձեալ սիմեօնի զանպարազրե
 լիդ 'ի զերկս իւր՝ հայցէր . որ արձա
 կիկդ էս կայելոց՝ արձակեալ զես 'ի
 Խաղաղութի : Ա յ՛յ ընդ ծերունւոյն
 սիմեօնի վերադռչեմք աւքէզ ար .
 օր՝ օր՝ օր՝ ար զօրուեց . լի՛ են եր
 կինք և երկիր վառօք քո . 'ի վերկու
 մեզ քօ ամ փառք բեզ :

Որպէս յետ ամասէր Թագաւորին
 եւ լի եզեկիայ՝ յարոյց ամ զյով
 փա որ զամ կրօնապաշտութիան իբայ
 ընկէց . սոյնպէս և զբարեպաշտն
 կոտամարհինոս՝ որ զարիօսի զմոլոնմ
 Խախանեայ . և զմեծն Թէոդոս յա
 ռոյց ամ պին նախանձուն վառեալ՝
 ար շոգին հայհոյէին : Իայց
 զան իմ ամարեալ և ուղղափառ հա

Բ-4

Հատոյ գլուխ սբ Թագաւորդ (այս
ճառն) աղաչեալ զսր փրկել զմեզ ի
Տարդասպաշտ հայհոյուհի . Այս որոյ
օրհնեմք զքո գալուստդ՝ զբարե-
պաշտ Թագաւորիդ՝ ի բնէ խնդրե-
լով զմեժ զողորմութիւն :

Զօրական և վկայ ճշմարիտ քաջնա
հատակդ բնի սբդ Թէոդորոս
որ վոխանակեցեր զմարմննդ ք հոգ
ւոյդ բում փրկանս . և ոչ ամեր
զմտաւ զսպառնալ իսն մարքսիման ո
սի Թագաւորին . այլ վերին ազդե-
ցութն գիտելով զայրեցուիմ հոգւոյ
նց՝ վս այնորիկ լուցեր զտաճար կը
ոոյ նոցա : Վրդ՝ ի յաղթօղ պատե
րազմի՝ տօնողացս զօր նահատակու
թեան քո՝ բարեխօսեալ առ տէր վս
անձանց մերոյ :

Գրաւով փառաց քոյ ի փառս կո
Թողիկէ եկեղեցի : Գիմեալք ի
Ի.Օ. 416 սե

107

107

սեբաստիա վերինն . ուր Թագաւոց
բեալքն յոյ նահատակին 'ի յամօթ
և 'ի բարրնկէց յերեսս բանտարկօ՛ւին
բաշալէրելոյ զմեմեանս . զի մի լու
ծեալ որ բազանեօք անցաւ որիս՝ պա
կանեցի . այլ դողալով առաքինա
բար զինքեանս ըղերձեալ 'ի յանիւ
ամային դանձուցն հողովեցին՝ աղա
ղակելով առ քս : Մնկալ զորդէգբու
թի և մերս ժողովոյ 'ի յոյս սիրո
ղաց քոց մը՝ փառք քեզ :

Չղազարս զննչումն օպ կանխա
գէտ յառաջ ասէիր . զի և 'ի
բեթանիա յառաջէիր՝ զի յաբու
ցես զսիր՛ լին քո : Եւ մէք քեզ
գոչելով ասեմք՝ օրնեալ որ գաս 'ի
չարչարանս կանամ հօր՝ 'ի վրկու
անձանց մերոց :

Յորժամ և կեալ կենարարն 'ի զե
րեզմանն զազարու . յորժամ և կե
լի . կե

—
—

—
—

Կենարարն ՚ի գերեզմանն զազարու
 աւետարնոր ձայնիւն աղաղակէք ա
 սելով, զազարէ արի՛ եկ արտաքս
 Իսկ մեռեալն ՚ի գրգմանէն յարեաւ:
 Եւ նոյն ինքն զանմահութե զպար
 գեան ետ սիրելոյն. և ամային
 ձայնիւն ՚ի գերեզմանէն կոչեաց:
 Այ որոյ և մանկուծքն եբբայեցոց՝
 ոստովք օրհնէին զանմահ թգբւթի բո:
 Ազաննայ օրհնեալ է գալուստ բո.
 օրհնութի ՚ի բարձունս. օրհնեալ որ
 գալոցդ ես անուամբ Տեառն:

Եւ

Յեծն եհմ և զարգարեալ զառա
 դատս բո սիծն. բանսի՛ ահա՛
 թագաւոր բո ՚Կն նստեալ ՚ի յաւա
 նակի նորոյ՝ հեղութի յուցանելով
 գայ մտանէ յառադատս բո սիծն.
 և մեք աղաղակեմք՝ ազաննայ օրհ
 նեալ եկեալ ՚ի յանուն ան. որ ու՛րի
 զմեծ զողորմութիւն:

111

Բայն յարեալ 'ի մեռելոց. մահէ ամբ
զմահ կոխեաց. և յարուքն իւ
րով մեզ կեանս պարգևեաց. նմա
փառք յա՛նժանս ամէն:

112

Սհաւոր և սրանչելի է խորհուրդ
փրկուե մերոյ. որ անսկիզբն 'ի
'օրէ' անճառարար մարմնացալ 'ի
կուսէն' խաչի համբերելով. և կամա
ւոր մահուանքն իւրով զկենդա
նուէ մեզ պարգևեաց զչնորհս:

113

Բանզի յարեալ 'ի մեռելոց քս ան
յա՛նժանսից. արարիչ և յարուի ազ
գի մարդկան. զոր օր'նէն անդադր
զինուորութիք հրշիակաց և ամ զուար
թունք երկնից. ընդ որս գոչելով ա
սեմք' փառք սոսկալի յարուե քո սր:

114

Հիացան վերձական բազմութիւն ան
սանելով զքեզ 'ի հրեղէն կոռս
բազմեալ. սարսեալ ասէին' ո՛վ է
սաւոր զիմեալ գոյ յեղօվմոյ. և ե

կէալ մտանէ փառօք՝ ի փառս . ար
փառք քեզ :

404
—

Որ յանպատում աթոռ նստիս և
յաննարժնոցն վեր օրնիս . անհա
սանելի բանգ ամ՝ ի յերկրի երևե
ցար ճշմարեա մարդ՝ զտնօրէնուէն
կատարեալ զխորհուրդ . խաչի և
մահու համբերեցեր . և զհրաշայի
զյարուհիք քո ցուցեր հզօր զօրու
լ՝ յօր համբարձար փառօք ի յեր
կինս . և զկուսածին մարմինդ քո
հրաշափառապէս լուսազարդեցեր
զոր տեսեալ եսայիսս՝ նախաձայնել
ասէր . ո՛վ է սա որ դիմեալ գայ յերկ
րէ : Հիացել պետուէց երկնից գոչե
լին առ միմեանս . համբարձէք ի շիանք
զգրունս ձեր ի վեր և մտցէ թո՛ղ որ
փառաց . Եւ որ ամի կարօղդ ես և
հզօր՝ շնորհեա և մեզ հանդիպիլ
քեզ . ամպովք ի միւսանգամ քո գալըս
տեսանդ . որ միայնդ ես մարդասէր :

Ը զ քեզ խոստովանիմք զսբ Հոգիդ
 և երկիր պապ անեմք որ և ս պատ
 ճառ կենդանուե եղելոցս և խաղա
 զարար ՚ի. Որ զտրդխուսի աշակեր
 տացն բազում գիտուք լցեր. և ՚ի
 հրեղէն լեզուս բաժանեալ՝ անձս
 և ելեօք ցուցար նոցա, ազաղակեմք
 տէր՝ խնայեալ և կեցն զմեզ:

Ա յօր ՚ի հրեղէն լեզուս բաժանել
 հանդեար յառաքելսն լուսաւ ո
 րելով զնս. և այժմ ազաղեմք զքեզ
 սբ անձ՝ որ և ս պատճառ կենդանուե
 եղելոց և խաղազարար աշխարհի
 խնայեալ և կեցն զմեզ:

Ա սն սրոյ և մեք զՀոգիդ սբ ընդ
 Հօր և ընդ Արդւոյ մատնական
 խոստովանիմք. և հայցեմք մեզ ՚ի
 վերնատուն ողեդ զհոգևորական խա
 զաղուիդ. տէր փառք քեզ:

Որք ծագեցան մեզ յարևմտից սպ

զարեգակն և լուսաւորեցին համան
գամայն զճս հայաստանեայց . փա
րաակեցին զխաւարն անգիտութե կռա
պաշտութե . և լուսաւորեցին զամ հո
գի՝ հաւատով անգիտութե . Պոցա
բարեխօսութեն քս ան Պարգ և եւա Յի
բում զխաղաղութի . և անձանց մերոց
զմեղաց թողութի . ույ մարդասէք տրու
մ

Գր
—

Չաղթական ձեր զհանդէս՝ զը
ւորձայեալ տօնէ եկեղեցի սբ
բանդի սրբութե ստացայք զկուսու
թիւն . և ՚ի մարմնի՝ զանմարմնոցն
ցուցիք զհանդէս :

Գր
—

Հարսնացեալք քսի երկնաւոր փե
սային գոտերք վերին սիօնի . խընդ
րեցէք ՚ի քսէ զհաշտութի և զմեծ
զողորմութիւն :

Գր
—

Չառաջընթացութի քո և զկարա
պետութի նյ բանին խափանել կար
ծելով՝ որ ՚ի ձեռն կնոջն զնախաս

ատեղծն 'ի դրախտէն արտաքս ընկէց
 նա և այժմ զհաօդիադա անօրէնուք
 բորբոքեալ և բազմեցոցն հերովդիայ
 զկարաւս ոտից աղջկանն հ՛նոյայոյց
 զի զքոյդ հատցէ զգլուխ՝ որ զամենե
 ցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն զքս :
 1. յԼ դու որ յանապատէ բարբառոյ
 ձայն , գոցեա՛ որում ձեռնադրեցեր՝
 պարգևել զխաղաղութի և զմեծ
 զողորմութիւն :

Տր՝ որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո 144
 'ի վ՛ր վիմի հաւատոյ . և կարգեցեր
 'իսմա առաքեալս և մրգրէս : հովիւս
 և վարդապետս առ 'ի հաստատութի օրց :
 Եւ ձգնուք վկայից զթշնամին սորա
 վանեցեր : 'ի խաղաղութ զաս պա
 հեաւ ան ույ մարդասէր :

Առաքեալք և վկայք քսի այ . ա 145
 մենակալ հոգւոյն զօրութքն
 զամսն ընդ հանուր յորդէգրութի
 կե

403
—
—
—

կենաց կոչելով միամտական սբ կր
 քորդութեն յորդորեցին երգել ըզ
 փառս 'ի յաւիտեանս ամէն :
Չ հայրապետականն զարդարեցեր
 աթոռ 'ի յերկրի զառաքելական
 առեր զպատիւ 'ի յերկնուսս ծա
 ռայ քսի, ով երանելիդ 'ի հարս սբ
 հայրապետդ (այս անուն) Քանզի
 քո վարդապետուէդ սերմունք՝ զբա
 րեպաշտուէ բուսուցին զհասկս
 ուրախուի պտուղ հատուցանելով
 և մեզ հաւատացելոցս փրկութի
 շնորհելով : վս որոյ բարեխօսեալ առ
 սբ վս անձանց մերոց :

Չ խաղաղութի շնորհեալ եկեղեցւոյ
 բում սբյ : զխաղաղութի և զան
 շարժութի ի թշնմեաց պատերազմէ
 և հատուտեալ 'ի մի հաւատ զկա
 թուղիկ եկեղեցի : զքեզ խոստ
 վանկոյք սր և ան կեցո՞ զմեզ :

Երևի ար այսօր աշակերտայն 'ի
 Թաբօրական լերինն . և աշակեր
 տայն զարհուրեալք՝ աղաղակէին
 ասելով . արարչուք երես տաղաւ արա
 մի տն , և մի մոլոսէ սի , և մի եղիայի
 կէ մեք բանաւ որ հօտքս՝ երգեմք
 ընդ քո շշմարիտ վկայիցդ . առաքեա
 'ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ 'ի քո մի
 սանդամ գալատեանդ և կէցո՛ :

Առաջի պատուական ամենայաղթ
 խաչի քո անկանծիք երկրպալե
 լով . և խնդրեմք զեօտղութի յանցա
 նաց մերոց . քանզի սովաւ բարձեր
 զգատապարտութի ազգի մարդկան
 կէ այժմ վա՛սրջ անձային քո նշա
 նի՛ շնորհեալ զերկնային զխաղաղու
 թիւնդ ամ աշխարհի :

Այսօր ահաւոր ձայնք սրօտման
 հնչեցնն յերկնից 'ի յերկիր . կոչե
 լով յորդէգ բու 'ի զձեզ սրգիք սիօնի .

Հատառուի հաւատոյ և պարծանք
եկեղեցւոյ. որք ցօղով արէն ձերոյ
մօքրեցիք զափեզէրս յանօրէն կաա
պաշտութեց: Ա՛րգ՝ հայցեցէք ՚ի
քսէ զքաւութի տանողացս անուան
ձերոյ: Սաղթանօք սոցա ար՛ խնայ
եա՛ ՚ի փրկեալ քո ժողովուրդս. որ
միայնդ ես մարգասէր:

ԼԷԴ

Յաշխարհական ՚ի ճակատամարտին
յաշխարհական ՚ի ճակատամարտին
և ՚ի մեծ պատերազմին՝ ընդդիմամար
տեալ լինէր անօրինացն պատերազմ:
Իսկ դուք զմոլութի անօրինացն խա
վանեցիք. յաղթող դաայք ո՛վ սբ
երանե լէք: Ի՛անզի որոց անձային
տաացեալ էր զօրութի, ո՛չ ժաժկալէր
նց մարմնաւ որական պատերազմ.
սոցա բարեխօսութե՛ք քո՛ խնայեա
՚ի մեզ և ողորմեա՛:

ԿԻԷ

Ձոր օրնեն անլուէ ձայնիւ իմա
նալի

նալի զորութիք . երկնաւ որ նահապե
 տութիք . հրեշտակապետք և հրշիմկապետք
 աթոռք և արութիք . իշխանութիք և պե
 տութիք . սերօքէք և քերօքէք՝ զամե
 նայս զկրրորդութիւն և զմեծութիւն .
 1. յօր երկրաւ որս եկեղեցւոյ քա
 հանայապետութի ցնծայ հրաշափա
 ռապէս զերկնաւ որ քահանայապե
 տութեցն կատարելով զածնախմբութե
 տան . անմարմնական դասուց հողե
 ղինացդ՝ մարմնակնքս և հողեղէնքս .
 11. Վսուրբ գաբրիէլ և միքայէլ մեծ
 հրեշտակապետք բարձրելոյն . ողբ
 կայք առաջի աթոռոյ անութեան .
 1. նգագար բարեխօս լեբուք Վս մեր
 առ ար վերաբերել զամսն ընդ ձեզ
 յերկնից արքայութիւն . և միաձայն
 բարբառով երգել զփառս .
 Գրեգոր սբ քահանայապետ . որ
 զհաւատս ուսուցեր և զբանակս

111
 111

զի՛ւսցն հալածեցեր . մարգկան ու
 սուցեր քարողել զլըրորդութիւն .
 պտակեցար յարքայունն : արդ բա-
 րեխօս լեր առ տը վս մեր :
 Ար 'ե վս քերթեիցն հանգչիս և 'ի
 զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս .
 իջեր 'ի բարեխօն և փրկեցեր զերիս
 մանկունան 'ի հրոյն բռնութիւն : Արք
 ազաղակելով զոչէին երգ նոր 'ամ
 դործք օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զթագաւորն փառաց և զարարիչն
 բոլորեց : Ար մարգասիրապէս գթա-
 ցար 'ի սբ մանկունան և փրկեցեր 'ի
 բորբոքեալ բոցոյն . ոյք անարգեցին
 զբռնութի թագաւորին և շիջուցին
 զզօրութի հրոյն : Տնդ նստին և մեք
 քեզ վերագոչեմք փրկեալ զմեզ 'ի հը-
 րոյն յաւիտենից . զի դու միայն
 ես բազմագութ տէր . քեզ փառք
 յաւիտեանս ամէն :

երգ
 1
 1

Եւ խաղաղութե զոր աղաչեա
 ցուք . ընկալ կեցո՛ւ և նորոմեա՛ս .
 Օրհնութի և փառք հօր և որդւոյ՛ :
 * Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւրոսոք : Ա՛նեանայ, Ծննդեան, Տեառնընդ
 առաջին, Վարդավառին, Վերափոխման, և
 ամ տանկ անածնին նաչու փոխն այս է :

Մեծացուցէ անձն՝ . և այլն, 219
 Առւ. հային, Ծաղկազարդին, Հոգւոյ գա
 լտեան, Խաչի, Եկեղեցւոյ և ամ կերակեց
 նաչու փոխն այս է :

Տէր Թաղաւորեաց զվայելչութի
 զգեցաւ . զդեցաւ ար զօրութիւն
 ընդ մեջ իւր հաճ :

Հատատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա
 անեոցի . սլաարանս է ամոռ քո
 ի սկզբանէ . յա՛նեանս դու եո :

Սքարձան գեաք ար . և ամբարձին
 դեաք զձայնս իւրեանց . և յարկեին
 դեաք ՚ի գնացս իւրեանց :

՚ի ձայնէ Հուրց բազմաց՝ սքանչելի
 եղեն

Եղեն զբօսանք ծովու :
 11 քանչե լի էս դու ար 'ի բարձունս .
 վկայուեց քոց մեք յոյժ հաւտցաք :
 Կան բում վայելէ սրբութիւն ար'
 ընդ երկայն աւուրս : Փառք" :

Գ. Զատկէն քնչե 'ի Հոգւոյ գալուստն այս է
 Կայու փոխն :

Գովեա երուսաղէմ զտէր
 Եւ օրհնեա զամբ քո սիօն :

Օ ի զօրացոյց զնիդս դրանց քոց .
 Ե օրհնեաց զորդեա քո 'ի քեզ :

11 Եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի .
 պարարտութի ցորենոյ լցոյց զքեզ :

12 Եւ քեզ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ
 ընթանան պատգամք նորս :

13 Դնէ՛ զծիւն ուն զարս . Ե զմէդ ուն
 փոշի ցանեաց :

14 Երկանէ զստուն ուն պատարս . ա
 ռաջի ցրտոյ նի՛ն կարէ կեալ :

15 Եւ քեզ զբան իւր Ե հալէ զնս . շը՛ն
 ցես :

2206

Երեցեն հողմք և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակօրայ . զար
դարութի և զհրա՛ւուս իհիլ :

Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց ար . և
զգատաստանս իւր ոչ յայսնեացնց :

✠ Ահնայն սրց տանկ ճաշու փոխն այս է :

Սիրեցի՛ զի լուհիցէ ար զճայն աղօթից
իմոց : և այլն ոսկ ՚ի Թիւն 400 :

✠ Հարածուպահոց յորս տան ո՛չ տանի . և ամ
այնքաբաթի և ուրբաթի յորս պահք վի՛նի ճա
շու փոխն այս է :

Օրհնեցէ՛ք զար ամ աղինք . գովե
ցէք զնա ամ ժողովուրդք :

Օրասցի սղորմուի նր ՚ի վճ մեր . և
հնարուուի ան մնացե յաւիտեան :

Փառք հօր և որդ՛ :

1. յօր դարք անմարմնոցն երգս ա
ռեալ պարեմն ընդ մարդկան. զէր
զբս հոգեւորս յանմահ փե՛սայի՛ն
առաջանա. սը՛րբասաց ճա՛յ՛:

Քարգարեկց:

Ճառագաթ անճառ լուսոյ անքրն
նեղի՛ արձե՛ի. յառաջագոյն հրա
շարուցեր զտեսողութի մարգարեկցն.
իջանե՛լով՛ իստորինս անճային անօրե՛
նուր՛. Եւքը՛ զտաճար հա՛ստոյ հիմ
նեցուցին շնորհօքսք հոգւոյն. յոր
եմուտ բանն ար՛ծ եօթնարփեան
ճառագայթիւք. 'ի': Ե՛րեւեցաւ
յօ՛ի՛ ճը՛լմարիտ մարդեղուք. զոր քա
րողեցին մեզ հրաւիրողքն հանա
գոյ հօր և հոգւոյն լուսաւորելով
ըզտիեզերս անճային տես՛:

աճ

Ա՛ շոյեքշարամի պահոց և ուտեաց:

Փանաքանութի՛ առաքեմք քե՛զ
հա՛յր երկնաւոր՛. յի՛շեա՛ զնրն
Ի՛ն. 433 Քե-

գկ

Հէ՛ցեալորն մեր և՛ հանգ՛ս ընդ սբ՛
 րս քո՛ Ա՛ր էակե՛ցդ ես հօ՛ն և հօ՛ր
 ւոյ՛ սրդե՛զ միածին՛. յի՛շ՛. Ա՛ր քո
 աակե՛ցդ ես հօ՛ր և որդւոյ՛ հո՛գե՛զ
 ճը՛շմարտո՛. յի՛շ՛.

● Հինգ շարաթի Աստվածայ։

1
 ա
 1

Ա՛ր սիրօ՛ղդ էք արարչին արարա
 ծոց. քսի՛ սբ՛ առաքեալք. բարե
 խօսեցէք առ տր զանորն մեր։ Ա՛ր
 քարո՛ղդ էք ընդ՛ հանու՛ր օհե՛զերայ.
 քսի՛ սբ՛ առա՛. Ա՛ր պըսակդ էք
 տմեկե՛զեցեաց. քսի՛ սբ՛ առա՛.

1
 գ
 1
 ուր

Ա՛ր անըսկե՛ զբն յեռե՛ կկե յ
 մարմնացար՛ իկո՛ւտէն յաղազս
 մե՛րոյ՛ օրարտեաց. հանգ՛ս զերե
 Հէ՛ցեալորն մեր. Ա՛ր ի հօրէ՛ լուսոյ
 ընյս ծառեցար մեզ և՛ կեանք. միա
 ծին որդե՛ հօր համաբո՛յակից՛. հան
 գո՛. Ա՛ր ի վե՛րդ ես քան զմիտս
 և՛ զտրհու՛րդս. և՛ խաջի՛ համբե
 րեալ վը՛րկեցե՛ք ըզտի՛ եզերս՛. հան՛.

Ըտրաժագահոց յորում երբ ոչ տանեցին
Երևաշարաժի Երեքշարաժի Զհագշարաժի
զայն աստ :

Բի ստոնս արժ . յի շեա՛ր
զննլեցեալսն ՚ի սբ անս՛ւ
Երգ քո՛ . Ե՛զգիմս արեանն քո՛ ար
յի շեա՛ր և հանգո՛ ընդ սրբս քո՛ .
Ե՛ւ ՚ի միւսանգամ քո՛ գալըստե՛նն
ըզննլեցեալսն մեր յի՛շ .

73

Ո՛ր յանէ՛կց ստե՛ղծող գո՛ . յից աս
բարճա՛կից հօ՞ր բանգ անարե՛ամ .
Թո՛ղու ՚ի շարհեա՛ն նր՛նլեցեալց քո՛յ
ծանայից . յորժամ գա՛սն ասանե՛լ
զոր անարատ ձե՞օ աօք ստեղծե՛ր .

74
ուր

Ո՛ր ՚ի ՚ի՛նք անարե՛ակ յար և՛ մարտն
յար ՚ի՞օ սո՛ւրբ կա՛ւսէնն . Թո՛ղու .

Ո՛ր ՚ի հասցի՛ն անշը՛նչա՛ն յար . զմա՛
հու լո՛ւ շե՛ր զի՞օ շխանե՛ր ՚ի . Թո՛ղու .

Ո՛ր պրսա՛կիցդ ե՛ս քո՛յ սը՛րբոց .
և՛ անլա՛խա՛նն բա՞րե՛ց բա՛շխօղ . Թո՛ղու .

144

Հրգնաւ որբք ճշմարիտք և զմ
 կայք քրիստոսի . ո՛րք զչարչա
 րանս և զմահ յանձն առիք զասըն
 մն ըզձեզ ունիմքք բարեխօս առ քո
 լն ա նձանց մերոց : Կանգի հեղմմք
 արեան ձերոյ պայծառացան ն սք
 և կեղեցիք . և զքստուէրամած խա
 ճար կռայաշտուէցրն բա՛րձիք .
 ըզձեզ ու՛ . Կ'բկնայի ն զօրքն իջեալ
 ի պատիւ պատարագի մահուն
 ձերոյ . և ըզ տրտալս անապականս
 առ բերելով ի հօրէ լո՛ւսոյ . ըզ՛ :

ՅԵԿԵԱՅ :

145

Ատու՛նձածին խորան լուսոյ
 անխայրափակ արիոյն կե՛նաց .
 որ եղե՛րք արեւելք արեգականն
 արդարուէ . և նըռտելոցս իխա՛ւա
 րի լոյս ծագեցեր . լոյ ամենեքեան
 ըզ քեզ միշտ մեծանուցանեմք :
 Կ'նապական տաճար և՛ մորենի՛ ան

կիզելի՛. որ զանշէ՛ Զ հո՛ւր մո՛ռերն
'ի՛ քեզ տարեալ կրեցեր՛. որով բնու
թեւ կիզեալ շէջա՛ն կրից բոց՛. զա՛,
կե՛նդանի տապանակ կասկարանաց
նորոյ ս՛խախն՛. որով ե՛րբ յերկիր
ա՛նեանց հորդեալ՛. հոգւով ի քե՛զ
տապա՛ւ որեալ բանին՛. զան՛՛:

✠ Ծանոթեան :

Մի՛ զա՛ն ծա՛ծինն՛ որ հո՛ւր է՛ր՛ մեծա
ցո՛ւցանե՛մք : Ե՛ւ լե՛տաւ՛ որ հը
րեշտակն ա՛նե տա՛րսն է՛ր՛ ըզճընեա
լ՛ Լիբիինն ի՛նքոյ կուսէ՛ն : Ե՛ւ սէ՛
ուրախ լեր բերկրեալէ՛. քանզի ա՛ր
տեբանց է՛ ընդ քե՛զ :

✠ Տեանընդատառն :

Ա՛նրակի՛ զբըն բանըն յանրակընա
կան ի հօրէ՛ և սկը՛րքնա՛ւ որեալ
ի կուսէն մարտնոյ զգեցմամբ՛. բո՛ւ
վանդակելո՛ւ զ յոր՛ լայնի՛ և չ հօր
գո՛լով . և սահմանեալ ժամանակա՛ն

11
11

11
11

Ծնեալ լի նի անսոր՛ւած և մարդ .
 Սըտեալ ընդ օրինօք անհիւթակա՛
 նըն՝ հողնիւթ գոլով զի զհողա՛ծնել
 քսս հօրն ընծայեցէ ան որդի՛ն
 որ ի՛ծոց հօր . տղայ քառանօրեայ
 բառնի ի՛գիրկըս ծե՛րունոյն . և յայտ
 նապէ՛ս ծանո՛ւցանի՛ ան՝ . Սիւյ և՛
 սիսկօն յնծայք հողւոյն տղազակէ՛ր
 ի տաճարին անդ արձակե՛ս ը՛զճշս
 քո ար լի բանի քում ի՛խաղաղովի
 զի՛ լի հնուր տեսի ը՛զիր թկօղո՛ւն .

Ծաղկազարդին :

14

Անրակի զբն բանն հօր՝ օր ի վօ
 քերօքէ ի՛ցն հանդիս . այսօր ի
 վերայ յաւանակի նա՛րոյ նստեալ .
 օրնեալ արքայ եկեալ անյաղթե՛լի
 թագաւո՛րն : Յառաջ քան զյաւի
 տեանս որդին՝ որ ի՛վթ քառակերպի՛
 ցն բազմի . այսօր ի՛ծերոց և՛ ի՛տը
 զայոց փառա՛տրեցաւ՝ . օրհ . Եկայք

նոր ժողովուրդք է անմեղսոցն դասո
բազմուէ. ըզսա՛ն հիշմմբ երգով քաղ
յր՛ը ձայնիւ՛ փառա՛տրեսցնուք. Երհ՛:

Ձ առկին ։

Յարեա՛ն քրի՛ստոսն իմե՛ռե՛լ լո՛ց
ա՛լէ՛ լո՛ւսիւն : Ե՛կայք ժո՛ղովու՛նք
դրք՛ երգեցե՛ք տն՛ս ալէ՛ լո՛ւսիւն
Յարեցե՛ լոյն իմե՛ռե՛լոց ա՛լէ՛ լո՛ւ
սիւն . որ զիշխա՛րհըս լուսա՛նո՞րն՝ ց ա՛ :

Ձ ստեղծման ։

Ո՛ր համբա՛րձա՛նն այսօր տ՛ծայի՛ն
իշխա՛նս՛ւք՝ իհայրակա՛նն ի՛կառա
սպա՛սաւորե՛լո՛ւսիւն զի՛հրեշտակա
կա՛նն դասո՛ւցն ս՛րքն ու՛ղեկի՛ն
անե՛ լով . հանբա՛րձե՛ք իշխա՛նք ըզ
գրու՛նք՝ ս ձե՛ր ի՛վե՛ր և՛ մտցե՛՛ թա՛
գա՛ւոր փա՛րասց : Հի՛ացա՛նն ի՛վե՛րնա
կան իշխա՛նս՛ւսիքն և սո՛սկալի՛ ձա՛ն

նիւ՛ աղաղակէի՛ն ան միմեան նս
 ո՛վ է սան Թագաւո՛ր փառաց՛ եկե՛լ
 մարմնով և սքանչելի՛ զօրո՛ւք. համ
 և զանակէի՛ն վերնական պետաւ
 Թիքըն հրաշայի՛ ձա՛յնիւ երգէին
 երգ նո՛ր անէլո՛վ ուս ինքն է Թա
 գաւո՛ր փառաց՛ փր՛կիւն Յի և աղա
 տիչ ա՛ղգի՛ մարդկան՝ համ:

● Հոգւոյ գալտեան:

ԼԻԿ

Ո՛ր ՚ի հարաշարժ ՚ի յաճաճ զբե
 ղէն յառաջ բըղտեալ անհատա
 բար ՚ի յոճաճ ըդւոյ տերայէս սք
 յոգին անսօ՛ր. ՚ի յեկեղծի՛ց սա՛ս
 տիկ հե՛ղեալ ՚ի դասս առաջէլոցըն
 լը՛ցուցիչ բո՛լոսից. ը՛զ ը՛նա՛ս արհ
 նե՛սցո՛ւք ե՛րկո՞րպա՛շե՛լ լո՛վ.
 Սր յանրակիզան և՛ ՚ի միշտ յե՛լ
 է՛ն. նո՛յնագո՛յ ըր՛նուք՛ անո՛րիչ

բաժանմամբ ՚ի յո^{ՂՂՂ} թղւոյ արար
 շակից օր հոգին անյս^օ ր. հրով
 բաժանեալ լլ^օ զնւս քարոզիցն.
 ՚ի լոյս ամեան զազգըս մարդկան ն
 բաժանմամբ պէսպէս շընորհաց.
 ըզը. Ար ՚ի վերայ լո^օ ւրցըն գ^{ՂՂՂ}
 լով գոյադոյց զարարածս. անա^օ ն
 ջրպէտն ՚ի հօրէ^օ և յո^{ՂՂՂ} թղւոյ
 ՚ի շխանակից օր հոգին անյս^օ ր. վե
 րածնեալց զան զգս անմջերոյ կեն
 դանոյ բղիւկալ յեհմ. ըզընա.

● Վարդապետութիւն

Ուրախացի ը պըսակ կո՛ւտի^Ղց
 տիմբանմայր անյսօր ո՛րդի ն քո
 զհա՛ յօե^Ղ անիմ ն փայլեաց ըզ
 փառս. նրմա յա՛ շէ՛տ յա՛ նճըն
 արա՛ ան զամ^օ նճի նրս մերո նր^օ մա
 մօսէս և՛ հե^Ղ զիմ^օ ան տպատեն
 յանա՛ւն նորա. զը՛ նճա՛ն թա՛րս
 րե՛մ շե՛րսն^օ ն. նրմա. Ե՛սայի

74

Կարգ զգեց թեթեւեւ և անպէտ
 տե՞ս: և ընդ յամմմայոյն զքո զոր
 դեմն իմ և զամուսնեաց. նը

Փոխման անառնին:

Բա

Անթառամ ծաղիկ անդամտա
 պարտ շնուանիզ. վերաբովւեալ
 յարմատոյն յեստեան զգեց Եսայ
 իհասկանըխան վերադոճեաց Եօթն
 արիեան շնորհայն հոգւոյն ընդ ու
 նարան գոյ. ամտուան ծանծին Ես
 կոյս. զգեց ըմբ ծայցուցանեմք:
 Համեղաճաշակ պարտըղոյն բանա
 լո՞ր ըբարո՞ւնակ. յոքմէ կթեցան
 մեզ ողկոյն անըսպտա յուրախու
 թի արար մեցեղոցն ի ճաշակման
 ծանուցն գիտուեմ. սրբուհի մ
 նարատ ամենեքեան զգեզ. Բա

զարանալեալ 'ի մարմնէն անարմատ
ըմբռնութիւնս. այսօր յառաքելոցն ան-
փոփեան վերին անկրնարկունքն վե-
րափոխեցար յանբայնէն որդւոյ
քո՛ւ և՛ անձն ըմբռնութիւնս. բարեխա-
խոստովանո՞ւմ զացս. զքե՛զ:

● Խաչի:

Յազթօղ և՛ զնոր օրհնութի միշտ 'ի
բարձունս երգեսցուք. Թագա՛ւ
նորին քսի հաւատացեալ ժողո-
վո՛ւրդք: Ո՛ր եկն 'ի լուսանորել
զընտրեալսք զեկեղեցի. և պը-
սակեաց սբ խաչին. նրմա՛ր ըզխառս
երգեսցուք. Ը՛յսօր և միք տօճէս
ցուք զնաւա՛կատիս սբ խաչին. և
իբր՝ ըկն մատուցուք փառք
և՛ պատի՛ւ յաւիտեան:

—
ակ

Ո՞ր խկրղբանէ՛ իմաստուք՛ հաստա
տեցեր զէ՛կեղեցի՛ հօ՞ր իմաստու
թի՛ . զո՞ր նախանըկա՞ր տեսչուք՛ նը
շանակեաց մօտ՛ս խորանան է՛րկ
նահանգոյն ՚ի՛ սինայ լե՛րինն . լուս
ւորե՛լով փառօքն աստու՛ծոյ : Ա՞ր
րղխորհո՛ւրդ անապական տնօրէ՛նս
թե՛րդ քո՛յ խորհո՞ւրդ կո՛ւսէն . տրպա
ւորե՛լով տապանակն անձայի՛ն ուխ
տի կտակարանաց բանի՞ր աստու՛
ծոյ . փառաց անէ՛ղի՞ր տե՛ղի հա՛ն
գըստեան : Ա՞ր ՚ի կեանս զերա
դարձի՛ բնութեանս՝ դարձմանքն
յորդանանու՛ ձրինակեցեր՛ . և՛ ըզ
բընութիւն մահու և դը՛ժոխաց
կործանմանքն էրի՛քո լի տապանա
կաւ՛ խաչին հրոշագ օրծեալ՛ նա՞ր ի
բայի՛ լի . օրհնու՛ի քեզ ան՞ր էրգեո
ցե՛ն մա՛նկուծք :

Որ հաստատուե՛ցե՛ք բանիւ՛ զե՛կեղե-
 ցի քո ք՛ծս՝ ի վ՛ր առաքելական
 լիմի՛. ե՛րգել ի սմա՛ծ՝ զերդր՛ս հո-
 գևո՛րս : Պանձնեալ ի սմա սեղան
 սր՛բբուէ՛ բա՛շխե՛ զմարմին իւր և
 զարի՛՛ծն . և տայ՛ ի սմանէ՛ մեղնո՛
 րոգուի՛ ի թողուի՛ծ՝ մեղսնց մերո՛ց :
 Սընալ հողւո՛յն սրբյ աղաւ՛նսակերպ
 երեմա՛ծմբ , ի վ՛ր մարմնոյ և արեա-
 նրն մն՛ ի բժշկուի՛ծ՝ հոգւոց մերո՛ց :

✦ Հայրսպետաց :

Ա՛յսօր երկնայնո՛ցն թ՛ մեզ՝ տո՛նա
 խմբելով զոիշատակ սբ հայրա-
 պետա՛ծցն որք լուսաւ՛ո՛րեցին զհա-
 ՛ւտոյ մանկո՛ւմնս . և ընդ հրե՛շտա-
 կացը՛ն դասս վերակարգեցա՛ն :
 Ա՛յսօր առաքելոց և մարդարե՛իցրն
 դասք՛ . տո՛նակից գոյով դասե՛ր վե-
 րին սիօնի՛ծ . ի յիշակի՛սբ վարդապե-
 տացն .

տա՛ւրցն . որք իմաստից նոցին խո՛րոց
յայտնեցին զԽորհո՛ւրդ : Ի՛նչ յօրքս
հանայք և սլանչտօնեայք սբ եկե՛ղեց
ւոյ՝ վերասպատուեն զյի՛շատակ սբ
վարդապետա՛ծցն . որովք զարդարե
ցան երկնային շնորհօ՛ւրցն . երգեն
ընդ նո՛սին զփառքս յա՛ւխտեան :

ՄԻ՛ն ան սբ և հղօր սբ և անմահ՛ :
և այլն քո պատշաճի : Երիցս կրկնեա՛ւ
Եւ ևս խաչադուքն զտեք աղա՛ :

Ս Եւ խաղաղուե ան աշխարհի և հաս
տատուե սբյ եկեղեցւոյ՝ զտր ա՛ :

Ս Եւ ամենայն սբ և ուղղափառ ե
պիսկոպոսոց զտր աղաջեցուք :

Ս Եւ հյրասպետին մերոյ ան (այս անուն)
կենաց և փրկուե հողւոյ նորին, զ՛ :

Ս Եւ վարդապետաց՝ քահանայից՝ սար
կա՛ւադաց՝ դպրաց՝ և ան ուխտի ման
կանց եկեղեցւոյ, զտր աղա՛ :

Ս Եւ բարեպաշտ Թադա՛ւորաց՝ և

մծ տակր
զորաց ն
|| Կ հոգ

անաց. զորավարաց' և
զտակր աղա-չեւցուք:
Լս: Օ, անձի': || Ղոր':

Զի սղորատմ և մարդ տակր ես մծ
դողով. և բեզ վայելէ փառք իշ':

121

Handwritten marginal note in Armenian script, possibly a reference or commentary.

Վարդուս ճաշու' որ տակ յինանցն յաճուրն
երեք փոխ. զի մինչե ՚ի Հոգւոյ գալուսան ճճ
փոխ Սաղմոս դաճեթի վճարեացի: Եւ ամեն
փոխի վերջն երեք ալելու սաս:

Երանեալ է սյր' որ ոչ գնաց ՚ի խոր'
ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ
Քնդէր խառովեցան հեթանոսք և ժո':
Տր զի բազում եղին նեղիչք իմ և':

Վ շամբար ճմանն ճաշու սաղմոս կցորդ:

Համբար ճաւ մծ օրհուժք. և ար
մեր ճայնիւ փողոյ:

Մափս հարէք մամ հեթանոսք. աղա
ղակեցէք առ մծ ՚ի ճյն ցնծուէ:
Օ, ի ար բարձրեալ և ահարկու. թա
գաւոր մեծ ՚ի վր մամ երկրի:

|| Լնիմ զյոյս առ անձ . որում և դորա
խակ անն ունին թէ յարուի լինելոց
է արդարոց և մեղանորայ :

Յորում և ես իսկ ճգնիմ . անխիղճ
միաս ունիլ առ անձ և առ մարդիկ
յամ ժամ :

Իբազում ամաց ողորմուիս եկի առ
նեկ յազգդ իմ . և ետու պատարդիս :
|| Երովք գտին զիս սրբել ՚ի ասածարին :

Ճողոց գալտեան շաշու սաղնու կցորդ :
Հողի քո բարի՝ առաջնորդեացէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ :

ՏԲ Ընք աղօթից իմաց : և այլն
սոյ ՚ի թիւն 22 :

Յայսանակին շաշու սաղ :

Ըրի՛ անձ ՚ի հանգիստ քո . դու և
տապանակ կտակի սրբութե քո :

Յիշեալ տէր զգանիթ՝ և զամ հե
զուծիւն նորա :

|| Երդ ունա՛ն ան և ուխտս եդ սոյ
Իմ .

Թէ որչափ ի յարկս տան իմոյ . Թէ
 ելից յանկողինս մահճաց իմոց :

Թէ տայք քուս աջաց իմոց . կամ
 քիչ արտեւանաց իմոց . կամ հան

գիստ իրանաց իմոց՝ մինչև գահից
 զտեղի յարկի տն նյ յակոբայ :

Սահա լուսաք զնմանէ յեփրատայ . և
 գտաք զնա ի գաշոս մայրեաց :

Սոցուք ի յարկս նր . երկիրպագցուք
 ի տեղւոջ ուր կացեալ են որք նր :

Ընի՛ տր ի հանգիստ քո . դու և
 տապանակ կտակի սրբուէ քո :

Երիցունք քո զգեցչին զարդարուի .
 և սքք քո ցնծալով ցնծացեն :

Սո գաւթի սիրելւոյ քո՝ մի գարձու
 ցանկեր դերեսս քո յօծելոյ քումակ

Սրդուաւ տր գաւթի Նչմարտուք
 և իջտեաց նմա . ի պաղոյ որովայ
 նի նր նստուցանել յաթուս նր :

Թե ապահանջեմ որդիք քո զօրէնս իմ
և զկէտոսն իմ զոր ուսուցից օջ :
Արդիք նց նստային յաւիտեանս յա
ւիտեանից յամռն քո :

Հաճեցաւ ար ընդ սիօն և ընտրեաց
բնակիչ ի նմա . ասէ՛ օյսէ հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտեանից . ի սմա
բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օյսրիս սորա օրհնելով օրհնեցից .
և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ .
և իրեցանց սր զգեցուցից զփրկութի .
և սբք սորա ցնծալով ցնծասցեն .
և նգ ծագեցից եղբիւր ի դաւիթ .
պատրաստ արից զծրագ օձելոյ ի մոյ
նի շնամեաց սր զգեցուցից զամօթ .
այլ ի վր նր ծաղկեացի սրբութի իմ :

Վարդապետն ճաշու սալ :

ՏՐ . ով կացցէ ի խորանի բուս .
կամ ով բնակեցի ի լեռան սբ քո .
Արդնայ ամբիծ , գործէ զարդարութի :

խօսի զճշմարտութի 'ի սրտի իւրում :

Ար ոչ նենգաւ որնց լեզուաւ իւրով :

Ե չար ընկերի իւրում ոչ արար :

'Կ, ակառօնս 'ի մերձաւորաց ոչ առ-

նու . արհամարհեալ է առաջի նր

չարագործն :

Օ երկիւղածս մն փնւոր առնէ . որ

երգնու ընկերի իւրում և ոչ ստէ :

Օ արծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ .

և կաշառս 'ի վր իրաւանց ոչ առ-

նու . որ զայս արացէ ' նա մի սասա-

նեացի յաւիտեան :

Սերափոխման անձնին ճաշու սաղ :

Լ'քի' քր 'ի հանգիստ' : և այլն' : 449

՝ Լ'ք խաչին ճաշու սաղ :

Կշանեցու առ մեզ լոյս երեսաց քոյ

և ետուր ուրախութի սրտից մերոց :

Իսկարդալ իմում լու' : և այլն, 545 :

Քաղախաթին և արոյ Եկեղեցեաց տնի' ճաշու սաղնու կորդ :

Լ'ք զհեմունս էարկ նմա յաւիտեան :

ընկալաք ան զողորմութի քո ի մէջ
Ժողովրդեան քո :

Մեծ է արեւոր նեալ է յոյժ . ի քա
ղաք նոյ մերոյ ի լեառն սբ նոյ :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութեամբ
երկիր . լերինք սիօնի՝ կողմանք հիւ
սիսոյ՝ ի քաղաք Թագաւորին մեծի :

Լ՛ծ ի տաճարի իւրում յայտնի . ի Ժա
մանակի ուն օգնական լինէր նոյ :

Լ՛հաւաստիկ Թագաւորումք երկրի
Ժողովեցան և անկցին իմաստին :

Ինքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմա
ցան . խռովեցան՝ սատանեցան՝ և

գողումն կալաւ զնոսա :

Լ՛նգ երկունք ուն ի ծննդեն . և հողմ
աստիկ՝ փշրեցէ զնաւս ի Թարսիս :

Լ՛նոյ լուաք՝ սոյննոյ և տեսաք ի քաղաքի
ան զօրուեց ի քաղաք նոյ մերոյ :

Լ՛ծ զհիսունս էարկ նմա յաւի
տեան . ընկալաք ան զողորմութի քո
ի մէջ

՚ի մէջ Ժողովրդեան քո :

Իստ անունն քում անձ՝ սոյնպէս

և օրհնութի քո ընդ ամ տիեզերս . և

արդարութի լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . և ցըն

ծասցեն դասերք յուդայ վասն Ի

րանանց քոց տէր :

Եւ ջընցրութի զսիօնի՛ն և պաշարեցէք

զնա . և պատմեցէք զաշտարակս նր .

Գիցք զսիրտս ձեր ՚ի վր զօրութեց

նր . բաժանեցէք զամուրս նր՝ զի

պատմել կարասլիք յազգ յայլ :

Սա է անձ՝ ան մեր յա՛խտեանս յա

՛խտենից . և սա հովու՛եացէ զմեզ

մինչև յա՛խտեան :

● Աճեաեաց անամնին՝ չառա սաղ՛ :

Տր տայէ զբան՝ ոյք ա՛նկտարանեն

զօրութի բազմա՛ն :

Յարիցէ անձ և ցրու՛եացին ամ Թ շն

միք նր . փախիցեն աստ լիք նորա

յերեսաց նորա :

11 Կ պակասի Տուխ՝ պակասեսցին .
 ում հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս
 կորիցեն մեղաւորք յերեսաց ւնյ :
 1. Բոարք ուրախ եղիցին և ջնճաս-
 ցեն առաջի նր և զու՛ արձայցին յու-
 րախուժեան իւրեանց :

Օրհնեցէք զւճ մեր՝ և սաղմսս ա-
 սացէք անու՛ան նր . Նանապարհ ա-
 րարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արև-
 մուտս . և արէ անուն նր :

Ենճասցեն առաջի նր . և խառվես-
 ցին յերեսաց նորա :

Ար հայրնէ որբոց և դատաւոր այրեց
 ւճ՝ ՚ի տեղւոյ արբուժե իւրոյ :

1. Բ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
 տան . և հանէ զկապեալս քաջութիւն-
 իւրով . սոյնպէս և զդառնացօզս՝
 որք բնակեալ են ՚ի դերի զմանս :

1. Բ ընդ ելանելն քո առաջի ժողո-
 վորդեան քո . ընդ անցանելն քո յա-

նապատ երկիր շարժեցաւ :
 Բանդի և երկինք ցօղեցին յերեսաց
 այ 'ի սինայէ առաջի այ իսրայէլի :
 Լ'նճրև կամաց պատրաստեցեր անժա
 ռանդուէ քում. Թէպէտ և հիւնդա
 ցու, սակյն դու հաստատեցեր զնա
 և գազանք քո բնակեացին 'ի նմա :
 Պատրաստ արարեր քաղցրութի քով
 աղքատի անժ . ար տացէ զբան՝ ոյք
 աւետարանեն զօրութի քաղմաւ :
 Թիգէնոր զօրութեց սիրելոյ . գեղեց
 կուի տան քո բաժանեալ՝ աւարի
 Թէպէտ և ննջեալիք 'ի մէջ լիճակց
 Թիւք աղաւնոյ արծաթապատ . և
 Թիկնամէջնր 'ի գոյն սակոյ :
 Իգումարել երկնաւորին զթիգէնորս
 'ի վրնր՝ ձիւնապցին 'ի սաղմօն :
 Լեառն այ՝ լեառն պարարտ . լեառն
 մաճեալ՝ լեառն պարարտ . և զի՛նչ
 կարծէք լերինք հպարտացեալք :
 456 | Լեառն

Ետն ընդ որ համեցաւ ամ բնա
կել 'ի նմա. քանզի և տր իսկ բնակեա
ցի 'ի նմա ի սպառ.:

Կառք այ բիւրապատիկ.ք. հաղար.ք
ուղղիչք. և տէր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբ
բուժեան իւրոյ:

Եւ 'ի բարձունս' և գերեաց զգերուի.
էառ աւար. բաշխեց պարզ. և ս և ետ
որդւոց մարդկան. քանզի թերահա
ւատից և ս բնակեալ եղիցին 'ի նմա.

Տր ամ օրհնեալ' օրհնեալ տր զօր
հանապաղ. առաջնորդեցէ մեզ
ամ փրկիչ մեր:

Ի՛ք մեր ամ կենարար. և 'ի տնէ են
ելք մահու:

Ի այց սակայն ամ փշրեացէ զգլուխս
թշնամեաց մերոց. և զհերն կարճ նո
վին' ոյք դնան յանօրէնուէ իւրենց:

Ի սաց տր 'ի խորոց անդնդոց դար
ձուցից. և 'ի միջոյ ժանեաց' զայն
'ի դուրս կորզեցից:

Սոյ թացցի ոտն քո յարեն. և լեզուք
շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :
Երևեցան դնացք քո անձ . գնացք
ան թագաւ որին մերոյ սրբ :

Պանխեցին իշխանք հանել զօրհնութի
'ի մէջ կուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զանձ . և զան
աղբերացն ինչի :

Ինդ բենիամին ի աղայուէ զարմա
ն աղի . իշխանք յուգայ՝ առաջնորդք
նր . իշխանք զաբուղոնի՝ և իշխանք
նեփթաղիմայ :

Հրամայէ անձ զօրուք քով . զօրացո՛
ղայս՝ զոր հաստատեցեր ՚ի մեզ :

Ի տաճարէ քում մէ յէմէ՝ քեզ մա
տուոցեն թագաւ որք զպատարագս
Սաստեա՛ ՚ի գլան եղեգան ՚ի ժողովս
զուարակաց և ՚ի դասս եր՛ջոց :

Խտտեսցին այնոքիկ ոյք ընտրեալ
են արծաթով . ցրուեա զհեթանոսս

ոյք կամին ընդ պատերազմ :

Լիկացեն հրեշտակք յեգիպտոս :

հրեղիկք յառաջագոյն ձեռնառու

լիցին առ ան :

Թագաւորութիք երկրի օրհնեցէք

զանձ . և սաղմոս ասացէք ան :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նրս

տի յերկինս երկնից ընդ արևելս :

Իհա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրու

Թեան . և տուք զփառս ան :

Ի վր ինչի մեծ վայելչութի նր . և

զօրութի նր մինչև յամպս երկնից :

Որանչեւ ի ան 'ի վր սբց իւրոց

ան իսրայելի :

Իսա տացէ զօրութի հաստատուէ ժո

ղովրդեան իւրոց . օրհնեալ է ան :

✠ Ծնողեանն Գոթի՝ ճուռ սաղ՝ :

Տր ասացցիս որդի իմ ես դու . և

ես այսօր ծնայ զքեզ :

Ընդէր խառնեցան հեթանոսք . և

Ժողովուրդք խորհեցան ի սնտախ :
( ) անդիման եղեն թագաւ ողբ երկրի .
և իշխանք ժողովեցան իմիասին վն
ան և վասն օժեւոյ նորա :

Խզեացուք զկաղանս նոյ և ընկես
ցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա :

Մնակեալն յերկինս ծիծաղեացի զնո
քօք . և մոտ արհամարհեացէ զնս :

( ) այնժամ խօսեացի ընդ նս բարկուք
իւրով . և սրամտուք իւրով խառլե
ցուացէ զնոսա :

Ես կացի թղթ որ ՚ի նմանէ : ՚ի վր լերին
սիօնի սբյ նր ՚ի պատմել զհրամանս ան
Տէր ասացցիս որդի իմ ես դու . և
ես այսօր ճնայ զքեզ :

Ինդրեա յինէն և տաց քեզ զհեթա
նոսս ՚ի ժառանգութի . և յիշխանութի
քեզ ընդ ամ ճագաս երկրի :

Հովուեացես զնս զաւազանաւ եր
կաթեաւ . և ուր զանօթ բրտի վրչ
րեացես զնոսա :

1. րդ Թագաւ որք զայս 'ի միտ առէք.
և խրատեցարուք մտքն ոյք դատէք
զերկիր :

Նրառայեցէք մն երկիւղիւ. և ցըն
ծայէք առաջի նր դողութք :

Նկալարուք զխրատ նր՝ զի մի բար
կասցի տէր. և կորնչիցիք 'ի ճանա
պարհացն արդարութեան :

Ի Ժամանակի յորժամ բորբոքեցի
բարկութիւն նորա :

Երանի ամենեցուն ոյք յուսացեալ
են 'ի տէր :

Քառանորեաց գալտեանն Գոի Քաշ :
Տեսին մտ ծագք երկրի զփրկութի
նոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զմր յորհնութիւն նոր՝
զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր. և բազուկ
սուրբ իւր :

Եցոյց մր զփրկութի իւր. առաջի

1-7

ազգաց յայտնեաց զարդարուի իւր
(3) իշեաց ողորմութիւն իւրով զյաւիօք.
Ճշմարտութիւն իւրով զառնն իէլի. և
աւետիսն նմ ծագք երկրի զփրկութի
նայ մերոյ:

1. զաղակեցէք առ նոր նմ երկիր. օրհ
նեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք:
|| սաղմոս ասացէք նայ մերոյ օրհնութի.
օրհնութի և ի ձայն սաղմոսաց:

1. ձայն օրհնութի կռածոյ փողոյ՝ օրհ
նութի ցնծութի. և ի ձայն եղջեր փողոյ՝
աղաղակեցէք առ ջիթագն ուրին նմ
խառնեացի ծով լիւն իւրով. արե
ղերք և նմ բնակիչք նր. և գեաք
ծափս հարցեն իմիասին ձեռամբ:
| էրի՞ք ցնծացեն առաջի նմ զի
գայ զի հասեալ է աէր ի դատել
զերկիր:

1. ատէ զաշխարհս արդարութի.
և զժողովուրդս իւր ուղղութի:

Մեծի ողորմեան. որ է ծաղկազարդին՝ ճաշ.
| Երկնք ցնծասցեն անշի ան՝ զի գյ.
զի հասեալ է ար 'ի դասել զերկիր.
Օրհնեցէք զուէր յօրհնութի նոր':
Ե այլն ուր 'ի վերոյ:

Հասարակաց կերակեց՝ ճաշու սաղ:
Քէզ վայելէ օրհնութի ան՝ 'ի սիօն.
Ե քեզ տացին աղօթք յէմ:
| իւր աղօթից իմոց՝ զի առ քեզ ան՝
Տարմին եկեսցէ:

Վանք անօրինաց զօրացն 'ի վր մեր. Ե
զամբարչութիս մեր դու քա՛նկաց'ես:
Երանի՛ զոր ընտրեցեր Ե ընկալար.
Ե բնակեացին 'ի գա՛նիթօ քո:

| ցուք մեք 'ի բարուէ՛ տան քո. սբ է
տաճար քո սբօնչելի արգարութբ.
| իւր մեզ ան՝ փրկիչ մեր. յոյս ան՝
ճագաց երկրի՛ Ե որ 'ի ծով հեռի.
| պատրաստէ զերկնս զօրութի իւ
րով Ե զգեցեալ է զօրութի:

11 խոռոկեցուցանէ զմեծութի ծովու.
և զձայն ալեաց նր ցածուցանէ :
Խոռոկեցին հեթանոսք և երկիցեն
բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :
Յելս առաւօտու ը երեկոյս զո՛ւար
ճացին. հայե՛ցր յերկիր՝ արբեցուցեր
զնա . և բազում ա՛րբեր զմեծութի նր :
Կետն ան լի՛ եղև. Զուրբ. պատրաստ
արարեր զկերակուր նր . զի այսպէս
է պատրաստութիւն :

Օ՛ական նր արբեցուցեր . և բազում
արարեր զարմախս նորա :

'ի ցողէլ նր զո՛ւարթ և զիցի բոյս նր.
օրհնեցի պսակ տարւոյ քաղցրէ քո

Ղաշտք քո լցցին պարարաւութ . պա
րարտացին գեղեցկութիք անապատի .

'լուրք զցնծութի զգեցցին . և ըզ
գեցցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արացեն զցորեան
աղաղակեացեն և օրհնեացեն :

● Հրեշտակապետաց՝ Կաշու սաշ:

Ա՛րար զհրեշտակս իւր հոգիս. և
զպաշտօնեայս իւր՝ ի հուր կիզելոյ:

Օրհնեա՛ անձն իմ զմի. մի ամ
իմ մեծ եղեր յոյժ:

Խոստովանութի և զմեծ վայելչութի
զգեցր. արկել զլոյս ուր զօթոց. ձգե
ցեր զերկինս ուր զխորան. և արկեր
՛ի վր Ջուրց զվերնայարկս նորս:

Ա՛դնէ յամպս զգնայս իւր. և շրջի
նա ՛ի վերայ թևոց հողմոց:

Ա՛րար զհրեշտակս իւր յոգիս. և
զպաշտօնեայս իւր՝ ի հուր կիզելոյ:
Հաստատեաց զերկիր ՛ի վր հաստա
տութի իւրոյ՝ զի մի սասանեոցի
յաւիտեան:

Խորք ուր զգեստ վերարկու է նր.
՛ի վերայ լեւանց կացցեն Ջուրք:

Ի սատեք բուռն վախիցեն. և ՛ի ձայ
նէ որոտալոյ բուռն սարսիցին:

142

Եւ լանեն լեռնանո՛ւ և ի ջանեն դաշտա-
նան . 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնս :

Սահման եղեր և ոչ անցանեն . և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

Ըստքեցեր զաղբիւրս չ ծործորս .
'ի միջոյ լերանց գնացեն ջուրք :

Վրբուցանել զամ գազանս վայրի . յա
գեացին զհոք 'ի ծարա՛ւս իւրեանց :

Սնդ Թռչունք երկնից բոյնս դի-
ցեն . և 'ի միջոյ վիմաց տացեն ըզ
ձայնս իւրեանց :

Վրբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարա-
նաց իւրոց . 'ի պաղոյ գործոց իւ-
րոց լոցի երկիր :

Տուտուցեր զխոտ անտանոց՝ զգալա-
րի 'ի ծառայութի մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ-
առնէ՝ իւզ զո՛ւարթ . և հաց հաս-
տատէ զսիրտ մարդոյ :

Յաղեացին ծառք անտառի . և մյլքքն

լիբանանու զորս դու տնկեցեր :

Նոթ թռչունք երկնից ձագոս հանցեն .

և բոյն արագ լի ապաւէն է նց :

Երկնք բարձունք են եղջերունաց .

և վէճք ապաւէնք նապաստակաց :

Րարեր զլուսին վս ժամանակի . արե

գակն ծանեւ զժամ մտանեւոյ իւրոյ

Րարեր զխաւար՝ և եղև գեշեր .

ինմա գնան ամ գազանք տնտառի :

Սորիւնք առիւծուց մոնչեն և յա

խշտակեն . և խնդրեն յայ զկերա

կուրս իւրեանց :

Ի ծագել արևու ժողովին . և ի մո

րիս իւրեանց դադարին :

Ի շանէ մարդ ՚ի գործս իւր . և ՚ի վաս

տակս ձեռաց իւրոց մի՛ ջև յերեկոյ :

Սոյ զի մեծ են գործք քոտր . զամ

ինչ իմաստութ արարեր . և լցաւ եր

կիր ստեղծունւածովք քովք :

Րոյ ծով մեծ և անդորր . ՚ի սմա

են սողունք՝ որոց ոչ գոյ թիւ . գա-
ղանք մեծ ամեծք և մանունք . ՚ի ան-
և նաւք գնան . վիշտայն զոր ստեղ-
ծեր խաղալ նովաւ :

Վ՛մենեքեան քեզ սպասեն . և գու-
տաս զկերակուր նոցա ՚ի ժամաւ .
Տաս գու նոցա և կերակրին . բա-
նաս զձեռն քո և կերակրես զանսն
կամօք քովք :

Վ՛արձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցնե՛
և խոռովին . հանես զոգի ՚ի նոցանե՛,
պակասին և ՚ի հող դառնան :

Վ՛աքես զոգի քո և ստանաս զնս .
և նորոգես զերեսս երկրի :

Վ՛զիցին փառք Թ՛ն յաւիտեան . և
Թ՛ր ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Վ՛հայի յերկիւր և տայ գողալ ամա .
մերձեցի ՚ի լեքինս և ծխեսցին :

Օր՛նեցից զԹ՛ր ՚ի կեանս իմ . սաղմոս
ասացից Թ՛յ իմոյ մինչև եմեսս :

Վաղցր եղիցի նմա օրհնութի իմ. և
ես ուրախ եղէց ՚ի տէր:

Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ.
և ամբարիշտք մի ևս գացին ՚ի նմա.
օրհնեալ անձն իմ զտէր:

Աստուծոց և Մարգարէից ճշու. սառչ.
Մեղ. ամ երկիր եւ բարբառ նց. և
մինչև ՚ի ծագս Ծի են խօսք նց:

Երկիրնք պատմեն զփառս մյ. և զարա
բսս ձեռոց նր՝ պատմէ հաստատութիս

Օր սառչ բղխէ զբան. և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զգիտութի.

Սէ են բանք և ոչ են խօսք՝ որոց ոչ
լին ձայնք նոցա:

Մեղ. ամ երկիր եւ բարբառ նց. և
մինչև ՚ի ծագս Ծի են խօսք նց:

Յարեաւ եհար զխորան իւր. և ինքն
ոնք փեայ՝ զի ելանէ յառաքատէ

իւրմէ. և ցնծայ նա ոնք հսկայ յըն.
Թանալ զճանապարհս իւր.

'ի ծագաց երկնից են ելք նր . և հան
 գիտս նր մինչև 'ի ծագս նորուն . և ոչ
 որ իցէ որ թագիցէ 'ի տապոյ նր .
 Օրէնք մն անբիծք են՝ և դարձուցա
 նեն զհոգիս . մկայուի մն հաւատա
 րիմ է՝ և իմաստուն առնէ զտղայս .
 Վրդարուիք մն ուղիղք են և ուրախ
 առնեն զսիրտս . պատուիրանք մն
 լոյս են և լոյս տան աչաց . երկիւղ
 մն սբ է և մնայ յաւիտեան :

Ղատաստան մն ճշմարիտ է և ար
 դար է 'ի նոյն .

Զանկալի է նա քան զոսկի . և քան
 զականս պատուականս բազումս .

քաղցր է նա քան զմեղու խորխոխ :

Վանզի ծառայ քո պահեցցէ զայս

'ի պահել նմա հատուցումն բազում :

Օյանցունաճս իւր ոչ կարէ առնուլ

'ի միտ . 'ի գազանէց իմոց սբ արա զխ

մր . և յօտարէն պահեա զճնյո քո :

Վաթ թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայն-
ժամ անբիձ եղէց և սբ եղէց ՚ի
մեղաց մեծաց:

Եղիցին քեզ հաճոյ բնք բերնոյ խնոյ.
Ե խորհուրդ սրտի խնոյ անջի քո յամ
ժամ. սր օգնական իմ և փրկիչ իմ:
* Հայրապետաց. և Վարդապետաց ճաշ:

Վահանայք քո զգեցցին զարդա՞
Յիշեա՛ սր զգաւ իմ և զամ հեզուի
նորա: և այլն ուն ՚ի թիւն 449:

* Համօրէն Մարտիրոսաց ճաշու սաղ:
Պատուական է առաջի ամն մահ սբց
իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո եմ.
Ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ: և այլն
ուն ՚ի թիւն 401:

* Յօհաննու առաքելէն ՚ի կաթուղիկաց առա-
ջին թղթոյն և ընթերցո՞ւածս: 4. 7:

Սիրելիք՝ սիրեսցո՞ւք զմիմեանս.
զի սէր յոյ է: Եւ ամ որ սի-
րէ՛ յոյ է ծնեալ և ճանաչէ:

զամ՝ . և որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ
զամ՝ . զի ամ սէր է : Եւ զի յայսմ
երկեցում սէրն այ՛ ՚ի մեզ , զի զորդին
իւր միամին առաքեաց յ՝ . զի ե
զիցուք նովաւ կենդանիք : Եւ յայսմ է
սէրն . ոչ զի մեք սիրեցաք զամ՝ , այլ
զինա սիրեաց զմեզ . և առաքեաց զոր
դին իւր ՚ի քաւուի մեզաց մերոց :
Սիրելիք՝ եթէ ամ այնպէս սիրեաց
զմեզ , ապա և մեք պարտիմք զմի
մեանս սիրել : Օ՛ ամ ուրուք երբէք
չիք տեսեալ . եթէ սիրեսցուք զմի
մեանս , ամ ՚ի մեզ բնակի . և սէրն ՚ի
ի մեզ կատարեալ է : Եւ յսուիկ զի
տեմք եթէ մեք ՚ի նմա բնակել եմք
և նա ՚ի մեզ . զի ՚ի հոգւոյն իւրմե
կտ մեզ : Եւ մեք տեսաք և վկայեմք .
զի հայր առաքեաց զորդին իւր վրո
կիչ քի : Ար որ խոստովանեսցի եթէ
յ՛ է որդի այ՛ , ամ ՚ի նմա բնակի և

Նա յամ : Եւ մէք հաւատացաք և
ծանեաք զսէրն այ՛ զոր ունի առ
մեզ : Եւ սէր է . և որ կայ 'ի սէրն'
բնակեալ է յամ . և ամ 'ի նմա բնա
կի : Յայմիկ կատարեալ է, սէր նր
'ի մեզ, զի համարձակութի ունիցիմք
յաւուրն դատաստանի . զի ուղ'նոյն
է'նոյնպէս և մեք եմք յ'ի յայմիկ .
Երկիւզ ոչ գոյ 'ի սէր . այլ սէրն կա
տարեալ 'ի բաց մերժէ զերկիւզ .
զի երկիւզ ընդ տանջանօք է . իսկ
որ երկնչի' չէ' կատարեալ 'ի սէրն :
Եւ մէք սիրեցուք զամ' լ'ս զի նախ
նա սիրեաց զմեզ : Եւ թէ ոք ասիցէ .
եթէ սիրեմ զամ . և զեղբայր իւր
ասիցէ , սուտ է , որ ոչ սիրէ զեղ
բայր իւր զոր տեսանէ . զամ' զոր
ոչն ետես զի առդ կարիցէ սիրել .
Եւ զայս պատուէր ունիմք առ 'ի
նմանէ . զի որ սիրէ զամ' սիրէ' նա
և զեղբայր իւր :

Մեռեցիք ճաշու յինանցն զինի գործոցն. Ի
չրեք շահաթէն սխեա :

Գովեալ եկմ. և այլն 'ի Թիւն 430.

Ի արձր արարեք զոր նձ մեր.

Երկեր պագէք պատուանդանի ոտից

նորա զի սուրբ է :

ՏԻ Թագաւորեաց' բարկացան ժո

ղուրդք. որ նստիս 'ի բրօ

բէս' սասանեցաւ երկեր :

ՏԵ 'ի սիօն մեծ է. և բարձր 'ի վ՛

նձ ժողովրդոց :

Խոտովան եղիցուք անուան քում

մեծի' զի ահաւոր և սբ է. և պա

տիւ Թագաւորի զերաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղութի.

զերաւունս և զարդարութի յակոբայ

զու արարեր :

Ի արձր արարեք զոր նձ մեր. երկեր

պագէք պատուանդանի ոտից նորա

զի սուրբ է :

Մովսէս և ահարոն երիցունք նր.
ասանուէլ ընդ այնոսնկ՝ ոյք կարդան
զանուն նորա :

Աարդային առ օր՝ և նա լսէր նշ.
և ՚ի տուն ամպոյ խօսէր ընդ նա :

Պահէին զվկայութիս նր՝ և զհրա-
մանս զոր ետ նոցա :

Տր ամ մեր՝ գու լսէր նոցա . ամ
գու քաւէջ լինէր նշ . և վրէժխըն
դեր ՚ի վճ ամ գործոց նշ :

Յարձր արարէք զօր ամ մեր . եր
կիրպագէք ՚ի լեառն սբ նր՝ զի սբ է
տէր ամ մեր :

Տրօին ամ ծագք երկրի զփրկութի :

Օրհնեցէք զօր . ոսյ ՚ի թիւն , 461 :

Ի՞ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ .
երևեցն զերեսս քո ՚ի մեզ և ողոր-
մեա մեզ :

Ղանաջէլ յերկրի զճառարարս
քո . յազինս ամ զփրկութիս քո :

104

205

խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ . խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ :

Աւրախ եղիցին և ջրն ծասցեն արհնք . զի դու դատես զժողովուրդս յուղղութե . և ազգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ . խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ :

Երկեր ետ զպտուղ իւր . և օրհնեց զմեզ ամ ամ մեր :

Ի՞ մեր օրհնեսցէ զմեզ . և ինձանէ երկիցեն ամ ծագք երկրի :

Բեզվայելէ օրհնութիւն : և այլն ույ ի Թիւն , 4630

Բեզվայելէ օրհնութի . ամ ի սիօն . և այլն ույ ի վերոյ :

Տէր՝ որպէս զինու հաճութի քով պատկեցեր զմեզ :

Բանից իմոց ուն : և այլն ի Թիւն 327

Ընթեանսի յերկրորդ Մատիա
Չարդին, 63. Ի:

Ընթերցուածս յեսայայ Մարգարէէ:
սկ այս ո՛վ է՝ որ դիմեալ գայ
յեդուիմայ. կարմրուի ձորձոց
իւրոց ՚ի բոսորայ. գեղեցիկ պատմու
ճանաւ և բուռն զօրութի: Եւ խօսիմ
չարդարութի և իրաւունս փրկուէ:
Ո՞ր էր կարմիր են ձորձք քո. և
հանդերձք քո իբրև հնձանահարի
լիոյ հնձանի կոխելոյ: Հնձան հարի
միայն. և ՚ի հեթանոսայ ո՛չ որ էր ըն
դիս. կոխելցի զնս սրամտութի և ճնլե
ցի զնս բարկութի և իջուցի յերկիր.
Եւ զամ հանդերձս իմ թաթաւէցի:
Օ՞ր հասեալ էր ՚ի լ՛օ նց որ հատուց
ման. և ամ փրկուէ եկեալ հասեալ
հայեցայ՝ և ո՛չ որ էր որ օգնէր. զմը
տաւ ամի՛ և ո՛չ որ էր որ ՚ի թիկունս
հասանէր. փրկեաց զնս բազուկ իմ

և սրամտութի իմ միայն զգէմ կալանւ
կոխեցի զնս բարկութի իմով . և զե
նի զնս սրամտութի իմով . և ի ջուցի
զնոսա յերկեր :

Մեծ գեղեցիկ ճարտարացոց նախ քան
զսկսն :

121

Բարայութի քո արքայութի ամ յաւիտե
նից . և Խորութի քո յազգէ մինչև յազգ :

122

Հաւատարիմ է Խոր յամ բանս իւր .
և արդար է յամ գործս իւր :

123

Երկեր պագից 'ի տաճար սուրբ քո
երկիւզիւ քո տէր :

124

Պարծեացին 'ի քեզ սիրելիք անուան
քո . զի օրհնեցես գու զարդարն :

125

Կեցն զճատայս քո ամ իմ որ 'ի
քեզ յուսացայ :

126

Ողորմեա՛ ինձ Խոր՝ զի առ քեզ աղա
ղակեցի զօրհանապաղ :

127

Բորժր արեւք զԽոր ամ մեր . երկեր պա
գէք պատուանդանի ոտից յը զի սբ է

Քննարկութի իմ միայն զգէմ կալանւ

Տէր Թագաւորեաց՝ բարկացան ժո
ղովուրդք . որ նախա՝ ՚ի քրօրէս՝ սա
սանեցաւ երկիր :

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զվեր
կութիւնն այ մերոյ :

Օրհնեցէք զտր յօրհուսթի նոր՝ զի
սքանչելիս արար :

✦ Մեսեդէք Ծաշու Աղտե :

Ղարձո՛ զիս տր ՚ի մեղաց խնոց . և
զամ անօրէնութիս իմ քաւեա՛ յինէն :

Ողորմեա՛ ինձ անձ՝ ըստ մեծի ողորմու
թե՛ քում . ըստ բազում գթութե՛

քում , քաւեա՛ զանօրէնութիս իմ :

Երանի անցւն ոյք երկնչինն ՚ի տնե՛
և զնանն ՚ի ճանապարհս նր :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես ,
երանի է քեզ և բարի եղիցի :

Մի Թողուր զիս տր անձ իմ . և մի
իբացեայ առնիր յինէն . հայեաց
յօգնել ինձ տր վերկուէ խնոյ :

Օրհնեցից զտր յամ ժամ. յամ
ժամ օրհնութի նր 'ի բերան իմ:

Ի
—
բձ

Օրհնեցէք զտր յօրհնութիւն նոր:

բձ

Օրհնեցէք զտր ամ երկիր. օրհնեցէք
զտր և օրհնեցէք զանուն նր:

Վ
—
բկ

Օրհնեցէք զած մեր. օրհնեցէք և
սաղմոս սասցէք ան այ. Տր ան օրհ
նեալ. օրհնեալ է տր զօրհանապալ:

բկ
Ի
—
գձ

Եթէ է տր մեր. և մեծ է զօրութի
նր իմաստուն նր ոչ գոյ բաւ:

գձ
Ի
—
գկ

Օրհնեցէք զտր զի բարի է. սաղմոս
այ մերոյ՝ քաղցր եղիցի օրհնութի:

Ի
—
գկ

Սաղմոս սասցէք այ մերում սաղմոս
սասցէք Թագաւորին մերում սաղ
մոս սասցէք:

գկ
Ի
—
գճ

Նրախո հարէք ամ հեթանոսք. աղա
ղակեցէք առ ան 'ի ձայն ցնծուն:

գճ
Ի
—
գԴ

Եթէ տաճար քո սքանչելի արգարութի
'ի կողմայելէ օրհնութի ան 'ի սփօն.
և քեզ տացին աղօթք յէմ:

գԴ
Ի
—
գԵ

ԼԲ

ԼՅ

✠ Երրորդ Սաղմոս, 40:

Ստանէր տեսանել զնանբուհի. խօսէր
'ի սրտի իւրում. և ժողովէր զանօ-
րէնութիւն յանձն իւր:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զանան-
կըն. յաւուր չարի վրկէ՛ զնա տը:

✠ Երրորդ Սաղմոս, 21:

Ստանեցին զհանգերձս իմ'ի մէջ
'րեանց. և'ի վր' պատմութեանի իմոց
վիճակս արկանէին:

Լ'ճ տնձ իմ նայեա՛ առ իս՛ ընդէ՛ր
թողեր զիս. հեռի եղէ 'ի փրկուէ
իմմէ վր' բանից յանցանաց իմոց:

✠ Հինգերորդ Սաղմոս, 10:

Ի՛ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ,
'ի քեզ տը յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից
յաւխտեան. յարդարութե՛ք քում
վրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս:

✠ Վեցերորդ Սաղմոս, 68:

Իստուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և'ի
ծարաւ՛ իմ արբուցին ինձ քացան:

Արցա զիս ան զի հասին Լուրբ յանձն
իս. ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց ուր
նչ գոյ ինձ հանդիստ :

✠ Եօթներորդ Սաղմոս, 87 :

Եղէ ես ույ մարդ առանց օգնակա
նի. և 'ի մեռեալս ազատ :

Տը ան փրկուէ իմոյ. 'ի առնէ կար
գացի և գիշերի առաջի քո :

✠ Աւթերորդ Սաղմոս, 101 :

Արցաւ ոսկրիս 'ի մարմին իս. նմա
նեցայ ես հաւալասան անապատի :

Տը լուր աղօթից իմոյ. և աղաղակ
իս առ քեզ եկեացէ. մի գարձուցա
ներ զերեսս քո յինէն :

✠ Պարտի առաքելոյն 'ի Տիմոթեոսի առաջին
Թղթոյն ե ընթերցումս : 1. 1 :

Պօղոս առաքեալ Յսի Վսի.
ըստ հրամանի փրկչին մերոյ
այ' և քսի յսի յուսոյն մերոյ :

Տիմոթեայ որդւոյ սերելւոյ հաւա
ատլք' շնորհք' ողորմութի խաղաղութի

յայ հօրէ՛ և՛ ի տնէ՛ մերմէ՛ յսէ՛ քսէ՛ .
|| Կազազէցի զքեզ կալ յեփեռոս՝
մինչ երթայի ՚ի մակեդօնիա . զի
պատու՛ էր տացես ոմանց չլինիլ օտա
բուտմունս . և չքհայիլ յառատուելս՝
՚ի տոհմաթիւս անչափս : Արքմանա
ւանդ խընդիրս յուզեն . և ոչ զտըն
տեսուի յայ հաւատով : Բանզի գը
լուխ պատու՛ իրանին սէ՛ր է . ՚ի սք
սրակ՝ և՛ ի մտաց բարեաց՝ և յանկեզ
ծաւոր հաւատոց : Զսրոց ոմանք
վրիպեցան՝ խտորեալք յունայնուի
բանից : Աամին լինիլ վարդապետք
օրինաց : Ինքեանք ոչ իմանան զինչ
խօսին . և ոչ վայ պըտեալն են : Գի
տեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք .
եթէ ոք զնոսա օրինօքն կրեսցէ :
Իայց զայս գիտասցէ՛ զի ՚ի վճար
գարոց օրէնք ոչ կան . այլ ՚ի վճանօ
րինաց և անհազանդից . անբարւշ

Դարձ ար՝ և փրկեալ զանձն իմ. կեցո՞
ղիս ար ըստ ողորմութե քում:

ԲԼ

Ս անուան քո ար քաւեալ զմեզս
իմ զի բազում եղեն յոյժ:

ԳԶ

Ողորմեա ինձ ար զի հիւանդ եմ
ես բժշկեալ զանձն իմ զի խառլե
ցան ոսկերք իմ:

ԳԿ

Յիշեալ ար զգթութիս քո և զողորմու
թիւնս քո որք են յաւիտենից:

ԳԸ

Օ մեզս մանկուէ իմոյ և զանգիտու
թե իմոյ մի յիշեր. այլ յիշեալ զիս
ար ըստ ողորմութե քում վս քաղց
րուէ քո. զի քաղցր և ուղիղ ես:

ԿԴ

Տր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ:

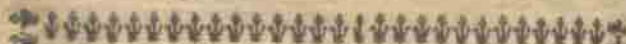
ԳԼ

Օ մեզս մանկուէ իմոյ. ուր ՚ի վերոյ
՛ղաղակեցի առ քեզ ար և ասացի՛
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց:

ԿԵ

ԿԶ

Ալէլուիայք շարածայասրոց: Երկու շարածի
 Երեք շարածի, և Հինգ շարածի՝ երբ ան և զձ
 նի՝ զայստակ ասա Իսկ և Թե յայլ ձայնից՝
 զԵրեանցն ասա:

բշի

Եկայք ցնծացուք ՚ի տր, աղաղա
 կեսցուք առ անձ փրկիչ մեր:

գշի

Երգեցէք ան կրգ նոր, կրգեցէք
 ան անձ երկիր, կրգեցէք ան և
 բարձր արարէք զանուն նորա:

եշի

Իտրձր արարից զընարեղն ՚ի ժողովր
 դենէ իմմէ, գաի զգաւ ի Թ ծառայ
 իմ և իւղով որբով իմով օժի զնա:

Ալէլուիայ Աշտեց Կիւրակեց:

Աղաղակեցէք առ տր անձ երկիր,
 ծառայեցէք ան ուրախութք:

Մտէք առաջի նր ցնծութք, ծա՞

Գ Զփոխն լիտպէս ասա:

Ալէլ ճաշու, Յարուէ ըստ ձայնից:

առ

Իսկ յարուցեալ գթացիա ՚ի վր
 սիօնի, ժամանակ գթալոյ նորա
 հասեալ է ժամ:

Թագաւոր մեծ 'ի վր իմ երկրի իմ
է. սաղմոս սաացէք նմա իմաստութի:

Օրհնեցէք զմեր յօրհնութիւն նոր.
օրհնութի նմա յեկեղեցիս սբց:

Մախիս հարէք իմ հեթանոսք. աղա
ղակեցէք առ իմ 'ի ձայն ցնծուե:

Ի՞հ դու դարձել կեցուցեա զմեզ. և
ժողովուրդ քո օւրախ եղիցի 'ի քեզ.

Ի՞րի մեր իմ իմ 'ի հրամանս քո զոր
պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովրդ

դոց շուրջ եղիցին զքե: Ս' սայտ
րիկ 'ի բարձունս դարձ տէր:

Սւրախ եղև ի՛նչ յարարիչ իւր. որ
դիք սիօնի' ցնծասցեն 'ի Թագա

ւորն իւրեանց:

Եկայք և տեսէք զգործս մյ. ոյ
զի ահեղ են խորհրդով քան զիմ

որդիս մարդկան:

Հաճեցար մեր ընդ երկիր քո, և
դարձուցեր զգերութի յակորայ:

14

17

18

19

Յարեաւ ան և ցրուեցան ան թըշ
 նամիք նորա . փախեան ատելիք նր
 յերեսաց նորա .

Աւելու հայք Ջատկե յարուե յիանց և աշու
 Աւետարանիս :

Գողեաւ եհմ զար . և օրհնեաւ զան
 քա փօն : և այլն ուր 'ի թիւն, 430 :

'Կողեաւ երու' : և այլն ուր 'ի վերոյ :

ՏԻ 'ի զօրուե քում ուրախ եղիցի
 թաղաւորն . 'ի փրկութեան
 քում ցնծացէ յոյժ :

Օ ցանկութի սրտի նր ետուր նմա .
 և զկամս շրթանց նր ոչ արգելեր
 'ի նմանէ :

Ժաման արարեր զնա յօրհնութի
 քաղցրութե քո . և եղեր 'ի գլուխ
 նր պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Մեանս խնդրեաց 'ի քէն . և ետուր
 նմա ընդ երկայն անուրս յաւիտենս
 յաւիտենից :

Մեծ են փառք նր 'ի փրկութեան
բուն. զփառս և զմեծ վայելութի
գիցես 'ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս
յաւիտենից. և ուրախ արասցես զնա
յուրախուէ երեսաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի օր. յողոր
մութ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Գացի ձեռն քո 'ի վր' թշնամեաց քոց.
և աջ քո գացէ զամ ատելիս քո :

Ղիցես զնս ույ հնոց հրոյ 'ի ժամա
նակի երեսաց քոց :

Տր բարկութիւնով խռովեցուցէ
զնս. և հուր կերիցէ զնս :

Պտուղնց յերկրէ կորիցէ. և զա
ւակնց յորդոց 'ի մարդկանէ :
Խոտորեցան 'ի քէն չարութ. խորհե
ցան զխորհուրդ զոր ոչ կարասցեն
հաստատել :

Վրասցես զնս հալածելս 'ի մեացւո՞մս

բո . և պատրաստե սցես զերեսս նր :

Նարձր լեր ար 'ի զօրուէ քում . օրհնե

ցից և սաղմոս ասացից զօրուէ քում :

'Ի եղ Վայելէ օրհնութի անձ 'ի սիծն :

և այլն ուր 'ի Թիւն , 463 :

Տէր՝ ո՛վ կացցէ 'ի խորանի քում :

և այլն ուր 'ի Թիւն , 451 :

Տէր Թագաւորեաց՝ վայելչութի :

և այլն ուր 'ի Թիւն , 429 :

Յնձացէք առ անձ օգնական է մեր .

աշխարհիկեցէք առ անձ յակորայ :

Ընէք սաղմոս՝ և տաք օրհնութի . սաղ

մոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրուէ :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամաց . յա

ւոր նշանաւորի տարեկանաց ձերոց

հրաման է այս իտրայէլի . և իրա

ւորնք են այ յակորայ :

Ո՛վ կայուի յովսեփա զոր եղ չենմա .

ուր ելանէր նա յերկրէն եգիպտոց

ւոց . լեզու զոր ոչ դիտէր՝ լուաւ :

Իբայ արար Իբեռանց զԹիկունս նր .
և զձեռս նր յորթ և Իթի ծառայելոյ

Ինեզուէ կարգացեր առիս և փրփ
կեցի զքեզ . լուսյ քեզ Իգաղանու
Թէ մրրկին . և փորձեցի զքեզ Ի վր

Զուրցն հակառակութեան :

Ի ուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ . և իէլ Թէ լուիցես ինձ :

Ի ևս եղիցին քեզ աստուածք
առ ժամայնք . և մի երկիր պագանի
ցես դու այ օտարի :

Իս եմ ար անքո որ հանի զքեզ
յերկրէն եղիպտացւոց . բաց զգե
րանքո՛ և լցից զդա :

Ի ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ճայնի ի
մում . և իէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Ի արձի Թողի զնս երթալ զհետ կա
մաց իւրեանց . զի գնաայեն նորա
լատ կամս անձանց իւրեանց :

Ի Թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր

ինձ, կամ ինչի զճանապարհս իմ
զնայեալ էր:

Այ զօջ ինչ խոնարհ արարեալ էր
իմ զթշնամիս նր. և թ վր նեղաց
նորս արկեալ էր զձեռն իմ:

Թշնամիք ան սրտեցին նմա. և եղի
ցին ժամանակք նց յաշխարհի:

Կերակրեաց զնս՝ ի սարսուռէ ցորե
նոյ. և ի վիճէ մեղր յագեցոյց նց:

Գուլեա եէմ զտր. և օրնս: և այլն
ոպ ի վերոյ մինչև ցհամբարձումն:

● Աւերակաց Համբարձման Գրի ըստ
անուրց:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
՝ ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի
տե նից և մացէ թաղաւոր փառաց:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր:

նոր
կեր

եշի

ուր

շար

կեր

բշի

Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր՝
Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր՝
Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր՝
Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր՝
Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր՝

—
ԳԶԻ
ԳԶԻ
ԵԶԻ
Ուր
Հար

|| Այլ իսկ և ասու շարժիս քոյ գալտեան:

|| Ղորմութ Թն լի եղև երկիր . և բա
նիւ Թն երկինք հաստաաեցան . և
հոգւով բերանոյ նր Թմ զօրութիք նց .
Եկայք ցնծացուք 'ի Թր . աղաղա
կեցուք առ Թծ փրկիչ մեր :

ԿԻԲ
—
ԲԶ

|| Երգեցէք Թն երգ նոր . ծառայե
ցէք Թն ուրախութիւն :

—
ԳԶ

|| Եւ անուան քո Թր կեցուցես զիս .
արդարութ քով հանցես 'ի նեղուէ
զանձն իմ :

—
ԳԶ

|| Ղորմեա 'ի նձ Թր' զի հիւանդ եմ
ես . բժշկեա զանձն իմ զի խռովե
ցան ոսկերք իմ :

—
ԵԶ

|| Եղեա Թր զգաւ' ի Թ' . և զամ հեզու
Թիւն նորա :

—
Ուր

—
2ար

Յեկեզելիս օրհնեցէք զամբ . և զտր
յաղբերացն իտրայէլի :

Աւելու իայ Տապանակին :

Արի տր ՚ի հանդիսս քո . դու և
տապանակ կտակի սրբուք քո :

Աւելու իայ ճաշու պլակերպուէն Գոթ . որ
կոչի Ազգբախտա :

—
կեր

Սայ լուսաւ որ հովանի լինէր նց .
ձայն եղև յամպոյն որ ասէ , դա
է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ :

—
բշի

Բարձրուիք լերանց նր են . նորաէ
ծով և նա արար զնա . և զցամաք
ձեռք նր ստեղծին . եկայք երկիր
պագոցուք նմա . անկցուք և լացցուք
առաջի տն արարչին մերոյ :

—
7շի

Իո են երկինք և քո է երկիր . զԵս
լինի իւրով դու հաստատեցեր . զհե
սիս և զհարաւ դու արարեր . թաքօր
և հերմօն յանուն քո ցնծացեն :

Աւելու իայք ճաշու նաճակատեաց իաշի և
Եկեղեցոյ :

—
2ար

Սիրեաց տր զսիօն . և ընտրեաց բն
1 Ա

կիլ 'ի նմա . առէ՛ այս է հանդիստ
 իմ յա՛ն հտեանս յա՛ն հտեանից . 'ի սմա
 բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :
 Տուր զօրուի ծառայի քո . կեցո՛
 զորդի աղախնոյ քո . և արա՛ առիս
 զնշան բարութեան :
 Ետուր երկիւղածաց քոց նշան . զի
 սպրեացին յերեսաց աղեղան :
 Սիրեաց ար զսիծն . և ընտրեաց բն՛ :
 Տէր՝ սիրեցի զվայելչուի տան քո .
 և զտեղի յարկի փառաց քոց :
 Այ սիրելիք են յարկ.ք քո ար զօ
 րուեց . ցանկայ և փափաղի անձն
 իմ 'ի գաւիթս քո : սիրտ իմ և մար
 մին իմ ցնծացէ՛ առ արձ կենդանի :
 Ետուր երկիւղածաց քոց նշան զի՛ :
 Այ փրկեցան սիրելիք քո . կեցո՛
 աջով քով և լո՛ւր մեզ :
 Հինուեք նր 'ի լեառն սր նր . սիրե
 ար զգրուես սիծնի՛ առաւել քան
 1. 1.

կիբ
 Բշէ
 Գշի
 Գշի
 Եշի
 ուր
 շաք
 Եկզ

ԵԿԷ

զմմ յարկան յակորայ :
Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո
ահաւադիկ քաղաքդ ւյ :

ԵԿԸ

Տր՛ ո՛վ կացցէ 'ի խորանի քում . կամ
ո՛վ բնակեացի 'ի լեառն սբ քո :

ԵԿԹ

Ար գնայ անբիծ գործէ զարդա' :
Նշանեցու առ մեզ լոյս երեսաց քոյ
և ետուր ուրախութի սրտից մերոց :

ԿԵՐ

Աւերակաց ճաշու վերափոխման անձնին
իմն աւուրն :

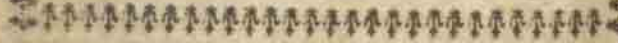
Եւ յօր ծնաւ որ 'ի հօրէ յառաջ
քան զյաւիտեանս որդին . որ է
օծել ւոր 'ի քաղաքի դու թի : 'ի վայել
չուի սբց քոյ յարդանդէ յառաջ
քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

ԲԶԻ

Աւրախ լեր բերկրեալդ ւոր ընդ քեզ
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս . և օրհ
նեալ է պառզ որովայնի քո :

ԳԶԻ

Արի ւոր 'ի հանգիստ քո . դու և
տապանակ կտակի սրբուէ քո :

Վերադարձուիս և ասաց Վերադարձուիս ասացին :

Ուրախ լեր բերկրելի : ույ 'ի վերոյ

Վերադարձուիս և ասաց ծննդեանն ըստ աշուրց :

Հոգին սբ եկեացէ 'ի քեզ . և զօրուի

բարձրելոյն հովանասցի քեզ :

Սոք ծնաւ որ 'ի հօ' : ույ 'ի վերոյ :

Հոգւով սբ զօրացեալ սբ ստեփան

նս . և ընտրեալ յորովայնէ . ճշմա

րիս վկայ : սիրօղ և առաքեալ առա

քողին . 'ի քսէ ընկալար զգու՛արթ

նոցն զպոսի :

Վարացեան յովհաննէս զարհու

րեալ 'ի յորովայնէ յորովայն երկր

պաղէր . սպասաւ որ եղև բանին այ

և լուեալ զահաւ սր զձայնն՝ աղա

ղակէր ստելով , ահա դառն այ որ

բառնայ զմեզս աշխարհի :

Ուրախ լեր բերկրի : և այլն ույ 'ի վերոյ :

Ղու մանուկ՝ մարդարէ բարձրելոյն

կոչեալի . գնացես առաջի ան պաս

—
Ճ

—
Ե

—
Բ

—
Գ

—
Դ

—
Ե

—
Զ

—
Է

բաստել զճանադարհս նորա :

Եւ հոն զիս ՚ի գբոյ տառապանաց . ՚ի կա
ւոյ և ՚ի տղմոյ : հաստատեց ՚ի վճիվի
մի զուսս իմ . և ուղղեաց զգնացս իմ :

Վու ես քահանայ յաւիտեան ըստ
կարգին մելքիսեղեկի . և տէր ընդ
աջմէ քումմէ :

Եւ ըրդ ու՛աւ ար դաւթի ճշմարտութի
և ոչ տակաց նմա . ՚ի պտղոյ որովայնի
նորա՝ նստուցանել յաթոռ նորա :

Ու բախ լեր բերկ : և այլն ունի ՚ի վերոյ :
* Ալեքուկայ ճաշու . Գառանօրեաց գալտեանն
Գնի ՚ի տաճարն :

Տէր ՚ի տաճար ար իւրում . ար յեր
կինս յաթոռ իւրում :

* Մեծի սղոգմեան ճաշունն :

Տր անձ մեր երևեցաւ մեզ . արարէք
տօնս ուրախութեն կանխաւ մինչև
յանկիւնս սեղանոյ :

* Ալեքուկայ ճաշու : Հրեշտակապետաց :

Աղորսուք ան լի եղև երկիր . և բնիւ

մն երկինք հաստատեցան . և հող
լով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նց :

● Յովհաննու Կոչապետին :

'Իււ մանուկ' մարդա' : ուն 'ի վերոյ :

✦ Յովհաննու Գլխաստան :

Պարապետն յովհան' : ուն 'ի վերոյ :

✦ Հանօրեն Մարգարէից :

Երկեղեցիս օրհնեցէք զամ . և զամ
յաղբերացն խորայէլի :

● Ահայն Աստուծոց :

Պացուսցես զնս իշխանս ընդ ամ եր
կիր . և յիշեսցի անուն քո ընդ ամ
ազգս ազգաց :

Նդ ամ երկիր ել բարբառ նց . և
մինչև 'ի ծագս թի են խօսք նց :

● Դաւիթի և Յակոբայ :

Եիշեամր զգու՛րի և զամ հեզուր նր

● Նսխահարցն :

Պատմէ զքսն իւր յակոբայ . զար
գարուի և զիրաւունս խորայէլի :

✦ Գեօգրիէ Լուսանորջին :

Համբերելով համբերի մն . և նայե

յաւ առիս և լուսւ աղօթից իմոց
✠ Հայրասկեաց և Արդասկեաց :

Վահանայք քո զգեցցին զարդարու
թի. և սքք քո ցնծալով ցնծասցեն :
✠ Ճգնամարաց :

Երանելի են որք բնակեալ են ՚ի տան
սն. յաւիտեանս յաւիտեանից օրհ
նեսցեն զքեզ :
✠ Կուսանաց :

Կացցէ գշխոյ ընդաջմէ քումմէ ՚ի
հանդերձս ոսկեհունս զարդարեալ
և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհե
նք. և զընկերս նք տարցեն նմա :
✠ Թագաւորաց :

Տք ՚ի զօրութե քում ուրախ եղիցի
թագաւորն. ՚ի փրկութեան քում
ցնծասցէ յոյժ :

✠ Բառանից և երկուց բնութի :

Ղնցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր.
և հաներ զմեզ ՚ի հանգիստ :

72

1) Ի քո մեռանիմք զօրհանապաղ. հա
մարեցաք ույ զոչխար 'ի զենումն.

74

Աւրախ լիցին ամքն որք յուսացել
են 'ի քեզ. յա՛հտեան ցրնճասցեն
և բնակեցցիս դու 'ի նոսա :

75

Լ'որդարքն ույ զարմա՛նենիս ծաղկե
ցին. որպէս զմայրսն լիբանանու
բաղու՛մք եղեցին :

76

Բաղում նեղու՛իք են արդորոց. յամէ
կրկէ զնա՛ տը. և սլահէ զամ ոսկերս
նց. և մի 'ի նոցանէ ոչ կորցէ :

✠ Աստ ընթեղմանի ա՛նետարսն ըստ պատշա՛նի.
և յետոյ տա՛ի Հանգանակն՝ Նիկեական :

✠ Ա՛նետարսն ըստ Մատթեոսի 5. 11.

Ե՛ տեսեալ զժողովուրդսն՝
ել 'ի լեառն. և իբրև նստա՛
անդ՝ մատեան առնա՛ աշակերտք նր՝
Ե՛ բացեալ զբերան իւր՝ ուսուցա
նէր զնա՛ և առէր : Արանի տղքատոց
հոգւով՝ զի նց է արքայու՛ի երկնից :

Նրանի սգաւ որաց՝ զի նորա Միսկեա
րեացին : Նրանի հեղոց՝ զի նորա
ժառանգեացեն զերկիր : Նրանի որբ
քաղցեալք և ծարաւիք իցեն արգա
րուէ՝ զի նորա յառեացին : Նրանի
ողորմածաց՝ զի նորա զողորմութի
նացեն : Նրանի այնոցիկ՝ որք սբք
են սրտիւք՝ զի նորա զամ տեսցեն :
Նրանի խաղաղարարաց՝ զի նորա որ
դիք այ կոչեսցին : Նրանի որք հա
լածեալք իցեն վս արդարութեան
զի նոցա է արքայութիւն երկնից :
Նրանի է ձեզ՝ յորժամ նախատի
ցեն զձեզ՝ և հալածեսցեն . և ասի
ցեն զամ բան չար զձենջ սուտ վս
իմ : Յնծացէք և ուրախ լերուք՝
զի վարձք ձեր բազումք են յեր
կինս . զի այսպէս հալածեսցին զմար
գարէսն , որք յառաջ քան զձեզ
էին .

● Ա՛հ ապա՛ն ըստ Մարիսի 3. 13.

լանէ՛ ՚ի լեառն . և կոչէ առ
 ենքն զորս ենքն կամեցաւ .
 և չոգան առնա՛ . Եւ՛ արար երկուս
 սանս՝ զի իցեն զնովաւ . և զի առա
 բեացէ զնա՛ քարոզել : Եւ՛ ունիլ
 իշխանուի բժշկելոյ զցաւս՝ և հանե
 լոյ զդէս . Եւ՛ եդ զանուն սիմօնի
 Պետրոս . Եւ՛ Յակօբու զերեթեայ
 և Յօհաննու եղբօրն յակօբայ . եդ
 նց անունս Նաներեգէս . որ է որ
 գիք որոտման . Եւ՛ զ՛նդրէաս . և
 զՓիլիպպոս . և զ՛նարդուղիմէոս .
 զ՛նատթէոս զմաքսաւ որն . և զ՛նուլ
 մաս . և զ՛նակօբոս ալիւէայ . և ըզ
 թադէոս . և զ՛նիմօն կանանացի :
 Եւ՛ զ՛նուդա իսկարիօտացի . որ և
 մատնեաց զնա :

● Ա՛հ ապա՛ն ըստ Ղուկասու 14. 13.

սէ և ցկոչնաատրն . յորժմ
 առնիցէս ճաշ՝ կամ ընթրիս .

մի կոչեր զբարեկամս քո . և մի
 զեղբարս քո . և մի զազգահանս քո .
 և մի զգրացիս քո . և մի զմեծամեծս .
 զի մի և նոքա փոխարէն կոչիցեն
 զքեզ և լինիցի քեզ հատուցումն .
 Եւ յորժամ առնիցես ընդունելու
 թի . կոչեա՛ զաղքատս՝ և զխեղս՝
 և զկաղս՝ և զկոյրս : Եւ երանելի
 լինիցիս : զի ոչ ունին փոխարէն հա
 տուցանելոյ քեզ . և հատուցի քեզ
 փոխարէն ՚ի յարուե՛ արդարոց : Եւ
 քե լու՛աւ զայս ոմն ՚ի բազմակա
 նացն , ասէ ջնա՛ երանի որ կերիցէ
 ճաշ յարքայութե՛ սոյ :

Ե

• Անտարան ըստ Յոսանու : 10 . 11 .
 ս եմ հովիւն քաջ . հովիւ
 քաջ՝ զանձն իւր գնէ ՚ի վե
 ոչխարաց : Իսկ վարձկանն որ ոչ է
 հովիւ՝ որոյ ոչ իւր են ոչխարքն՝ իբ
 րև աւտանէ զգայլն զի գայ , Թողու

զոչխարսն և փախչի . և դայլն յափրչտակէ զնս և զրուէ : Վանդի վարձկան է և չէ փոյթ նմա վս ոչ խարացն : Ես եմ հովիւն քաջ . և ճանաչեմ զիմնն , և ճանաչիմ յիմոցն . Այ դիտէ զիս հայր գիտեմ և ես զհայր . և զանձն իմ գնեմ 'ի վրայ ոչխարաց : Ես և այլ ևս ոչխարք են իմ որք ոչ են յայսմ գաւթէ . և զայն ևս պարտ է ինձ ամեւլ այսր . և ձայնի իմում լուիցեն . և եղիցին մի հօս և մի հովիւ :

● Գրաւք շէշտեր անձ յար :

✦ Հանգանակ Նիկիտիանս
 աւատասք ի մի անձ հայրն և
 մենակալ . յարարիչն երկնի և
 երկրի . երկեշտաց և աներևութից
 Եւ 'ի մի ար յս քս Սողոմոն այ . ճը
 նեալ յայ հօրէ միսմինն . այսինքն
 յիսակ հօր : Եւ յայ . լոյս ի լու
 ճախս քան զսոսձ յարարայ .

այ . ան ճշմարիտ յայ ճշմարտե :
Կրնանոք և ոչ արարած : Կոյն ինքն
Կրնանոք հօր որով ան ինչեղև յեր
կինս և ի վերեկերի . երևե լիք և անե
րևոյթք : Ար յաղագո մեր մարդկան
և վս մերոյ փրկուե՛ ի ջեակ ՚ի յերկ
նից մարմնացաւ մարդացաւ ճնաւ
կատարելապէս ՚ի մարիամայ սբյ կու
սէն շողումն սբլ : Արով էառ զմար
մն զհոգի և զմիտ . և զան որ ինչ է ՚ի
մարդ . ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք .
Չարչարեալ , խաջեալ , թաղեալ .
յերրորդ աւուր յարուցեալ . ելել
՚ի յերկինս նովին մարմնով նստաւ
ընդաշմէ հօր . Գալոց է նովին մարմ
նովն և փառօք հօր ՚ի դատել զկէն
գանիս և զմեռեալս . որոյ թագաւ ո
րուէն ոչ գոյ վախճանն շաւատամք
և ի սբ շողին . յանեղն և ի կաաա
րեալն : Ար խօսեցաւ յորէնս և ի մար

գարէս և յաւետարանս : Որ էջն
ի յորդանան . քարոզեաց զառա-
քեալն , և բնակեցաւ ՚ի սուրբսն :
Հնաւատամք և ՚ի մի միայն ը հնարական
և յառաքելական եկեղեցի : ՚ի մի մկրտ
սուրի . յապաշխարսի . ՚ի քաւուի և ՚ի
Թողուի մեղաց : ՚ի յարուի մեռելոց .
ի դատաստանն յա՛խտե՛նից . հոգւոց
և մարմնոց : Յազբայու Թին երկնից
և ՚ի կեանսն յա՛խտե՛նականս :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն յորժամ
ոչ էր Որդի . կամ էր երբեմն
յորժամ ոչ էր սբ Հոգի . կամ Թէ՛
յոչէից եղեն կամ յայլմէ էուի և ՚ի
գոյուի ասեն լինիլ զորդին ոյց և կամ
զսբ հոգին : և Թէ՛ փոփոխելիք են
կամ այլայլելիք՝ զայսպիսիանն զով է կա-
թուղիկէ և առաքելական եկեղեցի :

Յի որոց չուամբոքն մերսն ասացեալ
Իսկ մեք փառաւ որեւցուք որ յա-
ռաջ քան զյա՛խտե՛նս . երկիրսս
SIO

զանկ լով սրբ երրորդ ութնն և միոյ
մծ ութն հօր և Որդւոյ և հօգ' :

Եւ խաղալու թե զտեր ալա :

Իւ ևս հաւատով աղաչե սցուք և
խնդրե սցուք 'ի անէ այ և 'ի փրկի
չէն մերմէ յնէ քնէ 'ի ժամաւս պաշ
տաման և աղօթից : Օ ի արժանի
րնդ ունելուք արասցէ . լուիցէ տէր
ձայնի աղաչանաց մերոց : Մէկալցի
զանդրուած ս քրտից մերոց . թողցէ
զանցանէս մեր . ողորմեացի 'ի վր մեր :
Վրժք մեր և խնդրու՛ւմք յամ ժամ
մայէ առաջի մեծի տէրութե նր :
Իւ նա տացէ մեզ միաբան միով հա
ւատով արգարութե վաստակել 'ի
դործս բարեաց : Օ ի զողորմութե
զնորն իւր՝ արասցէ 'ի վր մեր արն
ամենակալ . կեցուցէ և ողորմեացի :
Չ ժամս և զառաջիկայ օրս խաղա :

Օ հրեշտակ իա' : Օ քաւ' : Օ սրբ
իա' : Իւ ևս միա' : Օ ան' : Ողոր' :

ՏԻ մեր և փրկիչ յս քս . որ մեծդ
 ես ողորմութեան և առատ պար
 գև օր բարերարութեան քո : Որ դու
 քոյին կամաւնդ 'ի ժամուս յայտմիկ
 համբերեցեր չարչարանաց խաչի և
 մահու յաղագս մեղաց մերոց : Եւ
 պարգևեցեր առատապէս զպարգևս
 հոգւոյդ սբյ երանելի առաքելոցն :
 Հաղորդս արա և զմեզ ար աղաչեմք
 զքեզ անձային պարգևացդ . թողու
 մեղաց և ընդունելուէ հոգւոյդ սբյ :
 Ոյ զի արժանաւորք եղիցուք դո
 հութք փառաւորել զքեզ ընդ հօր
 և ընդ սբյ հոգւոյդ : այժմ և' :

† Խաղաղութիւն Ամենեցուն :

Խաղաղութք քով 'Կս փրկիչ մեր . որ
 'ի վեր է քան զամ միտս և զբանս .
 ամբոցն զմեզ և աներկիւղ պս հեա
 յամ չարէ : Հուսարեա զմեզ ք ճշմա
 ըխ երկրպագուս քո . որք հոգւով

և ճշմարտութեամբ երկիրս պատանեն:

|| ս զի ամենամբ երբորդուեն զայն
լեն փառք՝ իշխանութի և պատիւ: այ՛:

Օրհնեալ Տր մեր Զս Վա: Տր ան
օրհնեացէ զամենեւեանսդ. ամէն:

● Հայր մեր որ յերկնս:

Միայն սբ. միայն սբ. Զս Վա ՚ի
փառս ան հոր: Լ՛ մէն:

Օրհնեալ Հայր սբ՝ Լ՛ ճշմարիտ:
Լ՛ մէն:

Օրհնեալ Արդիդ սբ՝ Լ՛ ճշմարիտ:
Լ՛ մէն:

Օրհնեալ Հոգիդ սբ՝ Լ՛ ճշմարիտ:
Լ՛ մէն:

Օրհնութի և փառք հօր և Արդւոյ
և Հոգւոյն սբ: այժմէ՛:

Հայր սբ. Արդիդ սբ. Հոգիդ սբ.

Օրհնութի հօր և Արդւոյ և սբ
Հոգւոյն: այժմէ՛:

Իշխիցի անուն ան օրհնեալ՝ յայսմ հե
Լ՛:

տէ մինչև յա՛հաւեան : ք . կրկնա :

Կատարուին օրհնաց և մարդարէից

դու ևս քսն անձ փրկիչ մեր . որ լցեր

զամ հայրակամ արնօրէնութիւն քո .

լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով :

Օրհնեցից զսր յամ ժամ . յամ

ժամ . օրհնուի նք 'ի բերան իմ :

Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սեյ

հոգւոյն . երթայք խաղաղութիւն . և Տր

եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեւեանդ .

Վմեն :

+

Օրհնուի սեղանոյ զս մարմնա՛ւ որ

կերակրոց և ըմպելեաց :

Կատարաստեն զսեղանն հացի՛ւ և

զարդարեն կերակրօք . և կանդնին

իւրաքանչիւր ոք 'ի տեղիս իւրեանց :

Եւ գայ իշխանա՛ւ որն կամ քահնայն

և անէ Սաղմոս կցօրդ :

Աչքս նսնջեն 'ի բնդ յուսան . և դու

ասա կերակար նյ 'ի Ժամու :

Նործ առնեմ զքեզ մեծ իմ և Թագա
ւոր իմ . և օրհնեմ զանուն քո յաւի
տեան և յաւիտեանս յաւիտեանից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ . և
գովեցից զանուն քո յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտեանից :

Մեծ է տիր և օրհնեալ է յսոյժ . և
մեծութե նր օչ գոյ չափ :

Ղգ և ազգ գովեացեն զգործս քո
և զզօրութիւնս քո պատմեացեն :

Օ մեծ վայելչութի փառս սրբութե քո խօ
սեացին . և զսրբ ջեշիս քո պատմեացեն :

Օ զօրութի ահի քո ասացեն . և զմե
ծութիս քո պատմեացեն :

Օ յիշաասաի բազում բազորութե քո
բրզխեացեն . և արգարութե քո լ ցըն
ծացեն : Կեթամ ողորմամ է տէր .
էրկայնամիտ և բազում ողորմ :

Բազոր է տիր առ մահն . և գթութի

Նորա ՚ի վ՛ր ամ արարածոց իւրոց :
Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր
ամ գործք քո . և սքք քո օրհնե-
ցեն զքեզ :

Օ փառս արքայուէ քո սաստցեն .
և զզօրութիս քո պատմեացեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրու-
թիս քո . և զփառս մեծ վայելչուէ
արքայութեան քո :

Վճբայուի քո արքայուի ամ յաւ՛տնից
և տէրուի քո յազգէ մինչև յազգ
Հաւատարիմ է Թր յամ բանս իւր .
և արդար է յամ գործս իւր :

Հաստատէ Թր զամ գայթակղեալս .
և կանգնէ զամ գլորեալս :

Վճբ ամցեն ՚ի քեզ յուսան . և դու
տաս կերակուր նոցա ՚ի ժամու :

Վանաս զձեռն քո և լցուցանես զա
մենեռեան քաղցրութ կամօք քովք :

Վրդար է տէր յամ ճանապարհս
իւր .

իւր . և սբ է յամ գործս իւր :

Երբձ է տէր առ ամենեւեան՝ որք
կարգան առնա . առ ամսն՝ որք կար
գան առնա ճշմարտութի :

Օ կոս երկիւղածոց իւրոց առնէ Թր .
աղօթից նց լսէ և կեցուցանէ զնս
Պահէ Թր զամսն որք սիրեն զնա .
և զսոմ մեղաւորս սատակէ Թր :

Օ օրհնաւիս ան խօսեացի բերան իմ .
օրհնեացէ ամ մարմին զանուն սբ նր
յաւ խտեն և յաւ խտենս յաւ խտենից :

Փառք հօր և սրբոց և՛ :

Աղորմած գթած է Թր . կերակուր
տայ երկիւղածոց իւրոց :

† Ե՛ւ ևս խաղաղութեան զտեր աշու՛ :

Աղաչեացուք զամենակալն ամ՝ զի
պարգևեացէ մեզ կերակուր ուրա
խուէ և լցուացէ զսիրտս մեր ի խա
թէ արարածոց իւրոց . ամեն :

Օրհնեալ քս ամ մեր հոգևոր օրհ

Թ՛

Թ՛

Թ՛

նուք զկերակուրս և զքմայելիս ծա
 աայից քոց . և շնորհեա՛ առողջուի
 հոգւոյ և մարմնոյ : Այ՛ զի կրօնս՝ որա
 կան պրկիւշաուք վայելելով՝ ՚ի մարմ
 նաւ՝ որ պիտոյիցս՝ անանց բարեացդ . և
 երկնից արքայուէդ . հաղորդս լիցուք
 ընդ ամ սբս քո : Եւ՛ գոհուք փա
 աաւ՝ որեցուք զքեզ ընդ հօր և ա
 մենայնք հոգւոյդ . այժմ՛ և" :

* Զայս ձեք որ յերկնս" :

Եւ՛ օրհնող սեղանոյն՝ կալով կանգուն
 և առել զհաց՝ բեկնէ ընդ պատուա
 շնորցն որք առննթերկն . կամ զհեա
 այնորիկ որ պատրաստուղ է ճաշոյն .
 և նոքա առ աման , և սակ՝ ճաշակե
 ցէք խաղաղուք . և նստին ՚ի ճաշն :

Իսկ եթէ վանակամք իցեն կամ անա
 պատաւ՝ որք , նստցի մինն յեղբարց
 ՚ի բարձրագոյն տեղւոջ . և առեալ

ընթեանուցու զգիրս անձայինս . և
ամբն ունին գիցեն ընթերցմանն՝ ան
մուռնչ ճաշակմամբ : Եւ եթէ որ
խնդրեցէ զլուծումն ինչ տարակու
սանաց . լուծցեն որք կարողքն իցին .
և դարձեալ ճաշեցեն լաւ լեայն և
ոչ աղաղակաւ : Եւ յետ յառնելոյ
ի սեղանոյն՝ դարձեալ կացցին ի տե
ղիս իւրեանց :

Եւ ասացէ քահանայն :

ՏԻ Եւ լցաք ի բարութեց քոյ . ԲԾ

Տացուք գոհուի անն այ մարոյ :

Ա Էք անն ի վր երկիւղածաց իւ ԴԱ

րոյ . և որք յուսան յողորմաի նր

փրկել ի մահուանէ զանձինս նց ,

և կերակրել զնս ի սովա :

Եւ ձինք մեր համբերեցցեն անն . զի

օգնական և պաշտպան մեր է :

Իննա ուրախ եղիցին սիրաք մեր . և

յանուան սբ նր յուսացուք :

125

Եղիցե ողորմութի քո ար 'ի վեր մեր
 ար յուսացաց 'ի քեզ : Փառք :
 Կերակրեչ և սւրախարար ար՝ փառք
 քեզ . լցուցանեղ քն գոհանասք
 զքենս :

126

Եւ ևս խաղաղութե զտեր աղա :
 Գոհացարձաք 'ի վեր լիուեց պար
 զևաց անն այ մերոյ : Ար կերակ
 րե զմեզ օրստօրե առատապէս քաղց
 րութի կանօք իւրովք : Օ ի հոգևոր
 բարութեն և երկնից արքայութեն
 հաղորդս արասցէ զճատայս իւր ը
 անկնկալուե յուսոյն մերոյ . ամեն :

127

Օրհնեսց ևս ար ան մեր՝ որ կերակ
 րես զմեզ 'ի մանկուհի և տաս կե
 րակուր ան մտեղինաց . լցն սւրախու
 րութի և բերկրութի զտիրաս մեր : Այ
 զի զան բաւախտնութի սենիցիւք ա
 ռաւեւելեալք 'ի գործս բարութե 'ի
 քն յս 'ի տէր մեր : Արում լայելե

փառ

Փառք

է որ

բահուր

մեր ՚ի լի

մանէ քո լցն

քովն քի

հա՛րք և մի

գաս և հատուցանես

գործս և բեզ

Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն .

՛հար քր որ յերկնս՝ :

Օ կերողք անձ օրհնեացէ . սպասու՛ն

բացի և երևտա՛ն որոցք վարձս բարեց

արդ և եացէ . և օրհնեացէ զամսեանդ .

՛խ անձ որ զմեզ կերակրեաց և լիա

ցոյց՝ նմա փառք յա՛ն հոտեանս ամէն :

† Ի՛հ հրտա՛ւօք Պատեալ Թա ղի.

† Ի վիճակօք գեթեզնա Նի.

Գրգում որո թիւն Հասարակաց Աղտեկց Երե-
 կոյի Ժաման : Ար կասարի 'ի դէմս Արգոյն
 ՚ի Ար Էջ 'իխաչէն և սրաւեալ պատաստակա-
 լաւ եղաւ 'ի Քերեղմանի :

ՈՒՆԻՍՏԱՆԻ
 դայի . և նա լուսն ինձ
 յերեկոյս 'ի վաղորդեայն
 Ե'ի Հասարակ աւուր :

Սպասէի այ իմոյ և ակն ունէի կե-
 արաքին որ փրկէ զճառայս իւր
 և կեցուցանէ :

Փառք Հօր և Արդ' :

ԳԵՆԸ ԵՍ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՂԱԿԵՐ ԱՂԱՎԻ
 ՕՐԴՆԱԹԻ Ե ՓԱՌՔ ՀՅՐ Ե ՈՐԴԷՈՅ
 Ե ՀՈԳԷՈՅՆ ՍՐՅ: ԼՆ յԺՄ Ե ՄԻՂԻՈ Ե յՍ
 Է ԽԱԿԵԱՆՍ յԱՄԻ ԽԱԿԵՆԻՅԳ: ԼՆ ՄԵՆ:
 ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՆ ԱՅՆԵՑՈՒՆ:

● Ուղիւնս 85 :

ՈՆԱՐՏԵՑՈՒ ՍՐ ՂԱԷԿԻՆ ՔՈ
 Ե ԼՈՒՐ ԻՆՃ: ՂԻ ԱՂՔԱՍ
 Ե ԱՐԵԱՆԿ ԵՄԵՍ:

ՊԱՏԵՍՊԱՆՆԸ ԻՄ ՍՔ՝ ՍՐ: Ե ՓՐԻԼ՝ Ս
 ԼԾ ՌՅՍ ՔՈ ՍՆԺ ԻՄ ՈՐ Ի ՔԵՂ յՍԱՍԱՅԿ:
 ԱՂՈՐԱՆԵՍ ԻՆՃ ՍՐ՝ ՂԻ ԱՌՔ՝ Ղ ԱՂԱ
 ՂԱԿԵՅԻ ՂՈՐՀԱՆԱՍԿԱՂ: ԱՐԱՆԻ ԱՐԱՍ
 ՂԱՆՃՆ ՏԱՌԱՅԻ ՔՈ՝ ՂԻ ԱՌՔ՝ ԵՂ ՍՐ
 ՀԱՄՔԱՐԺԻ ՂԱՆՃՆ ԻՄ:

ՕՒ ԴՈՒ ՍՐ ՔԱՂՑՐ Ե ԱՂԻՂ ԵՍ ՔԱ
 ԼԱՄ ՈՂՈՐՄ ԱՌ ՍՄՍՆ՝ ՈՐՔ ԼՈՐԳՆ ԱՌ
 ՔԵՂ: ԱՂԵԿՆԴԻՐ ՍՐ ԱՂՈՒԹԻՅ ԻՄՈՅ:
 ԷՆԱՅԼԵՍ Ի ՃԱՅՆ ԻՆԴՐՈՒՄԸ ԱՃԱՅ ԻՄՈՅ:

Յաւաւր նեղութե իմոյ կարդացե
առ քեզ և լուար ինձ :

Աչ որ է նման քեզ յաճա ար . և ոչ
որ է ուր զգործս քո :

Օ ամազգս զոր արարեր՝ եկեացեն
և երկիրդագցեն առաջի քո ակեր
և փառաւոր արասցեն զանուն քո
յաւիտեան :

Սե՛ծ ես դու ար և արնես սքան
չիլիս . և դու միայն ես աս :

Լաաջնորդ ես ինձ ՚ի ճանապարհի
քում . և գնացից ՚ի ճշմարտութեան
քում . և ուրախ եղիցի սիրտ իմ
յերկն չիլ յանունէ քում :

Խառովան եղէց առ քեզ ար ամ իմ
բողոքով սրտի՛ իմով փառաւոր
բարից զանուն քո յաւիտեան :

Սե՛ծ եղև ի վր իմ սորսմաւի քո
ար . և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի գո
հոց ներքնաց : Ա՛ճ անօրէնք յալ
ի

Ի վր իմ. և ժողովք հզորաց խնդրե
 ցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան ըղ
 բեզ ան առաջի իւրեանց: Եւ լի
 ար ան իմ գթած ես և ողորմած,
 երկայնամիտ՝ բազում ողորմ և ճշմա
 րիտ. նայեալ առ իս և ողորմեալ ինձ
 Տուր զօրութի ճշի քո. կեցն զորդի Կ
 զախնոյ քո. և արա առ իս շան բարե
 Տեսցեն առեւիք իմ և ամաչեցեն.
 Ղի դ.ս. ար օգնեցեր ինձ և մխթա
 բեցեր զիս: Փռ

Գ Գառք բեզ ան՝ Գառք
 Կայն տեր ք

Եւ ևս խղզեք զար աղաչեացուք ըն՝
 Օրհնութի և փառք հօր և Արդւոյ
 և հողւոյն սբլ: Եւ յժտ և՛:

Խաղաղութիւն Ամենայնս:

Եւստաս, 136:
 սրբեցն զիս ար ի մարդոյ
 շարե. յառնե անիրա
 ւե փրեւն զիս:

խորհեցան զանօրէնութի 'ի սիրտս
իւրեանց. զոր ամ պատրաստեցան
'ի պատերազմ:

Արեցին զէզուս իւրեանց ոպ զօծի
և թոյնք ի Ժից 'ի ներքոյ շեթանց 'նց:

Պահեալ զիս ամ 'ի ձեռաց մեղաւորի
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Խորհեցան խտիանել զգնացս իմ. Թա
գուցին անբարտաւանք որոգ այթ ինձ:

Այս ձգեցին որոգայթ ստից իմաց
չուրջ զչաւ զօք իմովք' եղև ինձ

զգայթակղութիւն:

Ասացի ամ ամ իմ ևս դու. ունին
դիք ամ ձայնի աղօթից իմաց:

Տր ամ զօրութի փրկութի իմոյ հովանի
գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Ա'ի մասնէր զիս ամ 'իցանկութի
մեղաւորաց. ոյք խորհեցան վնիմ

Միւս վայր հարկանէր զիս:

Քի մի երբէք բարձրացին և խոր:

Տօւրդք ոչ մի կատարեցին . զսխ
ճան կատարած ի նոյ՝ վաստակ չբերեց
իւրեանց ծածկեցէ զնս :

Արեցես ՚ի վեր ոչ զկայծակունս հր
ոյ և կործանեցես զնս . ի տասա
պանաց մի՛ կարացեն . կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեալ
ի վեր երկրի . զայր մեղաւոր՝ չար
և բոսացեն ՚ի կորուստ :

Ծանեյ՝ զի առնես տր զդատաստանս
աղքատի , և զբրաւունս տնանկի :

Արարք գոհացեն զանձանէ բում
մի . և բնակեցին ուղիղք առաջի ե
րեսաց քոյ : Տր՝ կարգալի առքեր
ալո՛ւր ինձ . նայեա՛ ՚ի ճայն աղօթի
խոյ ՚ի կարգալ իմում առքեր : Ա
զիւ եղիցին աղօթք իմ ոչ խունկ ա
ռաջի քո տր . հասբարձաւն ձեռաց
իմոց պատարագ երեկո ՚ի . զոք տր
պաւկապա՛ն բերմոյ իմոյ . և դուս

միայն եմ եւս մինչև անցից:
 Չայնի՜ իմով եւս առ օր կարգացի:
 Ճայնի՜ իմով զօր աղաչեցի:
 Ով աեցից առաջի օն զարտնս իմ՝
 զնաղուիս իմ առաջի նր պատմեցից:
 Ինու աղիլ յինէն հողւոյ իմոյ դու
 օր ծաներ զլուսիզս իմ. ի ճամպապար,
 յոր և գնայնի՜ թաղուցի՜ ինն որոգայթի:
 Հայի ի յաջմէ՜ տեսանէի և ոչ սք ի աւա
 ճէր զիս. կորեաւ յինէն փախուա
 իմ և ոչ գտաւ իմից քոզ անմին իմոյ:
 Ի զաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի
 դու եւս յոյս և բառ ին իմ յերկրին
 կենդանեաց,
 Կայեալ օր յարտնս իմ զի եւս իսնարկ
 եղէ յոյս. ազրեցո զիս ի հալածչաց
 իմոյ՝ զի հզորք է զիս քան զիս:
 Տր հան ի բանտ զանճն իմ գո.
 Տր ամ զանուանէ քու՜մէ:
 Եւ զքեզ սպասէն արդարք մին
 չե Հատուացես. փառք

Լէլուիայ Լէլուիայ:

Լայն զուարթ. սբ փառաւ^{ԻՏ} ց. ա^Կն
ճահի^Ի շօք. Է^Ի ընամ շահի որք
բայ կենարարի Ենուն Բեի ստան
Ե կեանքս Իմ ճատանել արեգակն
տեսար ըզ լայն երեկոյնս: Օրհ
նելմք ըզ հայր և զսրգի և ըզ սբ հո
գիք անսուն յ: Եւ անքն անեմք
անկն: Իր ժաման որեւ ըզ մեզ յամ
ժամ օրնել ճայնիւ երգող զանուն
փառաց անկնսք Երբ որ ըլ թեզ
Ար ասյ զկենդանուի: Վս որոյ և
աշխարհս ըզ քեզ փառաւ օրե:

✠ Մարտիր:

Օրհնեալ տր որ բնակեալդ Ես Դ
բարձունս. և օրհնեալ են փառք
Եծուե քո. որ հաստատեցի բզա
սան քո Ի բարձունս. յերկնից ըզ
քո ծագեցի բնդ ամ տիեզերս
արեք զարեգակն լուսատու տր

էրն շէանս . դուստինն և դաստեղ
տասու գիշերոյ և զլոյս ծրագի : դու
ես լոյս դուրե լի . սբ և առաջին լոյսն :
ի քէն փախնու խաւարն , և զլոյս
քո կենդանի՝ տր ծագեալ ի սիրտս
մեր . Կէ մեք միաբան ասացուք օրհ
նեալ է անուն սբ փառաց քոյ . և
քեզ երգեմք զօրհնութի և զփառս հօր
և որդւոյ և հողւոյդ սբ : Լ՝ յ ժ մ և :

● Բարոզ :

Հասեալքս ի ժամ երեկոյնիս՝ անքն
համբառնալով զնեռս մեր՝ փնէո
րեմք զքեզ տրամ մեր . որ շնորհեցեր
մեզ զսինս խաղաղութբ անցուցա
նել և հասանել ի ժամ երեկոյնիս :
Քրժանաւ որեւի զմեզ տր սբ որտիւ
հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութի
խառուցանել տն այ ամենակախիդ
կեցն և ողորմեա : Աղորմեաց մեզ տր
ամ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութբ քում

ասացուք ամենեքեան միաբանուք :
տի որ որովեսա՛յ 7 .

4 Մաղթանք .

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս՝ մտքն
անդադար փառա՛ւ որեմք զՀայր և
զՈրդի և զՍբ Հոգիդ . Ա՛մէմ և՛ :

ՍԵՆԵԿԷ Ժննդեանն քնի . և ամեանայ . և
վերափոխման . և այլոց տանից անսանկն :

ՏԲ ասացցիս՝ որդի իմ ես դու .
և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Բնդէր խռովեցան հետամուտք . և ժո
ղովուրդք խորհեցան 'ի սնտոխս :

Մեծացուսցէ անձն իմ զՍբ . և ցրն
ծասցէ հոգի իմ անվերկէսա՛ւ իմով :

Օ՛ի հայեցա՛ւ 'ի տառապանս աղախ
նայ իւրոյ . ահա յայնմ հետէ երա
նիցեն ինձ ամ ազգ :

Ի լցէ ույ զանձրև 'ի վ՛ր գեղման .
ույ ցող զի ցողէ յերկիր :

Ը՛ք զիրա՛ւունս քո արքայի տուր . և
զարդարուիս քո որդւոյ թագա՛ւ որի

101

102

103

104

105

Տկարող և հզօր . ար կարող 'ի պատերազմի :

Տեան է երկիր լի՛ն իւրով . աշխարհ' և ամ բնակիչք նր' :

Թո՛ւ քո ամ յա՛նտեանս յա՛նտենից . դա՛ւազան ուղղուե՛ր դա՛ւազան արքայութե՛ քո :

Բողոքեաց սիրտ իմ դբան բարի . և ասեմ զգործս իմ Թագա՛ւորի :

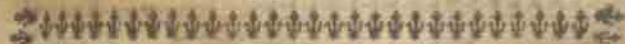
Տր' Թագա՛ւորեաց' ցնծացէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Երկեցան փայլատակունք նր' տիեզերաց . ետես և սասանեցա՛ն երկիր :

Երգեցէք ան երգ նոր ամ երկիր . ծառայեցէք ան ուրախութի :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծաներուք զի նա է ար ամ մեր :

Եկայք և տեսէք զգործս ան որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վր' երկրի :

Ըմեր ապաւէէն և զօրուի օգնակն
 ի վր նեղուեց որք գտին զմեզ յոյժ:

—
 ԳԿ

Ըմեր յերկինս և յերկրի . զամ
 զոր ինչ կամեցաւ և արար :

Յեւնեըն իէլի յեգիպտոսէ տանն յա
 կոբայ ի ժողովորդենէ այլազգեաց :

—
 ԳԾ

Ի զիցի ձեռն քո ի վր ան . աջ քո
 ի վր որդւոյ մարդոյ . զոր զօրացու

. ջեր զնա ՚ի քեզ :

Որ հովուէստ իէլի նայեաց . որ առաջ
 նորդես ույ խաշին յովսէփու :

—
 ԳԿ

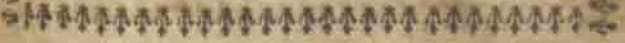
Ըմառուծոց տր խօսեցաւ . և կս
 ջէաց զերկիր :

Յեկիցն արեգական մինչև ՚ի մուտս
 արևու :

—
 ԳԸ

Օրհնեալ որ դաս յանուն տեան .
 օրհնեալ որ գալոց էս :

Տր ամ մեր երէկեցաւ մեզ . արա
 թէք տանս ուրախութե կանխաւ մին
 ջիւ յանկիւնս սեղանոյ :

որ արար զերկինս և զերկեր :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս' ուս-
տի եկեացէ ինձ օգնութիւն :

Բ՛իսա աւորեալ է 'ի խորհարդս
սրբ իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վճ
այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ :
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց տր . և ճշմարտութի քո յե-
կեղեցիս սրբոց :

Սիրեցից զքեզ տր զօրութի իմ . տր հաս-
տատիչ իմ . ապաւէն իմ և փրկիչ իմ

Բ՛ի օգնական իմ և ես յուսամ 'ի
նա . ապաւէն իմ . եղջիւր փրկուէ
իմոյ ընդ ունեզ իմ է :

Մե՛րձ է տր առ ամենեւեան՝ որք կը
դան առ նա . առ ամենեւեան՝ ոյք
կարդան առ նա ճշմարտութի :

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տր . աղօթից նց լսէ և կեցուցնէ զնս

Լ՛որդ արքն ույ զարմաւենիս ճաղկես
ցին .

121

122

123

124

ցին . որպէս զմայրսն լիբանանու բա
զուսք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին 'ի տան ան . և 'ի
գաւիթս այ մերոյ ծաղկեցին :

Մեծեղք Ազաշարու թեան :
ՏՐ լուիցէ ինձ 'ի կարգալ իմում
տունս :

'ի կարգալ իմում լուաւ ինձ ան
բա արդարութեան իմոյ :

Մի' ասացէ թշնամին իմ թէ յաղ
թեցի նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծա
ցեն թէ ես ստանեցայց :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերես
բո յինէն . մինչև յերբ բարձրանայ
թշնամին 'ի վր իմ . նայեա և լուր
ինձ ար ան իմ :

Ի երան արդարոյ խորհի զիմաստուի
և լեզու նր խօսեցցի զիրանունս :

Մի' նախանձիր ընդ ջարս . և մի ընդ
այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնուի :

⊙ Ի մեծի Հինգ շաբաթու :

Լուսնից սրբութիւն զձեռս իմ. և
շուրջ եղէց զսեղանով քով Խոր :

Տր' սիրեցի զվայելչութիւն ասան քո.
և զսեղի յարկի փառաց քոց :

⊙ Ի մեծի Ուրբաթու :

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի. և իծա
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղնքնց անլինց յորոգիթ
՚ի հատուցումս և ՚ի գայթակղութի :

⊕ Ի ասեի սրբոյ խաչին :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան.
զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

Ուր փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ւ ա
ջով քով և լուր մեզ :

⊕ Կարգ ուղեղեղեցեաց :

Ուղեղ եղիցին աղօթք իմ ուր խառնի
առաջի քո Խոր : Համբարձումս ձե
ռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի :

⊙ Յատուկ աստուծակողմանի :

Ուղեղ եղիցին աղօթք իմ ուր խառնի

առաջի քո տօր : Հասմբարձուսն ձե-
ռաց խնոց՝ պատարագ երեկոյի :
Տր աղաղակեցի առ քեզ՝ լուր ինձ :
Կայեա՛ ի ձայն խնդրու՛ածաց խնոց
յաղաղակել իմում առ քեզ :

Թ՛ի մեծի Հիշք շարաթու :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ունի խուճկ
առաջի քո տօր : Օ՛ երեկոյի աղօթո-
մեր ընկալ տօր : և զտարածուսն ձե-
ռաց մերոց :

Գ՛ի մեծի Ուրբաթու :

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր ունի
խուճկ առաջի քո տօր : Հասմբար-
ձուսն ձեռաց մերոց՝ պատարագ ե-
րեկոյի : :

Ի Կարօշ կիւրակամոց՝ և ամենայն ա՛ռուք
Տէրունեաց :

Առասցուք ամենեքեան միաբանուք
տէր ողորմեա՛ :

Ո՛ր խաղաղութեան ամ աշխարհի՛ :
և այլն ի Թիւն , 280 :

Քրիստոս 'ի սուրբ և սուրբ

Եւ խաղաղութեան զոր աղա՛ :

Աղաչեցուք զամենակողմն ան ըզ

հայր ան մերոյ յիս քսի զԹա

ղաւորն խաղաղութ յողորմ խա

ղաղութ . և վս միայնոյ սբ կամեալ

կէ և առաքելական եկեղեցւոյ : Օ ի

զբաղում անս խաղաղութք տալէ

մեզ ար ան մեր . և զԹաղաւորս խա

ղաղաբարս առաքելացէ առ մեզ . վս

մեծի սբ և ահաւոր անտան իւրոյ

Օ պէտս գաւառաց , զզօրստարս ,

զզօրաղլուխս , զժողովուրդս , ըզ

հուտս և զելս մեր խաղաղութք պս

հեացէ . և զամ պատեբաղեանս թը

նամուցն խորտակեացէ 'ի մէնջ : Տք

ամենակալ կեցուցէ և ողորմեացէ :

Չ երեկս մերձեալ և զառնջիկայ

գիշերս խաղաղութք անցուցա՛ :

Օ հրեշտակ խա՛ : Օ քաւու՛ և՛ :

Օ սրբ խա՛ : Եւ և ս մի : Օ ան՛ և՛ :

542

Երևի առն ըն ջեանս : Տաւր մեզ տէր
 աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջի
 կայ դիշերս առանց մեղաց և առանց
 գայթակղութեանցուցանել : Հաստա
 տուն կալ . և մնալ ի հաւատա՝ ի յոյս
 ի սէր՝ և ի պատու իրան ապահութե
 քո : Խնդրելով զխաղաղութի մամալ
 խաբհի . և եկեղեցւոյ քում սրբոյ
 զհաստատութի . և անձանց մերոց
 զփրկութի : Այ զի ընդունելով ի բեմ
 զհայցունածս մեր՝ և զմեծ վայելչա
 կան փառաբանութի միշտ ի բար
 ձունս առաքեսցուք ամենազօր տէ
 րութեանդ՝ Ըն Ը՛ մեր՝
 Ըն Ը՛ և :

Եւ ասի սր ան ըստ պատշաճի :
Մ ան սբ և հզօր սբ և անմահ որ
 խաչեցար վն մեր ողորմեա մեզ
 երեսն կրկնեա : Եւ զինի զփառա
 շորեալն գտցես ի թիւն , 294 :
 Ըն Ը՛

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց :

● Եւ խաղաղութիւն զտէր ալա :

Լսել լինելոյ ան ան ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութիւնս մեզ անձնին : Եւ իջանելոյ 'ի վր մեր ողորմութե և գթութե ան ան : Եւ մենակալ մեր ան մեր կեցո՛ և ողորմեա : Օրհնութի և փառք հոր և Արդ :

✠ խաղաղութիւն Ամենցուն :

ամբարձի զաչս իմ 'ի լերինս՝ ուստի եկեացէ ինձ օգնութի :

Օգնութի ինձ 'ի անէ եկեացէ՝ որ արար զերկինս և զերկիր :

Մի՛ տար 'ի սասանութի զոան քո . և մի՛ ննջեացէ պահապան քո :

Որ անջնջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պահապանն իսրայէլ :

Տր պահեացէ զքեզ . և մեր ընկալցի

111

աջոյ ձեռամբն իւրով :

Ի բեզակն 'ի տունէ քեզ մի' մեղեցէ .
և մի լուսինն 'ի գիշերի :

Տէր պահեցէ զքեզ յամ չարէ .
պահեցէ ար զանձն քո :

Տը պահեցէ զմուտ և զել քո յայսմ
հետէ մինչև յա՛հտեան : Վաստք' :

—
աճ
—

Մե ս ար զօրո՛ւնց ար բնա
կեալդ ես 'ի յե՛րկինս . և բա՛

րեքանի՛ս Կարբոնց քոց : Երկնայի՛ն
զօրու՛իք սե՛րօքէք և քե՛րօքէք . ան
գագար օրհնե՛ ն սբ զանունըդ քո :

Բահանայք չնո՛սի ն պա՛շտօնեյք
և ժողովո՛ւրդք՝ ե՛րկրպագեացո՛ւք
տեքո՛ւնէ՛րդ քո : Ի՛նչոք որ յառաջ

բան զյա՛հտեան նս 'ի հօրէ տառ
քե՛ցար . և լուսով իմանալեան լը՛

ցե՛ր զարարածս . օրհնեալ ես թա՛
գար որ յա՛հտեանից : Ար ըզ լայն

խկրդբանէ հաստատեցե՛ր վերտախն

և զխաւն արն անգիտուէ՛ յարուք՛ ըն-
քո հայածեցեբ՛. օրհն. Աւտի և մեք
լուսաւն օրեսոյքս ընդ լուսեղէն զը-
ւարթնոցն. երգեսցուք ցրնծութք
ի՛ յարուէ երեկոյնս՛. օրհն՛:

Ի՛ ընկաբաղարացի՛ն յախաննէն
մեծն ի՛ծնունդքս կանանց. բա-
րողէր յանայաւտի աղղարարօ՛ղ բար-
բառաւն. ը՛զճարձմբն լուսոյ արե-
զականն արդարուէ՛. Տըջմարիտ
մարգարէ և ձեռնադրօղ սրբւոյն
սոյ՛. յառաջընթաց կարսայէ՛տ և պատ-
մօղ անձայի՛ն օրինացն. հորդե՛ր զճա-
նայարհ թագաւորին յաւիտենեց.
Յնօրէ՛ն զինարբուսըն մոլեգնէ՛ լհե-
րով զիտոյ. ի՛պարզ և ի՛ մասնն խընդ-
րէր ը՛զգլուխ մարգարէին՛ շիջուցա-
նէ՛ զարուսեակն և զանազօ՛ւտ լայ-
տերն : Սբբուհւոյ՛ անամնին բարե-
խօսուէ՛ք պրզ և եւա՛ երկրպագ ուսցու-

ամենայն Երրորդականի զյարութի
յուսոյ կենացն յա՛նի տենից :

Օհաւատացեալ ժողովուրդս սբ
Երրորդականի և զանգանի նեանս ի
խորան փառաց քոց պահեան անխը
ռով ի խանդանդութե՛ :

44

Ը՛զքո՛ յարուհի օրհնեմք մարդա
սէր . ազաղանկելով տր փառքք քե՛զ
Օդր օրհնե՛ն սերօքէքն և՛ գովե՛ն
քերօքէքն . ա՛ : Լ՛նդանդանք բերանով
անհանգիստ բարբառով . ազաղ՛ :

44

Ա՛ռեան՛ և՛ մեր զօրհնուհիս հրեշ
տանկացն երգե՛մք . ե՛ւ ան
մքք փա՛ռք յարուհի՛ քո տր . ԼԵ
խաչեցանք վանդն մեր Թաղեցա՛մք
ե՛ւ յարեան՛ րանգատեցէ՛ր ի մեզանց
Ո՛ւրք տր՛ծ սո՛ւրք ե՛ւ հըզո՛ւր
սբ անմահ Թագաւնոր :

44

Ա՛յսօր մարտիրոսաց դասքն ցըն

Ըստեալ բերկրի՛ն ընդ առաջ տեան՝
 անքնի՛ որդւոյն մի՛. Չայն է՛ յերկ
 ից վը՛կայեալ՝ ասէ. եկայ. քօրնեան
 լըք հօր իմն՝ յժմաւանգորդ. քերկնից
 խորանացն. | Ըցէ՛ք ը՛զտեղի անկե
 լոցն՝ ապրտամբո՛ղա՛ւան թշնամն՝ յն
 որ է՛ յերկնից վայր անկեալ:

Մըտցէ՛ն աղօթք իմ մը՛ր ի տաճար
 սր՝ քո՛. և առաքեա՛ն ի մեզ մը՛ր
 զօգնուի՛ն ի՛ լեռնէ սրբոյ՛, քու մէ՛:
 Ի՛ վանասցի ալ քո՛ մը՛ր ի վը՛ ստեղծ
 ւածոց քոց. և առաքեա՛ն ի մեզ մը՛ր
 Օ՛րեկոյի աղօթս մեր ընկա՛լ տէր
 բարեխնամք ծը՛նողի՛ քո՛. և առա՛:

✠ Գարոզ:

Աստուծո՛ւ թե մամ աշխարհի՛ և
 հաստատութե՛ սրյ եկեղէցւոյ՛
 զմի՛ր ազաչեօցուք. աստուծո՛ւ քամն՛:

✠ Աւրթք:

Հայր գթած բարեխնամող՝ արարելչ
 մամ

74

ան արարածոց . ընկալ զպաշտանս
 ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս . որ
 առանդ ես առ անսն' պարգևօք բա
 յերարուէ քոյ : Ազորմեա ար ան օի
 և եկե զեցւոյ քում սրբոյ . հիւան
 դայ՝ վշտացելոց՝ ճանապարհորդաց՝
 նաւորդաց՝ խոստովանողաց՝ ապաշ
 խարողաց՝ և հոգւոյն հանգուցելոց :
 Թի դու ար ամենակալ՝ գիտես ըզ
 պէտս մեր և զկարիս՝ առաւել քան
 զոր խնդրեմք և իմանամք . և քեզ է
 Արդւոյ և ամենայն Հոգւոյդ վայել :

✠ Յարուհացին ասի ՏԾ ամենակալն և խոր քա
 լարն և սպիտիկն : յառանձառու ժաման գացես :
 Ի սկ յառանձառու , Ար բնակեալն Արմակման քոն :

ր բնակեալն է յօղնուի բա՛ն
 և այլն ուր 'ի Թիւն , 388 .
 Առ քեզ տէր համբարձի
 զաչս իմ որ բնակեալդ ես
 'ի յերկինս :

117 աչք ծնի ՚ի ձեռն ան իւրոյ, և ուն
 աչք աղտոնոյ ՚ի ձեռն ան իւրոյ:
 118. յնպս են աչք մեր առքեզ ար ան
 մեր՝ մինչև ողորմեացիս ՚ի վճ մեր:
 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Լյս կամօք իմովք պատարագս մա
 տուցից քեզ . և խոստովան եղէց
 անուան քում ար' զի բարի է :
 Եւս նեղուէ իմմէ իրկեցեր զիս և
 'ի Թշնամիս իմետեսս ակն իմ :
 Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբյ :
 Ը յԺմ և միշտ և յաւիտեանս յա
 շիտենից . ամէն :

● Մարթանք :

Զբարձրեալն զ'Լս արասցուք մեղ
 ապաւէն' զի ոչ հասցեն առ մեզ
 չարք . և սանջանք մի մերձեցին 'ի
 յարկս մեր :

● Գարոզ :

Եւ մեք միտքան զողորմուի 'ի անէ
 խնդրելով, սասացուք անքն միա
 բանութիւն ար ողոր' :

● Ազօթք :

Զոյս կենաց' ընդունող աղօթից' քա
 շիչ մեղաց' և կատարիչ խնդրու'ս

ճաց Վա Վ մեր ընկալ զպաշտամանս
մեր 'ի ժամ երեկոյիս' բարեխօսութի
սբ անձաճնիդ և աղաչանօք ան սբց
բոց: | յուր մեզ ան և ողորմեա: նե
րեա քանեա և թո՛ղ զմեզս մեր: ար
ժանաւորեա գոհութի փառաւորեա
զբեզ ընդ հօր և ընդ սբյ հոգ' :

● Յեղեա Տէր և ողորմեա:

Բարերար և բազում ողորմ անձ' :

● Հար մեր ուր յերկինս' :

● Փոխ Արամիանի:

ստ օրնեցէք ան ծայք ան
լոր: ո կայք 'ի տան ան և
'ի գաւիթս այ մերոյ
'ի գիշերի համբար
ձէք զձեռս ձեր 'ի սրբութի և օրնե
ցէք զտէր:

Օրնեացէ զմեզ տէր 'ի սիծնէ: որ
արար զերկինս և զերկեր:

Խոսատլան եղէց բեզ ան բոլորով

արաիւ իմով . առաջի հրեշտակաց
սաղմնս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ .
երկիր պագից 'ի տաճար սբ քո . և
խոստովան եղէց անսւան քում վն
ողորմութե և ճշմարտութե քո :

Մեծ արարեր յամի զանուն սբ քո .
յորում աւուր կարգամ առ քեզ ,
վաղվազակի լուր ինձ . և բազում
արայցես զգորուխս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամ թա
ղաւորք երկրի . զի լուան զբանս
բերանոյ քո . և օրհնեցեն զձանա
պարհս քո :

Մեծ են փառք ան . բարձր է ան
զխոնարհս տեսանէ . և զբարձունս
'ի հեռաստանէ ճանաչէ :

Թիւր և գնացից ես 'ի մէջ նեղուեց
կեցուցես զիս 'ի բարկուէ թշնամոյն
Ձգեցեր զձեռն քո' և փրկեաց զիս

ալ քո. և ար հասուսցէ ընդ իմ:
Տր՝ ողորմուի քո յաւիտեն. զգործս
ձեռաց քոց մի անտեսս առնէր:
Ի՛հ. յանուն քում կեցո՛ զիս. և ՚ի
զօրակ. և այլն ուր ՚ի վերոյ:

✠ Բարոզ:

Խնդրեացուք հաւատով միարանուք
՚ի մե՛նէ՛ զի զողորմուե՛ զշնորհս իւր
արասցէ ՚ի վ՛ր մեր: Տրն ամենակալ
կեցուսցէ և ողորմեացի: Աեցո՛՛ Տր՝
Տր՝ ողոր՛. Գ:

⊙ Արթիք:

Թաղաւ՛ որ խաղաղուե՛ ոգնական և
վրկիչ անձանց մերոց քս ամ՛ մեր:
Պարտիւն Լ պահէ ա զժողովուրդս քո
ընդ հովանեաւ՛ սք և պատուական
խաչի քո ՚ի խաղաղուե՛. Փրկեա յե
րեւելի և յաներևոյ թ՛ թշնամւոյն:
Ի՛րժանաւորեա զոհուք փառաւն՛ ո
րեւ զբեզ ընդ հօր և ընդ սբջ հոգ՛:

✠ Կարգ:

ԱՅՔ Խաչի՛ւ աղաչեցուք զա՛ր՝ զի սո
վա՛ն փրկեցէ զմեզ՝ ՚ի մեղաց . և
կեցուցէ շնորհի՛ւ ողորմու՛ն Իւրոյ .
Վ՛ մենակալ տէր մ՛ծ մեր՝ կե՛ :

112

Պահպանեալ զմեզ ք՛մ մ՛ծ մեր ընդ
հովանեալ՝ սք և պատուական
խաչի քո ՚ի խաղաղու՛ն . փրկեալ յե
րկելի և յաներկոյթ Թշնամւոյն .
Վ՛ բժանա՛ւ որեալ գոհուք փառա՛ւս
բեւ զքեզ ընդ հօր և ընդ սբյ հոգ՛ :

✠

Ուրապ զԵ երկրպագուն եկեղեցոյ .
ւրախ եղէ ես ոյք ասէին զիս
՚ի տուն մն երթիցուք մեք .
Հասեալ կային ոտք մեր առ գրուս
քո եհմ : Օ՛ էմ շինեալ ույ քաղաք
և բնակուի Իւր շուրջ զնովա՛ն :
Վ՛նդ ելանէին աղգք՝ աղգք մն վկայու
թի իէլի . Խոստովան լինել ան՛ան մն :

1. Եւ արկել էն աթոռք դատաստանի.
 աթոռս արկեալ էն 'ի տան դաւթի.
 Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի և
 զշինութէ ոյք սիրէք զսր:
 Եղիցի խաղաղութի 'ի զօրութ քում.
 և շինութ յաշտարակս յամուրս քո:
 11. Եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
 զխաղաղութի. վս քո և վս տան տնայ
 մերոյ խնդրեցաք զբարութի 'ի քէն.
 Տուք զօրութի ճառայի քո. կեցո՛
 զրդի աղախնոյ քո. և արա՛ առ իս
 նշան բարութեան:
 Տեսցեն՝ ատելիք իմ և ամաչեացեն.
 զի դու սր օգնեցեր ինձ և մխիթա
 բեցեր զիս: Փառք հօր':

✠ Բարոզ ✠

118. Եկեղեցեաւս աղաջեացուք զսր՝
 զի սովաւ փրկեացէ զմեզ 'ի մե
 ղաց. և կեցուացէ շնորհիւ ողորմու
 թէ իւրոյ ամենակալ սր':

ՅԱՆՆԵՐ:

Առ դրան սբյ եկեղեցւոյս և առ ջի
ւած ընկալ և պայծառացեալ սբ
նշանացս խոնարհել երկին զի՛ւ երկիր
պագանեմք. զսբ և զհրաքալի և ըզ
յաղթօղ տէրուիդ քո օրհնեմք և
փառաւորեմք և քեզ մատուցանեմք
զօրհնուի և զփառս հօր և որդի՛:

✠ Փոխ:

Ազաղակեցէք առ տօր մա՛ր երկիր.
Ճառայեցէք տօն ուրախութի:

✠ Զփոխն շինն աստ և փառք տուր:

ՅԻՄՆՈՂ:

Օրհնեացուք զամենակալն մի՛մ զհայր
տօն մերոյ յսի քսի. որ արժանի
արար զմեզ կալ ՚ի տեղւոջ փառարա
մութե և երգել զերգս հոգևորս:

Ըմենակալ տէր՛:

ՅԱՆՆԵՐ:

Ի մէջ տաճարիս և առաջի մի՛մ ըն

կալ և պայծառացեալ սբ նշանացս
և սբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւ
ղիւ երկիր պագանեմք. զսբ զհրա
շալի և զյաղթօղ յարուծիւնդ քո
փառաւորեմք. և քեզ մատուցա
նեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ
հօր և ընդ սբյ հոգ՝:

ՅԱՆՈՒԹԷ:

Ի յարկի սրբուէ և ի տեղւոյ փառա
բանուէ. հրեշտակաց բնակարա
նիս և մարդկան քանարանիս. և առա
ջի անձ ընկալ և պայծառացեալ սբ նշ
անացս և սբ խորանացս խոնարհել
երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսբ և
զհրաշալի և զյաղթօղ յարուիդ քո
օրհնեմք և փառաւորեմք. և ը երկ
նային զօրսն քեզ մատուցանեմք
զօրհնութի և զփառս ընդ հօր և ընդ
սբ հոգւոյդ. Եւստիւ և միշտ և յա
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Գրագրանորս թի շատարակաց Ա ղոթիս իս
 զաղականի ժամուն: Որ կատարի 'ի դեմս Հոյ
 ւոյն սոյ: Ալ ըն 'ի դեմս Բանին սոյ որ եղան
 'ի Բեկեղմանի և ել 'ի դեմս և խաղաղութեւ
 արար հոգւոցն:

Բ շ ' Ե Ե Յ Ի Յ Ղ Տ
 յամ ժամ. յամ ժամ
 օրհնութի նր 'ի բերան իմ:

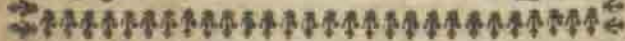
Ի տր պարծեացի անձն իմ լուհցեն
 հեղք և ուրախ եղիցին:

Ա ե ծ արարէք զտր ինե. և բարձր
 արասցուք զանուն նր իմիասին:

Ի Ե

560

Խընդ

խնդրեցի 'ի անէ և լուաւ ինձ .
յամ նեղութի իմմէ փրկեաց զիս .
Մատիք առ ար և առէք զոյս . և
երեսք ձեր մի ամսչեացեն :

1. յ աղքատ կարգաց առ ար և ար
լուաւ սմա . յամ նեղութենէ սո-
րա փրկեաց զսա :

Ի անակք հրեշտակաց ան շուրջ են
զերկիւղածովք իւրովք և պհեն զնս
փառք չօր և Արդւոյ և չօրւոյն
մբյ : 1. յ ժամ և միշտ և :

ԺԷ նա խաղաղութեան զտեր աղա :

Օրհնութի և փառք չօր և Արդ :

Երգ Աստիճանաց :

Ի նեղութի իմում ես առ ար կարդա-
ցի և լուաւ ինձ . ար փրկեաց
զանձն իմ 'ի շրթանց նենգաւորաց
և 'ի լեզուէ չարէ :

Օ ի տացի քեզ կամ զի նչ յաւելցի
լեզու նենգաւոր :

Չ կանեն բովանդակի ասա. Բայց ոմանք ա
յնչու շատեն զի երգ աստիճանաց եւ:

Սաղմոս, 87:

Լ.Ր ԴՃ ՓՐ Վ Ս Ի Թ.Ե
խնոյ ՚ի տունէ կարդացի և ՚ի
գիշերի առաջի քո.

Մ.ոցեն աղօթք իմ առաջի քո ար. խո
նարհեացի ունիւն քո ՚ի խնդրուն. ծ ս իմ
փառք հօր և որդի:

Եւ ևս խաղաղութեան զտեք աղա:

Օրհնութի և փառք հօր և Արդ:

Խաղաղութիւն Աննեցուն:

Սաղմոս, 4:

կարդալ ինում լուար ինձ
անձ բառ արդարուն. ՚ի նե
ղուն ինձ անգործ արարեր.

ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոյ.

Արդիք ճարգ. կան՝ մինչև յերբ էք

խառախարք. ընդէք սիրէք զնան

բութի և խնդրէք զստութիւն :

Մաներո՛ւք՝ զի սքանչելիս արար տր
տոյ իւրում . և տէր լու՛իցէ ինձ 'ի
կարդալ իմում առնա :

Բարկանայք և մի մեղանչէք . զոր
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք :

Մատուցէք պատարագս արդարութ
և յուսացարուք 'ի տր :

Բազումք ասէին թէ ո՛ր ցուցցէ մեզ
զբարութի տն . նշանեցա՛ւ առ մեզ
լոյս երեսաց քոց . և ետուր ուրա
խութի սրտից մերոց :

Իպտղոյ ցորենոյ դինոյ ձիթոյ իւ
րեանց լցուցեր զնոսս :

Խաղաղութք յայս և 'ի սոյն ննջես
ցուք և զարթեցուք . զի դու տէր
միայն առանձին յուսով քով բնակէ
ցուցեր զմեզ :

Տր՝ մի սրտմտութք քով յանդիմաներ

զիս. և մի բարկուք քով խրատեր զիս:
|| Ղորմեա՛ ինձ ար՛ զի հիւանդ եմ ես
բժշկեա՛ զանձն իմ զի խռովեցան
ոսկերք իմ: Ընձն իմ յոյժ խռովե
ցաւ և դու ար մինչև յերբ:

Դարձ ար և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛
զիս ար ըստ ողորմութե քում:

Օ, ի ոչ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ րդ
քեզ. կամ ՚ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ:

|| աստակեցայ ես ՚ի հեծուէ իմում.
Ընձն ոցի զամ գիշեր զմահիւնս իմ. և ար
տասու՛ օք իմովք զանկողինս իմ թացի
խռովեցաւ ՚ի սրտմտուէ՛ ակն իմ. և
մաշեցայ ես ՚ի վր ամ թշնամեաց իմոց
Իբաց կացէք յինէն ամենեքեան.
ոյք գործէք զանօրէնութիւն:

|| ու՛ աւ ար ձայնի լալոյ իմոյ. լու՛ աւ
ար աղօթից իմոյ. և ար զխնդր
էաճս իմ ընկալաւ:

Լճաջեցին և խռովեցին յոյժ ամ
Թշնամիք իմ. դարձցին յերես և ամաջե-
ցին յոյժ վաղվաղակի և խռովեցին
Մինչև յերբ ար մոռանաս զիս իս-
պառ. մինչև յերբ դարձուցանեո
զերեսս քո յինչն :

Մինչև յերբ դնեմ զխրհրդս յանձն
իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ Թշնամին
իմ իմ. նայեալ և լուր ինձ ար ամ իմ.

Լոյս տուր տէր աջաց իմոյ՝ զի մի
երբէք ննջեցից ՚ի մահ :

Մի՛ ասացի Թշնամին թէ յաղթե-
ցի նմա. կամ նեղիցք իմ ցնձացեն
թէ ես օտանեցայ :

Եւ յողորմուիս քո ար յուսացայ. և
ցնձացաւ սիրտ իմ ՚ի սիրկուէ քում.

օրհնեցից զար զբարեբարդ իմ.
Պահեալ զիս ամ իմ զի ես ՚ի քեզ
յուսացայ. ասացի ան՛ ար իմ եւ

700. և բարեք իմ ինձ 'ի քէն են:

Որք քոց որք են յերկրի քում, սքան
չելի արարեր զամ կամս իմ 'ի նս:

Յաճախե սցին հիւ անդուիք նց. յետ
այսորիկ ապա վաղվաղե սցին:

Որք ժողովեցայց 'ի ժողովս նց ա
րեանց. և ոչ յիշեցից զանուանս նց
'ի շրթունս իմ:

Տր բաժին ժառանգուէ իմոյ և բաժա
ժակի իմոյ. դու ես որ այսրէն դար
ցուցանես զժառանգութի իմ յիս:

Որք իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և
ժառանգութի իմ հաճոյ եղև ինձ:

Օրհնեցից զամ որ իմաստուն արար
զիս. մինչ 'ի գիշերի ևս խրատեցին
զիս երկկապուսք իմ:

Յառաջագոյն աեսանէի զամ առ
զի իմ յամ ժամ. զի է ընդաջմէ իմ
մէ զի մի սասանեցայց:

Որք այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ:

և ցնծացաւ լեզու իմ. և ս և մար-
մին իմ բնակեացի յուսով:

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դը-
ժոխս. և ոչ տացես սբյ քու մտեսա-
նել զապակահուծիւն:

Կուցեր ինձ զճանապարհս կենաց.
Լցուցեր զիս ուրախութբ երեսաց
քոյ ՚ի քաղցրութբ վայելչութ աշոյ
քոյ մինչ ի սպառ:

Ուր տր արդարութ և նայեա ՚ի խըն-
դրոճածս իմ. ունկնդիր աղօթից
իմոց՝ զի ոչ շրթամբք նենդ աւորօք:

Յերեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն
և աչք իմ տեսցեն զուղղութի:

Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր ՚ի
գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ
յիս անիրաւութիւն:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդ-
ւոց մարդկան. վս բանից շրթնց քոյ
ես պահեցից զճանապարհս խիտոս:

Հաստատեա՛ զլա՛նիզս իմ՝ ի ճանա-
պարհե՛ քուս՝ . զի մի գայթակղեա-
ցին գնացք իմ՝ :

Լսա առ քեզ Թր կարդացի՛ զի լու՛ւ ար-
ինձ ԾԺ . խոնարհեցո՛ առիս զու՛նկն
քո՛ և լու՛ւր բանից իմոց :

Որքանչե՛րի արարե՛ր զողորմու՛իս քո .
ո՛ր փրկեա զայնոսիկ ոյք յուսացեալ
են՝ ի քեզ յայնցանէ՛ ոյք հակառակ
կան աջոյ քո :

Պահեա՛ զիս ոյք բիբ ահան . ընդ հո-
վանեա՛ն Թեոյ քոց ծածկեցեա
զիս յեբեսաց ամբարշտաց ոյք տա-
ռապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին և ի
ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք
նց խօտեցան զամբարտա՛ն անութի՛ :

Մեքժեցին զիս՝ և այժմ գարձեալ
պատեցան զինև . ուշ եղին խոնար-
հեցուցանել զիս յեբելը :

Համարեցան ինձ ույ առիւծ զի պատ
րաստի յորո . և ույ կորիւն առիւ
ծու զի նստի դարանեալ :

Բ' թի' ար ժամանեաւ նց և խափանեաւ
զնս . փրկեաւ զանձն իմ յամբարշտաց .
'ի սրոյ և 'ի ձեռաց Թշնամւոյն :

Տր' կորո' զնս յերկրէ . բաժանեաւ և
խափանեաւ զնս 'ի կեանս իւրեանց .

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք
նց . յագեցան կերակրօք և Թողին
զմնացու՛ածս աղայոց իւրեանց :

Իս արգարուք երկեցայ ց երեսց քոյ .
և յագեցայ ց յերկիլ փառաց քոյ :
Ղատ արա' ինձ ան և իրա՛ւ արա'
ինձ 'ի դատատանի իմում :

Երգէ որ ոչ է սբ' 'ի մարդոյ մե
ղա՛ւ որէ նե՛նգա՛ւ որէ փրկեաւ զիս :

Ղու ան հզօրիչ իմ ես' ընդէ՛ր մո
ռացար զիս . ընդէ՛ր տրտում գնամ
ես 'ի նեղէլ Թշնամւոյ իմոյ :

Լ'ապրեւի տր զլոյս քո և զճշմարտութի
 քո. զի առաջնորդեացեն ինձ և հան
 ցեն զիս իլեւանսբ և ի յարկս քո.
 Մտից առաջի սեղանոյ այ առ ան
 որ ուրախ աանէ զմանկութի իմ:
 Խոստովանեղէց քեզ օրհնութի
 ան ան իմ:

Լ'երգ ընդէր արաում ես անձն իմ.
 Կամ ընդէր խոովեա զիս. յուսա
 առ ան. խոստովանեա նմա. փրկիչ
 երեսաց իմոց ան է:

Լ'Յ յօդնել ինձ նայեաց. և տր յըն
 կերել ինձ փութա:

Լ'մաչեացեն և յամսթ լիցին ոյք խընդ
 րէին զանձն իմ. դարձցին յետա և
 ամաչեացեն ոյք խորհէին ինձ չար.
 Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալ
 որք ասէին ինձ վաշ վաշ.

Ինձ ապեն և ուրախ լիցին իքեզ
 անքն ոյք ինդրեն զքեզ տր:

Լսացեն յամ Ժամ մեծ է ամ :

ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Կո ազքատ և անանկ եմ ամ՝ օգնեալ ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես գու ար իմ մի՛ յամենար :

Տուր զօրութի ճառայի քո . կեցո՛ զորդի ազախնոյ քո . և արա՛ առիս նշան բարութեան :

Տեոցեն ատելիք իմ և ամացեացեն . զի գու ար օգնեցեր ինձ և մսիթաբեցեր զիս : Փառք հօր՝ :

ՍԵՐ :

նորհեա՛ մեզ ար 'ի գիշերի՛

զերկնային զխաղաղութի քո . և պահեա՛ զմեզ 'ի պատրանայց թշնամեոյն ամենայանց զօրութի՛ ար խաջի քոյ : Տր ամ փրկութե իմոյ . 'ի տու՛ե կարգացի՛ և գիշերի առաջի քոյ : Կոցեն աղօթք իմ առաջի քո ար . խոնարհեացի ունին քո 'ի

Խընդրու՛ածս իմ: Լ՛կեցէ առ մեզ
 Թ՛ր պահապան ՚ի քէն և պահեցէ
 զմեզ յամ ժամ: Լ՛ուարեա ՚ի մեզ Թ՛ր
 զզօրութի Թ՛ր խաչին որ պահեցէ ըզ
 մեզ յամ ժամ: Լ՛րժանի տրա Թ՛ր
 զերեկս զայս խաղաղութ և առանց
 սիրճութ անցն ըզմեզ: Լ՛րժանաւո
 րեա Թ՛ր զգիշերս զայս խաղաղութ
 և առանց մեղաց պահելով զմեզ,
 Լ՛նդ մեզ Թ՛ր Թ՛մ՝ գիտասջիք հեթա
 նոսք և պարտեցարու՛ք. զի Թ՛մ ընդ
 մեզ է, Լ՛ն լուարուք զայս ՚ի ծա
 գաց միջև ՚ի ծագս երկրի: զի Թ՛մ:
 Լ՛ն հզօրացեալքդ պարտեցարու՛ք
 զի՛: Լ՛ն զի թէպէտ և դարձեալ
 զօրանայք՝ դարձեալ ՚ի պարտութի
 մատնեսջիք: զի՛: Լ՛ն զխորհուրդն
 զոր խորհիք խախտնէ Թ՛ր: զի՛: Լ՛ն
 զբանն զոր խօսիք մի մասնցէ առ
 ձե՛զ. զի՛: Լ՛ն քանզի յերկիւղէ

ԴԵՐՄԷ ԿԵՆՏՆԵՐԿԻԿՈՒՄ ԵՆ ԵՆ ԽԱՌԻ
 ԳՈՒՄ . ՉԻ՛ : Ե՛ ԳՄՐ ԱՆԾ ԱՆՐ ՓՈՒՈ
 ԸՈՐ ՎՐԱՍԳՈՒՄ ԵՆԱ ԵՂԻԳԻ ԱՆԳ ՄԵՐ
 ԿԻՆԳ . ՉԻ՛ : Ե՛ յՈՒՍԱՅԵՎ ԵՂԻԳՈՒՄ
 ԱՆՔ 'ԻՆԱ ԵՆԱ ԵՂԻԳԻ ԱՆԳ 'Ի ՍՐՄՈ
 ԹԻ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛ յՈՒՍԱՅԵՎ ԵՂԻԳՈՒՄ
 ԱՆՔ 'ԻՆԱ ԵՆԱ ԵՂԻԳԻ ԱՆԳ 'Ի ՓՐԿՈՒ
 ԹԻ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛ ԱՏԱՆԱՍԻԿ ԵՍ Ե ՄԱՆ
 ԿՈՒՆՔ ԽՄ ԳՈՐ ԵՍ ԻՆՃ ԱՆԾ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛
 ԺՈՂՈՒԼՐԳ ՈՐ ՆՍՈՒՆՐ 'Ի ԽԱՆԱՐԻ
 ԵՍԵՍ ԸԳ ԸՂՅԱ ԱՆԾ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛ ՈՐ ԲՆԱ
 ԿԵՎՈՒՄ ԵՔ 'Ի ԽԱՆԱՐԻ Ե՛ Ի ԸՍՏՈՒՆՐՈ
 ՄԱՏՈՒ՛ ԸՂՅԱ ԾԱԳԵՍԳԻ ՍՈՒ ԸՆԳ . ՉԻ՛ :
 Ե՛ ՔԱՆԳԻ ՄԱՆՈՒԿ ԾՐՆԱՆ՛ ՈՐՈՒ Ե
 ՍՈՒՆԱՆ՛ ԱՆԳ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛ ՈՐՈՅ ԻՂԽԱՆՈՒ
 ԹԻ՛ ԻԵՐ 'Ի ՎՐՈՒՍՈՅ ԻԵՐՈՅ՛ . ՉԻ՛ :
 Ե՛ ՈՐ ԿՈՅԻ ԱՆՈՒՆ ՆՐ ԱՆԾԻ ԽՈՐՀՐԸ
 ԴՈՅ ՏՐԵՂՍՈՒԿ . ՉԻ՛ : Ե՛ ՍՔԱՆԶԵԼԻ
 ԽՈՐՀՐԸ ԱԿԻ՛Գ . ՉԻ՛ : Ե՛ ԱՆԾ ՏԳՈՐ
 ԻՂԽԱՆ՛ . ՉԻ՛ : Ե՛ ԻՂԽԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒ

Թէ հայր հանդերձելոյ յաւիտեանն :
Տէր ան ընդ մեզ է : Եւ փառք
հօր և Արդւոյ և հոգւոյն սրբոյ :
Այժմ և միշտ և :

Ի մերձեանալ երեկոյնս՝ համբառնոք
զձեռս մեր ՚ի սրբուի . զոր ինչ մեզաք
այսօր խորհրդով բանիւ կամ գոր-
ծով ՚ի յանկողինս մեր զզանալով .
Խոստովան եղիցուք զգազանիս սրբ
տից մերոց ծածկագիտիգ ան . յա-
սալով յողորմուի քո : Եւ մեք մաքան
գոչեցուք յիշեալ զմեզ ան յորժամ
գասարբայուք քով և ողորմեալ մեզ :

Յ՛ն ևս խաղաղութեան զտեղ աղօ :

Գոհացարուք զանէ որ իւրով ողոր
մութեան առաջնորդեաց մեզ ՚ի
գործս տունընջեան . և շնորհեաց
մեզ միաբան գալ հասանիլ ՚ի հան-
դիստ գիշերիս : Եւ մեք յամ ժամ
աղաչեցուք զմարդասէրն ան լինիլ

112

պահապան անձանց մերոց . և նա
իւրով ողորմութեան պահեսցի զմեզ . և
առաջնորդել հասուցի իւր բարութե
հանգիստն . զոր խոստացաւ սիրե
լեաց իւրոց ճշմարիտն ամ յս քս :

Տրն ամենախալ կեցուս :

Չ հանգիստ զիշերիս խաղաղութե :

Օ յրեչաակի խա :

Օ քաւու թիւն :

Օ սրբ խա :

Եւ միա :

Օ ան :

Աղորմեաց մեզ :

Տր բարերար որ մեծաւ գթութե
ով պատրաստեցեր զյաւ հոտնախն
հանգիստն առաքինութե աշխատե
լոցն . և կոչեցեր առ բեզ բաղցր ծայ
նիւ զճանրաբն անեպան և զաւժա
նեպան մեղօք հանգիստ նց խոստա
նալով : Ե նորհեաւ և մեզ սր անխր
աով խաղաղութե զգիշերս անցուցա
նել . և ի ծանրութե մեղաց զաշխա
տեպս ապա հովուեաւ ողորմութե :

բով. և արժանաւ որեւ մշտնջենաւ որ
հանդ առեանն ընդ մտ սքս քո: Եւ
գոհանալով փառաւ որեւցուք զքեզ
ը հօր և ամենամբ հոգւոյդ: Լ. յԺ:

● Խաղաղութիւն Ամենցուն:

Պարգևատու բարեաց և աղբիւր
խաղաղութեան մեր մեր. յամ սատա
նայական խառնուեց խաղաղացո՞ ըզ
միտս մեր և զխորհուրդս ՚ի գեշերիս
յայսմիկ և յամ ժամանակի: Այ զե
առաջնորդեալք յանցաւոր կեանցա
ղոյս՝ ժամանեցուք յաւիտեանական
երկնից արքայութեան քո: զոր պատրաս
տեցեր իսկզբանէ աշխարհի սբջ քոյ
Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառա
ւորեացուք զհայր և զորդի և զ՛:

● Մաղտոս, 27:

S

էր լոյս իմ և կեանք իմ. ես
յուամէ երկեայց. մեր ապաւնէն
կենաց իմոց՝ ես յուամէ՞ գողացայց:

Լ. Թ.

576

Ի

խմբակն ընդ առ իս շարաց ու ատել ըզ
մարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք
նք տկարացուն և անկան: Թախ պատ
րաստեցի իմք իմ պատեբարս. ոչ
երկիցի սիրտ իմ: և թէ յարկցի
իմք իմ յակատածարս. սակայն և
այսու իկ խփեղ սիր յու սազայ:

Գմի խնդրեցի ի տանել. և զսոյն ա
զարէմ. բնակիլ ինձ ի տան տն
զիմ՝ առ ուրս կենաց իմոց: Տեսա
սանել ինձ զվայելչութի սոյն, և
կրաման տալ ի տանարի նորա:

Օտձկեաց զիս իխորանի իւրում
յառ ուր շարի. Է յարկաւ արար
զիս իծածկոյթ խորանի իւրում:
Իմքիմէ բարձր արարեր զիս. և այ
լով բարձր արա զգլուխ իմ ի
մք թշնամեաց իմոց: Եւ ուր զ
եղէց՝ և մատուցից իխորանի նք
պատարաց օրնա թէ օրնեցից

և սաղմոս տաացից տնն խոյր տէր
ձայնի խնամք զի կարգացի առ
քեզ. ողորմեա ինչ և լուր (ազո-
թից խնայ) զի քեզ ասաց սիրտ
իմ, և խնդրեցին երեսք իմ, զե-
րեսս քո տէր խնդրեցին:

Միտարձուցաներ զերեսս քո յինչ
և մի խոտորի բարկութիւնս յի-
քու մէջ: Օգնական իմ լեր տիր մի
տնայգեր զիս. և մի թողուր զիս
անփորկիչ իմ: Հայր իմ և մայր
իմ թողին զիս. և տիր իմ ընկաղա-
ղիս: Օրէնադէտ արա զիս տիր իմ
նապարհի քու մէջ. և առ ազնորդ եւ
ինչ իղւիզս քո ուղիղս: Մն թշնանց
իմաց մի մատներ զիս ի ձեռս նեղ-
լոց իմաց: Չարէն իմ իմ վկայք մեղաց
և ստեցին ինչ յանօրէնութիւնս
Հաստապի տեսնել զփորութիւնս:

Յոյ՛ լոյս առւր աչաց սրբոհց մերոյ՛.
Ի դիշերաց առ քեզ կանխել՛ ընդ հը
քեղինացն օրհնարանել՛. զի՛. Աբրդ
արց երբորդու ի՛ ըզմեզ մարբեա քեզ
քնակու ի՛. շնորհեա ընդ մանկանցն
առաջ աստի՛ հանդ չիլ ընդ քեզ ի՛
յանկողնի՛. առւր ըզհայցու՛ած բա
րեկամին՛ ըզվոնս երից նրկանակին՛.
զի՛. Լըրեելի լոյս ըստեղծեր՛ զտիւ
ն զգիշեր բաժանեցեր՛. ծագեա
մեզ ար ի՛ դիշերի՛ ըզճառագայթս
իմանալի՛. առւր յամ ժամանակի՛
զզահպանեղ աջ քո հովանի՛. զի՛.
Անրոյ քո հուր արկեալ յերկիր՛ բոր
բորեացի ի՛ հողիս մեր՛. զխորհուրդ
սրբոհց մեր մարբեացէ՛ զլոյս գիտուե
քո փայլեացէ՛. ի՛ քնոյ մահու ըմեզ
զարթուացէ՛ զմտըս բոցով քով վա
ռեացէ՛. զի՛. Ի՛ քեզ նայիմք լոյսդ ան
մատոյց՛ ի՛ զգայական ծածկեալ

լուսոյ. որ վասն մեր եղար 'ի գրի
և նրն շեցիք 'ի տապանի. առ մեզ նրն
Չեաւ արժուծ բնութի. հեղբեաւ զչա
րին ներդործուի. զիւ. Լ. իդ լուսոյ
անըստու. երի' պաղատանօք կամք տ
աւալի. որ փակեալ գրամբք յերե
կոյին' երևեցար մեռաւանին'. ընդ
թումայի առ քեզ գողեմք' ար և ան
զքեզ գաւ. անեմք'. է՛ջ և առ մեզ յե
րեկոյիս' և առւեր զողջոյն քո 'ի հօ
գիւս Բամեալ քո ըզքեզ ար աղաչեմք
մեզ յօգնութի նայեալ հայցեմք'. պա
հարանդ իէլի' անձանց մերոց լէր
հովանի. օթեաւ առ մեզ խաղաղա
բար' զի նրն շեցուք անխաւարար.
Եւ ընդ առաւ օտրս կանխեցուք
օրհնել ըզքեզ ընդ հօր հօգնօ՛ղ.
Կռջման փողոյն գաբբելի' որ ի
վերջնումն գիշերի'. լրսել արաւ ըզ
մեզ արժանի և յաշահողին օղեց զա

ի՛. անշէջ վառեալ զլոյս լապտերայ՝
ը իմաստուն հինգ կուտանայ՝. զի՛ ը
փեայիդ ՚ի յառադաստ՝ հարսունք

հոգւով մըտցուք ՚ի փանս :

Հա՛ւածեա՛ ՚ի մէնջ ան՛ր նը՛շանան խաչի
քոյ՝ զընդդիմամա՛րտ և զաներևոյթ
գազանն՝. և՛ մի՛ տար յապականութի՛
զքո ժառանգութի՛ւնս :

Վարեխօսեա՛ վասըն մեր անճածի՛ն
մարիամ՝. որ ծընար զտր ա՛ստուան՝
որ հովուէրըն զի՛նչ՝. ա՛ մենա՛ղօր և
սքանջելի փանօքն իւրո՛վք :

✦ Մ = զԲ = մք :

ՏԻ՛ մի գարձուցաներ զերեսս քո
յինէն : ՏԻ՛ բարերար ազաչեմ
զքեզ օգնական իմ լեր : ՏԻ՛ մի՛ ա
նարգեր զիս . և մի՛ թողուք զիս ան
փրկիչ իմ :

✦ Բարոզ :

Ազաչեցօք զամենակալն անճ և
խընդ

Խընդրեցուք ՚ի նմանէ զի առաքե
 ցէ զհրեշտակ խաղաղուէ որ եկի
 պահեսցէ զմեզ յերկիւզական զի
 չերիս . ՚ի դիւական խաղաղուէ ամ
 բող պահելով զհոգի և զմարմին
 մեր մինչև ՚ի կատարուի ժամանա
 կի ամաց մերոց , ամենա" :

● Առաջ :

Հնորհատու բարեաց՝ յամի առատ
 անմահ սիր . աղաչեմք զքեզ քա
 րատեա՛ յանձանց մերոց զաղջամբ
 ջին և զխա՛ւարային խորհուրդս :
 ՚ի պատրանաց բանսարկուիս պահեա
 զմեզ և շնորհեա՛ մեզ հա՛ւատով ապա
 ՛իսիլ յմենամբ Լըրորդուիդ ՚ի հայր
 և յորդի և ՚ի սբ հոգիդ . այժմ և" :

● Սաղմոս , 118 :

բանեալ են անբիծք ՚ի ճա
 նապարհի . և ոյք գնան
 յորէնա ին : Լրանի՛ ոյք

քրննեն զվհայուիս նր • բողոքով սրտ
տիւ իւրեանց խնդրեացեն զնա • Աւ
թէ • ոյք գործեն զանօրէնութի իճա
նապարհս նր զնասցեն • Դու պատ
ուիրեցեր զպատուիրանս քո ի պա
հել ինձ յոյժ • Լըրանի թէ յաջո
ղեալ էին ինձ ծանապարհք իմ ի
պահել ինձ զարդարուիս քո • Զայն
ժամ ես ճշտմացէի ի զգուշանալ
ինձ ի պատուիրանս քո • Խոստովան
եղէցք քեզ ար յուղղութ սրտի իմոյ
ոյ ուսայց զերու՛ունս արդարութե
քո • Օ իրաւունս քո պահեցի • մի
թողուր զիս մինչ խոյսա • Ի՛նչ ուղ
ղեացէ երկտասարդ զճանապարհս
իւր • ալ ի պահել զբանս քո • Ի՛ոյն
բով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ • մի
մերժեր զիս ի պատուիրանաց քոց
Ի սրտի իմում թաղուցի զբանս քո
ոյ զի մի՛ մեզայց քեզ • Օրհնեալ

Եւ գու ար . ուսն ինձ զարդարուիս
քո : Է ընթանաք իմովք պատմեցից
զմե՛ իրաւունս բերանոյ քոյ : Ի ճա
նասպարհս վկայուեց քոց զու՛արձա
ցայ . ուն յմե՛ ի մեծուե՛ : Ի պատ
ուիրանս քո հոգացայ . և զգուշա
ցայ ի ճանասպարհս քո : Օ իրաւունս
քո խօսեցայ . և ոչ մոռացայ զբանս
քո : Հատու ծառայի քում , զի կե
ցից և պահեցից զբանս քո : Օ ար
թն զաչս իմ և նայեցայց ի սքանչե
լիս օրինաց քոց : Պանդուխտ եմ
եւս յերկրի . մի թագուցաներ յինչն
զպատուիրանս քո : Փափագեամց
անձն իմ ի ցանկալ ինձ յիրաւունս
քո յմե՛ Ժամ : Սաստեցեր ամբար
տաւանից . անի՛ ծեալոյ ք խոտորե
ցան ի պատուիրանաց քոց : Ի բաց
որս յինչն զնախատինս և զարհա
մարհանս , զի զվկայուիս քո խնդրե
ցի :

ցի: Վանդի նաանն էշիանք և շարա
 խօսէին զինէն. այլ ծառայ քո՛ խոր
 հէր յիրաւունս քո: Օ՛ր վկայութիք
 քո խօսք իմ էին. և խորհուրդք իմ
 յարդարութի քո: Մերձեցաւ անձն
 իմ ՚ի հող. տր՛ կեցո՛ զիս ըստ բանի
 քում: Օ՛ ճանապարհս իմ պատմեցի
 քեզ և լուար ինձ. սուս ինձ զար
 դարութիս քո: ՚Ի ճանապարհս ար
 դարութեանց քոց իմաստունն արա
 զիս. և քննեցից զսքանչելիս քո:
 Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրա
 նալ. հաստատեալ զիս ՚ի բանս քո:
 Օ՛ ճանապարհս մեզաց ՚ի բաց արա
 յինէն. և յօրէնս քո ողորմեա՛ ինձ:
 Օ՛ ճանապարհս ճշմարտուե՛ քո ընտ
 րեցի. և զիրաւունս քո ևս ոչ մտա
 ցայ: Մերձեցայ ևս ՚ի վկայութիս քո
 տր. մի յամօթ առնէր զիս: ՚Ի ճա
 նապարհս պատու՛ իրանաց քոց ընթա

ցայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ:

Օրէնսդէ տարա զիս ար 'ի ճանա

պարհս իրաւանց քոց. և խնդրեցից

զնա յամ ժամ: Դմատտուն արա

զիս ար և քննեցից զօրէնս քո. և

պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով:

Լաւ շնորհեա ինձ 'ի շաւիղս պատ

ւիրանաց քոց ար. զի ըն հաճեցայ:

Խոնարհեցո՞ զօրս իմ 'ի վկայութիս

քո ար' և մի յագահութի: Դարձո

ղաքս իմ զի մի տեսից զն նրութի. 'ի

ճանապարհս քո կեցո՞ զիս: Հաստա

տեա՞ ծառայի քում զբան քո յեր

կիւղ քո: Հան յինէն զնախատինս

զոր և կարծեցի. զի դատաստանք

քո քողցր են: Լ'հա՞ ցանկացայ պատ

ուիրանաց քոց ար. յարդարութե

քում կեցո՞ զիս:

Եկեացէ 'ի վր իմ ողորմութի քո ար.

և փրկութի քո ըստ բանի քում:

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս
 բանիւք զիէս 'ի բանս քո յուսացայ:
 Մի' 'ի բացեայ առնեք 'ի բերանոյ
 իմմէ զբան ճշմարտուէ մինչև յոյժ
 զի յիրաւունս քո յուսացայ:
 Պահեցի զօրէնս քո յամ Ժամ. յա
 շիտեան և յաշիտեանս յաշիտենից:
 Գնայի ես յանդորրու' զի զպատուի
 բանս քո խնդրեցի. խօսէի զվկայութիս
 քո առաջի Թագաւորաց և ոչ ամա
 չէի: Խորհի 'ի պատուի բանս քո զօր
 սերեցի: Համբարձի զձեռս իմ 'ի
 պատուի բանս քո զօր սերեցի. և խոր
 հէի յարգարուէ քում: Զի շեան զբան
 ձեռնի քո, յոր և յուսացուցիք զիս:
 Ուս մտնիմ արեացէ զիս 'ի խոնարհուէ
 իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
 Ըմբարտանանք անխաւեցան յիս
 յոյժ. այլ յօրինայ քոյ ես ոչ խո
 ւարեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտեանից
տէր և մխիթարեցայ :

Տրամաւթիւն կալաւ զիս 'ի մեղա-
ւորաց . և ոյք թողին զօրէնս քո :

Կալելի են ինձ իրաւունք քո 'ի
տեղւոյ պանդխտութեանս :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո մօր .
և պահեցի զօրէնս քո : Սակեղև ինձ

ճանապարհ 'ի կեանս . զի զարգարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

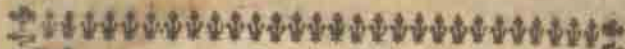
աւիւն իմեն դու մօր . և
սացի պահել զօրէնս քո :

Եղաչեցի զերեսս քո քո
լորտւ սրտիւ իմու . ողորմեալ ինձ ըստ

բանի քում : Խորհեցայ 'ի ճանապարհս
իմ . և դարձուցի զոտս իմ 'ի վկայու-

թիս քո : Պատրաստեցայ և ոչ խռո-
վեցայ . զի պահեցի զպատու իրանս

քո : Տոռունք մեղաց պատեցան զի
նե .

նե . այլ զորէնս քո ես ոչ ճոռացայ :
 'Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
 լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և առ
 գարութեան քո :

Կաղորդ էի ես ամ երկիւղածոց քոց
 որոց պահել էին զպատու իրանս քո :
 Աղորձուք ան լի եղև երկիր . զար
 գարութիս քո ուստի ննձ :

'Ի աղցրութի արարեր ընդ ծառայի
 քում ւոր ըստ բանի քում :

'Ի աղցրութի՝ զխրատ և զգիտութի
 ուստի ննձ . զի 'ի պատու իրանս քո
 ես հաւատացի :

Անչլև խոնարհեալ էի ես մեղայ
 վսի զբանս քո սրահեցի յոյժ :

'Ի աղցր ես դու ւոր՝ և քաղցրութի
 քով ուստի ննձ զարդարութիս քո :

'Ի ազմացան յիս անիրաւուիք ամբար
 տանանից . այլ ես բողորով սրտի
 իմով քննեցի զպատու իրանս քո :

Սաճան ույ կաթն սիրաք նց . այլ
ես զօրէնս քո խօսեցայ .
Քարի է ինձ զի խոնարհ արարեր
զիս ույ ուսայց զարգարուիս քո :
Քարի են ինձ օրէնք բերանոյ քոյ .
քան զհաղարս տկւոյ և արծաթոյ
Ձեռք քո արարին և սաեղծին զիս
իմաստուն արա զիս՝ և ուսայց զպատ
հիրանս քո : Երկիւղածք քո տես
ցեն զիս և ուրախ եղիցին . զի ես
ի բանս քո յուսացայ : Երանեայ
տր՝ զի արգարուք են դատատանք
քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :
Եղիցի ողորմուի քո ՚ի մխիթարել
զիս ըստ բանի քում զճատայս քո :
Եկեցեն յիս գթուիք քո և կեցից .
զի օրէնք քո խօսք իմ էին : Ե՛ճաչես
ցեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի տարա
պարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ ՚ի պատու իրանս քո : Երա

տեսցեն զիս երկիւղածք քո. և ոյբ
ճանաչեն զվկայութիս քո: Եղիցի
սիրտ իմ անբիծ յարդարութքում զի
մի ամաչեցից: Աստուածայաւ անձն իմ
'ի փրկութիս քո. զի ես 'ի բանս քո յու
սացայ: Ապաստեցին աչք իմ բնի քում.
ասացի՝ Երբ մխիթարեսցես զիս:
Եղէ ես ոյ տիկ 'ի պարզի. զի զար
դարութիս քո ես ոչ մտացայ:
'Վանի' ինչ են աւուրք ծառայի քո
Երբ արացես ինձ իրաւունս 'ի հա
լածչաց իմոց: Աստուծոյն անօրէնք
զխորհուրդս. այլ ոչ ոյ զօրէնս քո
'Մենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են. 'ի նանիր հալածեցին զիս՝ օգ
նեալ ինձ: Փոքր միւռն և ա՛ և կորուսա
նէին զիս յերկրի. այլ ես ոչ թողի
զպատուիրանս քո: Եւս ողորմուե
քում կեցո՛ զիս. և պահեցից զվկայու
թիս բերանոյ քո: Եւս իաւեան ար

11.

բան քո կայ յերկինս. յազգէ մինչև
յազգէ ճշմարտութի քո: Հաստատ
տեցեր զերկիր՝ և կայ: Հրամանի
քում մնայ տիւ զի ամբն ծառայ ք
քո են: Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ
էին, կանխաւ ևս արդեօք կորու
սեալ էի ՚ի խոնարհուէ իմում: Յա
նիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիս
քո. զի նոքօք կեցուցեր զիս: Վո
ւեմ ես և կեցո զիս. զի զարդարութիս
քո խնդրեցի: Ինձ սպասեցին մեղա
ւորք ՚ի կորուսանել. զի զվկայութիս
քո ես ՚ի միտ առի: Յամ կատարա
ծի տեսի զվախճան. յոյժ անդորր
էին ինձ պատուիրանք քո: Այ սի
րեցի զօրէնս քո. զօրհանապաղ խօսք
իմ էին: Բան զթշնամիսն իմ իմաս
տուն արարեր զիս ՚ի պատուիրանս
քո. զի յաւիտեան իմ էին: Բան
զամ ուսուցիչս իմ իմաստուն եղէ.

զի վկայուիք քո խօսք իմ էին: Վասն
 զձերան իմաստուն եղէ. զի զպատ
 ճիրանս քո քննեցի: Յամ ճանապարհ
 հաց չարաց արգելի զուս իմ: ուն զի
 պահեցից զբանս քո: Յիրաւանց
 քոց ես ոչ խոտորեցայ. զի դու օ
 րէնսդ էտ արարեր զիս: Ան զի քաղցր
 են ՚ի բիմս իմ բանք քո քան զմեզը
 բերանոյ իմոյ: Վպատուի իրանաց քոց
 իմացեալ՝ ասեցի զամ ճանապարհս
 չարաց. զի դու օրէնսդ էտ արարեր
 զիս: Ըրագ են բանք քո ոտից ի
 մոց. և լոյս տան շաւղաց իմոց:
 Կրդուայ և հաստատեցի. զի պա
 հեցից զամ իրաւունս արգարութե
 քո: Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. ար
 կեցո՛ զիս ըստ բանի քում:
 Վիդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց
 ար. և զիրաւանս քո ուսի ինձ:
 Անն իմ ՚ի ձեռս քո է յամ ժամ

Լ զօրէնս քո ես ոչ մտաւցայ :

Ի դին ինձ մեղաւորք զօրոգայթ . ի

պատճիրանաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Եւ առանդեցի զլկայութիս քո յաւի

տեան . զի ցնծուցի է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար

դարութիս քո յաւիտեան վն հատուց

ման : Չանօրէնսն առեցի Լ զօրէնս

քո սիրեցի : Օգնական Լ փրկիչ իմ

եւ դու . Լ ես ի բանս քո յուսացայ :

Նիբաց եղերուք յինէն չարք . Լ բըն

նեցից զպատճիրանս նյ իմոյ .

Օգնեա ինձ ըստ բանի բում Լ կեցո՛

ղիս . Լ մի յամօթ առներ զիս ի յու

սոյ իմմէ : Օգնեա ինձ Լ ապրեցո՛

ղիս . Լ խորհեցայց զիրաւունս քո

յամ ժամ : Եւ արդեցեր զմտնս որք

ապստամբք եղեն յարդարուեց քոց .

զի անիրաւութի էին խորհուրդք նց :

Յանցաւ որս համարեցայ զմտ մեղա

Հորս երկրի . վս այսորիկ սիրեցի ըզ
պատուհրանս քո : Բևեռեա ընդ
երկիւղ քո զմարմին իմ . զի 'ի դա
տաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

բարի իրաւունս և արդարու
Թի . մի մատներ զիս 'ի ձեռս
նե ղչաց իմոց : Ենկալ
զճառայս քո 'ի բարի .
զի մի' ամբարտու՛ւնք զզու՛եացեն
զիս : Սպասեցին աչք իմ փրկութե
քում տր . և բանից արդարու՛ե քո :
Երա ընդ ճառայի քում տր ըստ
ողորմու՛ե քում . զարդարու՛իս քո
ուստ ինձ : Երառայ քո եմ ես' ի
մաստու՛ն արա զիս . և ծանեայց
զվկայու՛իս քո : Ժամէ պաշտել
զտէր . խափանեցին զօրէնս քո :
Սիկ սիրեցի զպատուհրանս քո քան
զամ ոսկի և զտպազիոն : Եմենայն

պատու՛ իրանք քո յաջողեցան ինձ զի
ատեցի ես զճանապարհս ջարաց :

11. քան չե լի են զկայու թի՛ք քո . վն
այստիկ սիրեաց զնս անձն իմ :

Յայտնու՛ի բանից քոց լուսա՛ւոր է .
և իմաստուն սունէ զտրղայս :

Օքերան իմ բացի և առի զհոգի . 'ի
պատու՛ իրանս քո փափագեց անձն իմ :

Կայեա՛ս առիս և ողորմեա՛ ինձ . ըստ
իրա՛ւունս սիրողաց անու՛ան քո :

Օճանապարհս իմ ուղիղ տրա ինձ
ըստ բանի քում . և մի տիրեացեն

ինձ ամենայն մեղք :

Փրկեա՛ զիս 'ի զրպարտու՛է մարդկան .
և պահեցից զպատու՛ իրանս քո :

Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո .
և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո :

11. տակ ք ջուրց իջին յաջաց իմոց՝
զի ո՛չ պահեցին զօրէնս քո :

12. րդար ես դու տր . և ուղիղ են գա

առաջանք քո : Պատուիրեցեր զար
դարուի վկայուեց քոց ար . և ճշմա
րիտ են յոյժ : Մաշեաց զիս նսխանձ
քո . զի մոռացին զբանս քո թշնամիք
իմ : Նստրեալ է բան քո յոյժ . և ծա
ռայ քո սիրեաց զսա : Մանուկ եմ
ես և արհամարհեալ . և զարդարու
թիս քո ես ոչ մոռացայ : Նրդարուի
քո արդարուի յաւիտենից . և օրէնք
քո ճշմարիտ են : Նեղուիք և վիշաք
գտին զիս . և պատուիրանք քո խօսք
իմ էին : Նրդարուք են վկայուիք քո
յաւիտեան . իմաստուն արա և կե
ցո՛ զիս : Արդացի առ քեզ բողոքով
սրտիւ իմով . լուր ինձ ար՛ զն զարդա
րութիս քո խնդրեցի : Նշազակեցի
առ քեզ և փրկեալ զիս . և պահեցից
զվկայուիս քո : Անխեցի տարածա
մու ազազակեցի . և ես ՚ի բանս քո
յուսացայ : Անխեցին աչց իմ առա

Նօտու 'ի խօսիչ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմուճ լուր ւոր ըսա ողորմուէ
քում . և յիրաւունս քո կեցո՛ զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զա
նօրէնութի . զի յօրինաց քոց հեռի
եղեն : Մերձ ես դու ւոր . և ամ

պատուիրանք քո ճշմարիտ են :

Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայուէց քոց
ւոր . զի յաւիտեն հաստատեցեր զնս

Տե՛ս զխոնարհութի իմ և փրկեալ զիս .

զի զօրէնս քո ես ոչ մոռայայ :

Դատեալ զգատաստանս իմ և փրկեալ
զիս . և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս :

Հեռի է 'ի մեզան որաց փրկուճի .

զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւնք քո բազում են տեր .

ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս :

Բազում են որք հալածեն և նեղեն

զիս . և 'ի վկայուէց քոց ես ոչ խտտ

րեցայ : Հայէի յանագորուանս և մա

Հէի. զի զպատու՛իրանս քո ոչ պահեցին
Տե՛ս՝ զի զպատու՛իրանս քո սիրեցի.
Եսէր՝ ողորմութե՛ք քով կեցո՛ զիս :
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութի՛ է
յա՛ւտեան են ամ իրա՛ւունք արդար
ութե՛ք քո : Իշխանք հալածեցին զիս
ի՛նանիր . և ՚ի բանից քոց երկեա՛ւ
սիրտ իմ : Զնձացայ ես ՚ի բանս քո՛
ույ՛ սյն որ գտանէ ա՛ւար բազում :
Օ՛ մեղս ատեցի և անարգեցի . և զօ
րէնս քո սիրեցի :

Ես իմ անգամ յա՛ւար օրհնեցից զքեզ
վս՛ իրա՛ւանց և արդարութե՛ք քո : Խա
ղաղութի բազում է այնոցիկ ոյք սի
րէն զօրէնս քո . և ոչ գոյ ՚ի նս գայ
թակղութի : Սպասեցի փրկութե՛ք քում
տր . և զպատու՛իրանս քո սիրեցի :
Պահեաց անձն իմ զվկայութիս քո . և
սիրեաց զնս յոյժ : Պահեցից զպատ
ու՛իրանս և զվկայութիս քո . զի ամ ճա

նայարհ ք իմ առաջի քո են: Մեր
 ձեռքին խնդրէ ած ք իմ առաջի քո ար.
 ըստ բանի քում իմաստունն արա զիս:
 Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո ար. և
 բանիւ քով փրկեա զիս: Ի զխեղեմ
 շրթունք իմ զօրհուիս քո. յորտամ
 ուսուցես ինձ զարդարութիս քո:
 Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
 ոյատուի բանք քո արդարութբ են:
 Ի զլիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս.
 զի զպատուի բանս քո ընտրելի:
 Ծանկացայ փրկութե քում ար. և
 օրենք քո խօսք իմ էին: Աեցցե
 անձն իմ. օրհնեսցե զքեզ. և իրա
 ճուսք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես ում զոչխար կարու
 սեալ. խնդրեա զծառայս քո՝ զի
 զպատուի բանս քո ես ոչ մտացայ
 օփառք չօր և յրդույ և չողուցիս արոյ:
 Արժ և միշտ և յա՛խտանս յա՛խտենից. Աե՛ն:

ԲԷՆ հայցե՛ մք հայր գրեմու
Թէց և անձ մըխիթարունեց՝

ի տընորական գիշերայի ն մե՛ր ընեալ
ժամուս՝ մըխիթարեալ ըզմեզ ի տըրա
մութէց մեղաց՝ և շնորհեալ զուրա
խուն թիւն գործովք արդարուն թե՛
աղաչանս՝ միմք սբ անձանին և
ամենամիջն արդարոց ։

Ստքաղցրոգո՛ յն անձային քոյ հրա
մանի կո՛չման ո՛րդի անտունձոյ ։ Եկե՛ և
եմք առաջի՛ քո յե՛րեկոյնիս աշխա
տեալք և ծանրաբե՛ռնեղք՝ Թեթեա
ցո՛ ի՛ծանրուէց մեղաց զանձինս ։ և
զօրացո՛ բառնալ կամաւ ըզքա՛ղցր
լուծ քոց պատուի՛րանաց՝ աղաչա՛

Պաղատի՛ մք առ քեզ հոգւով ի հան
գստեան հասեալ ժամուս մարդա՛
սէր հո՛գի անտունձոյ ։ յո՛րժամ նո
րոգես զերե՛սս երկրի և վերըստին

ստանան զնորս մարդկան. նորսի
տակար զարդարեան ըզննելցեալսն մեր
ըզմեանսն ի քե՛ն սքանչանան.
աղա՛. Օկենդանագիր անարատ ծր
նորի՞ քո արկանե՛մք առաջի՛ անո
խակալ տրու՛մք քե՛ն. յորժամ
գաս փառօք հօր դատել ըզթշնա՛
մի՛ նխաջի՛ քոյ. ներեան յանցանաց
մերոց բարեխօսուք՛ մժր քոյ և կու
սի՛. աղաչեմք ըզքե՛ն ի զտէր պահպան
նեան ըզմեզ ընդ հովանեան խաջի՛
քո՛ սք: Հաղորդա արա՛ և զմե՛ն ի զ
տր՛ ընդ սրբոց քոց առաքելոցն. որք
արժանի եղեն տեսանել ըզքեզ ի
յարու՛թեան՛ն քո՛. արժանանա՛որեան
տէ՛ մժր տեսանել ըզքեզ ի միւսան
դամ քո՛ գալլուտեանն. ծրնուի ա
ռաքողի՛ն ի բարձունս: Ի նրառի՛
քո յատենի դանա՛ւ սքանչեզ. աղա
չանօք սք ա՛մ ճանճին՛ յիշեալ ըզնը՛ն

Առաքեալ լք անտուճոյ. ընտ
 րեալք խկրիզմանէ՛ն նախ քան
 զանշարհս. ո՛րք արժանի՛ եղէք
 տէ՛սանել զանտէ՛սը՛ն հրե՛զն նայ՛.
 բարեխօսե՛ցէք ան տէ՛ր վարն ման
 կանց ե՛կե՛ ղէ՛ցւո՛յ.

Նարեկա՛մք քրիստո՛սի. հազարա
 պետք անտուճայի՛նն խորհրդոցն.
 Ըբ՛ի հոսանուա մեղաց ծովէ՛ս
 վերածիք զմարդիկ ՚ի կեանս ան
 մահ՛. բարեխօսե՛ցէք՛:

Ինքադ ո՛յն քան ըզբնաւս. անճա
 ռելոյն հասիք երանուե՛ն. ո՛րք ՚ի
 քաղըստեան տեառըն նըստիք յեր
 կոտասան աթո՛ոսը՛ն քրիստո՛սի.
 բարեխօսե՛ցէք՛:

Պա՛րուսակեալ պահէին յանելա
 ղէ՛ն դրամիտի՛ն ըզճանս պարհ
 ճա՛ռոյն կե՛նայ. քրծե՛ակա՛նն

Եկեալ ի խընդի բմզ մոլորեցաւ
որո՞վ լըցեալ զթիւ հարիւրոցդ
արար ուրախութի՛ն՝ ի յերկի՛նս երկ-
նաւորացդ՝ աղաչեմք ը՛զձեզ բարե-
խօս լե՛րուք առ տէր՝ վասը՛ն քաւ՛նու
Թեան մեղա՞յ մե՛րո՞ց:

Տե՛սանձ՛ողք ա՛նտե՛սին՝ խորհրդա՛ն
ծուք խորոցն անտա՛ւծոյ՝ որք իջե՛լ լը-
րնդ միա՛ծնին սպասա՛նձորե՛լ տնձորե-
նա՛ւեն՝ ի՛ծնը՛նդեանն ա՛ւերա՛նձորք
հո՛վո՛ւացն՝ և կանանցն իւղա՛րերից՝
կենաց քա՛րո՞ղք ը՛զկե՛նդանւոյն՝ ա՛ն-
Պա՛հապա՛նք ա՛շխարհի՛ն քա՛նակըք
տն շուրջ զե՛րկիւղա՛նձոր՛վք բարեկա՛նք
ազգի մարդկան՝ միջնորդք մա՛հո՛ւ
և՛ յարձե՛ն՝ միքայե՛լ և գարբիե՛լ
մե՛ծք՝ որ կա՛յք միշտ ա՛ռաջի տակ-
նանա՛ւրք Ե՛րրորդո՛ւթեանն՝ աղա-
չեմք ըզձեզ:

Ի՛րկնա՛նձոր փեասոյ՛ անը՛ստուէ՛ր լոյս
Իմա

✠ Կարոզ :

Եւ ևս խաղաղութիւն զոր աղա՛ :

Աս հանգուցել հողւոցն աղալե սցուք
զփրկիչն մեր քս՝ զի զնս ընդ ար-
գարսն դասեացէ . և զմեզ կեցուցէ
չնորհիւ ողորմութիւնս : Ըմենա՛ :

✠ Աւետ :

Քս որդի անտեսակալ և բարե-
գութ . դժա՛ քո արարչական սիրովդ
ի հողիս հանգուցել ծառայից քոց :

Յիշեա՛ս յաւուր մեծի գալըստեան
արքայութիւն քո . արա արեւմտի ողոր-
մութիւն . քսուէ և թո՛ զուէ մեղաց :

Դատաւորեալ պայծառացո՛ ընդ
սուրբս քո յաջակողման դատուն :

Օհ դու ևս տր և արարիչ անցեն .
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց :

Եւ քեզ վայելէ փառք՝ ի շխանութի
և պատիւ : Ըյժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից ամէն :

Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :

✠ Հարց մեր որ յերկինս :

Վարդանորու թի՛ շարարանաց Աշխից շար
 գրանան ժամուն: Ար կատարի 'ի դեմ շար
 այ: Ա'ի արհարանդանան աղար Մ'եանին պա
 ճայե զեզ 'եխանարայի գեղեցիս:

Ռ Ա Բ Ե Ա

որ զըյս քո և զճնայ
 սուի քո զի ա
 ոս զնորդե ոչեն
 ինձ և համչեն

զիս 'ե լեանն սբ և 'ի յարկս քո:
 Մ'աից առաջի սեղանոյ միջ առ անձ

որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:
խոստովան եզէց քեզ օրհնութիւն
ւնձ ւնձ իմ:

Վ' քո՛ ընդէ՛ր տրտում ես անձն իմ:
կամ ընդէ՛ր խռովեա զիս . յուսա
առ ւնձ . խոստովանեա՛ն նմա . փրկիչ
երեսաց իմոց ւնձ է :

● Փառք հօր և որդւոց և՛ :

1՝ յժ՛մ և՛ : Ե՛ւ ևս խա՛ : Օրհնու՛ :

● Մարտոս և ւնձ :

կեսցէ՛ ի վր իմ ողորմու
թի քո ար . և փրկութի
քո ըստ բանի քում :

Տայ պատահանի ոյք նստաւեն զիս
ա՛մ իւր՛ զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Եթ ՚ի բացեայ առնե՛ր ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութե փնչւոյ՞
զի յիրառնս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամ՛ խամ՛ յա
նձեան և յառիտեանս յառիտեանից

Vertical text on the right margin, likely a page number or reference, written in a smaller hand.

Գնայի ես յանդորրու՝ զի զպատուի
 րանս քո խնդրեցի: Խօսէի զվկայու
 թիս քո՝ առաջի Թագաւորաց և ոչ
 ամառչէի: Խորհէի՝ ի պատուի րանս քո
 զոր սիրեցի: Համբարձի զձեռս իմ՝ ի
 պատուի րանս քո զոր սիրեցի. և խոր
 հէի յարգարուէ քում: Յիշեալ զբան
 ծնի քո, յոր և յուսացուցեր զիս:
 Այս միտիթարեցի զիս՝ ի խոնարհուէ
 իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
 Ըմբարտաւանք անիրաւեցան յիս
 յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո
 տորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
 տէր և միտիթարեցայ:

Տամութիւն կալաւ զիս՝ ի մեղաւո
 րաց. և ոյք թողին զօրէնս քո:

Գամլելի են ինձ իրաւունք քո՝ ի
 տեղւոջ պանդխտուէ իմոյ:

Յիշեցի՝ ի գիշերի զանուն քո մը.
 և պա

և պահեցի զօրհնս քո :
Սա եղև ինձ ճանապարհ ի կեանս
զի զարդարուիս քո խնդրեցի :
Օ, անօրհնան ատեցի և զօրհնս քո
սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և
ես ի բանս քո յուսացայ :
Ի բաց եղերուք յինչն չարք և քնն
նեցից զպատու՛իրանս այ իմոյ :

Օգնեալ ինձ ըստ բանի քում և կե
ցո՛ զես, և մի յամօթ առնեք զես
՛ի յուսոյ իմմէ :

Օգնեալ ինձ ի սպրեցո՛ զես, և խոր
հեցայց զհրաւ՛ունս քո յիմ ժամ :
Մտորդեցիք զմննն որք ապտուսեք
եղեն յարդարուեց քոյ, զի անիրա
ւութ էին խորհուրդք նց :

Յանցաւ որս համարեցայ զամենայն
մե զաւորս երկրի, վասն այսորիկ սի
րեցի զպատու՛իրանս քո :

Ինեռեա ընդ երկիւղ քո զմար
մին իմ. զի 'ի դասաստանաց քոց
երկեայց յոյժ :

Երձեացին խնդրու՛ածք իմ առա
ջի քո օր. ըստ բանի քում իմաս
տունն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո օր.
և բանի՛ւ քով փրկեա զեօ :

Իղիսեացեն շթու՛նք իմ զօրհնութիս
քո՝ յորժամ ուսուցես ինձ զարդա
րութիս քո : Խօսեացի լեզու իմ
զբանս քո. զի ամ պատու՛եցանք
քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս
զի զսխառու՛եցանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում օր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Սեցցէ անձն իմ օրհնեացի զքեզ.
և իրա՛ւունք քո օգնեացեն ինձ :

Մտրեցայ ես ու՛յ զոչխար կորու
սեալ :

սեալ . ինդրեա՛ զԾառայոս քո՛ զի
զպատու՛ն իրանս քո ես ոչ . մտայայ :
Մի՛ եկեացին ՚ի վերայ մեր ոտք
ամբարտա՛ւանից . և ձեռք մեղաւ՛ո
րաց մեղողացուցեն զմեզ :
Ընդ՝ անկցին ամենեքեան ոյք գոր
ծեն զանօրէնութի . մերժեցին և
այլ մի կարացեն հաստատիլ :
Ես ՚ի տօր յուսացայ . ցնծացայց և
ուրախ եղէց յաճ փրկիչ իմ :
Տի՛ տօր ետ ինձ զօրութի . և կացոյց
զուս իմ ՚ի հաստատութե . ՚ի վերայ
պարանոցի Թշնամւոյն կացոյց զիս .
և հանդոյց զիս երազ երազ :
Որ բնակելնէ յօգնութի բարձրելոյն
ք հովանեաւ՝ այ յերկինս հանգիցէ :
Լսայցէ՛ տն բնդունող իմ ես դու .
այտաւէն իմ աճ և ես յուսամ ՚ի նա :
Նա՛ փրկեացէ զիս յորոգայթէ ոչ
սողին և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութե :

ԻՅ Իկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ .
Եւ ՚ի հովանի Թևոց նր յուսացիս :
Որպէս զգէն շուրջ եղիցի զքե ճրջ
մարտութիւն նորս :
Ոչ երկիցես դու յերկեղէ գիշերի .
Եւ ոչ ՚ի նեակ որ Թոցի ՚ի տունի :
Ներէ որ շքի ՚ի խաւարի . ՚ի գայթակ
զուծէ գիւնն ՚ի հասարակ աւուր :
Մնկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք .
Եւ քեւրք ընդաջմէ քումմէ . Եւ առ
քեզ ինչ ոչ մերձեցին :
Մայց միայն աչօք քովք հայեացես
դու . Եւ զհաստուցումն մեղանորաց
տեսցես . զի դու նր յոյս իմ ես :
Օ բարձրեալն արարեր քեզ սպանեն .
զի ոչ յացեն առ քեզ չարք Եւ տան
Ընք մի մերձեցին ՚ի յարկս քո :
Նր շտակաց իւրոց պատու իրել է վա
քո ՚ի պահել զքեզ յամ ճանարհս քո
Ի ռազուկս իւրենց ընկալցին զքեզ զի

Տի երբէք հարցես զքարի զամն քո :
Ի վեր ի թից և քարից գնացես դու
և առ ուն կօխեցես զառիւծն և
զլիշապն : Վանգի յիս յառայաւ
և փրկեցից զիս : հովանի եղէց նմա
զի ծանեաւ զանուն իմ :

Կարդացէ առիս և ես լուայց նմա
և առ նմա եղէց ՚ի նեղութիւն :

Փրկեցից և փառաւ որ արարից զնա :
երկայն աւուրբք լցուցից և ցուցից
նմա զփրկութիւն իմ :

Եւ քեզ տր համբարձի զաչս իմ որ
բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :

Այ աչք ծնի ՚ի ձեռն ան իւրոյ, և այ
աչք ազատնոյ ՚ի ձեռն անկնոջ իւրոյ :

Վ յնպէս եւն աչք մեր առ քեզ տր ան
մեր մինչև ողորմեսիս ՚ի վեր մեր :

Աղբակեալ մեզ տր ողորմեալ մեզ . զի
չազոււմ լցաք արհամարհանօք :

Նէս առաւել լցան անձինք մեր նա
իս :

խառանգք որք նախաստեփն զմեզ . և
արհամարհանօք անշարտաւանկից .
13⁵ յանունս բուս կեցո՛ր զիս . և ի
զօրուէ բուս իրաւ աբա ինձ .

14⁵ Ընք աղօթից իմոց . ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վր իմ . և հղօրք
իմարեցին զանձն իմ . և ոչ համարե-
ցան զքեզ ան առաջի իւրեանց :

15⁵ Հա անձ օգնական իմ . և ար ընդ ա-
նող հողւոյ իմոյ :

16⁵ Երբ որ ցանել զբարն 'ի թշնամիան
իմ , ճշմարտութեամբ ստատակէս զնս .
Իս կանօք ի'ն լք պատարագս մա-
տուցից քեզ . և խոստովան եղէց
անունս բուս ար՛ զի բարի է .

17⁵ Իս նեղուէ իմմէ վրկեցեք զիս .
և 'ի թշնամիս իմ ետեսս ակն իմ .

18⁵ Օրհնել ես դու ար անձ հարցն մերոց .
զովեւա և առաւել բարձրացեալ :

Եւ օրհնել է անուն սբ փնց քոյ. Գ'
 Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փ սաւայ սրբ
 բութեան քո: գովեալ ե':
 Օրհ' 'ի վր աթոռոյ արքայուէ քո. Գ'
 Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրօքէաւ
 հայիս յանդունդս. Գո':
 Օրհ' 'ի վր հաստատուէ երկնից Գ'
 Օրհնեցէք զամ 'ի սրբուէ նր. օրհնե
 ցէք զնա 'ի հաստատուէ զօրուէ նր:
 Օրհնեցէք զնա 'ի զօրուէ նր. օրհ
 նեցէք զնա 'ի բարգում մեծուէ նր:
 Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնուէ. օրհ
 նեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնուք:
 Օրհնեցէք զնա ցնծուք: գովեցէք
 զնա ուրախութեամբ:
 Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր. Գո
 վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելիս:
 Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութե
 ամ հոգիք օրհնեցէք զամ:
 Եւ քո' արձակեալ զճառայս քո ար' Ե

բանի քում 'ի խաղաղութի . զի տե
 սին աչք իմ զփրկութի . քո զոր պատ
 ռաստեցեր առաջի միմ ժողովրդոց :
 | յյս 'ի յայտնութի հեթանոսաց . և
 փառք ժողովրդեան քում խորայելի :
 | Չդեցեր զձեռն քո' և փրկեաց զիս
 աջ քո . և անհ հատուցե ընդ իմ :
 | Տր ողորմութի քո յաւիտեն . զգործս
 ձեռաց քոց մի' անտես առներ :
 | Տր հան 'ի բանտէ զանձն իմ . զո
 հանամ զանունէ քումսն :
 | Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչև
 հատուցես :
 | Եւ ծացուցե անձն իմ զտր . և զքն
 ծացե հոգի իմ ալ փրկեաւ իմով :
 | Ընց արար 'ի վերայ խոնարհութե
 ազախնոյ իւրոյ . այսուհետե երա
 նիցեն ինձ ամենայն ազգք :
 | Ըրար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և
 մեծ անուն նորա :

Աղորմութի արար ազգաց յազգս եր
կեւզածաց իւրոց. և արար զօրութի
բազկաւ իւրով:

Յրովեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
սրտից. և քակեաց զհզօրս յամօռոց
Օխոնարհս բարձրացոյց. զկարօտս
եւլից բարութ. և զմեծատունս ար
ձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց իէլի ծառայի իւրոյ՝
յիշելով զողորմութիւն իւր:

Այ խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ ար
բահամու և զաւակինք յաւիտեան
Տուր զօրութի ծառայի քո. կեցո՛
ղորդի ազախնոյ քոյ. և արա՛ ապխ
նչան բարութեան:

Տեպեկն ատելիք իմ և ամաչեպեկն.
զի դու ար օգնեցեր ինձ և մխթա
րեցեր զիս: Պատք հօր և՛:

● Մատթանք:

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամ Ժամ.
Օւշ և՛ի

Եւ ի սբ խաչ բո յուսացեալ թա
գաւոր երկնաւ որ . զբազմութիւն
սբոց քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ :
Ար երկայնամիտդ ես առ անն՝ մի
անտես առնէր զապաւինելս ի քեզ .
այլ պահեալ պատուական և սբ խա
չիւ քով ի խաղաղութեան .

Ազաւեսցուք զամենակալն ան . և
խնդրեսցուք ինձանէ զի առաքես
ցե զհրեշտակ խաղաղութ որ եկել
պահեսցէ զմեզ յերկիւնական գի
շերիս . ի դիւանական խռովութ ան
բողջ պահելով զհոգի և զմարմն
մեր մինչև ի կատարութե ժամանա
կի ամաց մերոց : ամեն :

Չհնգ խառ գիշերիս խաղաղութ ան :

Օ հրեշտակ : Օ քաւու : Օ սբ :

Եւ ևս : Օ անձի : Աղորակեաց :

Ան ան մեր դու պահեալ զմեզ

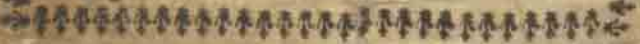

միկ և յամ ժամանակի : Եւ յիւր արեւ
 կիւղ' քո բեւեռեալ պահեաւ զմիտս և
 զխորհուրդս մեր : Եւ զի յամ ժամ
 քե պահպանել լիցաւք յորոգայթից
 թշնամեոյն : Եւ քեզ հանցուք զօրհ
 նութի և զփառս հօր և որդւոյ և' :
 Զբեշտակի խաղաղութեան յանձն արա
 զանձինս մեր ար զօրութեց : Եւ
 եկեալ պահեացէ զմեզ անխռովս 'ի
 տունէ և 'ի գիշերի : յարթնութե և 'ի
 հանգստեան մերում . զի դու ես ա
 ըարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի :
 Եւ այժմ աղչեմք զքեզ ար ամ մեր
 զհանգիստ գիշերիս շնորհեաւ խա
 զաղութե անցուցանել . և հասանիլ 'ի
 պաշտօն առաւօտու յերկրոյագու
 թիւն և 'ի փառաքանութի ամենար
 երրորդութեզ : այժմ և' :

Է-Է

՝ Եւ յարտ . 4 :

Եւ խաղաղութե յայս և 'ի սոյն ննջեացուք
 Լ Թ 624 և

և զարթոցուք զի դու Իմ միայն առն
ձին յուսով քով շնակեցուցեր զմեզ
Ի կարգալ իմում լուրք ինձ Իմ ըստ
արդարուէ . ինկուէ ինձ անդորր
արարեր . ողորմեալ ինձ և լուր աղօ
թից իմոց : Արդէք մարդկան մինչև
յերբ էք խստասիրտք . ընդէր սի
րէք զնանբուի և ինդրէք զստուի .
Իրաներուք զի սքանչելիս արար Իմ
սոյ իւրում . և Իմ լուրիցէ ինձ ի կար
գալ իմում առնա : Բարկանայք և
մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք ի սիրտս
ձեր , յանկողինս ձեր զզջացարուք .
Մատուցէք պատարագս արդարուէ
և յուսացարուք ի Իմ : Բազումք
ասէին թէ ո՛րցոցցէ մեզ զբարուի
Իմ . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց . և ետուր ուրախուի սրտից մե
քոց : Ի պտղոյ ցորենոյ գինոյ ձկնոյ
իւրեանց լցուցեր զնս : Խաղաղութ

յայս և ՚ի սոյն ննջեացաք և զարթի
ցուք . զի դուք միայն առանձին
յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ :

Մէլուխայ Օրթի :

✠ Խաղաղութիւն Ամենեցուն :

Եւ ընդ հոգւոյդ . Երկեղածուք :

✠ Այլ Ահաարանիս որ ըստ Եօսանու :

Փառք քեզ . Պաճսիսու մէջ . Մտէ մործ

✠ Տէրն մեր Բն Գն ստե :

մէն ամէն ատեմ ձեզ . եթէ

ոչ հասն ցորենոյ անկեալ

յերկիր մեռանիցի , եւրն

միայն կայ : Մպա եթէ մեռանիցի ,

բազում արդիւնս առնէ : Ար սիրէ

զանձն իւր՝ արծակէ զնա . և որ ատէ

զանձն իւր յ՚իս յայսմիկ , ՚ի կեանս

յաւ՚իտենա կանս պահեացէ զնա :

Եթէ որ զիս պաշտեացէ , զկնի իմ ե

կեացէ . և ուր եսն եմ , անգ և պաշտո

նն աչն իմ եղիցի : Եթէ որ զիս պաշ

տիցէ . պատուեացէ զնա հարց իմ ա

Աբ խաչիւն աղաչեցուք զսր՝ զի
 սովան փրկեցէ զմեզ 'ի մեղաց .
 և կեցուցէ շնորհիւ ողոր՝ :

Պահպանեալ զմեզ քս սն՝ մեր ընդ
 հովանեաւ սք և պատուական
 խաչի քո 'ի խաղաղութե . փրկեալ
 յերկելի և յաներևոյթ թշնամւոյն .
 լ'բժանաւ որեւի գոհուք փառաւո
 թել զքեզ ընդ հօր և ընդ սբյ հոգ՝ :

Օրհնեալ սր մեր յս քս . ամէն :

✠ Հար մեր որ յերկնս՝ :

Անկանխիք առաջի քո սք ձմամին
 և աղաչեմք զանարատ զլոյսդ՝
 բարեխօսեալ զս անձանց մերոց . և
 աղաչեալ զսիւսմին որդիդ՝ փրկել
 զմեզ 'ի փորձութե . և յամ վրասգից
 մերոց . Որ արձակեցդ ես կապելոց՝
 պարզ և ասու անցւն . այսօր հայցմոյ
 ծերունոյն՝ արձակեալ և զիս զբաղմա
 մեզս 'ի կոյնց մահու 'ի կեանս յամնից

Մաղթանք շրաւորք ընդդէմ արհաւիրաց
գիւնբայնոց : Ասացեալ Եբն Գրեգորի Նարե
կաց. զիս : 121

Ընկալ քաղցրութիւն արմը հզօր
զուառնացողիս զաղաչանս :

Մատիւր գթութիւն ան պատկառեալս
դիմօք : Մարտտեալ ամենապարգև
զամօթական տխրութիս : Նարձ յի
նէն ողորմած՝ զանլոմբերիչի ծանրու
թիս : Մնջրպետեալ հրնարաւոր՝ զմա
հացու կրթութիս : Մէարեալ միշտ
յաղթօղ՝ զխաբողին հաճութիս : Մա
ցադրեալ մերնային զմողելոյն մառա
խուզ : Մեքեալ կեցուցիչ՝ զկորուստին
ընթացմունս : Յրուեալ ծածկատես՝
զըմբռնողին չար գտմունս : Մարտա
կեալ անքննին զմտտողին դիմեցմունս :
Մեառնադրեալ քո անուամբդ՝ զչու
սանդոյց երդ յարկիս : Պարիակեալ
քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս

Գիծ աղբեւս քո արեամբդ՝ զմուտ սե-
մոց սենեկիս : Աերպացո՛ զքո նշանդ՝
'ի հետս ելից մաղթողիս : Լ՛մբացո՛
քո աջուլդ՝ ըզհանդստեանս խշտիս :
Մաքրեցես 'ի հաղթից՝ զծածկարան
անկողնոյս : Պահեցես քո կամօքդ՝
զտառապեալ անձն հողւոյս : Լ՛նխար
դախ արասցես՝ զքո շնորհեալ շունչ
մարմնոյս : Վացուայես շրջախակ ըզ
պար զօրօդ երկնայնոյ : Վարդես
ցես 'ի դիմի ընդդէմ դի՛ւացն դա-
սու : Տուր հանգիստ բերկրուե մա
հահանգոյնս նիբհման 'ի խորուե գի
շերիս : Լ՛արեխօսուք և հայցուա
ծուլք սրբուհւոյ Լ՛Թամնիգ՝ և մտ
ընտրելոց : Լ՛միտիեալ պարուբեա
զպատուհան տեսուեց զգայրանայն
խմաստից : Լ՛նզարհուրելի զետեղ
մամբ , 'ի ծփական խռովուեց , կեն
ցազական զբաղմանց , անընկան

երազոց, խօշականաց ցնորից: Յեշա
 տակաւ քո յուսոյդ՝ անիլեանելի
 պաշտպանեալ, եւ՛ սթափեալ վերըս
 տին՝ ի ննջմանէ ծանրութ՛ ամենազ
 դաստ արթնութ՛ հոգեկորոզ զո՛ւ ար
 թութ՛ ի քեզ արձանացեալ: Օ, այս
 ձայն մազթանաց բուրմամբ հաւա
 տոց՝ քեզ ամենօրնեալ թագաւոր
 փառաց անձառից՝ փառարմտղաց երկ
 նագումար խմբից երգիկցէլ յերկինս
 փառաքել: Օ, ի դու փառաւորեալ
 ես յամ՝ արարածոց յա՛ւ խոեանս
 յա՛ւ խոենից ամէն:

† Աշօթէ զօրանալք որդիս Գրեգորի կայսերաց
 ւոյն 930

Ճ յա՛ւ խոենական՝ բարեբար
 և ամենակալ տակզծիչ
 լուսոյ, և յօրինիչ գե
 չէրոյ. կեանք իմահու
 և լոյս ի խաւարի. յոյս ակնուկողաց

և երկայնամառ թի՛ տարակուսելոց :
 Ար ամենարու՛եատ իմաստութի՛ քո
 դարձուցանես յայդ զտուներս մա
 հու . աննը՛ւաղ ծագուսն և անմուտ
 արեգակն . քանզի ո՛չ զօրէ՛ ծածկել
 զվառս արու՛ե քո խա՛ւար զիշերոյ
 որում հրկնի՛ ծունր երկրպագութե
 ամ եղելոց . երկնա՛ւորաց և երկրա
 ՛ւորաց և սանդարամերտակամաց : Ար
 լսես զհեծու՛ի կապելոց . և հայիս
 յաղօթս խոնարհաց . և բնդունիս
 զխրնդրու՛ածս նց : ՄԺ իմ և թա
 գա՛ւոր իմ . կեանք իմ և արա՛ւէն
 իմ . յոյս իմ և վառահա՛ւի իմ յս քս
 անձդ ամի : Աբգ՝ հանգուցեալ ի հո
 գիս սբց , միսիթարութի վշտաց , և քա
 ՛ւարան մեղուցելոց . որ գիտես զամ
 յառաջ քան զլինիլ նց . առարեւ
 զպահպանողական զօրութի աջոյ քո
 և փրկեա՛ զիս յերկիւղէ՛ գիշերի և

Որդի մյ կենդանւոյ՝ օրհնեալդ
 յամին շօրդ ահաւորի անքրի
 սին ծնունդ: Ար տկարանայ առ ՚ի
 քէն և ոչ ինչ: Ար ՚ի ծագել անբա
 շէր նշուլից ողորմուէ քո փառայ՝
 հալին մեղք. հալածին դէք. ընջին
 յանցանք. խղին կապանք. խորտա
 տակին շղթայք. կենդանածնին մա
 հաղեալք. բժշկին հարուածք. ող
 ջանան վերք. բառնին ապակամուիք.
 տեղի տան տխրուիք. նահանջին հե
 ծուծիք. փախնու խաւարն. մէկնի
 մէգն. մերժի մառախուղն. փարա
 տի մաւցն. սպառի աղջամուղն.
 վերանայ մութն. գնայ գիշերն. տա
 րազրի տաղնայն. չքանան չարիքն.
 հալածին յաւսահատուիք: Եւ թա
 գաւորէ՝ ձեռն քո ամենակայ՝ քա
 ճիչդ ամի: Ար ոչ եկիր կորուսանել

զմարդկան հոգիս, այլ՝ կեցուցանել
 թող ինձ զանթիւ ջարհան իմ բա-
 զում ողորմութիւնս : Օ ի դու միայն ես
 երկնի անձառ . և երկրի անշնին .
 'ի տարբ գոյից' և յեղբ ծագաց թի .
 Սկիզբն ամի և յամի . ամիւ լրմամբ
 օրհնեալդ 'ի բարձունս : Կ'ը քեզ
 ընդ հօր և հոգւոյդ սբ վայե' :

Ազօտք ի քաղաքացիաց անձանց հաւատացե-
 լոյ 'ի Իս : Ըսր պարեալ է ան Ներսիս
 Հայոց կաթուղիս :

Ը աւտով խոստովանիմ և եր-
 կիրպագանեմ քեզ հայր և
 Արդի և սբ հոգի . անեղ և
 անմահ բնութի . արարիչ հը-
 բեշտակաց և մարդկան և ամեղե-
 լոյ . և ողորմեալ քո արարածոյս'
 և ինձ բաղմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպա-
 գանեմ քեզ անբաժանելի լոյս . միառ-

սակաւն սբ երրորդուի և մի անուի .
 արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւա
 րի . հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխա
 լար մեղաց և անգիտուե . և լուսա
 շորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայս
 միկ' աղօթել քեզ 'ի հաճոյս և բնգու
 նիլ ի քէն զխնդրու՛ածս իմ . և :
 հայր երկնա՛նոր ան ճշմարիտ' որ
 առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի խըն
 դիք մտորեալ ոչխարին . մեղայ յեր
 կինս և առաջի քո . ընկալ զիս ուն զա
 նառակ որդին և զգեցս ինձ զպատ
 մա՛ւանն զառաջին զոր մերկացայ
 մեղօք . և ողոր :

Արդի մյ ան ճշմարիտ' որ խոնարհե
 ցար 'ի հայրական ծոցոյ և առեր մար
 մին 'ի սոյ կուսէն մարիամայ վս մե
 թոյ փրկուի . խաջեցար' Թաղեցար'
 և յարեար 'ի մեռելոյ . և համբար
 ձար փառօք առ հայր . մեղայ յեր

կինս և առաջի քո. յիշեալ զիս ույ
զաւագակն յորժամ գաս արքայու-

Թեամբ քով. և ողոր':

Հողի նյաճ ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յոր
գանան և 'ի վերնատունն' և լուսաւո

րեցեր զիս մկրտու ք' սբ աւագակն.
մեղայ յերկինս և առաջի քո. մարբեա

զիս վերատնն տնային հրով քով այ
հրեղէն լեզուօք սբ զառաքելսն և'

՝նեզ բնուի' մեղայ քեզ մտաք ի
մովք' հողով և մարմնով իմով. մի

յիշեր զմեզս իմ զառաջինս' վս աւ
ւանդ քում սբյ. և ողոր'.

Յեսոզ նմի' մեղայ քեզ խորհրդով
բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր

յանցանաց իմոց և գրեալ զանուն իմ
'ի գպրուէ կենաց. և ողոր'.

Վննօզ գաղանեաց' մեղայ քեզ կա
մայ և ակամայ' գիտուք և անդիտու
Թք. Թողուի շնորհեա մեզաւ որիս

զի 'ի ճննդեանէ սբ աւագանին մինչև
 ցոյսօր՝ մեղուցեալ եմ առաջի անու
 թի քո . զգոյարանօք իմովք՝ և ամ
 անդամօք մարմնոյս . և ող' .
 |' մենախնամ անձ' դիք պահապան ա
 չաց իմոց զերկիւղ քո սբ՝ ոչ և ս հայիլ
 յարաս . և ունանչաց իմոց ոչ ախոր
 ժեւ լսել զբանս չարուի . և բերա
 նոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստուի . և սրտի
 իմոյ ոչ խորհել զչարուի . և ձեռաց
 իմոց ոչ գործել զանիրաւուի . և ո
 սոց իմոց ոչ գնալ 'ի ճանապարհս ա
 նօրէնուի . այլ ուղղեալ զչարժուանս այ
 լինիլ քս պատճիրանաց քոց յամի . և'
 Զուր կենդանի քս՝ զհօր սիրոյ քո
 զոր արկեր յերկեր՝ բորբոքեալ յան
 իմ . զի այրեացէ զախտ հոգւոյ իմոյ և
 սրբեացէ զխիղճ մտաց իմոց ' և մաքրե
 ցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ ' և վառեացէ
 զլոյս գիտուի քո 'ի սրտի իմում . և'
 637 7

Իմաստութի հօր յառաջին իմաստ
տութի զբարեիս խորհել և խօսել և զոր
ծել առաջին քո յիմ ժամ. Ի չար
խորհրդոց՝ Ի բանից և Ի դործոց
փրկեալ զիս. և ողոր՛:

Պամեցօզ բարեց արկամարար՝ մի թո
ղուր զիս՝ Ի կամս անձին իմոց զնալ.
այլ առաջնորդեալ ինձ լինել միշտ լ
կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր՛:

Լ. ըբայ երկնաւոր՝ առաջին ինձ զար
բայութի քո՝ զոր խոստացար սիրել
լեաց քոց. և զօրացն զսիրտ իմ ա
տել զմեզս և սիրել զքեզ միայն և
առնել զկամս քո. և ողոր՛:

Խնամտող տրտամծոց՝ պահեալն յանաւ
խաչի քո զնորի և զմերմին իմ. Ի պատ
րանաց մեզաց՝ Ի փորձութեց դիւայ
և Ի մարդոց անիրաւաց. և յիմ խոսն
զից հօդուր և մարտնոց և ողոր՛:

Պահապան մի քո՝ աջ քո հովանի

իցի ի վր իմ 'ի տունէ և 'ի գիշերի .
'ի նստիլ 'ի տան , 'ի դնալ 'ի ճանա-
պարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել , զի մի
երբէք սասանեցայց . և ողոր :

Բ իմ , որ բանաս զձեռն քո և լը
նուս զամ արարածս ողորմաբ քով-
քեղ յանձն առնեմ զանձն իմ . դու
հոգի և պատրաստեա զպէտս հոգ
ւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մին
ջև յա՛խտեան . և ողոր :

Ղարձուցիչ մողորելոց՝ դարձն զիս 'ի
չար սովորուեց իմոց 'ի բարի սովորու
մի . և բևեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի
որ մահուն , և զերկիւղ գեհեմոյն , և
զսէր արքայուեն . զի զղջացայց 'ի
մեղաց և գործեցից զարդարուի . և :

Ղբիւր անմահուե , աղերայո՛ս 'ի
սրտի իմմէ զարտասուս ապաշխա
րուե ոյ՛ պոանկին . զի լուսնից ըզ
մեղս անձին իմոյ յառաջ քան զեւս

նէլն իմ յաշխարհիս և ողոր :

Պարզեիչ ողորմութեամբ պարզեցաւ ինձ
ուղղափառ հաւատով և բարի գործով
և սբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեն
գալ առ քեզ. և ողորմութեամբ
Նարեբար տէր՝ հրեշտակի բարեւոյ
յանձն արասցես զիս. քաղցրութեամբ
աւանդել զհոգի իմ, և անխառն ան
ցուցանել ընդ չարութիւնսսսսսսսսսսսսսսսսսս
են ի ներքոյ երկնից. և ողորմութեամբ
| յյս ճշմարիտ քս՝ արժանաւորեալ
զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս
փնջ քոց ի կոչման աւուրն. և հինգ շիւ
յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց
մինչև յօր մեծի գալատեան քո. և
Սատանոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր ի գատել զկենդանիս
և զմեռեալս, մի մտանէր ի գտտաս
տան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեալ
զիս յաւիտենական հրոյն. և լսելի
արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդար

բոց յերկնից արքայութիւն . և ո՛ր .

Լ՛կնողորմ տօր՝ ողորմեա ամ հաւա

տացելոց՝ ի քեզ . իմոց և օտարաց՝ ծա

նօթից և անծանօթից՝ կենդանեաց

և մեռելոց . շնորհեա և թշնամեացն

իմոց և առելեացս թողութի՛ ողբ ա

ռիս յանցանայն . և դարձա՛ զնա՛ ի չա

րեացն զոր ունին վա՛ իմ, զի ողորմու

թեզ քու՛մ արժանի եղիցին . և ո՛ր .

Քիառա՛ւ որեալ տօր՝ ընկալ զաղաչանս

ծառայիս քո . և կատարեա՛ ի բարի

զխնդրո՛ւածս իմ բարեխօսութեա՛ր ար

բուհեոյ Լ՛ճաճնին և Յալհաննու

Սկրացին . և սբյն Ստեփաննոսի նա

խալկային . և սբյն Գրիգորի մերոյ

լուսա՛ւորցին . և սբց Լ՛ուսքելոց՝

Սարգարեից՝ Սարգայէտաց՝ Սար

աիրոսաց՝ Հայրապէտաց՝ Դգնա՛ւո

րաց՝ Կուսանայ՝ Սիանձանց . և ամ

սբց բոց երկնա՛ւորաց և երկրա՛ւորաց՝

ԽԼ՛ .

641

Ի՛ճ

Եւ քեզ փառք և երկրպագութի ան-
բաժանելի սբ Կրրորդուէդ յաւի-
տեանս յաւիտենից ամէն :

Մ սրբուհւոյ անարատի Տօր քոյ
և կուսի՛ տր ընկալ զաղաքանս մեր
և կեցո՛ զմեզ :

Մք զամճածինն և զամճ սբս բարեխօս
արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս՝ զի
կամեցեալ ողորմեսցի և գթացել կե-
ցուցի զարարածս իւր . ամենա՛ :

Ընկալ տր զաղաքանս մեր բարեխօ-
սուք սրբուհւոյ ամճածնին անա-
րատ ճնողի միածնի Որդւոյ քո . և
աղաքանօք ամճ սբց քոյ . և որոց այ-
սօրէ յեշատակ : | Ուրմեզ տր և ողոր-
մես . ներեալ քաւեալ և թո՛ղ զմեզս
մեր : | Սբճանաւորեալ գոհուք փա-
ռաւորել զքեզ ը որդւոյ և ը սբց՛ :

Օհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :

Ձ Հայր մեր ոք յերկինս՛ :

Չհանդատեան աղօթս և զաղա
 չանս ընկալ մտքասէր ամ 'ի հա
 ճոյս բարեբար կամաց քոյ: Եւ մեր
 մեղաց և բազում յանցանացն թո
 ղուի շնորհեա: և քեզ փառք յա
 շիտեանս ամեն:

Փառք քեզ ար ամ մեր որ տարգ և ե
 ցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութ
 անցուցանել: Երբքս ամ զառաջի
 կայ գիշերս որ 'ի վր մեր գալոցէ 'ի
 մեղաց փրկեա: Եւ չարեաց ազատեա
 և թ գործս բարիս առաջնորդեա:
 Եւ աւօտու օրհնուեցն և փնքմուեցն
 արեւանի արա զամ հաւատացեալս
 անուանդ քում սբյ: և արհեա 'ի խա
 ղաղութ: Տր ամ մեր տուր զքո խա
 ղաղութդ ամ քի: բարձ զցասուսն և
 զպատու համ 'ի յարաբանոց քոյ:
 Աղորմաց հարց և եղբայրց մերոց:
 կենդանեաց և հանդուցելոց: Աղոր

Թեաց զէկէ զեցի շինողաց, երախտա
 ւորաց՝ պողատունից՝ սղասաւորաց,
 և այնոցիկ որք ընդ հովանեաւ սբյ
 տաճարիս են հանգուցեալ: Տք ան
 օգնեա թաղաւորաց քրիստոնէից
 և իշխանայն բարեպաշտից, զորաց
 և զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խա
 ղադուէ: Տք ան մեր պահեա զա
 ռաջ նորդս և զեղբայրութիս մեր ամ
 բողջ և անխառով ի կամս ողորմութե
 քո: Նշանաւ սբ և պատուական
 խաչի քո հալածեա զերևելի և զա
 ներևոյթ թշնամին ի սահմանոց
 մերոց և ի բնակութենէս մերմէ:
 Փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից,
 և զքեզ փառք յաւիտեանս ամէն:
 Օրհնեալք եղբրուք ի շնորհաց սբ
 հոգւոյն, հանգերուք խաղաղութի
 և Տէր եղիցի ընդ ամենեանս զ
 ամէն:

Խրատք սարկաւազուն եղբորուն՝ արարողուն
 զպատարացին: Առնու քահանայն զեղիւ սարկա
 շազունս եմտանէ՝ ի սրբատունն եւսան սաղմս
 ՚ի ասհմայք քո զգեցչին զարդրուի՞:
 Ի շեւ օր զդա՛՛ և այլն ՚ի թիւն 449
 Խնդրեցուք հաւատով միաբանուք
 ՚ի անէ՛ զի զողորմուէ զշնորհան իւր
 արասցէ ՚ի վր՛ մեր. օրն ամենա՛:
 Աղորմեաց մեզ օր ան՝ մեր՛ ըստ մեծի
 ողորմութե՛ քում. ասացուք ամե՛:
 Եւ՛ ասէ քահանայն երկատասան տէր զշու
 մեա, և այս զպոթքն: Եւ՛ սարկաւազն առ
 շու զսաղմարանս և ասէ՛:

Ին՛ ևս խաղաղուէ զօր՛:

Օրհնուի և փառք հօր և որդւոյ և՛:

Սոյնպս և շապկին ասէ և ուրարին և
 քօտոյն և բազպանին և շուրջաւին:

645

● 20

● Հարսիսն հանգեցնի յորժամ
զգեռու :

ՈՐ Հ ՈՒ Ր Դ

խոցին անհաս անձրս
կեզբն՝ ո՛ր զարգարեցե՛ր զլե
ցին պէտտի՛ Յգ՝ Ի՛ յառա

դաստ անմատոց լուսո՞յն՝ զե՛րս
պանծ փառօք զգաստս հրեղինաց
| Ե՛ւս ահա հրա՛յ զօրու՛ք ստեղծե՛ր զս
զամ պատկեր տիրակա՛ն Յն՝ և Եստե
լի փառօք զգետտա՛ւ արե՛ցե՛ր Ի՛

դրախտն անդենի տեղի բերկրանայ
Լարչարանօք քո սբ միածնին՝ նորո՛
գեցան արարածք տմենա՛ծյն՝ և վե
րրուտին մարդն անմահացա՛մբ. զար
գարեալ ՚ի գգե՛ստ անկողոպտելի՛:
Լ՛նծրեւածին բա՛ժակ հրահոսան՝
որ հեղար յառա՛քեալսն ՚ի սբ վեր
նատա՛ծնն. հե՛ղ և ՚ի մեզ հո՛գիդ սբ
ատարե՛ա՛մբ. ընդ պատմու՛ծանիս
դքո՛ զհմատառի՛. Տան բու՛մ վայելե
տրբուի՛. որ ըզգե՛ցար ըզվայելուի՛ծ.
տրբուի՛ ի փառայ ընդ մեջ քո՛ ա
ծեա՛մբ. պատեա՛լ ըզմէ՛ լս մեր ճը՛շ
մարտուի՛: Ար զարարչադ որժ բազու
կըս քո՛ տարածեցե՛ր ընդ գէ՛մ սս
տեղա՛ծյ. հատատեա՛ զբազուկըս
մեր կարողա՛մբ՝ մբ. համբարձմամբ
ձեռա՛ց առ քեզ միջնորդի՛լ: Լ՛իւս
մամբ թագ ՚ի գլուի՛ պատե՛սցես
ըզմիտս և ըզգայարա՛ծնա՛. խաչանի՛շ

ուրարանք ըստ ահարօնի՝ Կ՛ր. ծուղ
կեալ ոսկեթել՝ Պղարդ խորանի՝ և :
Տամից բոլորից՝ տիրանայեա անուկեա
կա՛ ծն՛. նախորտապատ սիրով զմեզ
զգեաւան՛ւ որեցե՛ Կ՛ր. քում օր՛ խոր
հըրդ՝ յդ լինիլ տղասաւ՛ն ր: Ռանգա
ւոր երկնս՛որ՝ զեկե՛ զեցի՛ քո անշարժ
պահեա. և զերկրոպագ՛ն էա անո՛ւա
նըդ. քում պահեա՛ ՚՛ իխաղաղո՛ւ է՛:

Լո՛ւսացից սրբուք զձեռս իմ. և շուրջ
եղէց զսեղանով քով օր: Ղաա
արա ինձ օր՛ զի ես յանգձուէ՛ ի
մում գնացի. ՚՛ օր յաւաստայ՛ զի մի
եղէց հի՛ւանդ: Փորձեա՛ զիս օր և
քրննեա զիս. փորձեա՛ զերթկամունս
իմ և զսիրտ իմ: Աղորմուի՛ քո օր
առաջի՛ աչաց իմաց. և հաճոյ եղէց
ճշմարտուե՛ քում: Աչ նստայց ես
յաթուս նանրաց. և ընդ անօրէնս
եա՛ ոչմտից: Լո՛ւսացի ես զժողովս

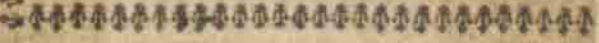
չարաց. և ընդ ամբարիշտս ես ոչ նրս
 տայց: | ունացից սրբութ զձեռս իմ.
 և շուրջ եղէց զսեղանս: | քով տէր:
 | սել ինձ զձայն օրհնութե քո. և
 սրատմել զամ սքանչելիս քո: Տի փ
 բեցի զվայելչութի տան քո. և զանդի
 յարկի փառաց քոց: Մի կորուսս
 ներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. և
 մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:
 Արոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութե
 են. և ամենց լի է կաշառօք: Աս
 յանբժուէ իմում գնացի. փրկեա
 զիս ար և ողորմեա ինձ: Ատն իմ
 կացդէ յաղղութ. յեկեղեցիս մեծս
 օրհնեցից զքեզ: Փառք հօր և':
 և՛ վս սրբութեդ ամձամ':

III. զամձամ ինձ և զամ սքս բարե
 խօս տրատցութ առ հայր ի յերկինս.
 զի կամեցել ողորմեցի. և դժուցել կէ'
 ինկալ ար զաղաչանս մեր բարեխո':

Եւ այս աստ, խաւովանիմ առ շիւնյ
 Եւ մերձակայ քահանայն աստ, Ողորմես
 Եւ ինքն աստ, Վճռակ սցէ և զձեզ մտ
 Յիշէ յՂի'ր և զմեզ առ շի անմահ գո
 ռին նյ: Յիշեալ լի շի ք առ աջի ան'
 Վճառակեցէ ք առ տր նմ երկեր. Տ'
 և այլն ույ 'ի Թիւն, 351.

ՄԵԿԵՂԵԳԵՆՆԱՍ ԵՎ ԵՎԵՆՍԵՆՆԱՍ ԵՎ ԵՎԵՆՍԵՆՆԱՍ
 սովաւ փրկեացէ զմեզ ի մեղաց. և կե
 ցուսէ շնորհիւ ողորմուէ իւրոյ. ա'
 'ի մեջ տաճարիս և առ աջի նմ ըն':
 Մտեց առ աջի սեղանոյ նյ առ նմ
 որ ուրախ առնէ զհամկու թի իմ.
 Դատ արա ինձ նմ. և իրաւ արա'
 և այլն 'ի Թիւն, 569

Օրհնեսցուք զամենկալն նմ զհայր
 նն մերոյ յի քի. որ արժանի արար
 զմեզ կալ 'ի տեղւոյ փառաբանութե
 և երգել զերգս հոգևորս. ամենա
 'ի յարկի սրբուէ' և ի տեղւոյ փա'.

Ժողովի ն պրզպը շէր ծա :

Այսօր դարբինէ Տրեշտանկապէտն
եկեալ . բերեալ զբարբիս ն պր
ասի յաղթօղ կուսի ն : Այսօր կո
չելով առ բոլորիցն ա՛ր . ըզտա՛ծար
բարձրէ լինն և զբնակարա՛ն ն հոգւոյն

Խաչն ինսնսն շին երեկցա՛լ և
ճողկել ի գրախօտն ա՛ծ ա՛տու՛նկ
ճրխի՛թարիչ եղեալ սեթա՛յ յնսնս
դու՛շակ հօրն ա՛դամայ . մեք ի յայն
իա՛յ յոն եմք յուսայեա՛լ լզո՛ր ա՛ր
յս բեկ՛ աեցաւ . և խոնարհել երկր
պա՛ղ եմք անընկալ սք նր՛շանի ն :

Գրա՛ւս բերկրանա՛ց քա՛ղց
բա՛ճայնեալ երգե՛լ ա՛ր շէր
ձե՛զ հրեշտանկապէտք . և հրեշտ
կա՛յց գո՛ւմա՛լ լք :

Արեգակն արդար ո՛ր ի հօրե՛ ծա
գեալ զառա՛քեալսն քո՛ւնճառ
շորհօ՛ք լըցեալ : Ասա՛յ լուսոյ ցու
ցեալ :

զի ց է զանակենն այսօր. Տոյլք Տոյգե
 զինաց Երկնաւորացն խորքի ցն:
 Եւ ա գե^{ու} մք Տոյգոյն. նըւագրս
 վայելուցս. Եւ այելուց բա նիւ.
 զարարչութիւնն նախ անմք.
 Եւ Տար վարդըն վառ անեալ. ինչե,
 գո՛ Տար. ի վէ՛ Տե^մ ց վարսի ցն ար
 փենի ց. ինչե. ի վէ՛ Տ. Եւ վեր ի վերաց
 վարսի ցն պըղպըջէ՛ ր ծանղի կ ծո
 վայի ն. պըղպըջէ՛ ր ծա.
 Եւ յսօր գաբրիէլ Տրեշտակապետն
 ե կեալ. բերեալ զբարբի ո ն պըս
 ան յաղթօղ կուսի ն. Եւ յսօր կոչե
 լ՛ վ առ բոլորի ցըն տէր. ըզաւ ճար
 բարձրելոյն և զբնակարան Տոյգոյն
 Եւ յն ինանսն^{ու} ամս. երկէ Եցաւ^{ու} և
 ծանղկեալ ի գրախանն ան ծանտունի.
 մը ի ինձարի շէղել սէթա^{ու} նախա
 գո՛ շակ Տօրն ադամայ. մեք ի յայն
 փա^{ու} յանմք յուսացեալ^{ու} ր սրտը
 յն բեւեալացաւ. և իսոնարկէլ եր
 կրպագեմք անձրնկալ սք նշանիս:

կրուանք եմք ան ընկողնսք նր շանիս

ՏԲԶ

Կան լիքս բերկրանաց քաղ
զըրաձայնեալ երգե

մք ձեզ հրեշտակապետք • և հը
րեշտակա ց գոմաւ ըք

ան

Լրերդ ակն արդար որ ի հօրե՛ ծագ
եալ զանապետարն քո անձառ շնոր

հօք լըցել • Ուսն լուսոյ ցուցեալ
հայաստանեաց տղանց • մեծ ընթա

դէոս բարդուղիսեալ փայլեալ

ՏԲԴ

Ըայի՛ն խորոցն անձառ • խորհըր
գած ուք սք մարդարե՛ք •

բանիւ պատմօ զք զապագայի շն •
յառաջագոյն զերկելութի •

ՏԵԿ

Ի հանդէս տօնի քո ուրախաց
եալ ցընծա՛մ մք • հայր և վարդա

պետ սք հայրապետ պետրոս •

ԵԿԵ

Եկեղեցի՛ն կաթուղիկէ ի հայաս
տանս • այսօր զմանկու նրս խնդովեալ

խք համաձայն •

Օ ըտրեւն ոք անուրիւրի ք անք •

աստանօր 'ի խորհուրդ պաշտման պա
 ղատանաց առաջիկայն սբ պատարա
 գիս' խընկօք անուշիւք խուսք ա
 ռեան պարեմք 'ի վերնայարկ սրահքս
 խորանիս' աւղղութ ընկալ զաղօթս
 մեր' ուն բուրումն անուշահոտ խըն
 կաց աաշխի'ց և կ'ի նամոնայ' և ըզ
 մատուցողս պահեմ սրբբութ միշտ
 և հանտպան թեզ տղասունորել . բա
 րե' խօսունք' մօր քո' և կուսի . ընկալ
 զաղաչանս քոց պաշտօնեի'ց և ըզ
 բազոյն քան զերկինս պայծառացու
 ցեր սբ զեկեղեցի' արեամբ քո քո'
 և ըստերկնայնոցն կարգեցեր 'ի սմա
 զգատտ առաքելոց և մարգարէի'ց սբ
 վրդապետաց' այսօր ժողովէլ գառք
 քահանայից' սարկաւազաց' գրպրաց
 և գ զերբիոսաց' խուսկ մատուցանեմք
 առաջի քո ար յօրինակ ը հըն'ւմէն
 զաքարիայ' ընկալ առ 'ի մէնջ ըզխըն

Կանուէր մաղթեսն՝ ուր զտառաբարգև
 արեւի զնոյն և զայբրահամու՝ բաւ
 բեխտուր՝ վերին քո զօրաց՝ միշտ ան
 շարժ պահեա՝ զաթոռ հայկազնեաց
 Խընդամ յոյժ գուտարը լուսոյ մայր
 սբ կաթողիկէ՝ մանկամբք քո սի
 օն. զարդարեալ պրճնեաց հարսն
 պանծալի երկնաներմա՝ ն լուսածէ՛մ
 խորան՝ զի օծեալն ամ էնն՝ ՚ի յէէն
 անծախանայէս՝ ՚ի քեզ միշտ պատարա
 դի. հօր ՚ի՛ հարչաութի՛ մեզ ՚ի բաւութի՛
 բաշխէ զմարմնն և զարիւն իւր սբ՝
 լն՝ ՚իւր կատարման ն սբ տնօրէնու
 թէն՝ շնորհել զթո՛ղութի՛ կանգնողի՛
 տաճարի՛ս. Օ ա՛նապաւկան կոյրն մա
 թիւմ ամածին խոստովանի՛ սբ էկէ
 զէցի՛. ուստի տրէ՛ալ հայն անմահաւ
 և բաժնի մեզ ո՛ւրախարար՝. տո՛ւք
 օրհնութի նշան հողևոր երգով:

արի Օրհնեա՛մ Տէ՛ր:

Օրհնեալ թագաւորութիւն հօր և՛:

Եւ մտի խաւարս ըստ պատշաճի մեռիմ:

Եւ ևս խաղաղութիւն: Օրհնեալ տէր:

Օրհնութիւն և փառք: Խաղաղութիւն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ:

Մատուցո՛յ երկիր պագեացո՛ւք:

Մաշկո՛ք քո՛ տէ՛ր:

Տր անձ մեր, որոյ կարողութիւն ան՛:

Եւ մտի փոքիւն և շարականն ըստ պատշաճի:

Օրհնեալ տէ՛ր:

Օ, ի քսէ կարողութիւն և զօրութի՛:

Պատու խո՛ւմս:

Սոցնայեա և զուրք անձն ըստ պատշաճի մ:

Եւ մտի փոքիւն և մտաւ:

Եւ ևս խաղաղութե զան՛ր տղաքեացո՛ւք:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Մսխաղաղութե՛ ան՛ մաշխարհի, և հաս:

տատուե՛ սոցեկեղեցւոյ՝ զան՛ր տղա՛:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Մս ան՛ սք՛ և ուղղափառ եպիսոփ զ՛:

Տէ՛ր ողորմեա՛: Մս հայրապետի՛ն:

մերոյ տեսանն (այս անուն) կենաց . և
 ԻրկուՅԷ հողւոյ նորին՝ զտ՛ր ա՛ :
 ՏԷ՛ ր ողո՛րմեա՛ : Ս Ե լարդաստեանաց
 քհնյից սարկաւագաց դարաց և ամ
 ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ՝ զտ՛ր ա՛ :
 ՏԷ՛ ր ողո՛րմեա՛ : Ս Ե բարեպաշտ
 Թագաւորաց և ամասէր իշխանաց
 զօրավարաց և զօրաց նոցին՝ զտ՛ր ա՛ :
 ՏԷ՛ ր ողո՛րմեա՛ :
 Ս Ե հողւոցն հանգուցելոց որք ճշ՛ :
 Յե՛ շեա՛ տր և ողո՛րմեա՛ :
 Եւ՛ Էն մարան լս ճշմարիտ և
 սբ հաւատոյս մերոյ զտ՛ր ա՛ :
 ՏԷ՛ ր ողո՛րմեա՛ :
 Օ անձինքս մեր՛ և ըզմիմեանս տն՛ :
 Ինչ տեսցնդ յանձն եղիցո՛ւք :
 Աղո՛րմեաց մեզ տր ամ մեր՛ ըստ՛ :
 ՏԷ՛ ողո՛րմեա՛ տր ողո՛րմեա՛ տե՛տէ՛ր
 ողո՛րմեա՛ : Օղնեա՛ տե՛ր :
 Օ ի ողորմած և մարգասէր ես՛ :

Լատին յիշատակի հանգուցելոցն
 բնկալ հայր սբ մարգարէսէր ըզ
 պա տարագու : Եւ հայտարեալ զ
 դիւս նց ի թիւ սրբոց քոց յար
 քայն լթեալ նդ եմմ ընկնից : Մա
 նաւն նդ զի հաւատով մատուցո՞ւք
 ըզպա տարագու : հաշտեցի տա
 լաւ ծն լթիդ . և հանգուցել ըզ
 հոգիս նոմցալ

Վարանդասաց

Սրբուի սբց մեծ ես և ահա լոր
 Եւ զի նրեոք լթի ըք հրեշտալ կա
 մմ զն օրնե ն ըզբեզ և աւսեմն
 Փառսք ի բարձաւնս աւտոլ լծոյ
 և յերկիր խաղալ մմ մմ զլ լթիւն :

Վարանդասաց : Վարդարեից : Հայրապետաց :

Լմենակալ ես Տր զօրն լթեալ նց
 որ թագաւորդ ես յաւիտեանից
 Մր նրասիս յերկնից ի յերկնս

Լ լնյս ճագեն յարարան ծըս քո՞
11 ր խոնարհութի ի շէրկե՞ր
քեզ պատարանդ զս մատուցանե՞ց
Ե՞ւն սք զանունը՞դ քո փանաւն
րե՞ս յք. տէ՛ր օ՛ր պրտակի՛չդ ես
քոց սրբոց պս սնուն : 11 արն զի սո
քա են մեզ բարեխօս՞ս. ար սմե
նակալ ՚ի՛ բուս արքայն Թե՞սդ :

+ Ե՛ւ թէ հանդիսանոք օր ին՚ ե զք խոր
հուքն վերաբերել կամօքս, պս է արարողութիս
Յորժամ բաճանայն տա :

Տր արժ օրնեացէ զամենեւեանդ :
11 արնո՞ս ասացէ՛ք տեանն աստու՞ :

+ Ե՛ւ դպրեն երգեն զլրասացութիւնն բա՛ս
խորհրդ պնուն՝ կանգնեալ :

11 Ի՛նք օր յերախա՞յից. մի՛ օր ՚ի Թեքա՞ :

11 արմին արունական. և արիւն փրկ՞ :

Ե՛ւ դան ինկարկերով ՚ի սք խորհուրն :

Յարևու է հար ը՛ղխորն իւր. և ինքն

ոպ փետոյ զի է լինէ յադատն իւրմէ՛

Ե՛ւ ցնծայ նա ոպ հսկայ յընթա

նալ ըղձանապարհս իւր :

Մեր ըզորո՞վ զգէ՞ի՞ն :

Խորհր ըդարա՞ր կե՛րպա՛րանի՞մք :

✦ Ե՛ւ գան յարեկեց կողմն :

Ճանապարհ արտէ՛ք այնմիկ որ նատի

յերկնից երկինս ընդ ա՛րեկէ՛լս :

Ե՛ւ կե՛նդ ա՛նարա՞ր ե՛րբո՞ր

գո՛ւենն : զե՛րեքորբեա՞ն օ՛րհ

նո՞ւ թիս մատա՞ր ա՛յցանե՛ա՞մք :

✦ Ե՛ւ գան ՚ի հարա՛ւսկողմն :

Ի՞նչ ՚ի հարա՛ւոյ եկեցդէ . և սքն ՚ի

փառա՞ն լե՛ռնէ՛ :

Օ՛ւամենայն ը՛զկենցադականս ՚իբաց

դընելո՞ւ ը՛զգո՛ւծս :

✦ Ե՛ւ գան յաստիճան խորանիւ . և բարձր

աճա՛ւոյ խորհրդոյն ասացէ հանդարտութիւն :

Համբարձէ՛ք իշխանք զգրու՛նս ձեր

՚ի վեր . համբարձցին դրու՛նք յա՛նի

տե՛նից . և մտցէ թագա՛ւոյ փառաց :

✦ Ե՛ւ պատարագ օրն խնկարկէ և հալցանէ :

Մի՛ է սա թգր փնջ . ար հզոր զօրութիւն :

Բայց ի՞նչ մեր յայտնե՞ցաւ. որ էնն
 ամ անաբանացաւ: Իսաղղուէ՛
 ձայն հրեցեցաւ. սբ ողջունի՛ հրաման
 արե՛աւ: Կէզեցիս մի անձն եղև.
 համբարըս յօդ լըման արե՛աւ:
 Թշնամուի ըն հեռացաւ. սէրն յընդ
 հանուրըս տիռեցաւ: Լըդ պաշտօ
 նեայք բարձել ըզձայն. տուք օրհնու
 թի՛ ի մի բերան: Սիանական ամու
 թէն. որում սրօքէքն են սրբաբան:

* Ոմանք և զայս ասեն ՚ի հանդիսի տանի:

Մըք հա՛ւատով կայք յանդի՛ման.
 սբ սեղանոյս արքայակա՛ն: Տեսէ՛ք
 բազմեալ զքս՝ արքայն. և շուրջ պա
 տեալ զօրք վերնական՛:

սրբ

Սէր համբառնամք զաչս ունե՛լով.
 և պաղատիմք զայս ասե՛լով. Ի՛զմեղս
 մեր մի՛ յիշե՛ցես. այլ գըթուք քո՛
 բա՛ւե՛ցես: Ի՛նդ հրեշտակայն օրհ
 նեմք ը՛ղբե՛ղ. և ը՛նդ սբց քոյ ար

դու

Կամ տե՛ղիս գոհու՛թի մատուցանե՛մք
քե՛զ քե՛ս. Ո՛րով և զհրա՛շարի զարու
թիգ գո՛ վե՛ն զօրու՛թի ք. Ո՛րովն սե՛
րօքէ՛ քն. գո՛ զան քե՛րօքէ՛ քն. և իշ
խանու՛թի ք վե՛ր՛ն պետու՛եցրն պար
ատեա՛լ ձայնի՛ւ եղնա՛կէ՛ն և ասե՛ն:

Մ. Երբ քե՛զ քե՛ս զօրու՛եց
| Ի՛նն երկի՛ք և՛ երկի՛ք ք փա՛ն օր
քո. օրհնո՛ւթի՛ ի քարձո՛ւնս. օրհնեա՛լ
որ եկի՛ք և գալոցդ ե՛ս անու՛սմք
մն. ովաննայ՛ ի քարձո՛ւնս:

Օ՛րհնեա՛ տե՛ր:
Ը՛ռէ՛ք կերէ՛ք այսէ մարմնն իմ որ՛:

Օ՛րհնեա՛ տե՛ր:
Ը՛րբէ՛ք ի սմանէ ամքեան այսէ՛:
Ը՛մն. Հայր ե՛րկնա՛ւոր. որ զոր
գե՛ղ քո՛ ետո՛ւն ք ի սմանէ վա՛սմմե՛ր
պարտա՛յալն պրատե՛աց մե՛րոց. հե՛ղ
մամբ արեան նորա՛ն. անղաջե՛մք ը զ

բեզ որո՞րքուեա՞ք թո բանաւոր հօտի

Օրհնեա՛ւ տէր :

Եւ զքոյս ՚ի քոյոց՝ բեզ մատուցա՛ւ :

Յամենայնիկ՝ օրհնեա՛ւ Լե՛ւօ տէ՛ր :
Օրհնե՛՞ք ը՛ր զբեզ . գովեմք ը՛ր
բեզ . գոհանամք ը՛ր զբէ՛ն . աղա
բեմք ը՛ր զբեզ ա՛յ ՚ի աբ՛ճ մեծ՞ք :

Օրհնեա՛ւ տէր :

Խաղաղութիւն ընդ ամենեւեան :

Եւ ընդ հոգւոյդ քու՛մ :

Մտու՛ծոյ երկիրպագեացա՛ւք :

Եւ աւել՛ք քոյ ա՛յ . Որդի՛ք ա՛նտու

ծոյ . ո՞ր պատանգութեա՛յ . հօր ՚ի

հաշտուի՛ք հա՛նց կենանց բաշխի՛ւ :

Ի մե՛զ հեղմամք արեան թո ս՛ք .

աղանջեմք ը՛ր զբե՛ն զո՞րքուեա՞ք ա՛յ

բեամբ բով փրկեա՛լ հօտի՛ :

Օրհնեա՛ւ տէր :

Որ զի Լ զիցի սա՛ մեցն՝ մեզ մերձեցե՛ :

Ը՛րդի՛ ա՛նց . որ զի աւա՛կցի թո ըզ

Օրհնեա՛ւ տէր 6747 Ճ Խոր

խորհրդէն շնորհաբար և անխնայաբար
կատարեալս ինչ որ աստուծոյ անհրաժեշտ
արեան ստրուսն անզանցեմք ըզբեզ
հանգստի զհոգիս մեր ննջեցե՛լոցն :

Օրհնեա՛ տէ՛րս :

Ինչ որս և մեզ այց արասցես բարե՛ :

Յիշեա՛ ար և ողորմեա՛ :

Լ՛իմանին որչ կուսին մարիամու՛ :

Յիշեա՛ ար և ողորմեա՛ :

Սարկաւոցն յաշխարհ սեղանոյն ձեռնամաճ
ասացե՛ :

Լաւքելոցն սբոյ . մարգարեկոյ . զար
գապետաց . մարտիրոսոց . և նմ

հայրապետաց սբոյ : Լաւքելոցն սբոյ
եպիսկոպոսոց . երկնացն . ուղղափառ
ասրկաւ սոգաց . և նմ սբոյ . և զիցի յի
շուտակ ՚ի սբ պատարագս աղաչեմք :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ :

Ք. Զարմանե՛ ինչ որս կեցաւ զայս ասա՛ :

Օրհնեա՛ զսփեալ և փառաւորեալ

Տրաշարի և անձաղարդ յարութեն
քնի երկիր զպագանեմք :
Փանք յարութեն քո տէր :

Օ Ի տանի սրբոցն զայս ասա :

Մ. Եւ անձահանոյ . մարգարէին . հայ
րապետին . առաքելոյն . մարտիրո
սին . այս անուշ . որոյ այսօր զճիշատակն
կանաքեցաք . եղևցի յիշա' :

Յիշեալ տէր և ողորմեա' :

Ի՛նչ աշխորդացն մերոց և առաջին լու
սան որչա՛ցնն սրբոցն . Թափէոսի և Ինար
դուղիմէոսի առաքելո՛ցն և գրիգորի
լուսան որչինն Ի՛րիստակիսի . Սրգանի
ոսի . Յուսկանն . Գրիգորիսի . Ներսի
սի . Սահակայ . Դանիէլի . և Խաղար
կեօրօպան Վարդապետին . և Գրի
գորի նարեկացւոյն . և Ներսիսի կր
ցւոյն . Յօհաննո՛ւ որոտնեցւոյն .
և Գրիգորի և Սոփիսի տաթևա
ցեացն . և սրբ գրիգորիսեանց և ներ

սխեանց հովուաց և հովուացե
տացն հայաստանեայց. Եղիցի յիշա՛:
Իիշեա՛ տէր և ողորմեա՛,

Սիանձնացելոյ սբց. առաքինասեր
և անուսոյց կրօնաւորացն Պողոսի.
Ինտօնի. Պողայ. Սահարայ. Սնուի
րիոսի. արբա Սարկոսի. Սրապիօնի.
Կեղոսի. Իրսենի. Կւագրի. Պարսա
մայ. Յօհաննիսեա՛նց և Սիմեօնեանց
սբց Սսիեանց և Սուքիասանց. և ան
սբց, Հարց և աշակերտելոյ նոյնն
ընդ օրեզերս. Եղիցի յիշա՛:

Իիշեա՛ տէր և ողորմեա՛,

Թագաւորաց հաւատացելոյ սբց
Իբգարու. Սոսանդիանոսի. Տըր
գատայ. և Թէոդոսից: և ան սբ և
բարեպաշտ Թագաւորաց և անաս
իշխանայ՝ Եղիցի յիշա՛:

Իիշեա՛ տէր և ողորմեա՛,

Ինդհանս՛ և ան հաւանցելոյ. արամց

Ե կանանց. Տերոյ և տղայոց. և ամ
չափու հասակի հաւատով և սրբութ
'ի քն նմջեցելոց' եղիցի յիշա'.

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

Եւս առաւել զեպիսկոպո՛:

Գոհութի՛ւն և վառ բանութի մատու
ցանեմք քեզ ար ամ մեր. վն սբ և
անմահ պատարագիս որ 'ի վր սրբոյ
սեղանոյս. զի սա մեզ 'ի սրբութի կեն
դմութ պրդեցուցի. Սուրբ շնորհեա՛
զսէր զհատուտութի և զըզմալի վսա
ղաղութի՛ ամ օի. Սբ եկեղեցւոյ և
ամ ուղղափա՛ն եպիսկոպոսաց: Եպիս
կոպոսապետին մերոյ և պատուական
չորապետին ամ հայոց ամն (այս անունն)
և մերոյ արհի եպիսկոպոսին և երջա
նի բարուձապետին ամն (այս անունն)
և բահանայիս որ զպատարագս մա
տուցանէ. Եւ զանոն զօրուեց և յաղ
թուեց Թագաւորաց քրիստոնէից և

Ի շինանայրն բարեպաշտից: Լ՛ղաջե-
 ցուք և խնդրե սցուք և վն հոգւոյրն
 հանգուցելոց: Լ՛ն առաւել վն հան-
 գուցեալ բաբունայե տացրն մերոց
 և շինողաց սբ եկեղեցւոյս. և որք է
 հովանեան սորին են հանգուցեալ
 Լ՛ղատուի եղբարց մերոց դերելոց,
 և շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս
 հանդիստ հաւատով և սրբութի
 քս կանաթելոցն եղիցի յիշա՛:
 Ըստ ամն. և յաղագս ամենեցո՛ւն:
Օրհնեա՛ տէ՛ր:

Եւ՛ եղիցի ողորմութի մեծիս այ և՛,
 Եւ՛ ընդ հոգւոյդ քս՛ւմ:

Եւ՛ սարկաւագն բարսէ Թի՛ն:

Եւ՛ ևս խաղաղութ զտէր աղաջես՛:

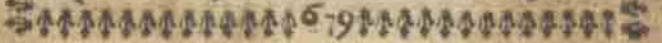
Տբ ողորմեա՛

Լ՛ մենայն սբլք զորս յիշատակեցաք

ևս առաւելայէս զմր աղաջեսցուք

Տէր ողորմեա՛:

Լ՛ մատուցեալ սբ և անձային պատա

Քրիստոսի անունով զմեզ զանոյս զմեր՝

Տէր ողորմեա :

Այ՛ զի ար ամ մեր որ ընկալաւ զոս ի
տէր երկնցին և իմանալի իւր մատուցա
բանն, զփոխանակն առաքեցէ առ մեզ
նորս և զպարզ և սոգւոյն սբ զ

Տէր ողորմեա :

Ինկալ կեցո՛ւ և ողորմեա : և պահեա
զմեզ ար քոյին շնորհիւդ :

Կեցո՛ւ ար և ողորմեա :

Օ ամենապարգուհի զամձամբինն զիշտ
կոյսն մարիամ՝ հանդերձ ամ սբ լք
յիշելով, զմեր աղաչեցուք :

Տէր ողորմեա :

Ի՛նչ և սիաբան վն ճշմարիտ և՛ :

Տէր ողորմեա :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս՝ մն այ ար
Իւր մեր յանձն եղիցուք :

Աղորմեայ մեզ ար ամ մեր՝ ըստ մե՛ :

Տր ողորմեա ար ողորմեա ար ողորմեա

Օրհնեա՛ւ տէ՛ր :

11 Իսայն սբ. միայն տէր. 35 Վա
 Ի փառս ան չոր. ամէն :
 4 Օրհնեա՛ տէր :
 5 Օրհնեալ չայր սբ ան ճշմարիտ :
 7 Լ՛մէ՛ն :
 4 Օրհնեա՛ տէր :
 5 Օրհնեալ Արդեդ սբ ան ճշմարիտ :
 7 Լ՛մէ՛ն :
 4 Օրհնեա՛ տէր :
 5 Օրհնեալ Չողեդ սբ ան ճշմարիտ :
 7 Լ՛մէ՛ն :
 4 Օրհնեա՛ տէր :
 5 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդի :
 7 Լ՛մէ՛ն : Չայր սբ . որդեգ սբ .
 հո՛գե՛դ սբ : Օրհնութիւն հօր
 և որդւոյ և սրբոյ հո՛գւոյն . այժմ
 և միշտ և յա՛իտեանքս յա՛իտեանից
 Լ՛մէ՛ն :
 4 Օրհնեա՛ տէր :
 5 Ի սուրբ Իսուրբ պատուահան մար :

Եւ խաչակիցե բռնանասն ակհալե ՚ի վն ժողո
ղոքեանն և դատնաս ՚ի սբ սեղանն և բարշեն
զվարարոյն . և բարոյե սարկաւազն :

Սաղմոս ասացէք ան ան մերոյ դպիւրք
ձայնիւ բաղցրութ զերգս հոգևորս :

Օ ի սմա վայելեն սաղմոսք և օրհնու
թիք . ակէլութ և երգք հոգևորք :

Պաշտօնեայք հնգերձ երգովք սաղ
մոս անցէք . և զտր յերկինս օրհնեցէք :

● Իսկրքն եղանակին .

Բն սասանա՛ն զեա՛լ . բաշխի՛ ՚ի
միջի մերո՛ւմ . ակէ՛ լուսնայ՛ :

Օ ճարմն ՚իւր տայ մե՛զ կեցնա՛կուք
և՛ սք զարիւնն իւր ցօղէ՛ ՚ի մեզ .
ակէլուսնայ՛ :

Սառի՛ք առ տր՛ և առէ՛ք ըզ լոյս
ակէլուսնայ՛ . ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք
զի բաղցրէ տէր . ակէլուսնայ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ըզտր յերկինս . ակէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ըզնա ՚ի բարձունս . ակէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ըզնա՛նմ հրշա՛կ բնր . ակէ՛ :

Օրհնեցէ՛ք ըզնա՛նմ զօրսի՛ք նր . ակէ՛ :

և անապահան խորհրդոյս՝ զանէ
գոհացարուք :

Գրոհա՛ն անձք ըզքէ՛ն մի՛ր . ո՛ր կե-
րան կրէ՛ցեք ըզմեզ յանձնահա՛կան սե-
ղանո՛ւյ քո՛ . Բաշխե՛լով զմարմինդ
և զարեւնդ՝ ի՛ վրկուհի՛ Յի՛ . և կեանք
անձանց մերոց :

Թի՛ս աստուծոյ գպեղքն եղանակին ասոյ խոր-
հրդոյս որս՝ մինչև քահանայն կատարեսցե՛ք
կարգ առօրեցին :

Ի՛նչ յօրժան հաղորդին արժանաւորքն . զը-
տեւն՝ երգեն գոտոյ զայս :

Մայր հաւանտոյ սբ՝ հարման
քան . և ա՛նգամս գերանդ

բակա՛ն . դո՛ւ փեսայիդ անձահա՛կան

որ զանդարեաց զքե՛զ անվա՛խձան .

Երկրորդ երկինք դու հրաշա կան .

փառաց ՚ի փառքս բարձրա կան .

որ զմեզ ճնանիս լուսոյ նը ման .

աւազանաւն որդիս կան .

Բաշխես ըզ հացրն մաքրա կան .

զարիւնդ ըմպել տաս սուկա կան
 հանեսս 'ի վեր գեր արտի ճան
 յիմանալեացն անշուկա կան
 Եկայք ո՞րդէք նորոս Օնի մատիք առ
 ան՝ մեր սրբաւթ. ճաշակեցէք և
 տեսէք. զի քաղցր է ան՝ մեր զօրութիւն
 Եւ քաժանեաց ըզ յորդա նան
 դու զճով մեղաց աշխարհա կան
 նրման յետուայ մեծ զօրա կան
 զքեզ ան յն հօր էա կան
 ՚ի նն օրինակ քեզ և նը ման
 դու խորանին գերագրա կան
 նա խորտակեց զգրուես անդամանդ
 դու դըժոխաց զգրուես 'ի հի մանց
 Զացս այս մարմին է քրիստոս սի
 քաժակա արիւն նորոյ ուխտի
 ճաճ կիւ խորհուրդին մեծ յայտնի
 աստուած 'ի սմա մեզ տեսա նի
 Սա է քն բանն սուտը Էւծ
 որ ընդալմէ հօրն բաղ մի
 և

Եւ առաջի մեզ պատարա	զի
բառնայ ըզմեզս աշխար	հի
Վ. յն որ օրհնեալ է յաւի	տեան
հարբ և հոգւովն միա	կան
պստիմ և յաւիտ և յայս	գայն
և անպատ միշտ յաւի	տեան

ԳԵՃ ԻՎԵՆ ԵՄԱՆԻ ԱՆԵ ԱՍՐԿԱՆՈՎՆ :
Օրհնեալ տէր : Ար օրհնես զայն :
 Ի զիցի անունն տն օրհնեալ յայսմ չե
 տէ միտջև յաւիտեան : Եւս կրկնեա :
 Կատարուին օրհնաց և մարգար :
 Ի՛ն առանձն Վ. Ըլուխայ որթիւ :
 Յետ յարուե տն մերոյ յի քի :
 Ի՛ն կրքե ծաշ : կամ Իսկզբանէ :
 Փառք քեզ տր տն մեր :

Իւրբ աւետարանսաւս աղոստես :
 Դահպանեալ զծառայս քո քն տն :
Օրհնեցից զտէր յամ Ժամ . յամ
Ժամ օրհնուի նր ի բերան իմ :
Օրհնեալք և զերուք ի շնորհաց սր

ԲԻ
 ԳՅ
 ԲԻ
 ԵՐԿ
 ԲԻ
 ԳՄ
 ԵՐԿ
 ԲԻ
 ԳՄ
 ԲԻ

նորոցն . երթայք խաղաղութք .
և առէք եղեցի ընդ ձեզ և ընդ ամե-
նեանսդ . ամէն :

Եւ ի բաշխելն զնշխարս առ Գողթու ընդ
զպէսն երգեն զսաղմոսս զայս :

Իստի արարծեացի անձն իմ . լուի-
ցեն հեզք և ուրախ եղեցին :

Սէ՛՛՛ արարէք զտր ինև . և բարձր
արասցուք զանուն նորա իմասին :

Խնդրեցի ի անէ և լուաւ ինձ . յամ
նեղուէ իմմէ փրկեաց զիս : Սասիք

առ տր և առէք զլոյս . և երեսք ձեր
մի ամաչեացեն . Բ. յա. աղբատ կար

դաց առ տր և տր լուաւ անա . յամ
նեղուէ սորա փրկեաց զան : Բա

նակք հրեշտակաց տն շուրջեն զեր
կիւղածովք իւրովք և սյահեն զիս :

Ղաջակեցէք և առնէք զի բաղցր է
տր . երանեալ է այր որ յուսայ ինա :

Երկերո՛ւք ի անէ ամ քք նք . զի
ԽԳ . 688 . ոչինչ

ոչինչ պակասութի է երկիւղածաց նր'
Մեծամեծք աղբաւոտցան և բազ
ցեան. բայց ոչք խնդրեն զտր. մի
պակասեացի 'ի նոցանէ մտ բարութի'
Եկայք որդեակք իմ լուարութիւնս
Եւ ես զերկիւղան ուսուցից ձեզ
Ոչ է մարդ որ կամի զկեանս. սիրէ
ճանուրս իւր տեսանել 'ի բարութի'
Լուսնո՛ զլեզու քո 'ի չարութի. և
չբռնուիք քո. մի խօսեացի զնենգու
թի'. Խոտորեաց 'ի չարէ և արա
ղբարի. խնդրեա՛ զխաղաղութի և
երթ զհետ նորա. Մ. չք մն 'ի վճ
արդարոյ. և ակամջք նր 'ի վճ աղօ
թից' նոցա. Երեսք մն 'ի վճ չարա
դործաց' սատակել յերկրէ զսիշա
տակս նոցա: Վարդացին՝ արդարքն
առ տր և տր լուաւ նց. յմբնէ
զուէ նց իրկեաց զսս': Մերձ է տր
առ այնուհ ոչք մաշեալ են սրտիւք.

և զհոռի արհա հողաւոր կեցուցանէ :
 Եւ ազգաւ նեղուիք են արդարոց . յամեն
 փրկէ զնա տր . և պահէ զնա ոսկերս
 նց . և մի ի նոցանէ մի փշրեացի .
 Եւ յ մեղաւորին շար է բայց ոչք
 ատեն զարդարոն զզղջացին :
 Փրկէ տր զանձինս ծառայից իւ
 րոց . Ի զղջացին նախն որք յուս
 ցեալ են ի նա :

Փառք շոր և Սրբւոյ և Հողաւոր
 սրբ . Եւ յ յիմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից :

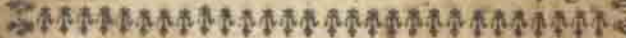
Եւ մե՛ն :

ն զսուրբ Երեմիայի Երկուց

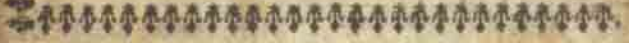
Ա լուք աւագ շարածին	194
ալ լուք եկեղեցւոյ	189
ալ լուք Բնուշեան	166
ալ լուք համբարձման	175
ալ լուք հագւոյ դարձան	160
ալ լուք զաշարաւ և ծաղ	194
ալ լուք ճրագարուցի ծնն	197
ալ լուք յարս թեան	172
ալ լուք վարդապետի	198
աղագակեցեք առ տէր ան	351
աղաչեացուք զանձակալի ան	42
աղօթք սաղմնաց և մարթմանքն	130
այնպէս պաշտեմ զհայրն ի անձն	442
այսոց անձառ ըստն ծա	65
այսոց դասք հիշատակաց	168
անկանխէ առ անի զս նծա	626
անձանց կամօր զհիտարցմ	678
աշխարհ անտխն անի	31
այլեքս զիս տէր Ի մար	526
առանձառ ըստց սրբակն	35
առանձառ երգելն քառք Ի	200
առանձառք երկն մեղ ուղիղ	204
առք տէր համբարձի զաշո	550
առտխա տէր զդոս քո և	611
առաջուք անձն քառանձա	280
անձն անկանխեան հայր	109
անձն մեծ հոգ և փառաւո	284
անձն ին մայր քն ին	39
անձն ին կոս առքեղ	253
անձն յառանձական բարե	630
անա տղանցեք անձառայք	953
արարչական բանին հրաման	233

արարել երանուսն
 արարեալսն ժամե
 անեալսն թշու. թեան
 արարեալսն հանգստեան
 արարեալսն հաւատան
 արարեալսն եկեղեցի
 արարեալսն Լուսաբերից
 Բաժին խեղ զու. տեք
 Բանից խնայ ունի զեք
 Բարեխոս ունից քր զնա
 Բարեխոսու ք և ազօժեք
 Բարձրանց զքե՛ն տեք ան
 Գ. յարուք զն՛րէ որ
 Ը. և Ես Թագաւոր յաւի
 Եկեալսն անցն Ի սր. կա
 Եկեալսն Ի խոստովանու. Թեւ
 Եկեղեցի Ի վճ խնայարմ. Ի
 Եւ առ ան կարգանց և նա
 Երանեալ են անքիծք Ի ճա
 Երանի որ կարելի զարքսան
 Երկրագործիք քեզ տեք ան
 Զ. արժու. գեարքս անցն Ի հան
 Զնու. Թեւ սրց մարտիրո
 Զուն. արժանեալսն մեծաւ ու
 Զքե՛ն հանանց տեք ան
 Ընկալ եք զարդաւանս մեր
 Ընկալ քաղցրու. ք տեք ան
 Ընարեալսն այ տէր զանիկ
 Թ. անտարի երգն
 Թագաւորք ապաշխարու. Ե
 Թագաւորք մարտիրոսայ

20
 589
 327
 282
 235
 291
 574
 227
 217
 225
 612
 523
 533
 388
 2537
 20
 279
 41
 226
 228
 655
 304
 142
 155

Թարգմանք խաղաղութեան սո	555
Փայտանիւ սո	410
Կարգաւ իմանալ լուսար ինձ	542
Կսկ ցոս ս'վե որ դիտեալ	477
Ի մարձեալ երեկոյնս հաս	574
Ի տէր պարծեացի անձն	688
Ի քե՛ն հայրեմբ հայր փթու	602
Լոյս զուարթ սր փառաց	531
Լուր ասնից մերոց տէր ան	543
Լցաց առաւատու սղոյմու ք	201
Լուսնից սրբու ք զձեռս իմ	649
Խաչ ո եղիցի մեզ ապա	345
Կարեւորք հաւատով միա	555
Կանարճեցո տէր զուսնին քո	23
Խոտտովանիմք և հաւատասց	3
Խորհուրդ խորին անհաս ա	647
Խորաց երկրպագութե տա	556
Ճափս հարէք անհեթանոսք	447
Կանանաց լուից	43
Կանգնաց լուի քուն բարեկին	60
Կանգնաց լուի մեծի ուրբա	64
Համարի զաչս իմ Ի լիլինա	545
Սոք փթած բարեկինասոչ	550
Սայր մեր սր Երկինս սր	681
Տառեալ քս Ի թաւ երեկոյնս	33
Տարլին փոխն	202
Տաւատասց Ի մի անհ հոյն	508
Տաւատով խոտտովանիմ և	634
Տողոյն հանգու ճեւոյ քն ան	272
Տրածարիմք Ի ստատանայե և	3
Տաշու ժամաւ սղոյմնայն	369

Հայրաւ սարգսոյ Նախքան քա	48
Հայրաւ սարգսոյ յետ գրելն	488
Հայրաւ սարգսոյ շարանմա	429
Հայրաւ փոխ մարտիրոսաց	130
Մարտիրոսք ներսանից սրց	129
մարտիրոսք տերուհական	187
մայր սր սքանչելի լուսոյն	219
Մեծացու սյե սարգսոյ	7
Մեզոյ անեմաք ե ըջոք	632
Մեղեղիք	482
Մեւեղիք աղու հացեց կե	533
Մեւեղիք երեկոյցեցն	479
Մեւեղիք ճաշու աղու	490
Մեւեղիք ճաշու յարու	474
Մեւեղիք յետ գրելն	478
Մեւեղիք շարանմայնց Նախքան զփր	656
Յայն յարկ Նախքանմայնց ուխ	319
Իշխաւ տեր զպարտածեայս	25
Իշխոցուք ՚ի դիշխելի զանուն	552
Եղիս կենաց ընդունող	579
Հայեաց սկզով հարդ գեման	201
Նշատեղեկաց բանն յարեկե	22
Նորա շող տեղեկաց սր զգե	402
Հարանան հանգանեան	210
Հարանան հարդեց	308
Հարանան մանկանց	222
Հարանան մեծացու սյե կց	602
Հարանան մեծի պահոց	249
Հարանան սրոյ մե սյե կց	559
Հարանան տեր յերկնեցեց	432
Հարանան ճաշու ից	582
Հարանան ըստ ից	

Եւ մեզ տէր 'կոխէր	571
չարսման զման Կնարիս	254
Պողոսեան ինչ ած բարան ծի	247
Պողոսեացի քեզնայնայնէն	11
Պողոսի քեզնայնայնէն	284
Պոք բնակեալն է յոգնութեան	550
Պոքի այ կենդանու այ քո	63
Պոք ընտրեցիք և բնկալար	217
Պատգամեա զեզքս ած	307
Պատկիչ քոք քս որ պատ	319
Պարզու առաքեալ յի քսի	404
Սաղմոսք նախ քան զաւետացան հանգ	89
Սեղան ոչնէք	524
Սերեիք սիրեցուք ք զք	471
Սերեցի զի լուկիտ տեք	400
Սք ած սք և հզօր սք	292
Սք եւ տէր ած մք	212
Սք խաչեալ աղաշեցարք	206
Սք զաճանիմ և զաճ	226
Սք ճգնաւ որոշի աղա	317
Սք եւ տէր և ի սքս հան	255
Սք եւ տէր զօրութեց որ	546
Սքսուացու թեւնք	263
Սք շտի ինկոյ տեան	245
Սքան սք տեղոյն շինութեան	226
Սքան հնամուտ և աճ	266
Տէր, ամենակալ ած սքս	321
Տէր բարեբար սք մեծ ա	575
Տէր երկնայնի փին	252
Տէր եմէ ըզ ընթա նա իմ	25
Տէր զի բարա մեղին յե	26
Տէր ած փլմութեան մերս	326

Էր Կարգը և Թիւնք և Առաւանքը Կամ թուղիկաւոր
 Հայոց :
 Երկրորդ Վերջին Թարգմանք Առաւել շին և
 Երկրորդ Գրգորե Լուսաւորչեմ օրնչե ցոյս
 Կար Երկր Ղուկաս Կամ թուղիկան :
 Հարաւանք որով թե բանասիրի Երկր և թե
 Երկր արք

Եր Ա՛ Թարգմանք առաւել 1
 Տէր Ըրգե 2
 Տէր Թեոփիլոս 3
 Տէր Դեոնի 4

Տէր Ա՛ Գրգոր Լուսաւորչե 5
 Տէր Արքատիկա 6
 Տէր Արքանէս 7
 Տէր Զաւսիկ 8
 Տէր Փարմէրսէ 9
 Տէր Կերսէս Մեծ 10
 Տէր Ըրգե 11
 Տէր Օւլէն 12
 Տէր Ըրգե 13
 Տէր Սահակ աւրբե 14
 Տէր Զովսէփ 15

Տէր Գիււտ	16 :
Տէր Զօհան մանդակունին	17
Տէր Իւրգէն	18 :
Տէր Սամուէլ	19 :
Տէր Մօշէ	20 :
Տէր Սահակ	21 :
Տէր Քրիստափոր	22 :
Տէր Ղևնիգ	23 :
Տէր Ներսէս	24 :
Տէր Զովհաննէս	25 :
Տէր Մովսէս	26 :
• Սուրբ յաւարտեալ Թովմասիան Զայոց :	
Տէր Լարահամ	27 :
Տէր Զօհան բաղարանեան	28 :
Տէր Ամինաս	29 :
Տէր Քրիստափոր	30 :
Տէր Ղլբ	31 :
Տէր Ներսէս	32 :
Տէր Լնաստաս	32 :
Տէր Իւրայէլ	34 :
Տէր Սահակ	35 :

Տէր Եղիա	36
Տէր Որ Զօհան օձնեցին	37
Տէր Գաւիթ	38
Տէր Տրդատ	39
Տէր Տրդատ	40
Տէր Սիմօն	41
Տէր Եսայի	42
Տէր Ստեփաննոս	43
Տէր Զովար	44
Տէր Սողոմոն	45
Տէր Գէորգ	46
Տէր Զովսէ	47
Տէր Գաւիթ	48
Տէր Զովհաննէս	49
Տէր Օսթաթ	50
Տէր Գէորգ	51
Տէր Սաշտոց	52
Տէր Զովհաննէս	53
Տէր Ստեփաննոս	54
Տէր Թէոդորոս	55
Տէր Եղիսէ	56

Տէր Լ'նանիա	57
Տէր Դ ասան	58
Տէր Ստեփաննոս	59
Տէր Խաչիկ	60
Տէր Սարգիս	61
Տէր Պետրոս	62
Տէր Խաչիկ	63
Տէր Գրիգոր վկայատէրն	64
Տէր Քարսեղ	65
Տէր Գրիգորիս	65
Տէր Ներսէս կլայեցին	67
Տէր Գրիգոր տրղայն	68
Տէր Գրիգոր քարալէճն	69
Տէր Յոհաննէս	70
Տէր Գրիգոր ապիրատն	71
Տէր Յոհան մեծաբարոյն	72
Տէր Գաւիթ արքակաղնեցին	73
Տէր Առատանդին բարձր բերդցի	74
Տէր Յակոբ գիտնականն	75
Տէր Առատանդին սրօնադորճն	75
Տէր Ստեփաննոս հաօնայեցին	77

Տէր Զօհանէս	99
Տէր Սարգիս	100
Տէր Լ. ընտանիէս	101
Տէր Թադէոս	102
Տէր Եղիշէ	103
Տէր Կերսէս	104
Տէր Օ. արարիս	105
Տէր Սարգիս	106
Տէր Գրիգոր	107
Տէր Ստեփաննոս սարգսատեցի	108
Տէր Մեքայէ	109
Տէր Բարսեղ	110
Տէր Գրիգոր	111
Տէր Ստեփաննոս առնընկեցի	112
Տէր Թադէոս	113
Տէր Լ. արարիս	114
Տէր Գ. աւիթ	115
Տէր Մեկսիստէ	116
Տէր Սրապիան	117
Տէր Սահակ	118
Տէր Սալոէս սիւնեցի	119

60

Տէր Պիլիպպոս հարժակեցի	12
Տէր Յակօբ Լուղայեցի	12
Տէր Եղիազար	12
Տէր Կահայեան	12
Տէր Լ. Ղէքսանդր	12
Տէր Լ. Կառնուս	12
Տէր Աարայեան	126
Տէր Լ. Բրահամ Բ	127
Տէր Լ. Բրահամ	128
Տէր Պաղար	129
Տէր Սիմեոն	130
Տէր Լ. Ղէքսանդր	130
Տէր Յակօբ	132
Տէր Սիմեոն	133
Տէր Պաղար 176 7799	134

Կայ այժմ և վա զիշխանութի
 թողիլուսն. Ինքն սուրբ նա
 զկեանս ընդ երկրսն աւարս :

ՅՐ

Երեսն հինգ հարյուր և օրհն Պարտիզան
Արհեստ

այլ զԹաւախանն յարուստի և իջեա ՚ի
հանդիպակաց արհոյն . և առ զԳեղ ասլ
ւոյն՝ որ է ձորն արին . (Իսկ ոյլ զոյր
են հասր քրով , ըստանջ ևն նոքին) և գեա ոյ
նոյն գեղ ՚ի հեռեկալ խորանն՝ առաջին արհ
անկաց : Ետքս իւրաքանչիւրքն յայքեն միջ ՚ի
քեն՝ գլխապէս աստիւք եղեալք ևն ՚ի շարս
ակգան յեղեա զոյր երես Թղթոյն . և որ ինչ
՚իդեռ իւր գլխալ է , այն է միջն ցանարս
՝ առաջին անուկոյ : Զոր սրինակ՝ նահանջ Թաւա
խանին ու Բիւն . գրեանքն ևն ասարս ու Է
Պարս՝ շրեալ զԹաւախան՝ գանձեա յերրորդուս
արհանկոյ . և որ ինչ է կից արին ՚ի հարդե յան
մկ , ցուցանէ յայնմի գանձեակսն : Ա յսինքն
զոր յայնմուեն , զմիջոց ու արին ; և զայնմ կար
գան միջն ցոր բարեկեանդանի յայնմու Թեան
Իւրց զա գալոյն նահանջ ու միջն ՚ի մարանն
և անալ զ՚ի գործ ածելի է :

Երեսն հինգ հարյուր և օրհն Պարտիզան
Երեսն հինգ հարյուր և օրհն Պարտիզան
Երեսն հինգ հարյուր և օրհն Պարտիզան